

1956: Climax zonder succes; 1989-90: Anticlimax met succes
Beeldvorming over Hongarije en de Hongaren in Nederlandse kranten
tijdens de Opstand van 1956 en de systeemverandering van 1989-90

Masterscriptie Interculturele Communicaties

Departement Nederlands

Universiteit Utrecht

Gyöngyvér Lukács

(studentnummer: 3445119)

Eerste begeleider: Dhr. dr. J.D. (Jan) ten Thije

Tweede begeleider: Dhr. Dr. László Marác (Universiteit van Amsterdam)

25.06.2011

Faculteit Geesteswetenschappen

Universiteit Utrecht

Inhoud

Inhoud	1
Samenvatting	3
I. Inleiding	4
II. Aanleiding	7
III. Onderzoeksvraag	11
IV. Historisch kader	12
IV. 1. 1956 – De Hongaarse Opstand – voorgeschiedenis en zijn gevolgen	13
IV. 2. 1989 – Systeemverandering en val van het communisme, de eerste democratische verkiezingen	18
IV. 3. Nederland in de jaren 50 en in de jaren 90	23
IV. 4. Historische betrekkingen tussen Hongarije en Nederland	27
V. Theoretisch kader	32
V. 1. 1. Beeldvorming en nationale identiteit	32
V. 1. 2. Beeldvorming van de Hongaren	34
V. 2. 1. Functionele pragmatiek	35
V. 2. 2. Kennisstructuren	37
V. 2. 3. Inhoudsanalyse	39
VI. Operationalisering	40
VI. 1. Onderzoeksmateriaal	40
VI. 2. Criteria van selectie van krantenartikelen	44
VI. 3. Corpus en resultaten	46
VI. 3. 1. Subcorpus en resultaten van kennisstructuren	46
VI. 3. 2. Corpus en resultaten van Inhoudsanalyse	59
VII. Analyse	65
VIII. Discussie	70
IX. Conclusie	80
X. Nawoord	82
XI. Bibliografie	83
XII. Bijlagen	87

I.

Tabel 1. Verzameling van krantenartikelen

Tabel 2. Subcorpus I – eigenschapwoorden in de periode van de Opstand in 1956

Tabel 3. Onderzochte eenheden (eigenschapwoorden aan kernwoorden gekoppeld) per dagblad

Tabel 4. Onderzochte eigenschapwoorden in de twee periodes per dagblad

Tabel 5. Onderzochte eenheden per gebeurtenis

Tabel 6. Eigenschapwoorden (160) van beide perioden

Tabel 7. Eigenschapwoorden per krant van beide perioden

Tabel 8. Categorieën die gevormd zijn door de onderzoekster en een andere beoordelaar

Tabel 9. Samenstelling definitieve kennisstructuren

Tabel 10 a. Samenvatting van de hoeveelheid eigenschapwoorden per krant en per categorie

Tabel 10 b. Hoeveelheid eigenschapwoorden per krant en per categorie

Tabel 11. In de periode van de Opstand van 1956 de volgende actoren en benamingen waren bekeken

Tabel 12. In de periode van de systeemverandering 1989-90 de volgende actoren en benamingen waren bekeken

II.

Corpus: 1956_Kernwoorden filter 1
 1956_Kernwoorden filter 2
 1989-90_Kernwoorden filter 1
 1989-90_Kernwoorden relevant

Samenvatting

Deze scriptie heeft als doelstelling de beeldvorming met betrekking tot Hongarije en de Hongaren vanuit een Nederlands perspectief in kaart te brengen. Met behulp van methoden als kennisstructuren, inhoudsanalyse en een literatuuronderzoek wordt deze doelstelling nagestreefd.

Er wordt onderzocht in hoeverre het archetypische beeld van (de 'barbaar', 'strijder', en 'vechter') van de Hongaren (Marác 1995) in Nederlandse krantenartikelen kan worden aangetroffen over centrale gebeurtenissen (de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-90) in de Hongaarse geschiedenis. Deze hebben een grote invloed op de ontwikkeling van het beeld van de Hongaren in het buitenland gehad.

Verder wordt ook gekeken in hoeverre het zogenaamde 'hetero-image' (Leerssen 1993) van Hongarije en de Hongaren wordt beïnvloed door de politieke omstandigheden en de houding van Nederland. In de context van de Nederlandse historische ontwikkelingen wordt dit argument uitgediept door relatie te leggen met de Nederlandse verzuiling in de naoorlogse periode. Er wordt onderzocht in hoeverre verschillen in de politieke houdingen waargenomen kunnen worden tussen de Nederlandse kranten die tot verschillende zuilen behoren. Deze verschillen vormen de basis voor de totstandkoming van de beeldvorming over Hongarije en Hongaren in de periode van de verzuiling en later van de ontzuiling.

I. Inleiding

Dit onderzoek heeft als doelstelling de beeldvorming met betrekking tot Hongarije en de Hongaren vanuit een Nederlands perspectief in kaart te brengen. Als basis voor mijn onderzoek heb ik een artikel van László Marác (1995) gebruikt met de titel *Western images and stereotypes of the Hungarians* uit 1995. Marác geeft twee argumenten in zijn artikel over de beeldvorming van Hongaren. Ten eerste stelt Marác dat er een archetypisch beeld van de Hongaren bestaat. Dit behelst het beeld van een barbaars, vechtend en strijdend volk. Ten tweede stelt Marác dat de beeldvorming in West Europa ten aanzien van Hongarije en de Hongaren afhankelijk is van de politieke omstandigheden en de houding van het Westen van Europa ten opzichte van Hongaren en Hongarije.

In deze scriptie wordt onderzocht in hoeverre dit archetypische beeld van de 'barbaar', 'strijder', en 'vechter' in Nederlandse krantenartikelen kan worden aangetroffen over centrale gebeurtenissen in de Hongaarse geschiedenis die een grote invloed op de ontwikkeling van het beeld van de Hongaren in het buitenland hadden. Deze twee gebeurtenissen zijn de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990. Beide gebeurtenissen hebben veel publiciteit in de buitenlandse in dit geval ook de Nederlandse pers gekregen.

Verder wordt ook gekeken in hoeverre het zogenaamde 'hetero-image' (Leerssen 1993) van Hongarije en de Hongaren wordt beïnvloed door de politieke omstandigheden en de houding van Nederland. In dit onderzoek wordt het beeld over Hongarije en Hongaren in Nederland geanalyseerd. In de context van de Nederlandse historische ontwikkelingen wordt dit argument uitgediept door relatie te leggen met de Nederlandse verzuiling in de naoorlogse periode. Er wordt onderzocht in hoeverre verschillen in de politieke houdingen waar genomen kunnen worden tussen de Nederlandse kranten die tot verschillende zuilen behoren. Deze verschillen vormen de basis voor de totstandkoming van de beeldvorming over Hongarije en Hongaren in de periode van de verzuiling. Deze worden nader toegelicht, om beter te kunnen begrijpen waarom er in Nederland geen homogeen beeld van Hongarije en de Hongaren bestond tijdens de Opstand in 1956. Bovendien wordt betoogd dat het daarom waarschijnlijk is dat er een homogener beeld over Hongaren en Hongarije ontstaat in de jaren negentig toen de verzuiling in Nederland op zijn einde liep.

Wat is de maatschappelijke en wetenschappelijke relevantie van dit onderzoek? Hongarije vervulde vanaf 1 januari 2011 tot 30 juni 2011 het voorzitterschap in de Europese Unie. Er werd in de media veel aandacht besteed aan Hongarije in Europa. Er werd veel geïnvesteerd door de Hongaarse overheid in 'publieksdiplomatie' om een positief beeld van Hongarije te creëren in andere Europese landen (<http://www.gallup.hu/gallup/orszagep/oimtoc.htm> laatst geraadpleegd 10 februari 2011). Daardoor kan het land toeristisch of economisch aantrekkelijker worden voorgesteld. Media spelen daarbij een centrale rol. Ons perspectief op de wereld wordt voor een groot deel door de media beïnvloed. Ze verschaffen ons de informatie die we nodig hebben om de wereld om ons heen te kunnen interpreteren en begrijpen. De kranten leveren ons een beeld van de werkelijkheid (Van den Berg 2009). In Nederlandse krantenartikelen over Hongarije wordt een buitenperspectief geboden over de Hongaarse samenleving. Dit buitenperspectief zorgt voor de manier waarop Nederlanders een beeld ontwikkelen over de Hongaarse samenleving.

In dit onderzoek wordt met het begrip buitenperspectief bedoeld op het perspectief dat Nederlanders op Hongarije en Hongaren hebben. In de onderzochte krantenartikelen is te vinden hoe Nederlanders de Hongaarse samenleving beschouwen. Kranten spelen dus een belangrijke rol bij de beeldvorming over Hongarije en Hongaren in het buitenland. Teksten over Hongarije in de Nederlandse media verschaffen ons een buitenperspectief op de Hongaarse maatschappij. Dit onderzoek over beeldvorming over Hongarije en Hongaren heeft als doel inzicht te geven in de processen die beeldvorming in Nederland bepalen en zo inzicht verschaffen in de effecten van wat tegenwoordig wel publieksdiplomatie genoemd wordt over een ander Europees land. Door twee verschillende periodes met elkaar te vergelijken ontstaat inzicht in de historische veranderingen in beeldvormingsprocessen binnen Europa. Daarnaast is dit onderzoek relevant omdat het een bestaande linguïstische analyse over Nederlandse beeldvorming toetst in een andere historische context. El Farisi (2008) onderzocht beeldvorming over Nederland in buitenlandse kranten. De door haar ontwikkelde methode wordt door mij toegepast op een ander corpus. Vanuit een wetenschappelijk oogpunt is dit belangrijk omdat er tot nu toe geen soortgelijk onderzoek is gedaan naar de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren. De resultaten kunnen een bijdrage leveren aan de validiteit van de methode die in het onderzoek van El Farisi (2008) en Van den Bergh (2009) gebruikt werd.

De persoonlijke motivatie voor dit onderzoek komt voort uit het feit, dat ik in Hongarije geboren ben en de bachelor Nederlandse taal en cultuur in Debrecen (Hongarije) heb behaald. Vervolgens heb ik de master Interculturele Communicatie in Utrecht gevolgd. Deze persoonlijke achtergrond maakt het mogelijk het intercultureel perspectief op Hongaren en Hongarije zowel vanuit een Nederlands als een Hongaars standpunt te kunnen interpreteren. Dat was niet altijd makkelijk, maar heeft mijn inzicht in processen van beeldvorming aanzienlijk vergroot. Met deze studie hoop ik deze inzichten ook voor een algemeen publiek toegankelijk te maken.

II. Aanleiding

De vergelijking tussen de beeldvorming over Hongarije en de Hongaren in de Nederlandse dagbladen en de feitelijke omstandigheden ten tijde van de onderzochte Hongaarse gebeurtenissen (Opstand van 1956 en systeemverandering in 1989-1990) maken het mogelijk in deze scriptie een intercultureel perspectief te ontwikkelen. Door de geanalyseerde Hongaarse gebeurtenissen in de verslaglegging in de Nederlandse krantartikelen ontstaat ook inzicht in de ontwikkelingen binnen de Nederlandse samenleving zelf.

Vanuit dit **intercultureel perspectief** geeft dit onderzoek aan de ene kant inzicht in de beeldvorming over Hongarije en de Hongaren in de Nederlandse dagbladen – het buitenperspectief (hetero-image) dat door de Nederlandse maatschappij wordt gevormd. Aan de andere kant geeft dit onderzoek inzicht in de Nederlandse samenleving en hoe de interne verschillen als gevolg van de verzuiling de Nederlandse beeldvorming over Hongarije en de Hongaren tijdens de beide onderzochte perioden verschillend hebben bepaald.

De theoretische achtergrond van deze studie wordt gevormd door imagologie (Leerssen 1993), de functionele pragmatiek (Ehlich & Rehbein 1993) en de inhoudsanalyse (Titscher, Meyer, Wodak 2000).

De **imagologie**, de zogenoemde beeldvormingkunde, is de tak van de wetenschap die zich met nationale of culturele identiteit bezighoudt. De Imagologie analyseert verschillende media (muziek, theater, film, literatuur) waarin nationale stereotypen worden uitgedrukt en verspreid. Aan de hand van literair en tekstueel bronmateriaal bestuderen imagologen de beeldvorming van diverse nationale identiteiten (Leerssen 1993). De imagologie maakt een scheiding tussen auto-image (zelfbeeld) en hetero-image (beeld van de ander). Auto-images zijn beelden en stereotypen waarmee wij naar ons zichzelf kijken en hetero-images zijn beelden en stereotypen waarmee wij naar het ander kijken. Deze beelden zijn van tevoren geleerd en zijn reflecties van het zelfbeeld (Leerssen 1993). Het onderscheid tussen auto-image en hetero-image maakt het in deze studie mogelijk om te kunnen zien hoe in Nederland naar Hongarije wordt gekeken in bepaalde periodes. Dit beeld is niet alleen een reflectie van de Hongaren maar ook een reflectie van de Nederlanders en van de Nederlandse maatschappij.

De beeldvorming wordt onderzocht op basis van een corpus. Het verzamelde onderzoeksmateriaal bestaat uit Nederlandse krantenartikelen uit beide genoemde periodes. Er zijn 110 krantartikelen van de periode van de Opstand van 1956 en 64 artikelen van de periode van de systeemverandering in 1989-90 verzameld uit 5 verschillende Nederlandse dagbladen (hoofdstuk VI. 1.).

De vraagstelling is met behulp van twee onderzoeksmethoden geanalyseerd. De twee methoden vullen elkaar aan en bieden zo een vollediger resultaat. De eerste methode kijkt naar de **kennisstructuur** die ten grondslag ligt aan de beeldvorming. Er wordt gekeken naar kernwoorden en eigenschapwoorden in de krantenartikelen die een kennisstructuur behelzen over Hongarije en de Hongaren. Er wordt zo een poging gedaan de beeldvorming in relatie te brengen met de verschillende zuilen in de Nederlandse samenleving (hoofdstuk V. 2. 2.).

De andere methode die gebruikt wordt – als aanvulling en als controle op de eerste methode – is de **inhoudsanalyse**. De krantenartikelen worden geanalyseerd aan de hand van bepaalde ‘sleutelwoorden’ waarmee actanten en gebeurtenissen in de krantenartikelen benoemd worden (hoofdstuk V. 2. 3.).

Voor het ontwikkelen van de vraagstelling is het zinvol uitgebreider in te gaan op het artikel van Marácz (1995). Hij stelt dat er een **archetypisch beeld** over de Hongaren bestaat. Het beeld van een barbaars, vechtend en strijdend volk dat door de eeuwen heen geïdentificeerd kan worden. De Hongaren, die rond de 9de eeuw het Karpatenbekken innamen, waren een volk van ruiters die een halve eeuw lang de omringende rijken bedreigden (Michielsen 1991). Hongaren vochten tegen de Turken die Hongarije vanaf 1526 voor anderhalve eeuw bezetten. Vervolgens vochten zij tegen de Habsburgers. De vrijheidstrijd van 1848 is daarvan was het meest bekende historisch feit. Na de Turken en de Oostenrijkers kwamen de Russen die het land bezetten. De revolutie tegen de Russen brak uit op 23 oktober 1956 uit. In Hongarije werd dus eeuwenlang, van 1526 tot 1989, “*de ene vorm van onderdrukking gevolgd door de andere*” (Michielsen 1991: 13). De Hongaren zijn constant als vechters en vrijheidstrijders opgetreden.

Leerssen (1993) stelt dat de beeldvorming van landen in Europa **afhankelijk is van de politieke omstandigheden** en de houding van het Westen van Europa. Het beeld van een

land kan afhankelijk van deze factoren of positief of negatief gevormd worden. Zo stelt Marácz in zijn artikel dat de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren afhankelijk is van de politieke omstandigheden en de houding van het Westen van Europa. Op basis van Leerssen stelt hij dat de hetero-images (beeld van de ander) van Hongarije zich of positief of negatief heeft ontwikkeld door de eeuwen heen (Marácz 1995: 30). Als de Hongaren tegen de politieke belangen van het Westen waren gepositioneerd, kwamen de negatieve beelden en stereotypen van de Hongaren aan bod. Het beeld verandert steeds en de wisseling tussen de negatieve en positieve beelden heeft volgens Marácz politieke oorzaken.

Als we de benadering van Leerssen als uitgangspunt nemen en kijken naar Hongarije dan moeten we dus aandacht besteden aan de politieke omstandigheden in Nederland. Deze worden in de periode waar het in dit onderzoek omgaat bepaald door de verzuiling. Als wij vanuit het perspectief van de **verzuiling** naar de bovengenoemde twee perioden in Nederland kijken, kan men zien hoe de verschillende zuilen en hun organen, de kranten, de gebeurtenissen interpreteren. Vanwege de verschillende politieke en religieuze houdingen van de kranten van de zuilen in Nederland is deze interpretatie verschillend en tegenstrijdig, die naar een interne verdeling in de beeldvorming verwijst.

De stelling die in deze studie onderzocht zal worden is dat het perspectief in de krant overeenkomt met de houding van de zuil waartoe de krant behoort. De Waarheid als communistische krant beoordeelt de 'opstandelingen' als tegenstanders van het bestaande regime in Hongarije. De NRC, als liberale krant, gebruikt 'opstand' als een neutraal woord voor de Opstand van 1956. Dit zou betekenen dat het beeld van Hongarije en de Hongaren in Nederland in die periode een tegenstrijdig beeld zou geven ten aanzien van de verzuiling. De kranten geven een verschillend beeld weer dat ook in hun woordgebruik tot uitdrukking komt. In dit woordgebruik kan gezien worden hoe door de kranten en de zuilen die ermee verbonden zijn een bepaald beeld weergeven.

Als wij naar de eerste democratische verkiezingen van Hongarije kijken in 1989-90 in dezelfde Nederlandse kranten, kan op basis van de analyse in deze scriptie geconcludeerd worden dat dit beeld van Hongarije niet meer verschillend en tegenstrijdig is zoals dat tijdens de verzuiling wel het geval was. Dit kan verklaard worden door het feit dat de invloed van verzuiling in de jaren negentig sterk verminderd is. Het beeld in Nederland van Hongarije

en de Hongaren zoals dat in kranten tot uitdrukking komt, wordt meer homogeen. Dit homogenere beeld wordt aangetroffen in de Nederlandse kranten.

Hoe kan dit verschil in het gebruik van benoeming over Hongarije en Hongaren verklaard worden? Is het beeld over Hongarije veranderd of is de situatie in Nederland die de beeldvorming over Hongarije veranderd door het verdwijnen van verzuiling? Deze vraag zal in deze scriptie beantwoord worden.

III. Onderzoeksvraag

Op basis van deze veronderstellingen en eerste observaties is er een hoofdvraag en bijbehorende subvragen geformuleerd:

Hoofdvraag

In hoeverre kan het archetypische beeld (barbaar, strijder, vechter) waargenomen worden in de Nederlandse krantenartikelen in verband met de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990? En in hoeverre wordt het image (hetero-image) van Hongarije en de Hongaren beïnvloed door de politieke belangen van het Westen en in het bijzonder Nederland?

Subvragen

1. In hoeverre wordt het archetypische beeld in verband met de Hongaren (barbaar, strijder, vechter) aangetroffen in de krantenartikelen van Nederlandse dagbladen over de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990?
2. Welk verschil in het beeld van de Nederlanders over Hongarije en de Hongaren is waar te nemen na de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990 in Hongarije?
3. In hoeverre kan gesproken worden over een politiek beïnvloed beeld over Hongarije en de Hongaren in de onderzochte periodes?
4. In hoeverre kunnen verschillen in de beeldvorming waargenomen worden in de verschillende Nederlandse kranten en hoe kunnen deze in verband worden gebracht met veranderingen in de Nederlandse samenleving met name met de Nederlandse verzuiling?

Om deze vragen te kunnen beantwoorden wordt eerst een historisch overzicht geschetst (hoofdstuk IV.). Hierdoor wordt de gekozen historische context van de vraagstelling duidelijk voor de lezer. Na het historisch kader wordt het theoretische kader (hoofdstuk V.) en de methodische aanpak (hoofdstuk VI.) geïntroduceerd. Tenslotte wordt het verzamelde onderzoeksmateriaal (hoofdstuk VI. 1.) uitgebreid bediscussieerd en de analyse (hoofdstuk VII.) besproken. In hoofdstuk VIII en IX vindt men de discussie en conclusie.

IV. Historisch kader

In dit hoofdstuk schets ik de historische ontwikkeling in Hongarije in de onderzochte periodes. Twee knooppunten van de Hongaarse geschiedenis worden in dit onderzoek als tertium comparationis gebruikt. Volgens Pollmann (1971) is een tertium comparationis een onafhankelijke maat waarmee vergelijkingen tussen twee gelijkwaardige items gemaakt kunnen worden. Het tertium comparationis wordt in dit onderzoek gevormd door twee gebeurtenissen: de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-90 in Hongarije. Om de historische samenhang van de twee gebeurtenissen, de context en de analyse van de krantenartikelen beter te kunnen begrijpen, is het belangrijk om de aangegeven twee gebeurtenissen in een historisch kader te kunnen plaatsen. Het is ook belangrijk te zien wat er toentertijd in Nederland gebeurde, vooral vanuit het oogpunt van de verzuiling en de ontzuiling. Daarom wordt ook ingegaan op de Nederlandse ontwikkelingen

Vanuit methodisch oogpunt is het belangrijk om te laten zien wat de context van de onderzochte krantenartikelen is. Omdat er bij beide gevallen sprake is van een opstand wordt er gekeken naar de benamingen van de actoren en de actie (gebeurtenis). Op deze manier kan blootgelegd worden hoe de tot verschillende zuilen behorende kranten deze gebeurtenissen interpreteren en presenteren. Op deze manier wordt getracht de relevante kennisstructuren te reconstrueren die bepalend zijn geweest hoe men in Nederland tegen Hongarije en de Hongaren aankeek. Omdat er in deze periode sprake is van het verschijnsel van verzuiling en ontzuiling, wordt de stelling verdedigd dat er in Nederland een tegenstrijdig beeld bestond tijdens de Opstand van 1956. Ten tijde de systeemverandering in 1989-1990 wordt dit beeld over Hongarije en Hongaren homogener. In de scriptie wordt betoogd dat dit mede wordt veroorzaakt door het verdwijnen van de verzuiling.

Er wordt dus een samenvatting gegeven van de geschiedenis van Hongarije in de periode van de Opstand van 1956 (IV. 1.) en de systeemverandering in 1989-1990 (IV. 2.). Daarna komt er een samenvatting van de geschiedenis van Nederland (IV. 3.). De verzuiling vormt de rode draad in het betoog. Als laatste komt er een paragraaf over de Hongaars Nederlandse betrekkingen (IV. 4). Dit laatste gedeelte is belangrijk om te laten zien wat de relatie tussen de twee landen was en wat de mogelijke reden is dat de Opstand zo veel aandacht in de Nederlandse pers kon krijgen. Op deze manier wordt de stelling van Leerssen (1993) dat

beeldvorming van landen in Europa afhankelijk is van de politieke omstandigheden en de houding van het Westen van Europa toegepast op de Nederlandse – Hongaarse relatie.

IV. 1. 1956 – De Hongaarse Opstand – voorgeschiedenis en zijn gevolgen

23 oktober is een nationale feestdag in Hongarije. Het is een herdenkingsdag van de Opstand in 1956 toen de Hongaren tegen de Russische onderdrukking vochten. Het was een poging tot een politieke omwenteling.

Het was niet altijd een goedgekeurde nationale feestdag. Vanwege de politieke belangen van de toenmalige (communistische) regering werd de Opstand ten tijde van communistische periode als een “contrarevolutie” gezien en het werd zelfs verboden om erover te praten (Konrád 1998). Sinds 23 oktober 1989 is deze datum wel weer een nationale feestdag. Het is een dubbele nationale feestdag: het is de herdenking van de Opstand in 1956 en het is ook de datum van de aankondiging van de Republiek Hongarije (Ibidem).

Mátyás Rákosi, leider van de communistische partij, stond van 1948 tot 1953 aan het hoofd van Hongarije. Hongarije werd onder zijn bewind in de jaren vijftig de meest onderdrukte dictatuur van het Oostblok. In 1953, na de dood van Stalin, de toenmalige leider van de Sovjet-Unie, kwamen er veranderingen in het politieke en economische leven in Hongarije. *“De voorzichtige destalinisatie in de Sovjet-Unie, de Berlijnse opstand en de algemene onzekerheid binnen de gelederen van Stalins landvoogden binnen het blok leidden in Hongarije tot een aarzelende erkenning van gemaakte fouten door Rákosi, tot een verzachting van de terreur, tot een minder rechtsonzekerheid, en tot de opkomst van Imre Nagy”* (Michielsen 1990: 19). De Sovjet regering besloot om meer vrijheid voor Hongarije te geven vanwege de grote ontevredenheid in het land (<http://www.rev.hu/sulinet56-/online/ora2/index.htm>, laatst geraadpleegd 25. 08. 2010.). Het was in werkelijkheid een strategische stap van de Russische regering om een mogelijk economisch faillissement in het land te vermijden. Rákosi moest aftreden en Imre Nagy werd tot nieuwe premier benoemd. Het nieuwe politieke programma van Nagy was veelbelovend – er was duidelijk sprake van een verzachting van het beleid: de politieke gevangenen kregen amnestie, interneringskampen werden afgeschaft en de collectivisering van de landbouw werd

vertraagd. Op universiteiten en onder intellectuelen werd openlijker over de problemen van de Russische onderdrukking gesproken. De boeren kregen het wat makkelijker, de partij werd een enigszins gedemocratiseerd door de invoering van geheime stemmingen (Michielsen 1990).

De antipathie tegen de Russen groeide steeds meer en iedereen verlangde naar meer vrijheid en naar een echte democratie (geschiedenis.vpro.nl/attachment.db/30854096/-Hongaarse%20vluchtelingen.doc laatst geraadpleegd 25 maart 2010). Maar deze periode duurde niet lang. Rákosi wilde weer aan de macht komen, en de aanhangers van het communistische systeem en de Sovjet-Unie waren bang voor de politieke en economische veranderingen die Nagy wilde invoeren. In Moskou veranderde ook de stemming – in april 1955 werd Nagy terzijde geschoven (Ibidem). Dit konden de Hongaarse intellectuelen niet verdragen. Het was ook olie op het vuur dat de nieuwe Russische leider, Chroetsjow, openlijk de wandaden van Stalin veroordeelde. Binnen de Hongaarse Communistische Partij durfden steeds meer mensen kritiek te hebben op Rákosi en begonnen aan te dringen op hervormingen. In Hongarije had het communisme zich moeten omvormen tot socialisme met een menselijk gezicht (Ibidem). Moskou voelde de heersende onrust en reageerde daarop door Ernő Gerő als partijleider aan te kondigen (Ibidem).

De onrust groeide en als reactie op de Poolse opstand – toen de Russen in Polen optraden bij een demonstratie van arbeiders op 28 juni 1956¹ – kregen de Hongaarse intellectuelen genoeg van Moskou. Op 22 oktober 1956 kwamen vooral studenten, schrijvers en andere intellectuelen bijeen aan de Technische Universiteit te Boedapest. Ze formuleerden een lijst van zestien eisen. In grote lijnen was het een steunbetuiging aan de nieuwe koers van Nagy. Daarnaast wilden ze dat Hongarije uit het Warschaupact zou stappen. Het Warschaupact was een militair bondgenootschap van communistische landen in Oost-Europa (tussen 1955 en 1991) en werd op voorstel van Sovjetpartijleider Nikita Chroesjtsjov opgericht als tegenhanger van de NAVO (“rode NAVO”). Dit was een belangrijke stap van de nieuwe regering van Nagy die daardoor duidelijk afstand wilde nemen van de Sovjet-Unie. De studenten riepen op tot een massale demonstratie voor de volgende dag om steun te

¹ Op 28 juni 1956 vonden hier de eerste protesten plaats tegen het communistische regime in Polen. Arbeiders van de Cegielski-fabrieken begonnen de opstand, die spoedig werd neergeslagen. Officiële bronnen spreken over 74 doden, waaronder een jongen van 12 jaar oud. Het eigenlijke dodental wordt over het algemeen aanzienlijk hoger geschat. Bijna duizend mensen raakten gewond - ([http://nl.wikipedia.org/wiki/Pozna%C5%84_\(stad\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Pozna%C5%84_(stad)) laatst geraadpleegd 28 juni 2011).

betuigen aan de Polen. Veel Hongaren beschouwden de opstand in Polen als een aanmoediging voor hun eigen ontevredenheid (Ibidem).

Op 23 oktober 1956 kwamen in Boedapest massaal studenten bijeen voor een demonstratie. In het begin van de middag hielden ze een bijeenkomst bij het standbeeld van Sándor Petőfi aan de Donau. Daarna liepen ze naar het Jozsef Bem plein, het standbeeld van een Poolse militair die in 1848 aan de zijde van de Hongaren had meegevochten. Met de demonstraties wilden ze eisen onder de aandacht van de autoriteiten brengen. Deze eisen waren gericht op democratisering van het communistische regiem. Van de deelnemers had niemand het vermoeden, dat er nog voor het einde van die dag de eerste schoten zouden worden gelost en de eerste doden zouden vallen. Aanvankelijk verliep de demonstratie vreedzaam, maar toen de ÁVH (de toenmalige staatsverdedigingsautoriteit) optrad en mensen arresteerde, braken er gevechten uit. Op het Bem plein vond direct de eerste onverwachte gebeurtenis plaats: de beroepsmilitairen, die in de kazerne op het plein gelegerd waren, betuigden hun steun aan de demonstratie. De opstandelingen besloten om naar de Kossuth plein te gaan. Ze wilden Imre Nagy horen. Nagy wilde met de reformplannen van 1953 doorgaan, beloofde veranderingen en vroeg de mensen om terug naar huis te keren (Konrád 1998). Tegen de avond trokken de opstandelingen het standbeeld van Stalin omver (Ibidem).

De volgende dag op de 24 oktober bleek dat de Hongaarse regering, met aan het hoofd Ernő Gerő, de hulp had ingeroepen van Russische troepen. Tegelijkertijd bleek dat de opstand zich over verschillende plekken in Boedapest had verspreid. Niet alleen in Boedapest – ook in andere steden en dorpen kwamen mensen de straat op. De wreedheid was vervolgens van beide kanten immens. Leden van de geheime dienst werden door de bevolking gelyncht. Dode Russische soldaten liet men gewoon op straat liggen. Omgekeerd schoot de ÁVH hele menigtes mannen, vrouwen en kinderen neer zonder aanzien des persoon. De revolutie werd door Ernő Gerő “contrarevolutie” genoemd (Bakker 2006).

Ook op 25 oktober ging de revolutie door – de opstandelingen haalden de symbolen (de rode ster en het wapen met de ster) van de openbare gebouwen van het communistische regime. Tussen 26 en 31 oktober was het hele land in opstand. Het leek erop dat de opstandelingen gewonnen hadden, de communisten stonden machteloos. De ÁVH werd ontwapend.

Na een paar dagen van hevige gevechten kondigde Nagy een wapenstilstand af. Hij beloofde een ware democratie: een meerpartijensysteem en vrije verkiezingen. Ook vroeg hij de 'Sovjet-Unie' de troepen uit Hongarije terug te trekken. Omdat er geen reactie was, stapte Hongarije eenzijdig uit het Warschaupact. Aan de Verenigde Naties vroeg Nagy de neutraliteit van zijn land te beschermen.

Tijdens de Opstand verzocht 'Radio Free Europe' (RFE) de Hongaarse bevolking om zich te blijven verzetten. RFE was een door het westen ondersteund radiostation dat zich richtte op de bevolking van de satellietstaten van de 'Sovjet-Unie'. Duizenden Hongaren luisterden naar deze radio die beloofde dat de NAVO of de Verenigde Staten Hongarije te hulp zouden komen. Dit was een belangrijke reden voor de Hongaarse opstandelingen om door te blijven vechten.

De Verenigde Staten hebben tijdens de Opstand in 1956 echter uiteindelijk geen hulp aangeboden. De ene reden daarvoor was dat de Amerikaanse president, Eisenhower, zich niet in het conflict durfde te mengen uit angst voor een escalatie van het conflict die zou kunnen leiden tot een oorlog tussen de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten. Dit was het gevolg van de afspraak van de Conferentie van Jalta geweest. Op de Conferentie van Jalta kwamen van 4 tot 11 februari 1945 de drie wereldleiders bij elkaar, te weten: Roosevelt van de Verenigde Staten, Churchill van het Verenigd Koninkrijk en Stalin van de Sovjet-Unie. (De conferentie vond plaats in de badplaats Jalta op de Krim (Oekraïne.) Deze conferentie besprak tijdens de oorlog in Europa de situatie die zou ontstaan na afloop van deze oorlog. Door deze conferentie is de naoorlogse verdeling van Europa in een westerse en een Sovjetmachtsblok bevorderd. Hongarije behoorde immers tot het Oostblok dus tot de Sovjet-Unie. De Sovjet-Unie zou daarom geen militaire assistentie van het Westen aan de Hongaarse Opstand accepteren, en zou wellicht hard terugslaan.

Een andere factor om niet te interveniëren was de inval in Egypte en bezetting van het Suezkanaal door Israël, Groot-Brittannië en Frankrijk. De gevechten duurden van 31 oktober tot en met 5 november 1956. Deels werd de aandacht van het Hongaarse conflict afgeleid, deels ontnam het de betrokken naties het morele gezag om de Sovjetinval in felle bewoordingen te veroordelen, en eventueel actie te ondernemen.

De Russen wisten dus dat ze zonder enige weerstand en consequenties tegen de Opstand konden optreden. Het Russische leger keerde op 4 november 1956 terug. In twee dagen tijd

waren de opstandelingen verslagen. Mensen, die hard voor de vrijheid vochten, konden niet geloven, dat het helemaal voor niets was geweest (Bakker 2006). Daarna begonnen onder leiding van Moskou de arrestaties.

Imre Nagy vluchtte op 4 november naar de Joegoslavische ambassade. Hij werd op 22 november naar Roemenië (Snagov) gedeporteerd. Op 14 april 1957 werd hij gearresteerd en samen met enkele anderen werd hij na een proces ter dood veroordeeld. Op 15 juni 1958 werden ze in het diepste geheim op de binnenplaats van de gevangenis geëxecuteerd (<http://www.rev.hu/sulinet56/online/ora4/index.htm> laatst geraadpleegd 28. 06. 2011.). De Sovjetautoriteiten hadden János Kádár de opdracht gegeven een nieuwe communistische partij te organiseren (Bakker 2006).

Volgens Michielsen eindigde de Opstand van 1956 pas jaren later. “Het eindigde met de transformatie van open strijd naar stadsguerrilla, van stadsguerrilla naar passief verzet, van passief verzet naar wraak, straf, boete, eindigde in de ziel van de Hongaren zelfs pas decennia later” (Michielsen 1990: 20).

De Opstand in 1956 is enig in zijn soort in de Hongaarse geschiedenis. Deze was niet alleen belangrijk voor de Hongaren maar voor de hele wereld. Op internationaal niveau waren er vele ontwikkelingen als gevolg van de Opstand van 1956. De grote mogendheden verloren hun “face”. Hongarije heeft zijn wil uitgedrukt en heeft laten zien dat ze vrijheid en onafhankelijkheid willen (Alföldi 2006). Volgens Alföldi waren de ontwikkelingen op internationaal niveau dat de Sovjet-Unie ontmaskerd werd als naar hegemonie strevende grote mogendheid. Een mogendheid, die zonder respect voor zijn eigen idealen van een proletarisch internationalisme alles zou doen om die hegemonie vast te houden. Bovendien zijn ook de westerse mogendheden in diskrediet gebracht. *“Het doel dat sinds het uitbreken van de Koude Oorlog onophoudelijk was verkondigd, namelijk om de tot slavernij gebrachte naties in Europa te bevrijden, bleek slechts zuivere propaganda”* (Alföldi 2006: 49).

Nederland heeft ook veel aandacht besteed aan de Hongaarse Opstand. Deze kon goed gevolgd worden in de Nederlandse dagbladen. Aan de ene kant waren kranten gechoqueerd door de gebeurtenissen en aan de andere kant waren ze teleurgesteld over de internationale gevolgen van de ontwikkelingen. In de Nederlandse krantenartikelen kan men de ontwikkeling zien met betrekking tot de meningvorming over Hongarije en de Hongaren.

Hier speelt politieke ontwikkelingen in Nederland en in Hongarije een belangrijk rol. Wordt het beeld over Hongarije en de Hongaren door de politiek beïnvloed en in hoeverre kan dit waargenomen worden? Zou de door in Nederland heersende verzuiling voor een verschillende beeldvorming zorgen in de Nederlandse kranten? Er wordt naar gestreefd in dit onderzoek een antwoord te geven op deze vragen.

IV. 2. 1989 – Systeemverandering en val van het communisme, de eerste democratische verkiezingen

Na het neerslaan van de Opstand in 1956 was Hongarije weer onder het communistische bewind van de Sovjet-Unie, onder leiding van János Kádár. Na de Opstand kwam de dictatuur van Kádár. Deze veranderde in de loop der jaren in een zachtere dictatuur, het zogenaamde "goulashcommunisme" (Alföldi 2006: 52). Deze vorm maakte Hongarije „*de gelukkigste barak van het Oost-Europese concentratiekamp. Wie politiek onopvallend bleef, werd met rust gelaten*” (Alföldi 2006: 52).

In de jaren tachtig van de vorige eeuw werd het faillissement van het socialisme voor iedereen in Hongarije steeds duidelijker (Bakker 2006). De oppositie (die vooral uit intellectuelen bestond) liet steeds meer zijn stem horen en eiste veranderingen – samen met het overgrote deel van de bevolking van Hongarije en samen met deel van de leden van de MSZMP (Hongaarse Socialistische Arbeiders Partij).

In de jaren 80 werden de perspectieven van het socialistische Hongarije van jaar tot jaar somberder. Het land liep achter op de westerse landen zowel op politiek als op maatschappelijk en economisch niveau. De consequenties van het gedwongen socialistische systeem waren ondraaglijk. De activiteiten van de politieke oppositie werd steeds sterker en deze liet haar stem steeds meer horen.

In de zomer van 1980 voerde de literaire wereld maandenlange discussie over de situatie in Hongarije en in de Hongaarse literatuur. Voor het eerst konden enkele vertegenwoordigers van de oppositie in het openbaar hun mening over de politieke toestand kwijt. De jonge schrijvers kwamen met de autoriteiten in botsing. Een jonge dichteres, Erzsébeth Tóth, hield een pleidooi voor een onderzoek naar de verantwoordelijkheid van János Kádár voor de executie van Imre Nagy. Daarmee was het grootste trauma van de Kádár-tijd en het zwaarst

bewaakte taboe voor het eerst in het openbaar aangesneden. De Kring werd ook het jaar erop door een verbod getroffen. Hetzelfde lot trof *Mozgó Világ* (Wereld in Beweging), het blad van de jonge schrijvers dat in de eerste jaren '80 een razend populair forum voor onafhankelijke ideeën was geworden. Aan het begin van het Orwell-jaar 1984 werd hoofdredacteur Ferenc Kulin afgezet. Uit solidariteit trad de hele redactie af (Bakker 2006).

Geïnspireerd door de West-Europese vredesbeweging die in de eerste jaren '80 een massale omvang kreeg, zetten studenten in 1982 een Dialoogbeweging (*Dialógus Mozgalom*) op. Deze beweging groeide heel snel in aantallen leden maar kort daarna werd het initiatief door de autoriteiten de kop ingedrukt (Ibidem).

De verschenen samizdat² literatuur kreeg veel aandacht en bereikte veel meer mensen. De oppositie bleek in staat om met illegale boeken en tijdschriften een 'tweede openbaarheid' te creëren. *“Zo werden de jaren '80 deels onder en deels boven de grond onmiskenbaar een nieuwe bloeiperiode voor de Hongaarse letteren. Hoe ook van binnen vermolmd bleef het socialisme tot het laatst in het oude, autoritaire harnas, zonder de kracht of zelfs maar de wil om te overtuigen mensen te hooi en te gras schrik aanjagend, met boetes en gevangenisstraffen zwaaiend.”* (Bakker 2006:264). Gáspár Nagy, voorzitter van de Schrijversbond, werd in 1983 tot aftreden gedwongen, al dan niet literair actieve dissidenten 'logeerden' menige nacht in de gevangenis. Gábor Demszky (ex-burgemeester van Boedapest) moest evenals illegale boekwinkeliers allerlei onaangenaamheden trotseren.

De algemene boodschap van de groeperingen was dat Kádár weg moest (*“Kádár moet weg!”* (Konrád 1998)) en dat de mensen zich moesten realiseren dat zonder de verandering van het politieke systeem, er geen verandering in de maatschappij en de economie zou komen. De eisen van de oppositie kwamen overeen met die van de opstandelingen van 1956. Dat waren namelijk de wens tot vrije verkiezingen, het vertrek van de Sovjettroepen, een democratie naar Westers model en een meerpartijstelsel (Konrád 1998).

² **Samizdat** (Russisch: самиздат) is een term uit de Russische literatuur ten tijde van de Sovjet-Unie, later ook gebruikt in de satellietstaten van de USSR in het Oostblok. Het is de aanduiding voor clandestien gedrukte en uitgegeven literatuur, die vanwege een controversiële of kritische inhoud niet officieel uitgegeven mocht worden. De ongcensureerde uitgaven waren, vanwege het gebrek aan professionele apparatuur en hun ondergrondse karakter, op amateuristische wijze vervaardigd, bijvoorbeeld door middel van fotokopie, carbonpapier of schrijfmachines, en hadden daardoor ook een beperkte oplage. Het gebruik maken van kopieer- en schrijfmachines in kantoren was risicovol, omdat deze apparaten door de geheime dienst gecontroleerd werden. Verspreiding geschiedde vooral via het informele circuit (<http://nl.wikipedia.org/wiki/Samizdat> laatst geraadpleegd 10 september 2010).

Zo werden de volgende politieke partijen gesticht: in 1987 richtten schrijvers en intellectuelen het Hongaars Democratisch Forum (MDF) op. De radicalere, sociaal-liberale vleugel van de oppositie volgde in 1988 met het Netwerk van Vrije Initiatieven, wat later het Verbond van Vrije Democraten (SZDSZ) werd. In april werd het Verbond van jonge democraten (Fidesz) gesticht (Bakker 2006). Met verwijzingen naar de Opstand van 1956 en naar de terechtstelling van Imre Nagy vielen ze het regiem als 'illegitiem' aan. János Kádár was meer dan 30 jaar aan het bewind geweest. Hij moest in 1988 aftreden. Kádár was oud geworden en hij realiseerde zich niet dat er veranderingen aan de hand waren en dat het systeem dat door hem opgebouwd was, op de punt stond om uiteen te vallen. "János Kádár, de man van het verraad van 1956 en de man van de verzoening, is in zijn laatste jaren als partijleider blind gebleven voor de veranderingen in de samenleving die hij zelf heeft gecreëerd" (Michielsen 1990: 26).

Nog aan de vooravond van Kádár's laatste partijcongres in mei 1988 weigerde Kádár de realiteit in te zien dat hij af moest treden. Zijn laatste toespraak veroorzaakte 'rebellie' in het partijcongres. De toeschouwers zagen een man, die een verwarde toespraak hield, en die de stemming onder zijn gehoor niet meer begreep. Men maakte hem nog partijvoorzitter uit eerbied voor zijn diensten (Michielsen 1990).

Grósz, die Kádár volgde, koos een premier, Miklós Németh – een technocraat. Hij stond in de schaduw van Grósz, dacht hij zelf en iedereen toen. Németh was slimmer en volgde vervolgens zijn eigen koers. Hij verbond zich met de radicale hervormers Rezső Nyers, lid van de communistische partij, en Imre Pozsgay, de voorzitter van het Patriottisch Volksfront, "een man die van zichzelf niet meer durfde te zeggen dat hij een communist was". De regering liep weg van Grósz. Németh, Nyers en Pozsgay zetten de toon en de partij volgde.

Deze veranderingen hebben de systeemverandering in 1989-90 voorbereid. Duidelijke tekenen daarvoor vormden de onderstaande ontwikkelingen: het invoeren van het "wereld paspoort", het feit dat de Opstand van 1956 in het openbaar als volksoptocht werd aangekondigd, en het feit dat verkondigd werd dat de grensversperring politiek onverstandig was, en ten slotte de Pan-Europese Picknick en de herbegraving van Imre Nagy.

Het IJzeren Gordijn verloor zijn politieke doel op 1 januari 1988 door het invoeren van het zogenaamde "wereld paspoort". Het vrije reizen naar de westerse landen heeft een grote

vrijheid voor de Hongaren en ook voor het overige Oostblok landen gecreëerd (Konrád 2006).

Op 28 januari in 1989 kondigde Imre Pozsgay op de radio aan dat de Opstand van 1956 geen 'contrarevolutie' maar een volksopstand was. Dit was een belangrijke stap omdat dit bericht van een lid van de communistische partij kwam (Konrád 1998). Alföldi beoordeelt deze uitspraak als het eerste teken van de kentering: *"De legitimatie van het Kádár-regime, dat had berust op leugen dat het land van een contrarevolutionaire samenzwering was gered, werd op die manier door het communistische regime zelf in twijfel getrokken"* (Alföldi 2006: 54).

In oktober 1988 is Imre Pozsgay, staatsminister en hervormingsgezind communist, naar Hegyeshalom gegaan, dat gelegen is in het Oostenrijks-Hongaarse grensgebied. Hij heeft verkondigd dat de grensversperring politiek onverstandig en ethisch verouderd was. Deze toespraak heeft heel veel aandacht in de internationale pers gekregen. Er werd pas op 28 februari 1989 officieel besloten, door de MSZMP, dat het IJzeren Gordijn afgebroken moest worden. Het afbreken van de hekken begon op 2 april en ging zo snel dat bij de officiële ceremonie (27 juni 1989) wat hekken teruggezet moesten worden om te laten zien hoe Gyula Horn, de Hongaarse minister van Buitenlandse Zaken en Alois Mock, de Oostenrijkse minister van Buitenlandse Zaken, het hek doorsneden. De Pan-Europese Picknick en grensopening waren belangrijke gebeurtenissen in de systeemverandering in Hongarije. Hierdoor kreeg Hongarije weer veel aandacht van de internationale pers. De picknick was niet door de centrale machten georganiseerd maar door groepen van de plattelands oppositie, politici en intellectuelen (<http://www.terrorhaza.hu/muzeum/sajtoszoba/atvagva.html> laatst geraadpleegd 05.08.2010.). Na de toespraak van Otto Habsburg, de voorzitter van de Pan-Europese Unie, op 20 juli 1989 in Debrecen, kwam het idee van een lid van de MDF dat de Hongaars-Oostenrijkse grens tijdelijk geopend zou moeten worden. De doelstelling van het idee was om met een gezamenlijke picknick te laten zien dat Oostenrijkers en Hongaren bij elkaar horen. In een onderlinge samenwerking zijn de leden van de MDF, SZDSZ, Fidesz en FKGP in Sopron begonnen met de organisatie van de picknick die op 19 augustus 1989 in Sopronpuszta plaatsvond. Het was een groot feest waar duizenden Hongaren en Oostenrijkers aanwezig waren. Als centrale gebeurtenis stond de grens drie uur lang open tussen Szentmargitbánya (Sankt Margarethen im Burgenland) en Sopronkőhida. De opening van dit grensgedeelte werd door bijna 900 Oost-Duitsers gebruikt

om via Oostenrijk naar het Westen te vluchten. De “DDR- vluchtelingen” waren van tevoren op de hoogte gebracht van de tijdelijke opening van de grens. De picknick werd een zeldzame en unieke gebeurtenis in de Hongaarse geschiedenis van de afgelopen 40 jaar vanwege de samenwerking tussen de regering en de civiele bewegingen om de DDR vluchtelingen vanuit Hongarije naar het Westen te helpen vluchten (Ibidem).

Op 16 juni 1989 werden de stoffelijke resten van Imre Nagy, die tot dan toe in een anoniem graf hadden gerust, opgegraven en onder enorme belangstelling opnieuw ter aarde besteld. Iedereen begreep dat de herbegraving van deze communist het symbool van het eind van het Kádár tijdperk en het eind van het Hongaarse socialisme zou worden (Konrád). Ook Németh, Nyers en Pozsgay waren aanwezig bij de herbegraving van Imre Nagy.

De verandering was eigenlijk een proces van jaren geweest – schrijft Michielsens – *“op gang geholpen door het ideologisch relatief weinig pretentieuze beleid van Kádár zelf, en zijn economische en politieke hervormingen, de grotere economische en politieke speelruimte die hij de Hongaren had gegeven”* (Michielsens 1990:29).

De MSZMP heeft zich 7 oktober 1989 opgeheven en vormde zich om tot de uitdrukkelijk niet-communistische Hongaarse Socialistische Partij. *“Hongarije werd aldus het eerste Oost-Europese land dat geen communistisch partij meer kende”*(Michielsens 1990: 28).

De verkiezingen op 25 maart en 8 april 1990, waaraan ook de tot Hongaarse socialistische partij herdoopte communistische partij deelnam, brachten de eerste niet-communistische regering van de MDF aan de macht (Bakker 2006).

De Hongaarse systeemverandering was door een “bloedeloze” revolutie tot stand gebracht en resulteerde een politieke omwenteling. Het was een begin van democratisering zonder democratische aspecten (Marác, persoonlijke communicatie 28. 06. 2011). Het socialistische en communistische regime had zich gerealiseerd dat het systeem niet meer haalbaar was en was stilletjes afgetreden om de ruimte te geven aan een meerpartijenstelsel en democratie.

Op 19 juni in 1991 verliet de laatste sovjet soldaat Hongarije – daarmee werd bijna een halve eeuw durende Sovjet periode afgesloten. Hongarije werd onafhankelijk.

Op basis van bovenstaande samenvatting van de gebeurtenissen in de periode van de systeemverandering in 1989-90 kan de lezer zien hoe de verandering zich afspeelde, hoe een communistisch land een democratisch land is geworden. De Opstand in 1956 en de systeemverandering wordt vaak vergeleken met elkaar en worden vaak parallel aan elkaar bediscussieerd (Alföldi 2006; Hellema 1990; Michielsen 1990). Beide waren opstanden tegen de communistische onderdrukking en – zoals dat ook aan het begin van dit hoofdstuk gesteld is – de eisen van de oppositie van de periode 1989-90 kwamen overeen met die van de opstandelingen van 1956. Beide zijn belangrijk vanuit een historisch oogpunt omdat er bij beide gevallen sprake is van een “revolutie” tegen het onderdrukkende Sovjetcommunistische regime in Hongarije.

In 1956 was het een climax zonder succes en in 89-90 was het een anticlimax met succes.

Aan de hand van deze twee revoluties wordt in deze scriptie onderzocht hoe het beeld van Hongarije en de Hongaren in Nederland veranderde. De beeldvorming in Nederland biedt ook inzicht in de Nederlandse samenleving zelf omdat deze beeldvorming tegelijk ook een vorm van zelfreflectie is. Dat is het interculturele perspectief dat in deze scriptie centraal staat.

IV. 3. Nederland in de jaren 50 en in de jaren 90

Historisch inzicht in de situatie in Nederland van de jaren 50 en 90 is belangrijk omdat het onderwerp van dit onderzoek de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren in Nederland is. Omdat in de beeldvorming er op bepaalde periodes in Hongarije gefocust wordt, kan niet buiten beschouwing gelaten worden wat er zich tijdens dezelfde periodes in Nederland afspeelde. Deze paragraaf zal ik dan ook besteden aan de enkele historische hoogtepunten in Nederland in de jaren 50 en de jaren 90.

Vanuit een intercultureel perspectief is het heel belangrijk dat de gebeurtenissen van Hongarije en de representaties in de Nederlandse kranten met elkaar in verband gebracht worden. Het is daarnaast ook belangrijk om te laten zien welke processen zich in deze twee periodes in de Nederlandse samenleving afspeelden. Deze veranderingen in de samenleving worden weerspiegeld in de kranten die vervolgens in de weergegeven kennisstructuren en door de inhoudsanalyse waargenomen kunnen worden.

Na de Tweede Wereldoorlog was er in Nederland een grote behoefte aan veranderingen om het land na de grote oorlogsverliezen weer op het been te brengen en te herstellen. Het grootste probleem was dat de samenleving sterk verdeeld was. Deze verdeeldheid leidde tot grote culturele verschillen, waarbij hele bevolkingsgroepen naast elkaar leefden zonder veel contact te hebben (Bejczy 2006). De reden van deze culturele verdeeldheid was dat er in het eerste deel van de 20^e eeuw in Nederland het verschijnsel van de zogenoemde verzuiling was ontstaan (Bejczy 2006). **Onder verzuiling verstaat Mak (1999) de sociale scheiding tussen de diverse godsdienstige en politieke groeperingen. Deze kwam tot stand door een sterk verdeelde samenleving en werd vormgegeven door de katholieke, de protestantse, de socialistische en de neutrale zuil** (Mak 1999: 31). Tijdens de verzuiling had elke zuil een eigen kerk, omroep, krant, standsorganisatie, vakbond, politieke partij, woningbouwvereniging, scholen, ziekenhuizen sportverenigingen en zelfs winkels en bedrijven ontwikkelt. Dit leidde tot grote culturele verschillen, niet alleen in de steden, maar ook op grote delen van het platteland.

Omdat de Nederlandse maatschappij vanaf het begin van de 20ste eeuw tot de jaren zestig religieus en politiek in zuilen verdeeld was, kan elke zuil verbonden worden met een eigen aparte cultuur. Dat betekent dat de auteurs en lezers van de verschillende organen van de verschillende zuilen in Nederland elk hun eigen gewoontes en handelingspatronen ontwikkelden. De verschillende handelingspatronen van de verschillende zuilen dienen de laatste subvraag van dit onderzoek te ondersteunen: In hoeverre kunnen verschillen in de beeldvorming waargenomen worden in de Nederlandse kranten en hoe kunnen deze in verband worden gebracht met verandering in de Nederlandse verzuiling? Het verschijnsel van de verzuiling leidde tot verzuilde media die invloed op de interne beeldvorming hadden. In de periode na de jaren zestig van de vorige eeuw is er sprake van ontzuiling (Bejczy 2006), die dit beeld wat door de media wordt weerspiegeld weer homogener heeft gemaakt en heeft in een links-liberale discourse geresulteerd. Zowel de verzuiling als de ontzuiling is voor dit onderzoek van belang omdat deze verschijnselen mogelijk de beeldvorming over Hongarije op eigen wijze hebben beïnvloed. Mensen van een bepaalde zuil lazen alleen de kranten die bij de eigen zuil hoorden en keken en luisterden alleen naar de eigen omroepen. De krant van de eigen zuil diende als spreekbuis. Elke leider van de bepaalde zuil kon zijn ideeën aan de lezers tonen. Omdat iedereen de eigen leider steunde en vertrouwde, wilde iedereen de ideeën van deze leider weten. Dat kwam tot uitdrukking door het feit de

meerderheid van de Nederlandse bevolking een vast abonnement had op de krant van de eigen zuil.

Na de Tweede Wereldoorlog werd er aanvankelijk naar gestreefd de verzuiling te doorbreken om te beginnen in de politiek (Bejczy 2006). Deze doorbraak mislukte echter en de verzuiling bleef in de politiek en ook daarbuiten bestaan (Ibidem). In de politiek veroorzaakte de mislukking van de doorbraak dat er geen verandering in het politieke leven kwam: de Partij van de Arbeid werd in 1946 opgericht, de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie werd in 1948 door een liberale vleugel gesticht en als christelijke partij kwam de Katholieke Volkspartij tot stand (Bejczy 2006).

De echte doorbraak kwam pas later, namelijk in de tweede helft van de 20ste eeuw. De doorbraak van de verzuiling wordt vooral verklaard door de gestegen welvaart, de veranderingen in de mentaliteit en de ontkerkelijking (Bejczy 2006). *“De verzuilde, zuinig levende natie maakte plaats voor een maatschappij van consumptief ingestelde individuen zonder duidelijke binding aan enige levensovertuiging”* (Bejczy 2006:237). In 1963 liet de regering de controle op de loonontwikkeling goeddeels varen. Het gevolg was een loonexplosie – de auto, de televisie, de ijskast, de wasmachine, vakantie-reizen kwamen binnen ieders bereik. Door de invoering van de 40-urige werkweek in plaats van een 48-urige kregen de werknemers meer vrije tijd. De meeste katholieken gingen in de jaren zestig niet meer naar de biecht en geloofden niet meer in ‘de hel en het vagevuur’ (Bejczy 2006:238). Volgens Bejczy werkte de ontkerkelijking de doorbraak van de verzuiling in de hand. Deze verandering werd ook duidelijk zichtbaar in de politiek. Vanaf 1966 plooide de politiek zich naar de tegenstelling tussen progressief (links) en conservatief (rechts). Deze tegenstelling werd gepropageerd door de nieuwe partij, de Democraten '66. De PvdA radicaliseerde in linkse richting en de VVD schoof naar rechts (Ibidem).

Het meest kenmerkende element van de jaren zestig was het conflict tussen de naoorlogse en de vooroorlogse generatie. Deze naoorlogse generatie had lak aan autoriteiten en droomde van een nieuwe wereld die weinig kwaad en veel (vrije) liefde zou kennen. De nieuwe muziek, rock- en popmuziek, belichaamde deze droom. De bekendste beweging in dit verband is de Amsterdamse actiegroep Provo, die de bezadigde burgerij deed opschrikken. De nieuwe wereld heeft veel verandering in de mentaliteit gebracht. De houding tegenover gezag (gelijkwaardigheid in het gezin, op school, op het werk) heeft grote

invloed gehad. De houding tegenover seksualiteit (in seksualiteit wordt primair gezien als een bron van genot en de buitenechtelijke seks en homoseksualiteit zijn vrijwel algemeen aanvaard geraakt) heeft veel veranderingen gecreëerd. En de houding tegenover de vrouw (de vrouw werd niet alleen wettelijk maar ook maatschappelijk gelijkwaardig gemaakt aan de man) heeft deze generatie veranderd. De televisie heeft de mentaliteitsverandering ongetwijfeld versneld: *“Het televisiebezit nam snel toe – in 1956 waren er honderdduizenden toestellen, in 1961 een miljoen en in 1970 drie miljoen”* (Bejczy 2006: 241). In de jaren zeventig zorgde vooral de kraakbeweging voor onrust in Nederland. Deze beweging veroorzaakte veel botsingen met de politie en de krakers. De kraakbeweging veroorzaakte ook veel onrust ten tijde van de inhuldiging van koningin Beatrix in 1980.

In het politieke leven kwam links aan de macht in 1973 met Joop den Uyl aan het hoofd, als minister-president. Zijn regering was de meest linkse regering die Nederland heeft gekend. Zijn doel was eerlijk delen van kennis, inkomen en macht – zoals Den Uyl stelde: *“elke arbeider een auto voor de deur”*. Tijdens zijn regering stegen de staatsschuld en de inflatie tot naoorlogse hoogtepunten. De oliecrisis heeft de situatie niet minder moeilijk gemaakt in 1973. De regering moest noodmaatregelen invoeren: benzine ging op de bon en de autoloze zondag werd ingesteld. Er trad structurele werkloosheid op (Bejczy 2006). Den Uyl en zijn regering kwamen in 1977 ten val en daarna werden bezuinigingen het parool. De regering van Ruud Lubbers (CDA van 1982 tot 1994) brachten de overheidsfinanciën weer in orde. De Nederlandse samenleving na de jaren zestig laat veel ontwikkelingen te zien. De bevolking bleef in de twintigste eeuw groeien in een hoger tempo dan in veel andere landen. In 1960 telde Nederland ruim elf miljoen inwoners, in 2009 waren dat er 16.5 miljoen. Dit heeft geleid tot miljoenensteden zoals Amsterdam of Rotterdam, tot het verstedelijken van dorpen zoals Zoetermeer en tot nieuw gebouwde steden in de Flevopolder. Het geboorteoverschot en het migratieoverschot zijn verantwoordelijk voor de bevolkingsgroei. Het migratieoverschot verdient meer aandacht. Aan de ene kant kwamen ruim driehonderdduizend Nederlanders, Indische Nederlanders en Molukkers, tussen 1945 en 1965 uit Indonesië en Nieuw-Guinea naar Nederland. Aan de andere kant kwamen er veel ‘gastarbeiders’ vanaf het eind van de jaren vijftig eerst vooral uit Zuid-Europa en later uit Turkije en Marokko. De bedoeling was dat de ‘gastarbeiders’ terug zouden keren naar het land van herkomst maar velen vestigden zich in Nederland en lieten na verloop van tijd hun gezinnen overkomen. Hierbij kwam ook de toestroom van Surinamers vanaf het midden van de jaren zeventig en de Antillianen vanaf de jaren negentig. De niet-westerse allochtonen

gingen vooral in de grote steden wonen (Amsterdam, Den Haag, Rotterdam) (Bejczy 2006: 250).

Deze korte historische samenvatting van het verschijnsel van de verzuiling scheidt de achtergrond van de laatste subvraag van dit onderzoek die zich op de verzuiling richt. De stelling is dat beeldvorming van Hongarije en de Hongaren in Nederland ten tijde van de verzuiling ook in de media zichtbaar intern verdeeld is geweest. Er bestaat geen homogeen beeld in Nederland want de verschillende zuilen zorgen voor een verschillende interpretatie. De beeldvorming binnen Nederland over Hongarije en de Hongaren is een afspiegeling van de verschillende groeperingen en hun opvattingen van de twee bediscussieerde gebeurtenissen. Van de gebeurtenissen wordt een intern discours gecreëerd met eigen interpretaties. Deze interpretaties presenteren een beeld dat de verschillende processen van de Nederlandse samenleving weerspiegelt. De Nederlandse kranten zijn zo uitgekozen dat ze deze interne verdeling kunnen laten zien. Voor de analyse zijn de kranten op basis van de verschillende zuil vertegenwoordigde mening geselecteerd. Zo zijn De Waarheid als communistisch, De Volkskrant als katholiek, de Trouw als protestants, De Telegraaf met een tendens naar rechts en de NRC Handelsblad als liberaal neutraal gekozen om de verschillende meningen van de zuilen te kunnen laten zien. Deze kranten vormen elk een intern discours voor hun lezerskring met betrekking tot de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren.

IV. 4. Historische betrekkingen tussen Hongarije en Nederland

Hongarije en Nederland: waarom hebben deze twee kleine landen soms zo veel of soms zo weinig met elkaar te maken?

Hongarije ligt in Midden-Europa en zat altijd tussen Oost en West maar werd altijd gezien als deel van het "Oostblok". Nederland neemt plaats tussen de historische grote mogendheden aan de westelijke kant van Europa. De twee landen kunnen niet direct met elkaar vergeleken worden. Hun talen behoren tot een andere taalfamilie. Omdat Nederland aan de zee ligt, ontwikkelde zich een cultuur die nauw met de zee verbonden is, terwijl de ligging van Hongarije verbonden is met de natuur en cultuur van centraal Europa. In de grote oorlogen stonden beide landen aan verschillende kanten. Toch hebben deze twee kleine landen historische betrekkingen met elkaar. Niet alleen de besproken periodes, de Opstand van

1956 en de systeemverandering in 1989-90 hebben de aandacht getrokken in de wereldpers en daarmee ook in de Nederlandse pers. Er was in de afgelopen drie honderd jaar (met wat stillere periodes) sprake van wederkerige samenwerking en verbindingen tussen Nederland en Hongarije. Deze verliepen onder andere via de protestantse kerkelijke relaties. Daar komt de belangstelling voor Hongarije vandaan, die in de Nederlandse kranten aanwezig is. Om de soms grote interesse in Hongarije, die naar voren komt in de Nederlandse pers, beter te kunnen begrijpen, besteedt dit hoofdstuk kort aandacht aan de historische betrekkingen tussen Hongarije en Nederland.

Als we aan Leerssen (1993) en Marácz (1995) denken, die stellen dat de beeldvorming van een land afhankelijk van de politieke verhouding is, moet hier dieper op de Hongaarse Nederlandse betrekkingen ingegaan worden. Het kan goed gevolgd worden in de loop van de geschiedenis hoe de betrekkingen tussen Nederland en Hongarije afhankelijk zijn van de politieke houding van de twee landen. Als het goed tussen de twee landen gaat, wordt Hongarije positief vanuit een Nederlandse perspectief beoordeeld. Deze politiek houdingen beïnvloeden de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren die in de krantenartikelen terecht komen.

Tot aan het einde van de Middeleeuwen bestonden er geen banden tussen Nederland en Hongarije. De eerste band tussen de twee landen werd gelegd door Karel V., wiens zus, die als Maria van Hongarije de Nederlandse geschiedenis is ingegaan, benoemd werd tot landvoogdes der Nederlanden. Na haar aftreden in 1555 was er geen sprake van politieke contacten tussen Nederland en Hongarije tot aan de tweede helft van de zeventiende eeuw (<http://www.mfa.nl:8000/ddi-onderzoek1/48922.pdf>, laatste bezocht 31 augustus 2010). Omdat in beide landen de Reformatie veel aanhangers had, leidde dat ertoe dat vanaf 1623 Hongaarse studenten naar Nederland kwamen om te studeren. Tot de val van de Nederlandse Republiek in 1795 waren er ruim 2300 Hongaarse studenten aan universiteiten van onder andere Utrecht en Leiden. Dit contact was voor bilaterale betrekkingen heel belangrijk: in de zeventiende eeuw drong de invloed van enkele Nederlandse theologen zelfs door tot in Hongarije en in de achttiende eeuw was er ook veel Nederlandse invloed op onderwijs en wetenschap in het protestantse deel van Hongarije (Ibidem).

Toen de Habsburgers in de tweede helft van de zeventiende eeuw de godsdienstvrijheid van Hongaarse protestanten wilden beperken, heeft dit grote sympathie in Nederland opgewekt

voor de geloofsgenoten. De situatie van de Hongaarse protestanten werd steeds slechter. In 1674 werden bijna 800 predikanten naar het gerechtshof ontboden. De 336 die daaraan gevolg gaven, werden wegens rebellie ter dood veroordeeld. Ze hadden de keuze: of katholiek worden of emigreren. De 42 die voor emigreren kozen werden al lopend naar Napels gebracht. Drie sterven onderweg, 26 werden kwamen galeislaaf in dienst van de Spaanse onderkoning van Napels, de markies De Los Velez. Michiel de Ruijter, die in 1676 op Sicilië op een Franse aanval wachtte, verkreeg toestemming van de onderkoning van Napels om de 26 protestantse priesters aan boord te nemen en naar Venetië te brengen. Hongaren hebben deze gebeurtenis nooit kunnen vergeten en er bestaat een monument sinds 1895 ter herinnering aan De Ruyter en de bevrijde Hongaarse protestantse priesters (Ibidem).

In de achttiende eeuw werd de Nederlandse invloed in Hongarije vergroot. De invloed had niet langer alleen betrekking op theologie. Veel Hongaarse medici waren naar de Republiek der Nederlanden gegaan om een opleiding te volgen. Aan de beste protestantse gymnasia van Hongarije was het onderwijs in de natuurwetenschappen vorm gegeven naar Nederlands voorbeeld. En de eerste “moderne” boekdrukker, Nicolas Kis de Misztotfalusi (Miklos Kis Misztotfalusi), had zijn vak in de Republiek der Nederlanden geleerd. In 1684 werd in Amsterdam door hem een Hongaarstalige Bijbel gedrukt. Een nog bredere wederzijdse bekendheid kwam tot stand aan het eind van de negentiende eeuw, toen Nederlandse werken in het Hongaars (bijvoorbeeld Camera Obscura (Hildebrand) en Lucifer (Vondel)) en Hongaarse werken in het Nederlands werden vertaald.

Vanwege het zogenoemde tolerantie-edict van keizer Josef II in 1780 werden de bilaterale contacten sporadisch. Toen het er in de jaren vijftig van de 18de eeuw leek dat de Oostenrijkse regering opnieuw een restrictief beleid ten opzichte van religieuze minderheden zou gaan voeren – de Nederlandse sympathie voor de Hongaarse protestanten bleef onverminderd aanwezig. De betrekkingen tussen de calvinistische bevolkingsgroepen zijn voor een lange tijd aanwezig geweest (Ibidem). Nadat Hongarije volledige autonomie (1867) binnen de Oostenrijks-Hongaarse Dubbelmonarchie had gekregen 1870 opende Nederland in Boedapest een honorair consulaat, dat later verheven werd tot consulaat-generaal. Het consulaat bleef tot de Eerste Wereldoorlog een bewijs van samenwerking en verwees naar goede contacten tussen de twee landen.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog was Nederland neutraal, Hongarije stond aan de zijde van de Centrale mogendheden, gevormd door Oostenrijk-Hongarije, Duitsland, Bulgarije en het Ottomaanse Rijk. De samenwerking tussen Nederland en Hongarije bereikte zijn hoogtepunt in de eerste naoorlogse jaren toen ruim 17.000 Hongaarse kinderen voor tijdelijk herstel bij pleeggezinnen werden opgenomen. Ze werden met speciale “kindertreinen” vervoerd (Ibidem).

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden de bilaterale banden verzwakt. In 1941 verbrak Nederland de diplomatieke betrekkingen omdat de Hongaarse regering aan Hitlers eis had toegegeven om de Duitse troepen vrij naar Joegoslavië te laten gaan. In 1948 werden de betrekkingen op het niveau van gezant gebracht.

De verleende gastvrijheid (“kindertreinen” na de Wereldoorlog I.) kreeg in 1953 “een enigszins onverkwikkelijk staartje” (Ibidem) toen na de watersnoodramp de CPN (communistische partij in Nederland) tientallen Nederlandse kinderen naar Hongarije gestuurd had – dit werd in Hongarije gezien als levend bewijs van de armoede in het Westen (Ibidem). De verhouding tussen Nederland en Hongarije was uiterst koel in deze jaren en de betrekkingen bereikten hun dieptepunt. Vooral na de mislukte Hongaarse Opstand van 1956 was dit opmerkelijk. Begin oktober was Nederland sceptisch met de veranderingen in Hongarije die tot de Opstand op 23^e oktober in 1956 leidde. Tijdens de Opstand waren de Nederlanders steeds meer overtuigd dat de Hongaren niet tot de Sovjet-Unie willen behoren. Ze hebben hulp van Amerika en de NATO gevraagd. Deze is vanwege de Suez-crisis en de daarmee samenhangende internationale ontwikkelingen en de mogelijke kans van een Derde Wereldoorlog nooit gegeven. Nadat de Opstand neergeslagen was en de communistische dictatuur hersteld was, verbrak Nederland de wetenschappelijke en de culturele samenwerking en de sportbetrekkingen – Nederland en Franco-Spanje waren de enige westerse landen die uit protest tegen het neerslaan van de Hongaarse revolutie weigerden deel te nemen aan de Olympische spelen” (Hellema 1990: 253). De Nederlandse gezant verliet Boedapest in 1957. De band was alleen maar op diplomatiek niveau verbroken, want in de nasleep van de Opstand had Nederland veel hulp gegeven aan de ruim 3000 gevluchte Hongaren (Ibidem).

In de jaren zestig werden de bilaterale betrekkingen genormaliseerd. In 1968 bezocht de toenmalige minister Luns (Minister van Buitenlandse Zaken) Boedapest. Tijdens dit bezoek

werden overeenkomsten van economisch, industrieel, technisch en cultureel niveau getekend.

Er vonden in de jaren tachtig vele bezoeken plaats. Het hoogtepunt was het staatsbezoek van de Koningin en de Prins der Nederlanden op 7 en 8 oktober in 1986. Het resulteerde in een culturele manifestatie "Nederland in Hongarije 1986". In 1987 was Hongarije aan de beurt met een culturele manifestatie die gepaard ging met ministeriele bezoeken. Een nieuw programma werd toen ondertekend voor wetenschappelijke en culturele samenwerking voor de jaren 1988-1990. Het is niet toevallig dat deze culturele manifestaties in die tijd plaatsvonden. Het zijn deze veranderingen, die de systeemverandering in 1989-90 in Hongarije voorbereidden.

Vanuit deze korte samenvatting kan men de betrekkingen tussen Nederland en Hongarije overzien. Hongarije was geen vaag punt, geen onbekend land in Europa voor de Nederlanders, maar over het land was ook niet heel bekend onder de Nederlandse burgers. Het is daarom te begrijpen dat er aandacht geschonken werd aan de Opstand en ook 40 jaar later toen het communistische systeem viel in Hongarije. Op welke wijze dat in de Nederlandse kranten gestalte kreeg zal in deze scriptie precies geanalyseerd worden.

V. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk wordt het theoretisch kader van dit onderzoek nader toegelicht. Ik heb het theoretisch kader in twee delen opgedeeld. Het eerste gedeelte (paragraaf IV.1.) gaat over de beeldvorming door Leerssen (1993) en Beller (2007) en de beeldvorming over de Hongaren door Marácz (1995). Deze twee dienen de theoretische achtergrond van de hoofdvraag van dit onderzoek te ondersteunen. Het tweede gedeelte (paragraaf IV. 2.) dient om de theoretische achtergrond van de gekozen methoden beter te kunnen begrijpen. Binnen de functionele pragmatiek werd de term kennisstructuur geïntroduceerd om de mentale processen te identificeren. Er wordt daarom eerst uitgebreider gesproken over functionele pragmatiek. Daarna wordt er gesproken over de kennisstructuren en als laatste over de inhoudsanalyse. Hierdoor begrijpt men beter waarom deze twee methoden zijn uitgekozen om de vraagstelling van dit onderzoek te kunnen beantwoorden.

V. 1. 1. Beeldvorming en nationale identiteit

Imagologie of beeldvormingskunde is de tak van de wetenschap die zich met nationale of culturele identiteit bezighoudt, waarbij nationale beeldvorming een belangrijk werkterrein van de imagologie is (Leerssen 1993). Volgens Leerssen gebruiken de Europese naties al lang een rollenpatroon waarin elk land of volk een eigen specifiek karakter toegeschreven krijgt. Als wij bijvoorbeeld zeggen dat Nederlanders nuchter of Schotten zuinig zijn, dan lijkt dat is heel triviaal of clichématig maar die rollenpatronen zitten ingebrand in ons bewustzijn en vormen de nationale en culturele plaatsbepaling. Deze gemeenplaatsen ('rollenpatronen') worden voortdurend toegepast als wij naar een bepaalde natie kijken of culturen en hun cultuurproducten (bijvoorbeeld een schilderij) waarderen (Leerssen 1993). Leerssen stelt ook dat deze gemeenplaatsen meestal twee tegenstrijdige karaktereigenschappen krijgen, zodat in elke situatie wel iets gevonden kan worden wat toegepast kan worden. Als we over imagologie spreken is het belangrijk de vraag te stellen hoe de beeldvorming verandert in de loop der tijd, en hoe deze verandering ook door de geschiedenis gevolgd worden (Ibidem). Deze verandering van de beeldvorming – zegt Leerssen (1993) – is afhankelijk van de politieke omstandigheden en economische verhoudingen van het Westen van Europa. De tegenstrijdigheid van de beeldvorming van een land kan negatief of positief veranderd worden afhankelijk van politieke omstandigheden. De krachtsverhoudingen bepalen dus of er positieve of negatieve beeldvorming van een land gevormd wordt. Bijvoorbeeld de

beeldvorming van Duitsland in de 19^e eeuw was pittoresk en romantisch, later (onder invloed van de Tweede Wereldoorlog) ontstond het beeld van Duitsers “*dat van technocraten en legerofficieren van Gründlichkeit en rigiditeit*” (Leerssen 1993: 13).

De bronnen van beeldvormingskunde zijn subjectief. Deze subjectiviteit moet volgens Leerssen (ibidem) niet buiten beschouwing worden gelaten maar er moet in de analyse rekening mee worden gehouden. De imagologie is dan ook geïnteresseerd in de dynamica tussen de images van de Ander (hetero-images) en van de eigen cultuur van de Zelf (auto- / self-images). Beelden reflecteren geen identiteiten maar vormen mogelijke identificaties. (“*Images don’t reflect identities but constitute possible identifications.*”) (Ibidem). Daardoor zijn de representaties van culturele relaties representaties van een “*cultural confrontation*”: de waarderingen en vooronderstellingen van de auteur zijn een onvermijdelijk onderdeel van deze confrontatie (Ibidem).

In verband met dit onderzoek is nationale beeldvorming heel belangrijk. Dit onderzoek wil de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren in Nederland in kaart brengen. Imagologie houdt zich bezig met literaire teksten waarin de beeldvorming van nationale identiteiten wordt bestudeerd (Ibidem). Omdat imagologie voornamelijk vanuit de literatuur werkt, van waaruit nationale stereotypen worden gevormd en verspreid, wordt er gekeken in hoeverre de rollenpatronen van Hongaren (volgens László Marác: *barbaar, strijder, vechter*, zie uitgebreider in hoofdstuk IV.1. 2.) waargenomen kunnen worden in de krantenartikelen van Nederlandse dagbladen. Deze rollenpatronen spelen een grote rol in hoe een beeld geformuleerd wordt over een land. Dit gebeurt vooral onder invloed van gebeurtenissen in dat land (Ibidem).

Om deze rollenpatronen te kunnen achterhalen, worden de analysemodellen van kennisstructuren en inhoudsanalyse gebruikt. Door middel van deze analyses wordt in het corpus (hoofdstuk V. 3.) bekeken in hoeverre het archetypisch beeld van de Hongaar waargenomen kan worden in de Nederlandse krantenartikelen in verband met de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990. Er is gekozen voor krantenartikelen omdat literair en tekstueel bronmateriaal het belangrijkste is voor de imagologen. Beide periodes kunnen laten zien hoe de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren in een bepaalde periode gerealiseerd was: Welk verschil in het beeld van de Nederlanders over Hongarije en de Hongaren is waar te nemen na de Opstand van 1956 en de

systeemverandering in 1989-1990 in Hongarije?. In hoeverre wordt het beeld van Hongarije en de Hongaren beïnvloedt door de politieke belangen van het Westen (en daarmee ook van Nederland)? En in hoeverre kunnen verschillen in de beeldvorming waargenomen worden in de Nederlandse kranten en hoe kunnen deze in verband gebracht worden met verandering in de Nederlandse verzuiling? De antwoorden op deze vragen zijn op de analyses gebaseerd.

V. 1. 2. Beeldvorming van de Hongaren

Zoals gesteld in het vorige hoofdstuk zijn de tegenstrijdigheden en veranderingen in de beeldvorming afhankelijk van de politieke omstandigheden en de economische situatie van het Westen van Europa (Leerssen 1993). Die tegenstrijdigheid en hoe de beeldvorming verandert, kan op interessante wijze bekeken worden door de geschiedenis te raadplegen. Aan de hand van Leerssen wordt in deze paragraaf die tegenstrijdigheid van de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren door László Marác nader bekeken. Het artikel, *Western Images and Stereotypes of the Hungarians* (Gerrits / Adler 1995: 25-39), geeft een samenvatting over de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren door de eeuwen heen uit het perspectief van de Westen. *“The Western images and stereotypes of the (Magyar) Hungarians and the Hungarian self-images oscillate between two poles: the negative variant of Hungarians as inferior, backward, plundering Asiatic, barbarian intruders in Europe and the positive variant of Hungarians heroically fighting for the defence of Christian Europe and European liberal values. Throughout history these images recur; whether one polarity or the other is activated depends on political circumstances.”* (Marác 1991: 174).

Marác (1995) geeft een paar voorbeelden van negatieve en positieve beeldvorming. Negatieve beelden en stereotypen van Hongaren komen al voor sinds de Hongaren zich in de Karpatenbekken vestigen en als barbaren werden gezien – bekend en gevreesd door hun strooptochten door Europa. De Slag bij Mohács in 1526 leidde tot een 150 jaar durende Turkse bezetting in die leidde tot een achterstand op het gebied van technische en wetenschappelijke ontwikkelingen. Dit heeft een negatief beeld gevormd over de Hongaren in de ogen van de door de Verlichting beheerste landen (Ibidem). Toen Hongarije tijdens de Tweede Wereld Oorlog aan de kant van de Nazi Duitsland stond, was het beeld over de Hongaren negatief in andere Westerse landen. Zo schrijft Flournoy Montgomery (ambassadeur van de Verenigde Staten 1933-1944) in zijn boek, *Hungary: The Unwilling Satellite*, over Hongarije: *“the most faithful ally of Nazi Germany”* (Marác 1995: 36). Als de

politieke houding van de Hongaren overeenkwam met de Westerse belangen dan werd het beeld positief gevormd (Marác 1995: 30). Positieve beeldvorming van de Hongaren kwam tot stand in de tijd van de Romantiek toen de Hongaren als „*freedom-loving Hungary*” werden bekeken. Men kende de Hongaren toen van de Poesta, de paardherders en schelmen. En er ontstond vooral een positief beeld over de Hongaren toen ze in 1848 voor de vrijheid vochten en onafhankelijk wilden worden van de Habsburgse Monarchie. Tijdens de Sovjetcommunistische bezetting van Hongarije keren de positieve beelden terug. De Hongaarse Opstand van 1956 genereert het beeld van de Hongaren als “*brave, heroic defenders of European values and liberty against oppressive barbarism from the East*” (Marác 1995:36). Dit was 40 jaar later ook het geval tijdens de systeemverandering in 1989, dat resulteerde in de eerste democratische verkiezingen (Marác). “*The Hungarian uprising of 1956 reinforced the image of Hungarians as brave, heroic defenders of European values a liberty against oppressive barbarism from the East. So did the Velvet Revolution of 1989 when the communist regime collapsed in Hungary as well.*” (Marác 1991: 176).

De beeldvorming van de Hongaren verandert dus constant tussen negatief en positief, afhankelijk van de politieke omstandigheden in Europa. Die tegenstrijdige beelden wisselen door de eeuwen heen. Marác stelt ook dat er een archetypisch beeld van de Hongaren bestaat dat in de geschiedenis van de Hongaren gevolgd kan worden. Dit archetypisch beeld is een beeld van een barbaars, vechtend en strijdend volk in het oog van het Westen, dat constant aanwezig is in de literatuur van reisverslagen en biografische boeken van Westerse bronnen (bv. Hugh Seton Watson: *What is Europe? Where is Europe?* In: Marác 1995: 25).

V. 2. 1. Functionele pragmatiek

In dit onderzoek naar beeldvorming over Hongarije en de Hongaren in Nederlandse dagbladen wordt de analyse van de krantenartikelen in het kader van de functionele pragmatiek geplaatst (Ehlich 2010).

Functionele pragmatiek is een taalwetenschappelijke onderzoeksbenadering die door de taalkundigen Konrad Ehlich en Jochem Rehbein is ontwikkeld. Centraal staat het idee dat taal door mensen wordt gebruikt om mee te handelen. Dit kenmerk van taal moet het uitgangspunt zijn voor het onderzoek naar een theorievorming over taal. Wat functioneel pragmatische onderzoekers het meest interessant vinden, is hoe bepaalde taalelementen en

-structuren kunnen worden vastgesteld aan de hand van wat mensen doen met die elementen en structuren (Houtkoop en Koole 2000). Voor functionele pragmatiek betekent talig handelen maatschappelijk handelen. Taal wordt niet alleen gebruikt om iets over de werkelijkheid te zeggen, maar ook iets in de werkelijkheid te doen en daardoor die werkelijkheid te veranderen, bijvoorbeeld door te vragen, uit te leggen of elkaars iets te beloven. Dit maakt het talig handelen tot een vorm van maatschappelijk handelen (Ibidem). Functionele pragmatiek stelt ook dat de talige handelingen geconventionaliseerd zijn. Mensen gebruiken standaardhandelingen om standaard maatschappelijke “problemen” op te lossen. Deze talige handelingen zijn sterk gestandaardiseerd en kunnen tegelijk cultureel verschillend zijn (Ibidem).

Er wordt dan ook veel aandacht besteed aan het handelingskarakter van taal en het gestandaardiseerde, maatschappelijke karakter van de talige handelingsvormen. Functionele pragmatiek is daardoor ook geïnteresseerd in hoe deze standaard handelingsvormen bijdragen aan het conserveren en veranderen van de maatschappij waarbinnen deze handelingsvormen functioneren (Ibidem).

De maatschappelijke consequenties van het vanzelfsprekende karakter van deze talige handelingsvormen bepalen ook in de focus van functionele pragmatiek. Er worden daarom twee samenhangende doelen van een onderzoek van functionele pragmatiek gesteld. Het ene doel is de reconstructie van de taalhandelingskennis van de actanten, dit zijn de vanzelfsprekende elementen en structuren die niet door de actanten worden geformuleerd maar toegepast. Het andere doel is het vaststellen van deze vanzelfsprekendheden en hoe ze bijdragen aan het in stand houden en veranderen van de maatschappij, waarbinnen de communicatie plaatsvindt (Ibidem).

Vanuit het perspectief van het onderzoek van deze scriptie is de gedeelde kennis van deelnemende actanten belangrijk. Omdat de maatschappij in Nederland in religieus en politiek opzicht in zuilen verdeeld is in de onderzochte periode, laten veel gebruikte taalhandelingspatronen ook een structuur zien die deze maatschappelijke deling tot uitdrukking brengen. De verzuiling zorgt voor een verschil van de maatschappelijk gedeelde kennis binnen verschillende groepen in Nederland. De auteurs en lezers van de verschillende organen van de verschillende zuilen in Nederland hebben hun eigen taalhandelingspatronen. Bijvoorbeeld zo schrijft De Waarheid in verband met de Opstand in 1956 over de

opstandelingen: *“De Hongaarse regering heeft vanochtend in een communiqué bekend gemaakt, dat de contra-revolutioaire opstandelingen, dank zij het optreden van het leger, de politie en gewapende arbeiders en met de hulp van het Sowjet-leger zijn overwonnen.”* (De Waarheid 25 oktober 1956 voorpagina) of *“En de pers spreekt van “Hongaarse revolutie”. Waar de burgerlijke pers “de Hongaarse revolutie” noemt, wat in werkelijkheid de georganiseerde contra-revolutie is, heeft zijn ware aard getoond: het Nationale Museum in Boedapest is tot vier maal toe in brand gestoken en moet als verloren worden beschouwd.”*(*Ibidem*). En zo schrijft De Volkskrant in verband met dezelfde Opstand over de opstandelingen: *“De stad Boedapest is in opstand gekomen tegen de Hongaarse regering en tegen Moskou.”* (De Volkskrant 24. Oktober 1956) en *“De Opstand in Hongarije, vier dagen geleden begonnen als een plaatselijk straatgevecht in Boedapest, is thans uitgegroeid tot een bloedige oorlog van Hongaren tegen de Russen over het gehele land.”* (De Volkskrant 27 oktober 1956).

Deze taalhandelingspatronen zorgen voor een interne beeldvorming van Hongarije en de Hongaren in Nederland. Omdat de taalhandelingen cultureel verschillend kunnen zijn, wordt elke zuil ook bekeken als een aparte cultuur. De taalhandelingspatronen die door kennisstructuren aan bod zouden komen, vormen de gedeelde kennis, die ook de verschillen van de kranten zullen laten zien. Deze taalhandelingspatronen komen ook in de inhoudsanalyse aan bod. Op zoek naar ‘sleutelwoorden’ – de actanten, die de handeling uitvoeren, en de benaming van de gebeurtenissen – wordt de gedeelde kennis van de verschillende Nederlandse kranten (hoofdstuk V. 1. Onderzoeksmateriaal) zichtbaar. Hiermee kan dus een antwoord gegeven worden op één van de vragen van dit onderzoek: In hoeverre kunnen verschillen in de beeldvorming waargenomen worden in de Nederlandse kranten en hoe kunnen deze in verband worden gebracht met verandering in de Nederlandse verzuiling? Het theoretische kader met betrekking tot kennisstructuren en inhoudsanalyse zullen in de volgende twee paragraaf besproken worden.

V. 2. 2. Kennisstructuren

Binnen de functionele pragmatiek werd de term kennisstructuur geïntroduceerd om de mentale processen te identificeren. Met deze term probeert men zicht te krijgen op het mentale proces dat voorafgaat aan een taalhandeling. Een kennisstructuur is een systeem met een verzameling van kennis over een bepaald begrip (Ehlich en Rehein, 1993). De

afzonderlijke kenniselementen of eigenschappen worden op een bepaalde wijze georganiseerd. Deze wijze heeft te maken met de betekenis die de kennis heeft voor het handelen van de actanten (Ibidem). Informatie over de verschillende structuurtypes van kennis draagt bij aan de interpretatie van de kennis. Dit helpt om te kunnen zien wat voor soort kennis en welke invloed deze kennis op het handelen van de actanten heeft (Ibidem). De kennisstructuur en de constitutieve elementen van kennis moeten daarom geanalyseerd worden. Er worden drie methoden genoemd door Ehlich en Rehbein om kennisstructuren te identificeren. Deze drie methoden zijn als volgt. Men kan de verbalisering van de actanten over hun eigen kennis als uitgangspunt nemen. Of men kan kennisstructuren reconstrueren van uit handelingen. De derde methode is het systematiseren van kennis uit bijvoorbeeld corpusanalyse. Er wordt dan een systematiek ontwikkeld waarbinnen de kenniselementen of eigenschappen een plaats krijgen toegewezen (Ibidem).

In navolging van Poulantzas (in Van den Bergh 2009) worden instituties gezien als maatschappelijke apparaten. Het maatschappelijke karakter van de taalhandelingen die uit de krantenartikelen gehaald zullen worden, wordt gevormd door de institutie 'media'. 'Media' en in het bijzonder de 'dagbladen' vormen een subsysteem van een maatschappelijke totaliteit. In dit onderzoek vormt deze institutie de structuur voor de distributie van gemeenschappelijke kennis (Ehlich en Rehein, 1993). Van den Bergh (2009) stelt dat instituties in dit verband ondoorzichtig zijn en de bemiddelende instanties voor de reproductie van maatschappelijke verhoudingen vormen. Er moet gekeken worden naar de verschillende soorten kennis binnen deze institutie om inzicht in de mechanismen achter de institutie 'media' te krijgen (Ibidem). Deze kennis systematiseert, rationaliseert, veralgemeniseert en propageert de institutiekennis (Ibidem).

De stelling van deze scriptie is dat het achterhalen van de kennisstructuren die aanwezig zijn binnen de institutie 'media', in het bijzonder 'dagbladen', een bijdrage kan leveren aan het in kaart brengen van de ontwikkelingen van het beeld van Hongarije en de Hongaren in Nederlandse dagbladen. Om de kennisstructuren in het onderzoek naar de beeldvorming over Hongarije en de Hongaren in de Nederlandse kranten te achterhalen zullen de eigenschappen die uit de krantenanalyse voortkomen gsystematiseerd worden met behulp van de kennisstructuren. De wijze waarop dit gebeurt, wordt besproken in hoofdstuk VI. 3. 1.

V. 2. 3. Inhoudsanalyse

Zoals gezegd in de vorige paragraaf wordt de gedeelde kennis van deelnemende actanten vanuit het perspectief van dit onderzoek heel belangrijk. De benaming van de actanten kan laten zien wat de gedeelde kennis van de verschillende zuilen zijn. Omdat is in de onderzochte periode, de Nederlandse samenleving religieus en politiek opzicht in zuilen verdeeld is, zijn ook de taalhandelingspatronen intern verdeeld. De verzuiling zorgt voor een intern verschil van de gedeelde kennis. De auteurs en lezers van de verschillende organen van de verschillende zuilen in Nederland hebben hun eigen taalhandelingspatronen. Deze verschillen zouden met de ontzuiling kunnen verdwijnen omdat de religieus en politiek verdeelde samenleving na de ontzuiling niet meer langs de dezelfde lijnen van de zuilen is georganiseerd.

Deze taalhandelingspatronen komen ook aan bod in de inhoudsanalyse. Op zoek naar 'sleutelwoorden' – de actanten, die de handeling uitvoeren, en de benaming van de gebeurtenissen – kan de gedeelde kennis die de verschillende kranten bij hun eigen lezers voorondersteld zichtbaar worden gemaakt. Met behulp van de begrippen van de Russische en Hongaarse actanten en de Opstand kunnen de politieke overtuigingen opgespoord worden. Met behulp van een tabel waarin alle actanten en de gebeurtenissen per krant verzameld zijn, kan de subvraag van dit onderzoek beantwoord worden: Welk verschil in het beeld van de Nederlanders over Hongarije en de Hongaren is waar te nemen na de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990 in Hongarije en in hoeverre kunnen verschillen in de beeldvorming waargenomen worden in de Nederlandse kranten en hoe kunnen deze in verband worden gebracht met verandering in de Nederlandse verzuiling? De wijze waarop dit gebeurd is, wordt besproken in hoofdstuk VI. 3. 2.

VI. Operationalisering

In het hoofdstuk van de operationalisering worden het onderzoeksmateriaal, de verschillende onderzoeksmethoden en de analysemodellen besproken die de gestelde onderzoeksvragen dienen te beantwoorden. In dit hoofdstuk wordt eerst het onderzoeksmateriaal (hoofdstuk VI. 1.) en de criteria voor de selectie van krantenartikelen en (hoofdstuk VI. 2.) beschreven. In hoofdstuk VI. 3. wordt besproken hoe het corpus tot stand kwam en wat voor resultaten die opgeleverd had. Aan de hand van kennisstructuren (hoofdstuk VI. 3. 1.) wordt bekeken welke kennisstructuren uit artikelen van de Nederlandse kranten geleid kunnen worden in 1956 en 1989-1990. Deze kennisreconstructie ontstaat door te kijken naar de combinatie van kernwoord en structurele eigenschapwoorden. Aan de hand van inhoudsanalyse (hoofdstuk VI. 3. 2.) wordt er gekeken naar bepaalde sleutelwoorden die een overzicht zouden kunnen geven over de interpretatie en de representatie van de bediscussieerde gebeurtenissen.

VI. 1. Onderzoeksmateriaal

Voor dit onderzoek is een collectie samengesteld van Nederlandse krantartikelen waardoor het corpus(en) voor de analyse(s) ontstond. Het corpus bestaat uit een representatieve doorsnede van Nederlandse krantenartikelen uit twee periodes (1956 en 1989-90), die over een bepaald onderwerp (Hongarije, Hongaren) gaan.

De Nederlandse dagbladen zijn uitgekozen zodat een afspiegeling van de verzuilde Nederlandse samenleving in het verzamelde corpus van de krantenartikelen tot uitdrukking kon komen. Daarvoor waren de volgende kranten gekozen: **De Waarheid** als communistisch, **De Volkskrant** als katholiek, de **Trouw** als protestants, **De Telegraaf** met een tendens naar rechts en de **NRC Handelsblad** als liberaal neutraal gekozen. Om het profiel en de verbondenheid met een bepaalde zuil van deze kranten beter te kunnen begrijpen, worden de kranten hieronder geïntroduceerd.

De Waarheid

De Waarheid was een communistisch Volksdagblad, een verzetskrant uitgegeven door de CPN (Communistische Partij van Nederland). Het verscheen als (illegale) Waarheid voor het

eerst in 1940. Vlak na de Tweede Wereldoorlog was het heel even het grootste dagblad van Nederland. Na de oorlog nam het abonneebestand snel af door zetelverlies van de CPN. De vernieuwers van de krant zetten zich in voor een krant voor 'heel links' 1977-1982. De hoofdredacteur Contant Vecht kon in de jaren tachtig de vernieuwing niet voortzetten vanwege partijbemoeningen. Nadat de CPN in 1986 uit de Tweede Kamer verdween, had de Waarheid niet zo veel kans meer. De nieuwe redactie onder leiding van Frank Biesboer kon het noodlijdende blad vanaf 1988 niet meer redden. De laatste editie van De Waarheid verscheen op 28 april 1990 – (<http://www.iisg.nl/-archives/en/files/w/-10776615full.php#bioghist> – laatst geraadpleegd 15 oktober 2010).

De Volkskrant

De Volkskrant werd vanaf 2 oktober 1919 uitgegeven als weekblad van de katholieke arbeidersbeweging. De oprichters waren verscheidene katholieke arbeidersbonden. De krant richtte zich op de doelgroep van katholieke arbeiders “die na de Eerste Wereldoorlog nog in hun katholiek-zijn aanspreekbaar waren” (Hemels 1981: 15). Vanaf 19 januari 1920 verscheen de krant om de dag en ten slotte vanaf 1 oktober 1921 als dagblad. Jan Vesters werd de hoofdredacteur. Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog liep het aantal lezers drastisch terug. Jan Vesters werd door de bezetter tot aftreden gedwongen. De krant kreeg een hoofdredacteur uit de gelederen van de Nationaal-Socialistische Beweging (NSB). De medewerkers vertrokken en de lezers liepen massaal weg. Op 4 oktober 1941 verscheen de laatste krant tijdens de bezetting. Vier jaar later, op 8 mei 1945, volgde de eerstvolgende uitgave van de krant. Joop Lückner werd benoemd als journalistiek hoofdredacteur. De krant groeide uit tot een grote landelijke krant, met als ondertitel 'katholiek dagblad voor Nederlanders'. Halverwege de jaren zestig verloor de krant onder Lückners opvolger, Jan van der Pluijm, haar katholieke karakter vrijwel volledig - bij de opening van het nieuwe gebouw van De Volkskrant in 1965 verdween ook de ondertitel 'katholiek dagblad voor Nederland'. Ook een ruzie met de als katholiek bekende ster-columnist Godfried Bomans was symptomatisch voor deze verandering. Deze ging gepaard met de overgang van een milde naar een scherpere toon. Vanaf dat moment richtte de krant zich op de 'jongere progressieve lezer'. De krant ging zich ook steeds meer toeleggen op complete financieel-economische verslaggeving, waarvoor een uitgebreide redactie werd opgezet (Ibidem). De redactie groeide snel, en werd uitgebreid met academici, terwijl daarvoor voornamelijk zelfopgeleide, katholieke journalisten. Harry Lockfeer werd opvolger van Van der Pluijm als hoofdredacteur. Vanwege de groei van de (potentiële) advertentiemarkt werd de krant

onder Lockefeer uitgebreid met talloze bijlagen. Na Lockefeers vertrek in 1995 werd Pieter Broertjes hoofdredacteur. Onder hem maakte de oplage een continue daling (Ibidem).

De Telegraaf

De Telegraaf is een „tabloid” en heeft een tendens naar rechts. De Telegraaf werd opgericht door jonkheer Henry Tindal. Op 1 januari 1893 verscheen het eerste nummer. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de hoofdredacteur van De Telegraaf, J.M. Goedemans. Hij had, in een artikel een zekere sympathie tentoonspreidde voor verzet tegen een bezettende overheid. Vandaar zijn gedwongen vertrek, na een dienstverband van bijna 35 jaar. Goedemans' artikel was echter slechts de aanleiding. De afwijzende houding van De Telegraaf ten aanzien van de staatkundige situatie in Nederland in de eerste oorlogsjaren, was de Duitse bezetter al langer een doorn in het oog. Goedemans werd opgevolgd door J.C. Fraenkel, die - niet naar genoegen van de Duitse bezetter - in eerste instantie het beleid van Goedemans in grote trekken continueerde. Tijdens de Tweede Wereldoorlog drukte de drukkerij van De Telegraaf pro-Duitse bladen. Hiermee vertoonde De Telegraaf hetzelfde gedrag als het genazificeerde concern van drukkerij/uitgeverij. De Commissie voor de Perszuivering heeft geoordeeld dat Holdert het behoud van zijn kranten heeft bewerkstelligd door uit pure baatzucht en welbewust met de vijand te heulen, financiële steun te verlenen aan diens handlangers en verraderlijke en vijandelijke propaganda te voeren. Het betekende voor de krant een verschijningsverbod voor dertig jaar. Dat verbod werd in 1949 opgeheven. Na de opheffing van het verschijningsverbod groeide De Telegraaf opnieuw uit tot het grootste dagblad van Nederland (Ibidem). De Telegraaf heeft een tendens naar rechts op het politieke spectrum.

Trouw

Trouw is een Nederlandse krant die als ochtendblad verschijnt in tabloidformaat. De krant verscheen voor het eerst op 18 februari 1943, oorspronkelijk onder de naam Oranje-Bode, als illegale krant op initiatief van een groep orthodox-protestantse verzetsmensen. De Duitsers hebben echter de verschijning tot aan de bevrijding in mei 1945 niet kunnen verhinderen. Het lezerspubliek van Trouw behoorde in de eerste decennia na de Tweede Wereldoorlog tot de achterban van de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Anti-Revolutionaire Partij (Welgraven 2002). De eerste hoofdredacteur werd Bruins Slot. Hij bleef dat tot 1971. Hij was na de bevrijding lid van de antirevolutionaire fractie in de Tweede Kamer en zag Trouw primair als een politiek orgaan. Pas in 1963 kwam een kentering. De

hoofdredacteur veranderde van inzicht en 'bekeerde' zich tot een radicale evangelische politiek (Welgraven 2002). Het gevolg voor Trouw was dat het een 'open krant' werd die zich gaandeweg losmaakte van het orthodoxe protestantisme (Ibidem). Maar de krant bleef het nieuws brengen inclusief het nieuws van het protestants kerkelijk erf. In 1971 adviseerde de Stichting de Christelijke Pers dat Trouw zou fuseren met de Kwartetbladen, een viertal protestants-christelijke dagbladen in Zuid-Holland, die ook geldgebrek hadden. De fusie werd na een jaar een feit, maar het ontbrak aan redactionele eenheid. De Trouw-redacteuren en hun collega's van het Kwartet hadden grote moeite elkaar te accepteren. De fusie gaf maar korte tijd opluchting. Veel lezers haakten af, de ene groep omdat de krant zijn orthodoxe oorsprong had verlaten, en anderen omdat de krant toch nog steeds een orgaan van de verzuiling was (Ibidem). Opnieuw door geldgebrek gedreven toetrad Trouw in 1975 tot de Perscombinatie. De redactie trok in bij Het Parool. Hier raakte de krant voor het eerst in de omgeving van echte krantenuitgevers. Er kwam geld beschikbaar voor een re-styling van de krant en aan de hoofdredactie werden professionele eisen gesteld. De redactie ging steeds meer bestaan uit in de journalistiek opgeleide lieden (Ibidem).

Nieuwe Rotterdamsche Courant – NRC Handelsblad

NRC Handelsblad is voor het eerst verschenen op 1 oktober 1970. De nieuwe avondkrant is ontstaan uit een fusie van twee oude dagbladen: de 'Nieuwe Amsterdamsche Courant' het *Algemeen Handelsblad* uit 1828 en de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* uit 1844. In de jaren zestig van de vorige eeuw ging het slecht met 'de pers'. De televisie brak door, met in haar kielzog de televisiereclame. Landelijke adverteerders kozen massaal voor het nieuwe medium. Dag- en weekbladen verloren een groot deel van hun inkomsten. Uitgevers moesten flink bezuinigen. Commercieel gezien was een fusie onvermijdelijk. Maar redacteuren van de beide kranten boden weerstand. Hoewel de kranten inhoudelijk meer overeenkomsten dan verschillen vertoonden, was er sprake van een groot cultuurverschil tussen 'Amsterdam' en 'Rotterdam'. De Amsterdammers wilden vooral verslag doen van maatschappelijke en culturele ontwikkelingen, in de gistende 'provo-tijd' van eind jaren zestig. De Rotterdammers waren vooral geïnteresseerd in (Haagse en internationale) politiek en economie. Wat beide kranten gemeen hadden, was het streven naar een zo objectief mogelijke berichtgeving. NRC en Handelsblad richtten zich van oudsher op een liberaal lezerspubliek en raadden hun lezers tegen verkiezingstijd aan op de VVD te stemmen. Het Algemeen Handelsblad ontwikkelde zich in de tweede helft van de jaren zestig meer tot een modern-liberale krant, mede onder invloed van enkele redacteuren, die betrokken waren bij

de oprichting van de nieuwe partij D'66. De nieuwe krant kreeg de voor de hand liggende naam 'NRC Handelsblad'. De eerste jaren ging het niet goed met de nieuwe krant. Maar vanaf midden jaren zeventig schoot 'de tijdgeest' te hulp. De samenleving raakte 'ontzuild', emancipatie en individualisering zetten door. Steeds minder mensen kozen hun krant op grond van hun protestantse, katholieke of socialistische achtergrond. Veel lezers bekeerden zich of tot *de Volkskrant* of tot het neutrale NRC Handelsblad, dat hun de gelegenheid bood een eigen mening te vormen. De eerste ontzuilde krant van Nederland werd in de herfst van 1970 een feit ([http://www.nrc.nl/krant/article1889982.ece/-Korte_geschiedenis_van_%3Cbr%3ENRC_Handelsblad laatste geraadpleegd 20 oktober 2010](http://www.nrc.nl/krant/article1889982.ece/-Korte_geschiedenis_van_%3Cbr%3ENRC_Handelsblad_laatste_geraadpleegd_20_oktober_2010)).

Deze introductie van de kranten heeft tot doel de ontwikkeling van de kranten te laten zien. De ontwikkeling van de kranten weerspiegelen de veranderingen in de samenleving. Verzuiling en ontzuiling waren in de Nederlandse samenleving heel kenmerkbaar in de 20ste eeuw. Tijdens de verzuiling waren de kranten een van de belangrijkste organen van de verschillende zuilen. Elke zuil had zijn eigen krant waarin de meningen van de verschillende zuilen weerspiegeld worden. Met de sociale en politieke veranderingen in de maatschappij kwam een verandering in de samenleving die tot ontzuiling leidde. De kranten blijven bestaan (of verdwijnen zoals *De Waarheid*) maar verliezen hun rol in de vertegenwoordiging van zuilen. In een ontzuilde samenleving is het niet belangrijk meer wie tot welke groep of politieke partij behoort.

VI. 2. Criteria voor de selectie van krantenartikelen

In het historisch overzicht (hoofdstuk IV.) werden twee kernpunten van de Hongaarse geschiedenis besproken. Hier wordt gezien waarom deze twee periodes belangrijk zijn. De tertium comparationis, de vergelijkingspunten, van dit onderzoek zijn de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990.

Het corpus was verzameld en samengesteld op basis van verschillende criteria. In verband met de Opstand geldt een selectienorm van 1 tot 3 dagen voor en na de Opstand (23 oktober 1956 (het begin van de Opstand) tot 4 november 1956 (de invasie van de Sovjettroepen, afschaffen van de Opstand)). De artikelen verschenen allen op de voorpagina. Het vervolgen van artikelen die buiten de voorpagina vielen, waren niet opgenomen in het corpus.

In verband met de verzameling van krantenartikelen ten tijde van systeemverandering in 1989-1990 geldt ook een norm van 1 tot 3 dagen voor en na van de belangrijkste evenementen (16 juni 1989 herbegraving van Imre Nagy, 19 augustus 1989 De Pan-Europese Picknick, 25 maart 1990 (eerste ronde) en 8 april (tweede ronde) de eerste democratische verkiezingen).

Aan de hand van deze criteria ontstond een verzameling van krantenartikelen van Nederlandse dagbladen die in de onderstaande tabel wordt samengevat.

Tabel 1. Verzameling van krantenartikelen

kranten			De Waarheid	De Volkskrant	De Telegraaf	NRC	Trouw
	Subtotaal	Per krant					
1956	46.64 5	Aantal woorden	6.250	12.259	8.210	10.627	9.299
	916	Aantal zinnen met kernwoorden	125	198	151	247	195
	162	Aantal relevante zinnen met kernwoorden	22	19	41	43	37
	110	Aantal artikelen	17	23	25	15	30
1989/1990	36.59 9	Aantal woorden	3.243	9.568	2.972	11.878	8.938
	435	Aantal zinnen met kernwoorden	41	118	41	132	103
	46	Aantal relevante zinnen	0	14	1	24	7
	64	Aantal artikelen*	6	17	8	18	15
		16 juni 1989	2	5	1	8	5
		19 augustus 1989	1	3	2	1	2
25 maart 1990		3	7	3	7	5	
8 april 1990	0	2	2	3	2		

VI. 3. Corpus en resultaten

In dit hoofdstuk wordt besproken hoe de corpussen voor de kennisstructuren en voor de inhoudsanalyse tot stand gekomen waren. Eerst wordt besproken over het ontstaan van het corpus en de problemen van het corpus van de kennisstructuren. Daarna wordt samengevat wat vormt als basis voor het corpus voor de inhoudsanalyse.

VI. 3. 1. Subcorpus en resultaten van kennisstructuren

Problemen met het samenstellen van het subcorpus voor de kennisstructuren. Het corpus heeft een eigen werkwijze nodig gehad om het samen te stellen en te bewerken. Deze werkwijze wordt hieronder nader toegelicht.

Omdat het subcorpus na de eerste filter van kernwoorden (**Hongarije, Hongaar(en), Hongaars(e)**) niet representatief genoeg was om de veronderstelde verschillen tussen de kranten te laten zien, heb ik de filter van kernwoorden (**Hongarije, Hong(a)r(en), Hongaars(e), Hongaarse (X)**) verandert en aangepast. Hierdoor kwam een groter subcorpus tot stand. Om dit te laten zien, worden hieronder beide werkwijzen van het samenstellen van het subcorpussen gepresenteerd.

Ontstaan van Subcorpus I

De kernwoorden van de eerste filter waren **Hongarije, Hongaar(en), Hongaars(e)**. Deze keuze is analoog aan het onderzoek van El Farisi over de Beeldvorming van Nederland en Nederlanders in binnen- en buitenlandse dagbladen vanaf 2002 tot 2006, (El Farisi 2008).

Hier volgt een voorbeeld om het te laten zien wat er bedoeld wordt met het kernwoord Hongarije en het bijbehorende eigenschapswoord: *“De verdediging van de socialistische verworvenheden van volksdemocratisch Hongarije is thans de voornaamste en heilige plicht van de werkers, boeren en intellectuelen, aldus de verklaring waarvan men de tekst op pagina twee vindt”* (De Waarheid 23.10.1956). In deze zin is *Hongarije* het kernwoord en het eigenschapswoord(en) is volksdemocratisch. Of een ander voorbeeld met het kernwoord Hongaren: *„Vanavond in Gyoer, het hoofdkwartier van de beweging „Vrij Hongarije”, waren duizenden naar vrijheid snakkende Hongaren van plan op mars te gaan naar Boedapest. Ik*

voorspel, dat zij zullen worden vermoord” (De Telegraaf 25. 10. 1956). In deze zin is Hongaren het kernwoord en het eigenschapwoord(en) is vrijheid snakkende.

De eenheden die centraal staan, zijn de eigenschapwoorden die refereren naar de kernwoorden en zijn toegekend aan de kernwoorden. De zinnen die deze kernwoorden en de bijbehorende eigenschapwoorden bevatten vormen het subcorpus die later onderzocht dient te worden. Op basis van de eerder voorgestelde methode worden de kennisstructuren achtergehaald die voortvloeien uit de combinatie van kernwoorden en eigenschapwoorden. Nadat het onderzoek naar krantenartikelen en het verwerken van artikelen klaar was, heb ik op basis van de bovengestelde methode een subcorpus samengesteld.

De kernwoorden waren gemarkeerd in de krantenartikelen. Zinnen die kernwoorden bevatten waren naar een ander bestand gekopieerd waardoor ik heb kunnen zien welke zinnen één of meerdere kernwoorden bevatten. Zinnen die meerdere kernwoorden bevatten, waren ook meerdere keer in het subcorpus opgenomen. Ik heb de zinnen per artikel verzameld en heb beide perioden apart behandeld. Nadat ik alle zinnen geselecteerd had en apart gezet had in een ander document, heb ik geprobeerd de eigenschapwoorden op te zoeken, die gekoppeld waren aan de kernwoorden. Ik heb de kernwoorden bekeken en de daaraan gekoppelde eigenschapwoorden verzameld per krant, per kernwoord, per periode. Er zijn **110** artikelen van de Opstand van 1956 en **64** van de periode van de systeemverandering 1989-90. Samen zijn er **174 artikelen** opgenomen waarvan **1351** uitingen in aanmerking kwamen voor de analyse. Na de eerste filter in dit onderzoek, ontstaat de vraag of er in de uiting wel of geen eigenschapwoord aan het kernwoord wordt gekoppeld, bleven slechts **60** uitingen over waarin een eigenschapwoord gevonden is. In de onderstaande tabel laat ik de resultaten van de eerste filter van de periode van de Opstand van 1956 zien:

Tabel 2. Subcorpus I – eigenschapwoorden in de periode van de Opstand in 1956

	Hongarije	Hongaar(en)
De Waarheid	heel (2); geen democratisch; geen socialistische; onafhankelijke (2); democratisch; socialistisch; volksdemocratisch;	miljoenen;

De Volkskrant	geheel(4); hermetisch afgesloten; van de wereld afgesloten; gistende; vrij (3); onafhankelijk (2); neutrale; heel (2); kleine; bastion van het westen;	Duizenden; gevallen; miljoenen; jonge; kleine natie;
De Telegraaf	geheel (2); vrij; rampzalig;	tien miljoen (2); vrijheid snakkende; nationalistische; verdreven; in Nederland verblijvende (2); noodlijdende;
NRC	geheel (3); opnieuw onderdrukte;	alle; gewonde; misleide; jonge;
Trouw	heel (3); geheel;	jonge; strijd; duizenden; wanhopige;

Het resultaat was onbevredigend. Aan de ene kant was de opbrengst te gering en niet representatief voor een beeld te geven over de verschillen van de kranten en aan de andere kant was het onduidelijk hoe de methode de selectie stuurde. De selectie was niet betrouwbaar.

Mijn eerste gedachte was dat ik de analyse niet goed uitgevoerd had en was ik weer op zoek naar hulp in verband met definitie van eigenschapwoorden: *“Het eigenschapwoord is een categorie die onder het bijvoeglijk naamwoord valt. Het eigenschapwoord benoemt een bijzonderheid die niet aan omstandigheden is verbonden. Eigenschapwoorden noemen een bijzonderheid die niet aan bepaalde omstandigheden gebonden zijn.”* (<http://oase.uci.ru.nl/~ans/> laatst geraadpleegd 01.05.2010). Mijn oordeel over de eigenschapwoorden bleek ondersteund worden. Ik heb toen besloten om de werkwijze te veranderen en het filter uitbreiden zodat ik een groter subcorpus krijg waardoor meerdere eigenschapwoorden kunnen gevonden worden. Zo is een tweede filter ontwikkeld met als resultaat en een uitgebreider Subcorpus II.

Ontstaan van Subcorpus II

De kernwoorden in dit onderzoek moeten verwijzen naar Hongarije en de Hongaar(en). Ik ging ervan uit dat als ik een vast samenhangende uitdrukking vind waaraan ook eigenschapwoorden gekoppeld zijn, zegt dat net zo veel erover als de nauw geïnterpreteerde kernwoorden. Zo heb ik een andere categorie in de filter opgenomen: **Hongaars(e) X**. Deze woorden kunnen zijn bijvoorbeeld Hongaars volk, Hongaarse bevolking, Hongaarse soldaten, Hongaarse regering, etc.

Ik probeerde me ook op de bovengeciteerde definitie te concentreren, die zegt dat eigenschapwoorden bijzonderheden benoemen, die niet aan omstandigheden zijn verbonden. Op deze manier probeerde ik de zinnen te analyseren. Als de zin een bijzonderheid over een van de kernwoorden aangeeft, neem ik hem op in de lijst van eigenschapwoorden. Op deze manier kon ik meer eigenschapwoorden koppelen aan de kernwoorden. Ik heb de hele tekst weer gefilterd met kernwoorden van de originele kernwoorden uitgebreid met Hongaars en Hongaarse als bijvoeglijke bepaling. Zo waren zinnen weer verzameld in een apart bestand gekopieerd per krant en per periode. De nieuwe werkwijze wordt met een extra categorie uitgebreid. Om het te laten zien hier is een voorbeeld: *“Uit Washington zond president Eisenhower een dringende boodschap aan premier Boelganin om het vuren op het weerloze Hongaarse volk te staken.”* (De Waarheid 23.10.1956). In dit geval wordt Hongaarse volk het kernwoord en het eigenschapwoord is weerloze.

Zinnen die plaatsbepaling zoals in Hongarije, naar Hongarije, West-Hongarije en die vaste samenstellingen/eigennamen zoals Hongaarse Communistische Partij bevatten, zijn niet in het subcorpus opgenomen. Op basis van de uitgebreide werkwijze heb ik meer eigenschapwoorden kunnen vinden en heb ik dus een subcorpus samengesteld waardoor ik een groter en representatief materiaal kreeg.

Resultaten

Na de tweede filter in dit onderzoek, de vraag of er in de uiting wel of geen eigenschapwoord aan het kernwoord wordt gekoppeld, bleven slechts **208** uitingen over waarin een eigenschapwoord gevonden is. In dit onderzoek naar de vraag of er in de uiting wel of geen eigenschapwoord aan het kernwoord wordt gekoppeld, bleven slechts **160** uitingen over waarin een eigenschapwoord gevonden is.

De dagbladen zijn geselecteerd op basis van de verzuiling in Nederland. Tabel 3 toont hoe de onderzochte eigenschappen zijn verdeeld naar krant:

Tabel 3. Onderzochte eenheden (eigenschapwoorden aan kernwoorden gekoppeld) per dagblad

	Frequentie	Procenten
De Waarheid	16	10%
De Volkskrant	40	25%
De Telegraaf	24	15%
NRC Handelsblad	55	34,4%
Trouw	25	15.6%
Totaal:	160	100%

De dagbladen zijn geselecteerd op basis van de verzuiling en naar aanleiding van twee gebeurtenissen. Tabel 4 toont hoe de onderzochte eigenschappen zijn verdeeld per krant per gebeurtenis:

Tabel 4. Onderzochte eigenschapwoorden in de twee periodes per dagblad

	Frequentie Opstand van 1956	Procenten	Frequentie Systeemverandering 1989-90	Procenten
De Waarheid	16	10%	0	0%
De Volkskrant	23	14.4%	17	10.6%
De Telegraaf	23	14.4%	1	0.6%
NRC Handelsblad	29	18,1%	26	16,3%%
Trouw	16	10%	9	5.6%
Totaal:	107	66.9%	53	33.1%

Zoals eerder vermeld werd, zijn de artikelen verzameld naar aanleiding van twee gebeurtenissen. In de onderstaande tabel heeft het aantal onderzochte eenheden per gebeurtenis opgenomen:

Tabel 5. Onderzochte eenheden per gebeurtenis

	Frequentie	Procenten
De Opstand van 1956	107	66.9%
De systeemverandering 1989-90	53	33.1%
Totaal:	160	100%

De bovenstaande drie tabellen dienen de houding van de voorkomende eigenschapwoorden te laten zien. Hier kan goed gevolgd worden hoeveel eigenschapwoorden per krant per periode gevonden was.

Deze eigenschapwoorden – die aangekoppeld zijn met de kernwoorden van **Hongarije, Honga(a)r(en), Honga(a)rs(e), Hongaarse X** – zijn in de onderstaande tabel samengevoegd. Er zijn 160 eigenschapwoorden gevonden, waarvan sommige meerdere keer voorkomen (160 / 127). In de onderstaande tabel kan men zien welke eigenschapwoorden de kennisstructuren formuleren.

Tabel 6. Eigenschapwoorden (160) van beide perioden:

aanvallen van reactionaire krachten; afhankelijk; agressie; algemene staking; alle; alleen; bastion van het Westen; bevrijd; bezorgdheid; bloedige onderdrukking; bourgeois en fascistische elementen; christendemocratie; christendom; communistische kamp; communistische orde; conservatieve; contrarevolutionaire regering; democratie; democratisch (e) (4); eigen Hongaarse weg; eigen weg; eigen weg naar het socialisme; ernstig; etnische; geen democratisch; geen socialistisch; geëxecuteerde (3); geheel; gelijkheid van rechten; gerechtigheid; gestrafte; gevallen; gewapende strijd; gewonde; gewone(2); gistende; grote verontwaardiging; heel; heerschappij van het kapitalisme; hermetisch (2); herstel van de oude reactionaire regime; hervormingsgezinde; in handen der opstandelingen zijnde; IJzeren Gordijn; ingewikkelde; in Nederland studerende; in Nederland blijvende (2); in opstand; in volle opstand; jonge (3); krachtige revolutionaire beweging; kleine; kruisbanier; liberale rechtsstaat; liberalisering; markteconomie; menige; menselijke waardigheid; milder bewind; misleide; nationale kleuren; nationale opstand; nationale waarden; nationalistisch; nationale verzoening; neutraal (3); neutraliteit (3); neutrale kern (3); neutrale staat; nieuwe (2); nood; noodlijdende; nuchter; onafhankelijk(e) (7); de onafhankelijkheid; onderdrukte; ontwaakt; Oostenrijk, het vrije buurland; oudere; parlementsverkiezingen; plaatselijke autonome raden; politieke; postcommunistische; radicale hervormers; rampzalig; rehabilitatie; revolutionairen; revolutie van fascist en contra-revolutionairen; revolutionaire strijdkrachten; revolutionaire veranderingen; rust en orde; rustig; socialisme; socialisme; socialistische (2); socialistisch karakter; Sovjet agressie; slachtoffer; de staat van beleg; Stalinistische dictator; stevige democratie; strijd; titoïstisch premier (2); toenemende strijd; van de rest van de wereld afgesloten; vastbesloten; verdreven; verbaasde; volksdemocratisch; Volksrepubliek; vooroorlogse; voortschrijdende democratie; vreedzaam; vrij (7); “vrije” rode koers; vrije verkiezingen; vrije verkiezingen; vrijheid (3); vrijheid snakkende; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; vrij van communistische invloeden; vrijwilligers leger; weerloze; westelijke; zuiver socialistische staat; zwoegende;

In de onderstaande tweede tabel kan men zien de eigenschapwoorden per krant en per periode gesorteerd. De eigenschapwoorden worden gecategoriseerd op de onderstaande

manier, die dan de kennisstructuur van de verschillende Nederlandse dagbladen zou aangeven.

Tabel 7. Eigenschapwoorden per krant van beide perioden

Periode	Opstand 1956	Systeemverandering 89-90
Kernwoorden	Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars(e), Hongaarse X	Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars(e), Hongaarse X
Kranten	Eigenschapwoorden (107)	Eigenschapwoorden (53)
De Waarheid	geen democratisch; geen socialistisch; heerschappij van het kapitalisme; onafhankelijke (2); democratisch; socialistisch; vrijwilligers leger; volksdemocratisch; vrije verkiezingen; neutraliteit; herstel van de oude reactionaire regime; socialisme; agressie; rust en orde; Sowjet agressie;	-
De Volkskrant	eigen weg; eigen weg naar het socialisme; "vrije" rode koers; Stalinistische dictator; communistische orde; de staat van beleg; hermetisch (2); van de rest van de wereld afgesloten; gistende; algemene staking; gevallen; neutraliteit; vrij (3); onafhankelijk (2); neutrale; IJzeren Gordijn; kleine; weerloze; bastion van het Westen	verbaasde; heel; onafhankelijke; socialistische; rehabilitatie; gestrafte; nationale verzoening; alle; vooroorlogse; onafhankelijk; vrij; democratisch; democratisch; vreedzaam; ernstig; ontwaakt; afhankelijk;
De Telegraaf	in volle opstand; revolutie van fascist en contra-revolutionairen; milder bewind; zuiver socialistische staat; vrij van communistische invloeden; communistische kamp; in opstand; contrarevolutionaire regering; nationale kleuren; Titoïstisch premier; geheel;	jonge;

	bevrijd; slachtoffer; vastbesloten; vrij; vrijheid snakkende; in Nederland blijvende (2); nationalistisch; verdreven; in Nederland studerende; noodlijdende; rampzalig;	
NRC	eigen Hongaarse weg; vrijheid; gewonde; aanvallen van reactionaire krachten; bourgeois en fascistische elementen; titoïstisch premier; gewapende strijd; nationale opstand; misleide; tweeërlei revolutionairen; revolutionaire strijdkrachten; bloedige onderdrukking; gelijkheid van rechten; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; menselijke waardigheid; krachtige revolutionaire beweging; voortschrijdende democratie; plaatselijke autonome raden; vrij; toenemende strijd; rustig; neutrale kern (2); neutrale staat; grote verontwaardiging; bezorgdheid; onderdrukte; Oostenrijk, het vrije buurland;	Zwoegende; socialistisch karakter; geëxecuteerde 3; nieuwe; democratische; neutraliteit; hervormingsgezinde; onafhankelijke; conservatieve; ingewikkelde; stevige; democratie; radicale hervormers; parlementsverkiezingen; etnische; socialism; nuchter; politieke; nieuwe; nationale waarden; christendemocratie; liberale rechtsstaat; markteconomie; democratie; gewone;
Trouw	jonge (2); in handen der opstandelingen zijnde; westelijke; de vrijheid; het recht; de onafhankelijkheid; strijd; alleen; vrijheid; gerechtigheid; christendom; neutrale kern; neutraal; nood; kruisbanier;	Volksrepubliek; liberalisering; neutraal; oudere; menige; gewone; vrije verkiezingen; revolutionaire veranderingen; postcommunistische;

Nadat de eigenschapwoorden verzameld waren, waren de kennisstructuren achtergehaald die voortvloeien uit de combinatie van kernwoorden en eigenschapwoorden. De eigenschappen werden onderverdeeld in 7 categorieën. Deze categorieën waren gevormd door mij (de onderzoekster) en een andere beoordelaar. Het onderzoek van El Farisi (2008)

en Van den Bergh (2009) hebben de basis gevormd en als voorbeeld gebruikt voor deze categorieën. Onderstaande tabel geeft een weergave van de categorieën die gevormd zijn door de onderzoekster en een andere beoordelaar.

Tabel 8. Categorieën die gevormd zijn door de onderzoekster en een andere beoordelaar.

Beoordelaar	Onderzoekster
<p>1. Conflictueus aanvallen van reactionaire krachten; agressie; algemene staking; bloedige onderdrukking; contrarevolutionaire regering; ernstig; geëxecuteerde (3); gestrafte; gevallen; gewapende strijd; gewonde; gistende; grote verontwaardiging; in handen der opstandelingen zijnde; in opstand; in volle opstand; krachtige revolutionaire beweging; misleide; nationale opstand; onderdrukte; ontwaakt; radicale hervormers; rampzalig; revolutionairen; revolutie van fascist en contra-revolutionairen; revolutionaire strijdkrachten; revolutionaire veranderingen; Sowjet agressie; slachtoffer; de staat van beleg; strijd; toenemende strijd; vooroorlogse; vrijwilligers leger; zwoegend</p>	<p>1. Eigenzinnig radicale hervormers; hervormingsgezinde; eigen Hongaarse weg; titoïstisch premier; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; Titoïstisch premier; herstel van de oude reactionaire regime; eigen weg; eigen weg naar het socialisme;</p>
<p>2. Democratisch afhankelijk; bevrijd; christendemocratie; christendom; democratie; democratisch (e) (4); eigen Hongaarse weg; eigen weg; eigen weg naar het socialisme; gelijkheid van rechten; gerechtigheid; hervormingsgezinde; liberale rechtsstaat; liberalisering; menselijke waardigheid; milder bewind; nationale waarden; nationalistisch; nationale verzoening; neutraal (3); neutraliteit (3); neutrale kern (3); neutrale staat; onafhankelijk(e) (7); de onafhankelijkheid; parlementsverkiezingen; plaatselijke autonome raden; politieke; rehabilitatie; rust en orde; rustig; socialism; socialisme; socialistisch (2); socialistisch karakter; stevige democratie; titoïstisch premier (2); volksdemocratisch; Volksrepubliek; voortschrijdende democratie; vrije verkiezingen (2); vrijheid (3); vrij van communistische invloeden; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; zuiver socialistische staat;</p>	<p>2. Onderdrukte bezorgdheid; vrij; ingewikkelde; nuchter; nood; alleen; noodlijdende; vastbesloten; verdreven; vrij 2; vrijheid snakkende; van de rest van de wereld afgesloten; verbaasde; vreedzaam; vrij (3); vrij; weerloze; kleine;</p>
<p>3. Nationale symbolen bastion van het Westen; IJzeren Gordijn;</p>	<p>3. Nationale symbolen bastion van het Westen; IJzeren Gordijn;</p>

kruisbanier; nationale kleuren;	kruisbanier; Volksrepubliek ; nationale kleuren; nationale waarden ;
<p>4. Onderdrukte bezorgdheid; ingewikkelde; nood; noodlijdende; nuchter; van de rest van de wereld afgesloten; vastbesloten; verdreven; verbaasde; vreedzaam; vrij (7); vrijheid snakkende; weerloze; alleen;</p>	<p>4. Communistisch communistische kamp; communistische orde; hermetisch (2); Stalinistische dictator; “vrije” rode koers; conservatieve; geen democratisch; geen socialistisch; postcommunistische;</p>
<p>5. Kapitalistisch bourgeois en fascistische elementen; heerschappij van het kapitalisme; herstel van de oude reactionaire regime; in Nederland studerende; in Nederland blijvende (2); markteconomie; Oostenrijk, het vrije buurland; westelijke;</p>	<p>5. Liberaal / Vredig christendom; liberalisering; neutraal; neutraal; neutrale kern; de onafhankelijkheid; westelijke; de vrijheid; vrijheid; gewone; jonge (2); neutraliteit; onafhankelijke (2); rust en orde; in Nederland studerende; in Nederland blijvende (2); bevrijd; vrij van communistische; jonge; liberale rechtsstaat; neutraliteit; neutrale kern (2); neutrale staat; rustig; vrijheid; markteconomie; Oostenrijk, het vrije buurland; neutrale; afhankelijk; heel; alle;</p>
<p>6. Communistisch communistische kamp; communistische orde; conservatieve; geen democratisch; geen socialistisch; hermetisch (2); postcommunistische; Stalinistische dictator; “vrije” rode koers;</p>	<p>6. Democratisch democratisch; democratisch; nationale verzoening; neutraliteit; onafhankelijk (2); onafhankelijke; onafhankelijk; rehabilitatie; socialistische; milder bewind; nationalistisch; invloeden; zuiver socialistische staat; christendemocratie; democratie; democratische; gelijkheid van rechten; menselijke waardigheid; onafhankelijke; parlamentsverkiezingen; plaatselijke autonome raden; politieke; socialism; socialistisch karakter; stevige emocratie; voortschrijdende democratie; nieuwe (2); gewone; heerschappij van het kapitalisme; democratisch; socialisme; socialistisch; volksdemocratisch; vrije verkiezingen; het recht; gerechtigheid; vrije verkiezingen;</p>
<p>7. Overig alle; etnische; geheel; gewone (2); heel; jonge (3); kleine; menige; nieuwe (2); oudere;</p>	<p>7. Conflictueus aanvallen van reactionaire krachten; bloedige onderdrukking; geëxecuteerde 3; gewapende strijd; gewonde; grote verontwaardiging; krachtige evolutionaire beweging; misleide; nationale opstand; onderdrukte;</p>

	revolutionaire strijdkrachten; toenemende strijd; zwoegend ; revolutionairen; bourgeois en fascistische elementen; etnische ; agressie; Sowjet agressie; vrijwilligers leger; algemene staking; gestrafte ; gevallen; gistende; ontwaakt ; de staat van beleg; vooroorlogse ; ernstig ; contrarevolutionaire regering; in opstand; in volle opstand; rampzalig; revolutie van fascist en contra- revolutionairen; slachtoffer; in handen der opstandelingen zijnde; revolutionaire veranderingen ; strijd; oudere ; menige ;
--	---

Deze werkwijze heeft tot de volgende zeven kennisstructuren geleid: **Eigenzinnig, Onderdrukte, Nationale Symbolen, Communistisch, Liberaal/Vredig, Democratisch, Conflictueus.**

Dit aantal van de kennisstructuren beschouw ik als representatief met betrekking tot het indelen van de eigenschappen. In de onderstaande tabel zijn de definitieve kennisstructuren opgenomen. In de kolom eigenschappen is te zien welke eigenschappen samen de categorie vormen. In de derde kolom kan men zien in welke frequentie de categorieën voorkomen in de analyse.

Tabel 9. Samenstelling definitieve kennisstructuren

Kennisstructuren	Eigenschappen	Frequentie
1.Eigenzinnig	De Waarheid: herstel van de oude reactionaire regime; De Volkskrant : eigen weg; eigen weg naar het socialisme; De Telegraaf : Titoïstisch premier; NRC : radicale hervormers ; eigen Hongaarse weg; hervormingsgezinde ; titoïstisch premier; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; Trouw : -	10
2.Onderdrukte	De Volkskrant : van de rest van de wereld afgesloten; verbaasde ; vreedzaam ; vrij (3); vrij ; weerloze; kleine; De Telegraaf : noodlijdende; vastbesloten;	21

	verdreven; vrij 2; vrijheid snakkende; NRC: bezorgdheid; vrij; ingewikkelde; nuchter; Trouw: nood; alleen;	
3.Nationale Symbolen	De Volkskrant: bastion van het Westen; IJzeren Gordijn; De Telegraaf: nationale kleuren; NRC: nationale waarden; Trouw: kruisbanier; Volksrepubliek;	6
4.Communistisch	De Waarheid: geen democratisch; geen socialistisch; De Volkskrant: communistische orde; hermetisch (2); Stalinistische dictator; “vrije” rode koers; De Telegraaf: communistische kamp; NRC: conservatieve; Trouw: postcommunistische;	10
5.Liberaal / Vredig	De Waarheid: neutraliteit; onafhankelijke (2); rust en orde; De Volkskrant: neutrale; afhankelijk; heel; alle; De Telegraaf: in Nederland studerende; in Nederland blijvende (2); bevrijd; vrij van communistische; jonge; NRC: liberale rechtsstaat; neutraliteit; neutrale kern (2); neutrale staat; rustig; vrijheid; markteconomie; Oostenrijk, het vrije buurland; Trouw: christendom; liberalisering; neutraal; neutraal; neutrale kern; de onafhankelijkheid; westelijke; de vrijheid; vrijheid; gewone; jonge (2);	35
6.Democratisch	De Waarheid: heerschappij van het kapitalisme; democratisch; socialisme; socialistisch; volksdemocratisch; vrije verkiezingen; De Volkskrant: democratisch; nationale verzoening; neutraliteit; onafhankelijk (2); onafhankelijke; onafhankelijk; rehabilitatie; socialistische; De Telegraaf: milder bewind; nationalistisch; invloeden; zuiver socialistische staat; NRC: christendemocratie; democratie; democratische; gelijkheid van rechten; menselijke waardigheid; onafhankelijke; parlementsverkiezingen; plaatselijke autonome raden; politieke; socialism; socialistisch karakter; stevige democratie; voortschrijdende democratie; nieuwe (2); gewone; Trouw: het recht; gerechtigheid; vrije verkiezingen;	39
7.Conflictueus	De Waarheid: agressie; Sovjet agressie;	39

	vrijwilligers leger; De Volkskrant: algemene staking; gestrafte; gevallen; gistende; ontwaakt; de staat van beleg; vooorlogse; ernstig; De Telegraaf: contrarevolutionaire regering; in opstand; in volle opstand; rampzalig; revolutie van fascisten en contra-revolutionairen; slachtoffer; NRC: aanvallen van reactionaire krachten; bloedige onderdrukking; geëxecuteerde 3; gewapende strijd; gewonde; grote verontwaardiging; krachtige revolutionaire beweging; misleide; nationale opstand; onderdrukte; revolutionaire strijdkrachten; toenemende strijd; zwoegend; revolutionairen; bourgeois en fascistische elementen; etnische; Trouw: in handen der opstandelingen zijnde; revolutionaire veranderingen; strijd; oudere; menige;	
	Totaal	160

In de bijlage is er een andere Tabel 10a toegevoegd, die laat zien welke kennisstructuren per krant per periode gerealiseerd worden. Tabel 10 b laat zien de hoeveelheid van de eigenschapwoorden per krant en per categorie.

Tabel 10 b. Hoeveelheid eigenschapwoorden per krant en per categorie

Kennisstructuren	Periode	De Waarheid	De Volkskrant	De Telegraaf	NRC	Trouw	Frequentie
1.Eigenzinnig	1956	1	2	1	3		7
	1989-90				2		2
2.Onderdrukte	1956		6	6	2	2	16
	1989-90		3		2		5
3.Nationale Symbolen	1956		2	1		1	4
	1989-90				1	1	2
4.Communistisch	1956	2	5	1			8
	1989-90				1	1	2
5.Liberaal/Vredig	1956	4	1	5	6	9	25
	1989-90		3	1	3	3	10
6.Democratisch	1956	6	3	4	4	2	19
	1989-90		7		12	1	20
7.Conflictueus	1956	3	4	6	13	2	28
	1989-90		4		5	3	12
Totaal							160

Op basis van deze tabel en de boven gemelde tabellen worden de vragen van dit onderzoek beantwoorden. De analyse volgt de volgorde van de subvragen.

VI. 3. 2. Corpus en resultaten van Inhoudsanalyse

Ik heb moeten constateren dat de methode van kennisstructuren niet voldoende was om de onderzoeksvragen te beantwoorden. Aan de ene kant vond ik ondanks de uitbreiding van het subcorpus nog steeds niet representatief genoeg en ik had het gevoel dat het beeld van de verschillen die op basis van mijn intuïtie waargenomen zijn, niet door dit analysemodel wordt weergegeven. Aan de andere kant is de analyse van kennisstructuren niet voldoende om de verschillen tussen de kranten te laten zien in verband met de van tevoren gestelde

vraag: In hoeverre kunnen verschillen in de beeldvorming waargenomen worden in de Nederlandse kranten en hoe deze kunnen in verband worden gebracht met verandering in de Nederlandse verzuiling? Er wordt ook bekeken in hoeverre de vechter, strijder, barbaar archetype waargenomen kan worden: In hoeverre wordt het archetypische beeld (barbaar, strijder, vechter) waargenomen in verband met de Hongaren in de krantenartikelen van Nederlandse dagbladen in verband met de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990? Door deze consequenties en als controle op de eerste methode heb ik naar een andere methode gezocht die een antwoord op deze vraag kon geven.

Voor de inhoudsanalyse is het corpus op een andere manier gebruikt. Het materiaal van de Nederlandse krantenartikelen van beide perioden (1956 en 1989-90) over het onderwerp Hongarije en Hongaren wordt onder de loep genomen. De teksten worden geanalyseerd op basis van de actanten (deelnemers van de gebeurtenissen) en de benaming van de gebeurtenis. Hier worden de teksten ook per krant en per periode apart behandeld. In Tabel 1 (p. 41.) wordt het samengevat hoeveel krantenartikelen per krant en per periode verzameld waren. Voor de inhoudsanalyse vormen deze teksten als basis.

Tijdens het verwerken van de krantenartikelen is het me de hoeveelheid alternatieven van de actanten en de benaming van de gebeurtenis opgevallen. De Opstand in 1956 was door het communistische regime als contrarevolutie benoemd. De opstandelingen hadden het overheersende regime willen aflossen wat uiteindelijk niet gelukt was. Om het prestige van het toenmalige systeem te behouden, waren deze opstandelingen uitgeroepen tot 'contrarevolutionairen' en de Opstand tot 'contrarevolutie'. Dit was van kracht tot de systeemverandering in 1989-90 toen de Opstand als revolutie een 'volksopstand' werd aangekondigd door de hervormsgezinde communist Imre Pozsgay. De legitimiteit van het Kádár-regime werd op die manier in twijfel getrokken (zie het Historische kader hoofdstuk III.). In de analyse heb ik de actanten en de benaming van de gebeurtenis gekozen omdat het een heel bijzondere periode was in de Hongaarse geschiedenis. De actanten zijn de Russische en de Hongaarse actanten en de benaming van de Opstand. Met behulp van deze begrippen kunnen de politieke overtuigingen opgespoord worden.

Resultaten

De tabel waar alle actanten en de benaming van de gebeurtenis per krant verzameld staat bevat het antwoord op de subvraag. De verschillen in de interne beeldvorming op basis van

de politieke overtuiging van de Nederlandse kranten kunnen hiermee goed gepresenteerd worden. Er ontstond ondermeer vanwege de ontzuiling een homogener beeld van Hongarije en de Hongaren.

In de krantenartikelen van Nederlandse dagbladen van de periode van de Opstand van 1956 en in de periode van de systeemverandering in 1989-90 werden naar de Hongaarse actoren, de Russische actoren en de benamingen van de Opstand (tabel 11) bekeken. De twee perioden worden in aparte tabellen samengevat.

Tabel 11. In de periode van de **Opstand van 1956** de volgende actoren en benamingen waren bekeken:

KRANTEN	De Waarheid	De Volkskrant	De Telegraaf	NRC	Trouw
Aantal woorden	6.250	12.259	8.210	10.627	9.299
HONGAARSE ACTOREN					
ANTI-COMMUNISTEN / NIET-COMMUNISTEN	1 0.016%	1 0,008%	1 0,012%	1 0,009%	1 0.010%
CONTRA- REVOLUTIONAIERN	10 0.16%	2 0.016%	1 0,012%	4 0,037%	0
CONTRA-REVOLUTIONAIRE ELEMENTEN	5 0.08%	0	0	0	0
DEMONSTRANTEN	1 0.016%	7 0.057%	1 0,012%	0	6 0.064%
FASCISTEN	6 0.096%	0	1 0,012%	1 0,009%	0
FASCISTISCHE ELEMENTEN	3 0.048%	0	0	1 0,009%	1 0.010%
REACTIONAIRE ELEMENTEN	1 0.016%	0	0	1 0,009%	0
REBELLEN	1 0.016%	17 0.138%	4 0.048%	13 0.122%	11 0.118%
REVOLUTIONAIERN	0	0	1 0,012%	4 0,037%	0
OPSTANDELING(EN)	19 0.304%	40 0.326%	33 0.401%	45 0.423%	29 0.311%
VRIJHEIDSTRIJDER(S)	0	19 0.154%	4 0.048%	2 0,018%	7 0.075%
VERZETSTRIJDERS	0	3 0,024%	4 0.048%	0	3 0.032%
RUSSISCHE ACTOREN					
RUSLAND	0	9 0,073%	7 0,085%	4 0,037%	11

					0,118%
RUSSEN	0	35 0,285%	50 0,609%	35 0,329%	32 0,344%
RUSSISCHE AMBASSADEUR	0	3 0,024%	0	3 0,028%	0
RUSSISCHE BEVELHEBBER(S)	0	1 0,008%	0	1 0,009%	2 0,021%
RUSSISCHE EENHEDEN	0	1 0,008%	0	1 0,009%	2 0,021%
RUSSISCHE LEGER	0	0	2 0,024%	3 0,028%	0
RUSSISCHE REGERING	0	4 0,032%	0	3 0,028%	0
RUSSISCHE SOLDATEN	0	14 0,114%	1 0,012%	2 0,018%	3 0,032%
RUSSISCHE STRIJDKRACHTEN	0	1 0,008%	0	6 0,056%	3 0,032%
RUSSISCHE TANKS	0	22 0,179%	10 0,121%	12 0,112%	12 0,129%
RUSSISCHE TROEPEN	0	36 0,293%	16 0,194%	52 0,489%	22 0,236%
SOVJETS/SOWJETS	0	5 0,040%	2 0,024%	0	3 0,032%
SOV/WJET EENHEDEN	5 0,08%	0	0	0	0
SOV/WJET LEGER	2 0,032%	2 0,016%	1 0,012%	0	0
SOVJET-TROEPEN/SOVJETTROEPEN/ SOWJETTROEPEN	23 0,368%	4 0,032%	10 0,121%	1 0,009%	0
SOVJET TANKS / SOWJET TANKS / SOVJETTANKS	0	2 0,016%	1 0,012%	0	1 0,010%
SOVJET UNIE / SOVJET-UNIE / SOVJETUNIE / SOWJET-UNIE	7 0,112%	8 0,065%	3 0,036%	20 0,188%	8 0,086%

SOVJET-VERTEGENWOORDIGER	3 0,048%	0	0	0	0
Gebeurtenis: OPSTAND					
OPSTAND	2 0,032%	18 0,146%	13 0,158%	26 0,244%	23 0,247%
REVOLUTIE	4 0,064%	5 0,040%	1 0,012%	2 0,018%	1 0,010%
CONTRA-REVOLUTIE / CONTRAREVOLUTIE	9 0,144%	2 0,016%	1 0,012%	3 0,028%	1 0,010%
VRIJHEIDSSTRIJD	0	0	3 0,036%	0	4 0,043%
REBELLIE	0	0	0	1 0,009%	0
DEMONSTRATIE(S)	3 0,048%	5 0,040%	5 0,060%	3 0,028%	7 0,075%

Van bovenstaande tabel kan eruit gelezen worden hoe de onder de loep genomen kranten de Opstand van 1956 benoemd hebben.

Tabel 12. In de periode van de **stysteemverandering 1989-90** de volgende actoren en benamingen waren bekeken:

kranten	De Waarheid	De Volkskrant	De Telegraaf	NRC Handelsblad	Trouw
aantal woorden	3.243	9.568	2.972	11.878	8.938
Opstand	4 0,123%	6 0,062%	2 0,067%	8 0,067%	22 0,246%
contra-revolutie	0	0	1 0,033%	2 0,016%	0
Volksofstand	2 0,061%	0	1 0,033%	0	1 0,011%
Vrijheidsstrijd	0	0	1 0,033%	0	0
Revolutie	1 0,030%	2 0,020%	0	6 0,050%	9 0,100%
contra-revolutionair(en)	3 0,092%	0	0	0	0

In bovenstaande tabel is veel minder uitgebreid dan die van de vorige periode. De meeste 'sleutelwoorden' kwamen niet voor in deze periode omdat de teksten niet over een conflictsituatie gaan. De systeemverandering is het gevolg van meerdere opeenvolgende gebeurtenissen die al in hoofdstuk III. uitgebreid samengevat werd. Het meest opvallend is dat er geen grote verschillen in de benamingen in de kranten gevonden zijn.

VII. Analyse

De hoofdvraag van deze scriptie is: **In hoeverre kan het archetypische beeld (barbaar, strijder, vechter) waargenomen worden in de Nederlandse krantenartikelen in verband met de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990? En in hoeverre wordt het image (hetero-image) van Hongarije en de Hongaren beïnvloed door de politieke belangen van het Westen (Nederland)?** Om deze vraag te kunnen beantwoorden zijn een aantal deelvragen opgesteld. Aan de hand van de deelvragen wordt deze vraag beantwoord op basis van de eerder besproken analyse van kennisstructuren en de uit de inhoudsanalyse naar voren gekomen resultaten.

1. In hoeverre wordt het archetypische beeld (barbaar, strijder, vechter) waargenomen in verband met de Hongaar(en) in de krantenartikelen van Nederlandse dagbladen in verband met de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990?

Op basis van de uit de analyse van kennisstructuren naar voren gekomen resultaten kan geconcludeerd worden dat de kernwoorden Hongarije, Hongaar(en), Hongaars(e), Hongaarse X het meest frequent gebruikt wordt in de combinatie met kennisstructuren **Conflictueus** en **Democratisch**. Dit resultaat ondersteunt de stelling van Marácz (1995), namelijk dat de Hongaren het archetypische beeld (barbaar, strijder, vechter) vertonen. Als men de twee periodes vergelijkt, kan men zien dat de kennisstructuur Conflictueus bij de Opstand van 1956 28 keer voorkomt en in de periode van de systeemverandering in 1989-90 slechts 12 keer. In de tweede periode blijkt dat dit beeld wordt veranderd. Hongaren worden minder door middel van dit beeld gerepresenteerd te worden. Naast Conflictueus komt Democratisch het meest frequent voor. Dit zou in verband worden gebracht met het feit dat er tijdens de Opstand en de systeemverandering voor een democratisch systeem gevochten werd.

Op basis van de inhoudsanalyse kan men hetzelfde concluderen. De opgezochte 'sleutelwoorden' laten zien dat het *barbaar, strijder, vechter* beeld in de tweede periode minder frequent voorkomt dan bij de eerste periode.

Uit de resultaten kunnen ook verdere conclusies getrokken worden. Dit kan ook geconcludeerd worden van het verschil van beide 'opstand' en een proces van 40 jaar

communisme die een grote verandering in de Hongaren resulteerde. Dit argument zal nog besproken worden in de Discussie (hoofdstuk VIII.).

2. Welk verschil in het beeld van de Nederlanders over Hongarije en de Hongaren is waar te nemen na de Opstand van 1956 en de systeemverandering in 1989-1990 in Hongarije?

Uit de analyse blijkt dat er een groot verschil is in de gevonden kennisstructuren en inhoudsanalyse. In de periode van de Opstand van 1956 blijkt dat Hongarije en de Hongaren in kennisstructuren als Eigenzinnig, Onderdrukt, Nationale Symbolen, Communistisch en Conflictueus waren. Uit deze verschillen kan hetzelfde geconcludeerd worden wat ook in hoofdstuk III bediscussieerd werd. Namelijk dat tijdens de Opstand van 1956 er sprake is van een tegen het communistische regime in opstand komend volk, dat uiteindelijk bloederig neergeslagen werd. Een volk dat eigenzinnig is en tegen het communistische systeem vecht. Bij het kennisstructuur Nationale Symbolen zijn er meer frequenties van eigenschappen. Dit kan de samenhang symboliseren die in de nationale symbolen voorkomen zoals 'bastion van het Westen'; 'Ijzeren Gordijn'; 'nationale kleuren'; 'kruisbanier'. In de periode van de systeemverandering komt het kennisstructuur Democratisch het meest frequent voor. Het feit dat Hongarije een democratie werd, komt ook uitdrukking door de kennisstructuren.

In de inhoudsanalyse komt hetzelfde verschil terug. De sleutelwoorden verwijzen naar een groot verschil in de benaming van de Opstand, de Hongaarse actoren en de Russische actoren. In de tijd van de systeemverandering laten de kranten een diverse benaming zien in tegenstelling met de systeemverandering. Bij de tweede periode worden homogenere benamingen gebruikt en worden er minder verschillen waargenomen.

3. In hoeverre kan gesproken worden over een politiek beïnvloed beeld over Hongarije en de Hongaar(en)? Bestaat er een ander beeld dat niet politiek beïnvloed is?

Uit de analyse blijkt dat er inderdaad gesproken kan worden over een politiek beïnvloed beeld in beide periodes. Dit blijkt uit hoe de verschillende geanalyseerde kranten de gebeurtenissen interpreterden. De verschillende politieke overtuigingen komen tot uitdrukking in de beeldvorming. Als we naar De Waarheid kijken, die het orgaan van de communistische partij (CPN) was, kan men duidelijk zien – vooral in de inhoudsanalyse – hoe de Opstand geïnterpreteerd werd.

Als er naar de woordgroep Hongaarse actoren gekeken wordt, kan geconcludeerd worden dat De Waarheid, als vertegenwoordiger van de communistische vleugel, het vaakst 'contra-revolutionairen', 'contra-revolutionaire elementen', 'fascisten' en 'fascistische elementen' gebruikt. Semantisch gezien komen deze woorden overeen met de door de krant vertegenwoordigde politieke overtuiging. De Volkskrant gebruikt het meest de uitdrukking: 'rebellen' en 'vrijheidsstrijder(s)' die het medelijden met de Hongaren laat zien als strijders tegen de communistische onderdrukking. NRC gebruikt het meest neutrale woord 'opstandeling(en)' in de krantenartikelen. Dit illustreert wat de missie van deze krant is, namelijk een 'neutraal' liberale meningsvorming.

Wat de woordgroep Russische actoren betreft, is het meest opvallend dat De Waarheid in tegenstelling tot de andere kranten geen enkele keer de uitdrukking Rusland, Rus(sen), Russisch(e) X (regering, soldaten, tanks, troepen, enz.) gebruikt. Deze krant geeft de voorkeur aan uitdrukkingen als 'Sovjettroepen', 'Sovjet-tanks', 'Sovjet leger', enz. Dit laat ook zien dat de krant aan de kant van de communisten stond die in die tijd voorkeur gaven aan de officiële benaming, zoals 'Sovjet-Unie', die ook de eenheid van de staat uitdrukt en beklemtoont. De andere kranten hebben ook de niet-officiële benaming gebruikt als 'Russische soldaten', 'Rusland', 'Russische leger'.

De woordgroep die naar de benaming van de Opstand verwijst, heeft bij De Waarheid weer het vaakst voorkomende uitdrukking in de tekst: 'contra-revolutie'. NRC samen met Trouw gebruikt bij deze woordgroep het connotatief meest neutraal woord: 'opstand'. Volgens De Waarheid was de Opstand van 1956 een 'contra-revolutie'. Dit laat zien dat deze krant beïnvloed werd door de loyaliteit vanuit de communistische overtuiging. Het grootste verschil wordt waargenomen tussen de communistische Waarheid en de rest van de kranten. De Waarheid sympathiseert met de Sovjet-Unie en de aanhangers van het communistische regime.

Het politiek beïnvloede Nederlandse beeld van Hongarije, dat in de eerste periode intern verdeeld is, laat in de tweede periode minder interne verschillen zien. Tijdens en na de systeemverandering wordt de Opstand van 1956 bekeken als een revolutie tegen het toenmalige communistische regime. Er is geen sprake meer van een 'contra-revolutie'. Na het neerslaan van de Opstand van 1956 kwam er de Kádár periode. In deze periode was het verboden over een 'opstand' te praten door de Hongaren of als erover gesproken werd,

werd hij als 'contra-revolutie' benoemd. Het is interessant om te zien hoe de benaming van de Opstand in 1956 veranderde rond de systeemverandering. Door de Opstand als 'revolutie' / 'volksopstand' te benoemen in plaats van 'contra-revolutie' werd een belangrijk teken afgegeven in de richting van de verandering van communisme naar democratie (zie weer hoofdstuk VI. 3. 2.).

Of er een ander beeld bestaat wat niet politiek beïnvloed is, komt naar voren in de kennisstructuren. Door de kennisstructuur Liberaal / Vredig en Nationale Symbolen kan men zien dat er eigenschappen waren gekoppeld aan de kernwoorden, die politiek niet beïnvloed zijn. Deze eigenschapwoorden zijn bijvoorbeeld onder het kennisstructuur Liberaal / Vredig gevonden: 'in Nederland blijvende', 'in Nederland studerende', 'christendom' en onder het kennisstructuur Nationaal Symbolen: 'bastion van het Westen' of 'kruisbanier'. Deze eigenschapwoorden vormen een groep die meer cultureel en niet politiek beïnvloed zijn.

4. In hoeverre kunnen verschillen in de beeldvorming waargenomen worden in de Nederlandse kranten en hoe kunnen deze in verband worden gebracht met verandering in de Nederlandse verzuiling?

Zowel in de analyse van kennisstructuren als in de inhoudsanalyse kan duidelijk gezien worden dat er over verschillen gesproken kan worden in de beeldvorming in de Nederlandse kranten. In verband met de laatste subvraag moet er een verband worden gelegd met de derde subvraag. Het politiek beïnvloede beeld gaat samen met deze vraag. Bij deze vraag veroorzaakt de politieke invloed een interne verdeling. Het is niet verrassend omdat de verzuiling ("de sociale scheiding tussen de diverse godsdienstige en politieke groeperingen" (Mak 1999: 31) op politieke en religieuze verdeling is gebaseerd in de maatschappij, die dan ook in de kranten ook waargenomen wordt.

Vanuit de inhoudsanalyse kan geconcludeerd worden dat de interne verdeling in Nederland divers is. Dit kan de verwachtingen van dit onderzoek ondersteunen. Aan het begin van dit onderzoek waren er verwachtingen met betrekking tot de verzuiling hoe de verschillende kranten zijn eigen opvattingen tot uiting laten komen in de periode van de Opstand van 1956. De verwachtingen waren dat elke zuil zijn eigen opvatting zouden laten zien. Met de inhoudsanalyse blijkt deze verwachting ondersteund te worden.

Zoals dat al bij de vorige subvraag beschreven is, kan geconcludeerd worden dat op basis van de inhoudsanalyse de benamingen semantisch gezien overeenkomen met de door de kranten vertegenwoordigde politieke en religieuze overtuigingen in de periode van 1956 (De Volkskrant: 'rebellens' en 'vrijheidsstrijder(s)' vs. De Waarheid: 'contra-revolutionairen'). Vanwege de ontzuiling lijken de verschillen tussen de zuilen te verdwijnen. Zelf de grote tegenstelling tussen De Waarheid en de andere kranten is verdwenen. Dit kan weer de verwachting van dit onderzoek ondersteunen. Het verwachte homogene, gelijkwaardige beeld is vanwege de ontzuiling ook in de kranten goed zichtbaar. Dat zou betekenen dat binnen de traditionele zuilen er hetzelfde over gedacht wordt. Dat zou ook kunnen betekenen dat de verandering niet zozeer met ontzuiling te maken heeft als wel met systeemwisseling als gevolg van einde koude oorlog.

Hier moet wel genoteerd worden dat er op basis van deze 'sleutelwoorden' geen extreem groot verschil tussen De Volkskrant, De Telegraaf, NRC en Trouw wordt waargenomen. De religieuze kranten vormen het minste verschil – ze vertegenwoordigen een algemeen christelijke saamhorigheid. Ze hebben allemaal de sympathie uitgedrukt met de in opstand gekomen Hongaren. De NRC blijkt het meest neutraal te zijn wat de benaming betreft van de Opstand. 26 keer komt het woord 'opstand' voor, wat connotatief neutraal klinkt als wij het vergelijken met 'contrarevolutie' of 'vrijheidsstrijd' uit de andere kranten.

VIII. Discussie

Vanuit het oogpunt van de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren is het belangrijk om te zien dat de twee 'revoluties' vooral van elkaar verschillen in de houding van de Hongaren en de afloop van beide 'revoluties'. Er is een grote verschil tussen de twee gebeurtenissen. Bij de Opstand van 1956 sprake was van een onvruchtbare bloederige botsing voor een doel, namelijk het afschaffen van de Sovjet-Russische onderdrukking en dictatuur, met alle middelen en ten koste van alles. Er was bij de "Velvet-revolutie" (Marác 1995: 38) van 1989-90 geen sprake van een bloederige botsing tussen de communistische regering en het Hongaarse volk. De revolutie verliep stil en onopvallend met als afloop een systeemverandering en de eerste democratische verkiezingen. In de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren blijkt dat 1956 de Opstand als een climax werd weergegeven zonder succes terwijl 1989-90 de systeemwisseling is voorgesteld als een anticlimax met succes.

Wat het archetype van de Hongaren (barbaar, strijder, vechter) betreft, blijken de resultaten van de kennisstructuren en ook de inhoudsanalyse de stelling van Marác (1995) te ondersteunen. Hierbij moet vermeld worden dat het door Marác aangegeven archetypische beeld in een context van de bovengemelde twee "conflictsituaties" onderzocht is. Dit betekent dat het archetypische beeld ondersteund kan worden door de analyses zoals dat ook verwacht werd aan het begin van de analyse. Op basis van de kennisstructuren komen de kennisstructuren Conflictueus en Democratisch het vaakst voor. Op basis van de inhoudsanalyse kan men hetzelfde concluderen. De opgezochte 'sleutelwoorden' laten zien dat het barbaar, strijder, vechter beeld in de tweede periode minder vaak voorkomt dan bij de eerste periode.

Aan de ene kant denk ik dat een andere analyse met een ander corpus vanuit een ander periode, waarin de historische ontwikkelingen minder ingrijpend verlopen andere resultaten zou opleveren. Het archetypische beeld van de Hongaren was dan wellicht minder vanzelfsprekend geweest. Elk volk en elke natie kunnen en zal en zullen waarschijnlijk als strijder en vechter in een conflictsituatie optreden. Dit bepaalt dan de beeldvorming naar buiten. Hier moet kritischer naar de resultaten van de analyse gekeken worden, omdat de periodes waarin het archetype onderzocht wordt juist periodes met grote conflicten zijn.

Aan de andere kant heb ik tijdens het lezen van de krantenartikelen en de secundaire literatuur een opvallend verschil waargenomen. Op basis daarvan heb ik bevestiging gevonden dat het archetypische beeld in de periode van de Opstand van 1956 aanwezig was. Maar dit beeld bleek te verdwijnen in de periode van de systeemverandering. In de verschenen krantenartikelen tijdens de verkiezingen in 1990 kan men zulke opmerkingen lezen: Walter Mondale, de Amerikaanse ex-vicepresident die de verkiezingen als waarnemer bijwoonde, zei zich te verbazen over het gebrek aan enthousiasme bij de bevolking. *“Het is alsof verkiezingen iets zijn dat men al jaren meemaakt”* (Centrumrechts vooraan bij verkiezingen in Hongarije. In: De Telegraaf, 27 maart 1990 p. 9.).

Wat is daar de reden voor? En waarom ziet men niet hetzelfde beeld terug in de krantenartikelen van de periode van de systeemverandering in 1989-90? Tijdens het onderzoek heb ik achtergrondinformatie van beide gebeurtenissen verzameld. Ik heb er veel tijd aan besteed om een manier te vinden om het bovengemelde verschil te kunnen bewijzen dat dan door de gelezen secundaire literatuur – zoals in de ‘Verworpen en ontwaakt’ van Peter Michielsen (1990), ‘de Heer en Meester’ van Jaap Scholten (2009), ‘De melancholieke revolutie’ van Lieve Joris (1990), De Nederlandse houding ten aanzien van de Hongaarse revolutie in de Suezcrisis van Duco Hellema (1990) en Hongarije 1956 van Géza Alföldi (2006) en in artikelen als 1956 als meningvormend begrip over het beeld van Hongarije en van Eniko Gaál (2004) en Duister verleden van de Hongaarse kerken van Gerrit van Dijk – wel ondersteund kon worden. Zo ben ik veel boeken en artikelen tegengekomen die de samenhang tussen 1956 en 1989-90 en de ontwikkelingen van het Hongaarse volk na 1956 bediscussiëren. In de onderstaande paragraaf laat ik mijn discussie zien die gebaseerd is op het secundaire bronnenonderzoek.

“Nergens in Oost-Europa is de revolutie in 1989 zo stil, zo onopvallend verlopen als, hier, in Hongarije” (Michielsen 1990: 26) – schrijft Michielsen in zijn boek (Verworpen en ontwaakt, 1990) over Hongarije met de titel *“Hongarije, De psychose van de verslagen natie”*. Zijn verslag is een goed voorbeeld van de negatieve beeldvorming over Hongarije en de Hongaren. Hij probeert erachter te komen waarom in Hongarije de revolutie van 1989 zo passief verlopen is. Hij trekt deze conclusie naar aanleiding van de gebeurtenissen in 1956 en de daarop komende 40 jaren. De Hongaren zijn in 1956 in Opstand gekomen tegen het Sovjet-Russische regime zonder succes en als resultaat leefden ze 40 jaar in onderdrukking. De tegenstelling tussen de climax in 1956 en de anticlimax in 89-90 worden goed gepresenteerd in zijn artikel. Een barbaars, vechtend en strijdend volk dat al zijn kracht en

“face” verliest tijdens de terreur en vernedering van het communisme. Dit proces werd ook bekeken in dit onderzoek door middel van de analyse van de krantenartikelen. Van deze analyse werd verwacht dat hieruit de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren in Nederland naar voren zou komen. Michielsens vat het proces en de ontwikkeling van de houding van de Hongaren samen in verband met de Opstand in 1956 en wat er daarna gebeurde *“Het eindigde met de transformatie van open strijd naar stadsguerrilla, van stadsguerrilla naar passief verzet, van passief verzet naar wraak, straf, boete, eindigde in de ziel van de Hongaren zelfs pas decennia later”* (Michielsens 1990: 20). Dit is waarschijnlijk de oorzaak waarom er geen enthousiasme meer was, een anticlimax die wel succesvol eindigde namelijk met de systeemverandering. Een *“geslaagde natie”* die alleen maar grote al lang vergeten helden in de geschiedenis had, met het eenzaamste volk van Europa, omringd door vreemde Slaven (Slowaken, Tsjechischen, Kroaten, enz.) met als enige verwanten de Finnen en de Esten, werd in 1956 bloedig neergeslagen, zoals zij honderd jaar lang in alle opstanden neergeslagen was. *“Het was een collectieve neurose van de Hongaren geweest”* – citeert hij Koestler (Michielsens 1990:14). Dit alles heeft de Hongaren tot nihilisten gemaakt, die in een land van de *“kleintjes”* en de *“beetjes”* wonen want *“Wat klein is, kan bij ons nog net, wat groot is, kan niet”* – citeert Michielsens Konrád, een Hongaarse schrijver (Michielsens 1990:15). En volgens hem is dit misschien de reden dat er een gebrek aan spektakel was, waarmee de Hongaren in 1989 hun socialistisch systeem hebben ontmanteld, zonder massademonstraties en zonder volkswede: *“Er was een rondetafelgesprek, er was een akkoord, er was een partij die zich ophief en herrees, er was een parlement dat beschaafd en bedaard en zonder ophef alle heilige koeien van het oude systeem uit de grondwet schrapte. Er waren veel discussies, veel filosofische hoogstandjes, er was veel gepraat op de beeldbuis en de koffiehuisen en de woonkamers van intellectuelen, over de afschaffing van het socialisme, over deze luie, vreedzame contrarevolutie waarmee alle verlangens van 1956 drieëndertig jaar na dato alsnog werden verwezenlijkt, maar geen demonstraties en geen euforie”* (Michielsens 1990: 15).

Michielsens ondersteunt mijn eigen waarneming als Hongaarse die ik zelf heb opgedaan in de periode van de systeemwisseling. Namelijk dat er een groot verschil tussen de twee ‘revoluties’ is, ook wat het archetypische beeld betreft. Een barbaars, vechtend en strijdend volk dat door alle vernedering van het communisme en het socialisme zijn kracht heeft verloren en een nihilistische natie is geworden. Daarom zijn er geen massademonstraties en volkswede meer tijdens de systeemverandering in 1989-90.

Net zoals Michielsen schreven Jaap Scholten (2009) en Lieve Joris (1990) over Hongarije en de Hongaren. Deze Nederlanders waren of woonden in die tijd in Hongarije en maakten de Hongaarse werkelijkheid in verschillende periodes mee. *De melancholieke revolutie*, een essayistische monografie, van Lieve **Joris** geeft een gedetailleerd beeld van Hongarije net voor de systeemverandering. Zij bevond zich in die tijd in Hongarije en kreeg door intellectuelen een maatschappelijke en politieke rondleiding. Zij was op de herbegravenis van Imre Nagy (16 juni 1989) en maakte ook de dood van János Kádár mee, de toenmalige communistische en dictatoriale leider. Ze constateert hoe gevoelloos de Hongaren waren: *“Maar van rouw is er in de straten van Boedapest weinig te merken, de gezichten die ik passeer staan niet anders dan gewoonlijk en de schoonmaakster in het Marx-station veegt met dezelfde verveelde gebaren sigarettenpeuken tussen onze voeten vandaan.”* (Joris 1990: 80).

Jaap **Scholten**, die journalist bij het NRC Handelsblad is en momenteel in Hongarije woont, geeft in zijn boek, *Heer en Meester*, een beeld over Hongarije van nu met uitleg en in verband gebracht met het verleden (1956, veertig jaar communisme en het leven na de systeemverandering) – zo zien wij hoe het leven gevormd werd sinds de systeemverandering. *“Er is een Hongaars spreekwoord dat in mijn kop rondzingt en het mij moeilijk maakt onversneden de Hongaren te omarmen. ‘Als mijn koe sterft, wil ik dat de koe van de burens ook sterft.’ Daarin wordt bijna alles samengebond wat mij aan veel Hongaren die ik hier tegenkom tegenstaat: het destructieve, het negatieve, het afgunstige, het contraproductieve, het niet kunnen samenwerken, het zich wentelen in de slachtofferrol, het noodlotsdenken. Alsof je met z’n allen in de neerwaartse spiraal van een draaikolk zit, en in je hart ook niet anders wenst. Soms in een slecht moment denk ik, dat ze bewust de afgelopen vierhonderd jaar in elke oorlog de zijde van de verliezende partij hebben gekozen”* (Scholten 2009: 129). *“Velen zijn zachtaardig, om niet te zeggen lief. Maar rond een flink percentage hangt een koppige gefrustreerdheid, die deels te verklaren is (eeuwen van buitenlandse overheersing, onzekerheid, armoede), maar deels ook niet. Zoals de gemiddelde Amerikaan een cultuurbepaald, op de toekomst gericht optimisme heeft, lijkt de gemiddelde Hongaar een dito, op het verleden gefocust pessimisme te hebben”* (Scholten 2009: 199). Scholten heeft hetzelfde pessimisme waargenomen, waarover ook Michielsen (1990) schrijft in zijn artikel.

In het Reformatorisch Dagblad beschrijft Gerrit **van Dijk** het duistere verleden van de Hongaarse kerken. Hierin wordt belicht hoe tijdens het communisme in de christelijke wereld onderdrukking en machtspraktijken voorkwamen. De sfeer van onbetrouwbaarheid van dit tijdperk laat voelen wat Hongarije mee moest maken in die tijd. Hoewel de Opstand van 1956 bloederig door Russische tanks werd onderdrukt, werd op dat moment niet opnieuw het harde stalinisme ingevoerd. In plaats daarvan kwam er het zogenoemde *"goulashcommunisme"* (Van Dijk 2009). In Hongarije – het land dat ironisch wel *„de gelukkigste barak van het Oost-Europese concentratiekamp"* werd genoemd – was de val van het communisme in 1989 dan ook niet zo een dramatische gebeurtenis (Ibidem). Er was eerder sprake van een *"fluwelen revolutie"* (Ibidem). Over deze periode van Hongarije werd al uitgebreid gesproken in hoofdstuk III. 2. Tibor Fabiny (hoogleraar hermeneutiek en Engelse letterkunde, Károly Universiteit, Boedapest) denkt er echter anders over *"de gelukkigste barak"* *„De periode na 1956 was psychologisch en moreel zelfs gevaarlijker dan ervoor, omdat niemand meer wist wie vriend of wie vijand was. Het krioelde van informanten, ook in de kerk."* (Van Dijk 2006). Fabiny schrijft onder andere over de houding van de kerken tijdens het communisme. In de Hongaarse kerken is het communistische verleden altijd taboe geweest. Allerlei lijsten met namen van priesters circuleerden weliswaar, maar die werden gebruikt voor machtsspelletjes, om te intimideren en te manipuleren (Ibidem). Vele kerkleiders waren openlijk of stiekem aanhanger van het communisme. *"De leugenaars en bedriegers kunnen een tijdlang schijnbaar triomferen, maar vallen toch een keer."* (Van Dijk 2009). In zo een omgeving moesten dus Hongaren bijna veertig jaar leven. Het is niet verbazingwekkend dat deze periode echt een *"psychose"* van een verslagen natie was – zoals dat ook Michielsen beoordeelt.

De secundaire literatuur bevestigt het eerder geschetste beeld over het verloop van de systeemverandering in 1989-90. Het lijkt erop dat het barbaarse, strijdend en vechtend volk, dat door de eeuwen heen altijd in opstand kon komen tegen de verschillende onderdrukkingen, geen kracht meer had na 40 jaar onderdrukking van communisme, spionnennetwerk en wantrouwen. Dit wordt ook in de krantenartikelen gelezen, de melancholie na een geslaagde omwenteling van de natie. Het onderzoekresultaat laat zien dat het barbaar, strijder, vechter beeld in de tweede periode minder vaker voorkomt dan bij de eerste periode (hoofdstuk VI. 3. 1. en VI. 3. 2.).

Wat het politiek beïnvloedde beeld betreft, is de stelling van Leerssen en ook van Marácz dat afhankelijk van de politieke houding van het Westen en dus ook Nederland het beeld positief of negatief wordt gevormd. Maar wat betekende 1956 precies voor de Nederlanders? Waarom is het beeld van de Hongaren na 1956 positief gevormd wanneer de Opstand verslagen was en de communistische dictatuur hersteld was?

Enikő **Gáál**, docente geschiedenis, werkzaam bij Károli Gáspár Universiteit te Boedapest, Hongarije, heeft artikelen geschreven over het beeld van Hongarije tijdens en na de Opstand van 1956, o. a. *1956 als meningvormend begrip over het beeld van Hongarije*. Hierin wordt bekeken hoe twee “*Hongarije-beelden*” konden ontstaan tijdens het communisme. Volgens haar bestonden er twee verschillende beelden na 1956 – een officieel en een niet officieel beeld. Een officieel beeld dat door het communistische regime aangegeven werd en een ander beeld dat door het Westen, en ook door Nederland naar buiten gebracht werd. Zij ontdekt ook dat het beeld afhankelijk van de politieke belangen was: *“Europa de beslissingen in het algemeen zonder ons (bedoel ik Hongarije) werden genomen. Ze werden vooral in West-Europa genomen. ...Er waren tijden toen het beeld over de Hongaren en Hongarije zich spontaan vormde, en er waren tijden dat de politiek dit beeld wilde vormen, en er waren er ook dat die twee tegelijkertijd werkten, maar ze gaven dan wel een verschillend beeld.”* (Gáál 2006). Dit gebeurde volgens haar in 1956. Het is heel belangrijk om te begrijpen dat Hongarije tijdens deze periode een dictatoriaal regime had dat zelf een ander beeld heeft laten zien en dit beeld zou dan de beeldvorming van de Hongaren elders in Europa beïnvloeden. Volgens Gáál *„...de „officiële” Hongaarse politiek wilde de gebeurtenissen van oktober in '56 anders presenteren, dan ze in werkelijkheid waren. (Gáál 2006: 8).”* – Hier wordt bijvoorbeeld verwezen naar de verschillend geïnterpreteerde houding van de Opstand. Volgens de officiële Hongaarse politiek (communisten onder leiding van János Kádár) was de Opstand een contrarevolutie maar volgens de anticommunisten was het een revolutie tegen het onderdrukkende Russische regime. *“Toen de Hongaarse zaak het Westen tot een opinievorming dwong, toen ontrolden zich ook twee houdingen. Van de twee uitgezonden: “Hongarije-beelden” heeft het Westen in november 1956 het niet-officiële beeld aangenomen. De bewijzen zijn hiervoor de sympathie demonstraties, de naar Hongarije, en voor de gevluchte Hongaren gestarte hulpacties, en de uitspraken van de politici waarin ze het Sovjet-Russische ingrijpen veroordeelden.”* (Gáál 2006: 8). Het officieel beeld was een Hongarije, de satelliet staat van de grote Russische macht en de niet officieel was een Hongarije dat voor zijn onafhankelijkheid en tegen de

Russische onderdruk vocht. Deze twee beelden komen in mijn analyse terug. Namelijk in de tegenstelling tussen De Waarheid, die het *“officiële beeld”* had overgenomen en de andere kranten, die het *“niet-officiële beeld”* hadden overgenomen. Dit verschil is naar voren gekomen omdat De Waarheid het orgaan van de communistische CPN was. Anders is in Nederland het beeld van de Hongaren dat na 1956 positief gevormd werd: sympathie en positieve beoordeling voor een volk die in opstand was gekomen tegen de onderdrukking van de Sowjet-regime (zie analyse hoofdstuk VI. 3.). Wat het gebruik van de eigen bewegingsruimte betreft, waren er wel verschillen tussen de Westerse staten – zegt Gáál (2006). In 1966 schreef Daudt over de situatie tien jaar daarna *„Nergens ter wereld zulke heftige reacties op de onderdrukking van de Hongaarse opstand zijn geweest als in Nederland en Amsterdam”* (Daudt 1966). In 1956 werden bijvoorbeeld bij het kantoor van de CPN in Amsterdam de ruiten ingegooid. Volgens Gáál hebben na de Nederlandse reacties van de vrijheidsstrijd in 1956 de Hongaars Nederlandse betrekkingen een positieve invloed gekregen. In het onderzoek van Gáál zien wij ook de resultaten die in de inhoudsanalyse voorkwamen. Uit de vijf kranten geanalyseerde artikelen blijkt dat elke zuil min of meer aan de kant van de opstandelingen stonden behalve de communistische, het CPN orgaan, De Waarheid: *„Zonder onderscheid van geloof, stand of leeftijd stroomden de mensen de straat op om hun sympathie voor de Hongaren te uiten, om aan aangekondigde demonstraties deel te nemen, giften te doen of als vrijwilliger te helpen. Alleen de communisten die het Russische optreden aanvaardden en toejuichten waren van dit spontaan gevormde eenheidsfront uitgesloten. Zelfs de machteloze volkswoede tegen de Nederlandse communisten kwam tot uiting. CPN eigendommen, (Communistische Partij Nederland), en gebouwen van het communistische dagblad De Waarheid werden vernield.”* (Gáál 2006: 8). Voor de burgers in Nederland was geen bewijs meer nodig. Het beeld van de Sovjet-Unie als *“bevrijder van de volken”* was niet meer verkoopbaar (Gáál 2006). Voor de officiële en professionele *„beeldmakers”* van Hongarije was het heel moeilijk het tegen het Hongarije-beeld op te nemen dat door de media en door de toespraken van de politici in oktober en november in Nederland tot stand waren gekomen (Ibidem). Voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Hongarije was het duidelijk geworden dat de vroeger vriendelijke houding na de Opstand vijandig is geworden (Ibidem). Als reactie hierop vroeg de Hongaarse ambassadeur in Den Haag al in december 1956 om nieuw propagandamateriaal uit Boedapest. Precies een jaar later heeft de voorlichtingsdienst van de Buitenlandse Zaken een groots opgezette expositie voorbereid met twee versies. Één voor de *„vriendelijke staten”* voor de socialistische landen en één voor de *„kapitalistische staten”* dus voor de

westerse landen. Bij de laatste versie lag er een groter accent op het contrarevolutionaire karakter van de gebeurtenissen, en op de rol van de westerse spionnen en andere subversieve elementen. Om het stabilisatieproces, en de legitimatie van het Kádár regime te demonstreren, waren de documenten keurig uitgezocht (Ibidem). Op het plan reageerde de Nederlandse ambassadeur dat de tijd voor de geplande expositie nog niet geschikt was. De tentoonstelling moest uitgesteld worden (Ibidem). Nederland was zich dus bewust van het Hongaarse propagandabeeld dat de Opstand als contrarevolutie interpreteerde. Als Nederland alleen maar dit beeld had overgenomen, was er alleen een negatieve beeldvorming na 1956 ontstaan over Hongarije en de Hongaren. Maar Nederland was bewust van de spelletjes van het Kádár regime. De sympathie demonstraties en de 3000 Hongaarse vluchtelingen die in Nederland aankwamen zijn daar het beste bewijs voor (Gáál 2006).

Dat het beeld van de Sovjet-Unie als *“bevrijder van de volken”* niet meer verkoopbaar was (2006), is niet alleen maar door Gáál opgemerkt en geconcludeerd. Volgens **Alföldi** waren de ontwikkelingen op internationaal niveau dat de Sovjet-Unie ontmaskerd werd als een naar hegemonie strevende grote mogendheid die zonder respect voor zijn eigen idealen van een proletarisch internationalisme alles zou doen om die hegemonie vasthouden. Het socialisme heeft een enorm grote slag geleden vanwege het verlies aan prestige van de Sovjet-Unie en het communisme (Alföldi 2006: 50). Daarnaast moet worden opgemerkt dat de Westerse mogendheden zichzelf ook in diskrediet hebben gebracht. *“Het doel dat sinds het uitbreken van de Koude Oorlog onophoudelijk was verkondigd, namelijk om de tot slavernij gebrachte naties in Europa te bevrijden, bleek slechts zuivere propaganda”* (Alföldi 2006: 49). Zij ondernamen geen enkele poging – volgens Alföldi – om al was het maar achter de coulissen invloed uit te oefenen op het Hongaarse regime. Hier vindt men ook een bewijs hoe de politieke belangen de beeldvorming kunnen beïnvloeden. Het Westen en ook Nederland hadden door dat de Sovjet-Unie zijn satellietstaten onderdrukte en dat het niet de eigen keuze van de landen, en dus ook Hongarije, was om tot het door de Unie onderdrukte Oostblok te behoren. De belangen van het Westen waren tegengesteld aan die van de Sovjet-Unie en dat kwam tot uitdrukking in de negatieve beeldvorming. Na de Opstand heeft zich een positief beeld gevormd omdat de Hongaren hebben laten zien dat ze naar hun eigen vrijheid streefden (Ibidem). Alföldi citeert Tito toenmalige Joegoslavische leider, die in zijn redevoeringen zijn verbazing uitdrukte over een bijna ongewapend volk dat het tegen het grote Rode Leger durfde op te nemen voor de eigen vrijheid en onafhankelijkheid

(Alföldi 2006: 50). Deze stelling kan de stelling van Marác (1991) ondersteunen. Het archetypische beeld van een barbaars, strijdend en vechtend volk dat ongewapend tegen een veel grotere kracht durfde op te treden. Voor zijn eigen vrijheid en wil tegen de onderdrukking van de Sovjet-Unie.

Zoals eerder gezegd is, hebben niet alleen de Sovjet-Unie maar ook de Westerse mogendheden het vertrouwen in diskrediet gebracht. Parallel met de Opstand van 1956 speelde in de internationale politiek de Suez-crisis een grote rol. Door de Suez-crisis ontwikkelde internationale politiek en door de Sovjet-Unie en de Verenigde Staten beheerste naoorlogse wereldorde, is in Nederland teleurstelling en frustratie veroorzaakt. Maar wat veroorzaakte de grote teleurstelling en wat was de conclusie voor Nederland met betrekking tot de Opstand van 1956 die de sympathie versterkte en een nog positievere beeldvorming opleverde? Duco **Hellema** schrijft erover in zijn boek, *De Hongaarse revolutie ten aanzien van de Suez-crisis*, waar men het verband tussen de Hongaarse Opstand en de Suez-crisis met betrekking tot de grote machthebbers kan zien. In de Nederlandse kranten werd de Westerse onmacht ten opzichte van de Sovjet-Russische interventie in Hongarije in verband gebracht met de tijdens de Suezkwesitie geconstateerde terughoudende en wankelmoedige Amerikaanse buitenlandse politiek (Hellema 1990). De Amerikaanse regering leek aanzienlijk meer geïnteresseerd in het beheersbaar maken van de Suez-crisis dan in Hongarije. In de loop van november namen diverse Nederlandse bladen een steeds kritischer en vijandiger houding aan tegenover de Verenigde Naties en Amerika. De Telegraaf schreef dat *“de Verenigde Staten beseften niet voldoende hoezeer zij Europa nodig hadden. Amerika heeft Europa geducht in de steek gelaten”* (Ibidem). *“Suez maar vooral Hongarije, met alle internationale consequenties, rukte het Nederlandse volk uit zijn vadsige zekerheidsstemming”*, de gebeurtenissen in de internationale politiek hadden *“een einde gemaakt aan de illusies van vreedzame co-existentie”* – concludeert Hellema (1990). In Nederland heerste bitterheid, frustratie en teleurstelling over de rol die de Verenigde Staten in de internationale politiek hadden gespeeld (Ibidem). Dit zorgde voor een grotere sympathie en een positievere beeldvorming van de Hongaren. Naast de bewijzen voor deze sympathie die door Gáál genoteerd was, waren nog anderen die door Hellema zijn geconstateerd: *“Nederland en Franco-Spanje waren de enige westerse landen die uit protest tegen het neerslaan van de Hongaarse revolutie weigerden deel te nemen aan de Olympische spelen”* (Hellema 1990: 253) of dat er miljoenen guldens werden bijeengebracht ten

behoefte van de 3000 Hongaarse vluchtelingen die in Nederland aangekomen waren (Ibidem).

Met dit hoofdstuk probeerde ik de open vragen te beantwoorden die door de resultaten van dit onderzoek zijn opgeworpen. Het blijkt dat de besproken secundaire literatuur ondersteuning biedt voor mijn analyseresultaten. Het archetypische beeld schijnt te kloppen in de periode van de Opstand van 1956 maar niet tijdens de systeemverandering. Dit kan niet volledig ondersteund worden met resultaten van de kennisstructuren en inhoudsanalyse. Ik heb redenen voor het verdwijnen van dit beeld proberen te zoeken, die bij Michielsen goed en duidelijk aangegeven wordt.

Wat het politiek beïnvloed beeld betreft heb ik proberen te laten zien hoe ingewikkeld het was in de periode van de Opstand om een realistische beeldvorming te hanteren. Dit was moeilijk omdat er aan de ene kant sprake was van een interne verdeling als gevolg van de verzuiling in Nederland. Aan de andere kant wordt de complexiteit bepaald door de stelling van Gáál dat er twee tegenovergestelde "*Hongarije-beelden*" bestonden, die verwarring in Nederland hebben kunnen veroorzaken. Zoals ik heb laten zien, zijn deze Hongarije-beelden aanwezig in de beeldvorming van de onderzochte kranten. Als er naar de interne beeldvorming gekeken wordt en de tegenstelling van de communistische De Waarheid en de andere kranten bekeken wordt, kunnen deze beelden waargenomen worden. De Waarheid vertegenwoordigt het officiële Hongarije beeld dat door het communistische regime uitgestraald werd. De Telegraaf, De Volkskrant, de NRC en de Trouw vertegenwoordigen het niet-officiële Hongarije beeld. Voor de positieve beeldvorming zorgt niet alleen het pure feit dat de Hongaarse Opstand verslagen was; dat een natie in opstand komt tegen zijn onderdrukkers, de Sovjet-Unie. Hier speelden ook andere factoren die dit beeld nog positiever maken. Dit beeld wordt in grote mate bepaald door de internationale politieke crisis.

IX. Conclusie

Dit onderzoek heeft het doel om de beeldvorming van Hongarije en de Hongaren op de kaart te zetten ten aanzien van het archetypische beeld van de Hongaren (Marácz 1991) en de verzuiling in Nederland. Door een analyse van kennisstructuren en inhoudsanalyse van een samengesteld corpus van Nederlandse krantenartikelen werd dit doel nagestreefd.

Wat het archetypische beeld van de Hongaren betreft, hebben de resultaten de stelling van Marácz ondersteund in de periode van de Opstand van 1956. Dit beeld is in de periode van de systeemverandering minder aanwezig. Er werd in het hoofdstuk Discussie nagegaan wat de mogelijke reden hiervoor was. Deze reden kan kort worden samengevat met de volgende beeldspraak: Hongarije verkeerde in de psychose als een verslagen natie: een barbaars, strijdend en vechtend volk, dat zijn passie verloren had na bijna veertig jaar communistische onderdrukking.

Er is gekeken naar het verschil in de beeldvorming tussen de twee onderzochte periodes, de Opstand van 1956 en de systeemverandering van 1989-90. Hier werd geconcludeerd dat er een groot verschil bestaat tussen de twee perioden. Aan de ene kant is dit verschil te verklaren door de twee 'revoluties', de houding van de Hongaren en het verloop en afloop van de gebeurtenissen. Aan de andere kant is het verschil te verklaren door de veranderingen, die in de Nederlandse samenleving hebben plaats gevonden. De verzuiling, die in de jaren zestig nog sterk dit beeld beïnvloedde, is aan het eind van de jaren tachtig, begin jaren negentig verdwenen. De ontzuiling heeft bijgedragen aan het ontstaan van een andere beeldvorming over Hongarije.

Verder werd ook gekeken in hoeverre het image (hetero-image) van Hongarije en de Hongaren wordt beïnvloed door de politieke omstandigheden en de houding van Nederland. Dit heeft twee interessante verschijnselen opgeleverd. Ten eerste is geconcludeerd dat de interne beeldvorming in Nederland door de verzuiling beïnvloed is geweest. Ten tweede is geconcludeerd dat de beeldvorming over Hongarije afhankelijk is geweest van de politieke belangen van het Westen ten aanzien van Hongarije. Dat blijkt uit de twee 'Hongarije-beelden', waarvan Nederland het niet officiële overgenomen had, de beeldvorming over de Opstand van 1956 ingewikkelder maken. In de positieve beeldvorming heeft ook de tijdens de Opstand en de Suez-crisis ontwikkelde internationale politiek een grote rol gespeeld.

Wat vanuit het oogpunt van de verzuiling in Nederland geconcludeerd kan worden, is dat tussen de zuilen, die in dit onderzoek door de kranten vertegenwoordigd waren, wel een verschil waargenomen kan worden. Dit verschil is met name zichtbaar tussen de communistische De Waarheid en de andere geanalyseerde kranten. Dit verschil is in de tijd van de systeemverandering verdwenen.

X. Nawoord

Waarom is dit onderzoek vanuit een intercultureel perspectief interessant?

Tenslotte wil ik kort stil staan bij mijn eigen interculturele betrokkenheid bij dit onderwerp van dit onderzoek. Ik kom uit Hongarije. Ik heb de Nederlandse taal en het vak Neerlandistiek in Hongarije gestudeerd. Ook toen al was ik bezig met het beeld dat buitenlanders en dus ook Nederlanders hebben van Hongarije en de Hongaren. Nadat ik Nederland aankwam en begon met het studie Interculturele Communicatie werd deze interesse een interessant wetenschappelijk onderwerp. Dit kwam doordat ik mij constant gespiegeld zag in de ogen van de Nederlanders. Hetero-images (hoe Nederlanders mij waarnemen) en auto-images (Leerssen 2007) (hoe ik mezelf waarneem) werden door mijn studie steeds duidelijker van elkaar gescheiden. Daarmee is mijn onderzoek een voorbeeld van transnationale neerlandistiek (Besamusca, Gelderblom en ten Thije 2010).

Dit onderzoek heeft mij de gelegenheid gegeven om de beeldvorming van de Hongaren op een wetenschappelijk manier te onderzoeken. Het opzoeken en verwerken van de krantenartikelen over de revolutie van 1956 en de systeemverandering in 1989-90 is een bijzonder ervaring geweest. Ik werd continu geconfronteerd met de verschillende beelden van de gebeurtenissen in de kranten. Ik heb mijn eigen beeld en kennis van de gebeurtenissen permanent gecontroleerd. Wat ik geleerd heb en hoe ik dat achteraf op terugkijk als Hongaarse. Zittend in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag kijkend naar oude microfiches, heb ik me keer op keer afgevraagd: "Wie heeft al deze artikelen gelezen en wat voor beeld werd er daarbij over Hongarije gevormd?" Beide vragen worden door dit onderzoek uiteindelijk beantwoord. De artikelen van de verschillende kranten werden door verschillende groeperingen gelezen die tot de verschillende zuilen behoorden. Uit de resultaten van dit onderzoek kan ook worden afgeleid worden wat voor beeld er over Hongarije gevormd werd. Het gehele proces was een interculturele wisselwerking tussen mijn Hongaarse culturele identiteit en de in Nederland weerspiegelde Hongaarse culturele identiteit. Het was en blijft een continu spiegeling en confrontatie tussen mijn Hongaarse culturele identiteit en mijn - in de tussentijd ontstane - Nederlandse culturele identiteit.

XI. Bibliografie

ALFÖLDI, G.,

2006 Hongarije 1956 – Geschiedenis-Foto's-Documenten, Mets&Schilt, Nederland: Amsterdam

BAKKER, K.,

2006 Een geschiedenis van Hongarije, Het Luie Eiland, Nederland: Amsterdam

BEJCZY, I.,

2010 Een kennismaking met de Nederlandse geschiedenis, Uitgeverij Coutinho, Nederland: Bussum

BELLER, M. en Leerssen, J.,

2007 Imagology. The cultural construction and literary representation of national characters, Rodopi, Nederland: Amsterdam

BESAMUSCA, E. / GELDERBLOM, A. / THIJE, JAN D. TEN

2010 Transnationale Neerlandistiek: Taal zonder natie, culturen zonder muren. Themanummer Internationale Neerlandistiek, 2010, (4), 1-5

VAN DEN BERG, I.,

2009 Een onderzoek naar beeldvorming over Nederland en Nederlanders in Argentijnse dagbladen vóór en na het huwelijk tussen Willem-Alexander en Máxima Zorreguieta, Masterscriptie, Universiteit Utrecht

DAUDT, H.,

1966 De houding van pers en politie, In: *De gids*, jg. 129 nr 7/8; 138-141

EHLICH, K. REHBEIN, J. THIJE, ten. J. (red),

1993 Kennis, taal en handelen, Van Gorcum, Nederland: Assen

Ehlich, K.

2010 'Transnationaliteit: Europese talen, literaturen en culturen in het perspectief van een postnationale horizon'. In: BESAMUSCA, E. / GELDERBLOM, A. / THIJE, JAN D. TEN *Transnationale Neerlandistiek: Taal zonder natie, culturen zonder muren.* Themanummer Internationale Neerlandistiek, 2010, (4), 11-22

Farissi, N.,

2008 De beeldvorming van Nederland en Nederlanders in binnen- en buitenlandse dagbladen vanaf 2002-2006. Masterscriptie, Universiteit Utrecht

GAÁL, E.,

2004 1956 als meningvormend begrip over het beeld van Hongarije, In: *Múzeum 1956 Emlékére Közhasznú Alapítvány, Pályázatok*, Hongarije: Budapest; 8-38

HELLEMA, D.,

1990 De Nederlandse houding ten aanzien van de Hongaarse revolutie in de Suezcrisis, Uitgeverij Jan Mets, Nederland: Amsterdam

- HEMELS, J. M. H. J.,
1981 **De emancipatie van een dagblad: geschiedenis van de Volkskrant**, Amboboeken,
Nederland: Baarn
- HOUTKOOP, H. en KOOLE, T.,
2000 **Taal in actie**, Uitgeverij Couthino, Nederland: Bussum
- JORIS, L.,
1990 (1993) **De melancholieke revolutie**, Meulenhoff, Nederland: Amsterdam
- KONRÁD, S.,
1998 **Történelem IV.**, Nemzeti Tankönyvkiado, Hongarije: Budapest
- LEERSSEN, J.,
1993 **"Culturele identiteit en nationale beeldvorming"**, In: *De onmacht van het grote. Cultuur in Europa*, ed. J.C.H. Blom, J.T. Leerssen & P. de Rooy, University Press,
Nederland: Amsterdam; 7-20
- MAK, G.,
2000 **De eeuw van mijn vader**, Atlas, Nederland: Amsterdam
- MARÁ CZ, L.,
1995 **Western images and stereotypes of the Hungarians**, In: *Vampires unstaked : national images, stereotypes and myths in East Central Europe*, ed. by André Gerrits and Nanci Adler;
25-39
- MARÁ CZ, L.,
2007 **Hungarians**, In: *Imagology, The cultural construction and literary representation of national characters*, University Press, Nederland: Amsterdam; 174-177
- MICHELSEN, P.
1990 **Verworpen en ontwaakt, Hongarije, Polen, DDR, Tsjechoslowakije, Bulgarije, Roemenie, Joegoslavië, Albanië**, Uitgeverij Balans, Nederland: Amsterdam; 8-30.
- POLLMANN, L.,
1971 **Literaturwissenschaft und Methode**, Fischer Athenlum Taschenbuch, Duitsland:
Frankfurt, 2nd edn; 182-186
- SCHOLTEN, J.,
2009 **Heer en Meester**, Uitgeverij Contact, Nederland: Amsterdam
- SCHMIDL, E. RITTER, L.,
2006 **The Hungarian Revolution 1956**, Osprey Publishing Ltd.
- TITSCHER, S. MEYER, M. WODAK, R. VETTER, E.,
2000 **Methods of Text and Discourse Analysis** Sage Publications; 55-73
- WELGRAVEN, C.,
2002 **Typisch Trouw, een autobiografie van de redactie**, Uitgeverij Trouw, Nederland:
Amsterdam

Internet

Gallup onderzoek:

<http://www.gallup.hu/gallup/orszagkep/oimtoc.htm> laatst geraadpleegd 10 februari 2011

Korte geschiedenis van NRC Handelsblad:

http://www.nrc.nl/krant/article1889982.ece/Korte_geschiedenis_van_%3Cbr%3ENRC_Handelsblad (01.25.2011)

Collectie Waarheid:

<http://www.iisg.nl/archives/en/files/w/10776615full.php#bioghist> (01.25.2011)

Historische betrekkingen tussen Nederland en Hongarije:

<http://www.mfa.nl:8000/ddi-onderzoek1/48922.pdf> (10.08.2010)

Verzuiling:

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Verzuiling> (10.08.2010)

Opstand van 1956:

http://hu.wikipedia.org/wiki/1956-os_forradalom (10.08.2010)

<http://www.rev.hu/sulinet56/online/ora2/index.htm> (10.08.2010)

<http://www.rev.hu/sulinet56/online/ora4/index.htm> (28. 06. 2011.)

Ijzeren Gordijn, Paaneuropees Picknick, Systeemverandering – Huis van Terreur (ÁTVÁGVA-VASFÜGGÖNY, PÁNEURÓPAI PIKNIK, RENDSZERVÁLTOZTATÁS – Terror Háza):

<http://www.terrorhaza.hu/muzeum/sajtoszoba/atvagva.html> (10.08.2010)

Terwijl Boedapest brandt dansen de communisten. In: Andere Tijden 23 april 2002:

<http://geschiedenis.vpro.nl/programmas/2899536/afleveringen/6049997/> (10.08.2010)

Hongaarse vluchtelingen:

geschiedenis.vpro.nl/attachment.db/30854096/Hongaarse%20vluchtelingen.doc
(10.08.2010)

Kindertreinen:

http://users.skynet.be/heemkunde_kleinbrabant/nb17/nb17_80jaar_geleden.htm
(10.08.2010)

Dijk van, G., Duister verleden van de Hongaarse kerken:

http://www.refdag.nl/kerkplein/kerknieuws/duister_verleden_van_de_hongaarse_kerken_1366948 (05.01.2011.)

Poolse opstand:

[http://nl.wikipedia.org/wiki/Pozna%C5%84_\(stad\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Pozna%C5%84_(stad)) (28. 06. 2011.)

Samizdat:

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Samizdat> (10 september 2010)

(<http://oase.uci.ru.nl/~ans/>) (01.05.2010)

Nederlandse kranten:

http://www.iisg.nl/-archives/en/files/w/-_10776615full.php#bioghist (15 oktober 2010)

http://www.nrc.nl/krant/article1889982.ece/Korte_geschiedenis_van_%3Cbr%3ENRC-Handelsblad (20 oktober 2010)

XII. Bijlagen

I.

Tabel 1. (p. 42) Verzameling van krantenartikelen

kranten			De Waarheid	De Volkskrant	De Telegraaf	NRC	Trouw
	Subtotaal	Per krant					
1956	46.645	Aantal woorden	6.250	12.259	8.210	10.627	9.299
	916	Aantal zinnen met kernwoorden	125	198	151	247	195
	162	Aantal relevante zinnen met kernwoorden	22	19	41	43	37
	110	Aantal artikelen	17	23	25	15	30
1989/1990	36.599	Aantal woorden	3.243	9.568	2.972	11.878	8.938
	435	Aantal zinnen met kernwoorden	41	118	41	132	103
	46	Aantal relevante zinnen	0	14	1	24	7
	64	Aantal artikelen*	6	17	8	18	15
		16 juni 1989	2	5	1	8	5
		19 augustus 1989	1	3	2	1	2
		25 maart 1990	3	7	3	7	5
8 april 1990		0	2	2	3	2	

Tabel 2. (p. 44.) Corpus I – eigenschapwoorden in de periode van de opstand in 1956

	Hongarije	Hongaar(en)
De Waarheid	heel (2); geen democratisch; geen socialistische; onafhankelijke (2); democratisch; socialistisch; volksdemocratisch;	miljoenen;
De Volkskrant	geheel(4); hermetisch afgesloten; van de wereld afgesloten; gistende; vrij (3); onafhankelijk (2); neutrale; heel (2); kleine; bastion van het westen;	Duizenden; gevallen; miljoenen; jonge; kleine natie;
De Telegraaf	geheel (2); vrij; rampzalig;	tien miljoen (2); vrijheid snakkende; nationalistische; verdreven; in Nederland verblijvende (2); noodlijdende;
NRC	geheel (3); opnieuw onderdrukte;	alle; gewonde; misleide; jonge;
Trouw	heel (3); geheel;	jonge; strijd; duizenden; wanhopige;

Tabel 3. (p. 47.) Onderzochte eenheden per dagblad

	Frequentie	Procenten
De Waarheid	16	10%
De Volkskrant	40	25%
De Telegraaf	24	15%
NRC Handelsblad	55	34,4%
Trouw	25	15,6%
Totaal:	160	100%

Tabel 4. (p. 47.) Onderzochte periodes per dagblad

	Frequentie Opstand van 1956	Procenten	Frequentie Systeemverandering 1989-90	Procenten
De Waarheid	16	10%	0	0%
De Volkskrant	23	14,4%	17	10,6%
De Telegraaf	23	14,4%	1	0,6%
NRC Handelsblad	29	18,1%	26	16,3%
Trouw	16	10%	9	5,6%
Totaal:	107	66,9%	53	33,1%

Tabel 5. (p. 47.) Onderzochte eenheden per gebeurtenis

	Frequentie	Procenten
De opstand van 1956	107	66,9%
De systeemverandering 1989-90	53	33,1%
Totaal:	160	100%

Tabel 6. (p. 48.) Eigenschapwoorden (160) van beide perioden:

aanvallen van reactionaire krachten; afhankelijk; agressie; algemene staking; alle; alleen; bastion van het Westen; bevrijd; bezorgdheid; bloedige onderdrukking; bourgeois en fascistische elementen; christendemocratie; christendom; communistische kamp; communistische orde; conservatieve; contrairevolutionaire regering; democratie; democratisch (e) (4); eigen Hongaarse weg; eigen weg; eigen weg naar het socialisme; ernstig; etnische; geen democratisch; geen socialistisch; geëxecuteerde (3); geheel; gelijkheid van rechten; gerechtigheid; gestrafte; gevallen; gewapende strijd; gewonde; gewone(2); gistende; grote verontwaardiging; heel; heerschappij van het kapitalisme; hermetisch (2); herstel van de oude reactionaire regime; hervormingsgezinde; in handen der opstandelingen zijnde; IJzeren Gordijn; ingewikkelde; in Nederland studerende; in Nederland blijvende (2); in opstand; in volle opstand; jonge (3); krachtige revolutionaire beweging; kleine; kruisbanier; liberale rechtsstaat; liberalisering; markteconomie; menige; menselijke waardigheid; milder bewind; misleide; nationale kleuren; nationale opstand; nationale waarden; nationalistisch; nationale verzoening; neutraal (3); neutraliteit (3); neutrale kern (3); neutrale staat; nieuwe (2); nood; noodlijdende; nuchter; onafhankelijk(e) (7); de onafhankelijkheid; onderdrukte; ontwaakt; Oostenrijk, het vrije buurland; oudere; parlamentsverkiezingen; plaatselijke autonome raden; politieke; postcommunistische; radicale hervormers; rampzalig; rehabilitatie; revolutionairen; revolutie van fascist en contra-revolutionairen; revolutionaire strijdkrachten; revolutionaire veranderingen; rust en orde; rustig; socialisme; socialisme; socialistische (2); socialistisch karakter; Sovjet agressie; slachtoffer; de staat van beleg; Stalinistische dictator; stevige democratie; strijd; titoïstisch premier (2); toenemende strijd; van de rest van de wereld afgesloten; vastbesloten; verdreven; verbaasde; volksdemocratisch; Volksrepubliek; vooroorlogse; voortschrijdende democratie; vreedzaam; vrij (7); "vrije" rode koers; vrije verkiezingen; vrije verkiezingen; vrijheid (3); vrijheid snakkende; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; vrij van communistische invloeden; vrijwilligers leger; weerloze; westelijke; zuiver socialistische staat; zwoegende;

Tabel 7. (p. 49.) Eigenschapwoorden per krant van beide perioden

periode	Opstand 1956	Systeemverandering 89-90
kernwoorden	Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars(e), Hongaarse X	Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars(e), Hongaarse X
kranten	Eigenschapwoorden (107)	Eigenschapwoorden (53)
De Waarheid	geen democratisch; geen socialistisch; heerschappij van het kapitalisme; onafhankelijke (2); democratisch; socialistisch; vrijwilligers leger; volksdemocratisch; vrije verkiezingen; neutraliteit; herstel van de oude reactionaire regime; socialisme; agressie; rust en orde; Sowjet agressie;	-
De Volkskrant	eigen weg; eigen weg naar het socialisme; “vrije” rode koers; Stalinistische dictator; communistische orde; de staat van beleg; hermetisch (2); van de rest van de wereld afgesloten; gistende; algemene staking; gevallen; neutraliteit; vrij (3); onafhankelijk (2); neutrale; IJzeren Gordijn; kleine; weerloze; bastion van het Westen	verbaasde; heel; onafhankelijke; socialistische; rehabilitatie; gestrafte; nationale verzoening; alle; vooroorlogse; onafhankelijk; vrij; democratisch; democratisch; vreedzaam; ernstig; ontwaakt; afhankelijk;
De Telegraaf	in volle opstand; revolutie van fascist en contra-revolutionairen; milder bewind; zuiver socialistische staat; vrij van communistische invloeden; communistische kamp; in opstand; contrarevolutionaire regering; nationale kleuren; Titoïstisch premier; geheel; bevrijd; slachtoffer; vastbesloten; vrij; vrijheid snakkende; in Nederland blijvende (2); nationalistisch; verdreven; in Nederland studerende; noodlijdende; rampzalig;	jonge;
NRC	eigen Hongaarse weg; vrijheid; gewonde; aanvallen van reactionaire krachten; bourgeois en fascistische elementen; titoïstisch premier; gewapende strijd;	Zwoegende; socialistisch karakter; geëxecuteerde 3; nieuwe; democratische; neutraliteit; hervormingsgezinde; onafhankelijke; conservatieve;

	<p>nationale opstand; misleide; tweeërlei revolutionairen; revolutionaire strijdkrachten; bloedige onderdrukking; gelijkheid van rechten; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; menselijke waardigheid; krachtige revolutionaire beweging; voortschrijdende democratie; plaatselijke autonome raden; vrij; toenemende strijd; rustig; neutrale kern (2); neutrale staat; grote verontwaardiging; bezorgdheid; onderdrukte; Oostenrijk, het vrije buurland;</p>	<p>ingewikkelde; stevige; democratie; radicale hervormers; parlamentsverkiezingen; etnische; socialism; nuchter; politieke; nieuwe; nationale waarden; christendemocratie; liberale rechtsstaat; markteconomie; democratie; gewone;</p>
Trouw	<p>jonge (2); in handen der opstandelingen zijnde; westelijke; de vrijheid; het recht; de onafhankelijkheid; strijd; alleen; vrijheid; gerechtigheid; christendom; neutrale kern; neutraal; nood; kruisbanier;</p>	<p>Volksrepubliek; liberalisering; neutraal; oudere; menige; gewone; vrije verkiezingen; revolutionaire veranderingen; postcommunistische;</p>

Tabel 8. (p. 51.) Categorieën die gevormd zijn door de onderzoekster en een andere beoordelaar

Beoordelaar	Onderzoekster
<p>8. Conflictueus aanvallen van reactionaire krachten; agressie; algemene staking; bloedige onderdrukking; contrarevolutionaire regering; ernstig; geëxecuteerde (3); gestrafte; gevallen; gewapende strijd; gewonde; gistende; grote verontwaardiging; in handen der opstandelingen zijnde; in opstand; in volle opstand; krachtige revolutionaire beweging; misleide; nationale opstand; onderdrukte; ontwaakt; radicale hervormers; rampzalig; revolutionairen; revolutie van fascist en contra-revolutionairen; revolutionaire strijdkrachten; revolutionaire veranderingen; Sowjet agressie; slachtoffer; de staat van beleg; strijd; toenemende strijd; vooroorlogse; vrijwilligers leger; zwoegend</p>	<p>7. Eigenzinnig radicale hervormers; eigen Hongaarse weg; hervormingsgezinde; titoïstisch premier; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; Titoïstisch premier; herstel van de oude reactionaire regime; eigen weg; eigen weg naar het socialisme;</p>
<p>8. Democratisch afhankelijk; bevrijd; christendemocratie; christendom; democratie; democratisch (e) (4); eigen Hongaarse weg; eigen weg; eigen weg naar het socialisme; gelijkheid van rechten; gerechtigheid; hervormingsgezinde; liberale rechtsstaat; liberalisering; menselijke waardigheid; milder bewind; nationale waarden; nationalistisch; nationale verzoening; neutraal (3); neutraliteit (3); neutrale kern (3); neutrale staat; onafhankelijk(e) (7); de onafhankelijkheid; parlementsverkiezingen; plaatselijke autonome raden; politieke; rehabilitatie; rust en orde; rustig; socialism; socialisme; socialistisch (2); socialistisch karakter; stevige democratie; titoïstisch premier (2); volksdemocratisch; Volksrepubliek; voortschrijdende democratie; vrije verkiezingen (2); vrijheid (3); vrij van communistische invloeden; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; zuiver socialistische staat;</p>	<p>9. Onderdrukte bezorgdheid; vrij; ingewikkelde; nuchter; nood; alleen; noodlijdende; vastbesloten; verdreven; vrij 2; vrijheid snakkende; van de rest van de wereld afgesloten; verbaasde; vreedzaam; vrij (3); vrij; weerloze; kleine;</p>
<p>10. Nationale symbolen bastion van het Westen; IJzeren Gordijn; kruisbanier; nationale kleuren;</p>	<p>9. Nationale symbolen bastion van het Westen; IJzeren Gordijn; kruisbanier; Volksrepubliek; nationale kleuren; nationale waarden;</p>
<p>10. Onderdrukte bezorgdheid; ingewikkelde; nood; noodlijdende; nuchter; van de rest van de wereld afgesloten; vastbesloten; verdreven; verbaasde; vreedzaam; vrij (7); vrijheid snakkende; weerloze; alleen;</p>	<p>11. Communistisch communistische kamp; communistische orde; hermetisch (2); Stalinistische dictator; “vrije” rode koers; conservatieve; geen democratisch; geen socialistisch; postcommunistische;</p>

<p>12. Kapitalistisch bourgeois en fascistische elementen; heerschappij van het kapitalisme; herstel van de oude reactionaire regime; in Nederland studerende; in Nederland blijvende (2); markteconomie; Oostenrijk, het vrije buurland; westelijke;</p>	<p>11. Liberaal / Vredig christendom; liberalisering; neutraal; neutraal; neutrale kern; de onafhankelijkheid; westelijke; de vrijheid; vrijheid; gewone; jonge (2); neutraliteit; onafhankelijke (2); rust en orde; in Nederland studerende; in Nederland blijvende (2); bevrijd; vrij van communistische; jonge; liberale rechtsstaat; neutraliteit; neutrale kern (2); neutrale staat; rustig; vrijheid; markteconomie; Oostenrijk, het vrije buurland; neutrale; afhankelijk; heel; alle;</p>
<p>12. Communistisch communistische kamp; communistische orde; conservatieve; geen democratisch; geen socialistisch; hermetisch (2); postcommunistische; Stalinistische dictator; “vrije” rode koers;</p>	<p>13. Democratisch democratisch; democratisch; nationale verzoening; neutraliteit; onafhankelijk (2); onafhankelijke; onafhankelijk; rehabilitatie; socialistische; milder bewind; nationalistisch; invloeden; zuiver socialistische staat; christendemocratie; democratie; democratische; gelijkheid van rechten; menselijke waardigheid; onafhankelijke; parlementsverkiezingen; plaatselijke autonome raden; politieke; socialisme; socialistisch karakter; stevige democratie; voortschrijdende democratie; nieuwe (2); gewone; heerschappij van het kapitalisme; democratisch; socialisme; socialistisch; volksdemocratisch; vrije verkiezingen; het recht; gerechtigheid; vrije verkiezingen;</p>
<p>14. Overig alle; etnische; geheel; gewone (2); heel; jonge (3); kleine; menige; nieuwe (2); oudere;</p>	<p>8. Conflictueus aanvallen van reactionaire krachten; bloedige onderdrukking; geëxecuteerde 3; gewapende strijd; gewonde; grote verontwaardiging; krachtige evolutionaire beweging; misleide; nationale opstand; onderdrukte; revolutionaire strijdkrachten; toenemende strijd; zwoegend; revolutionairen; bourgeois en fascistische elementen; etnische; agressie; Sowjet agressie; vrijwilligers leger; algemene staking; gestrafte; gevallen; gistende; ontwaakt; de staat van beleg; vooorlogse; ernstig; contrarevolutionaire regering; in opstand; in volle opstand; rampzalig; revolutie van fascist en contra-</p>

	revolutionairen; slachtoffer; in handen der opstandelingen zijnde; revolutionaire veranderingen; strijd; oudere; menige;
--	---

Tabel 9. (p. 53.) Samenstelling definitieve kennisstructuren

Kennisstructuren	Eigenschappen	Frequentie
1.Eigenzinnig	De Waarheid: herstel van de oude reactionaire regime; De Volkskrant: eigen weg; eigen weg naar het socialisme; De Telegraaf: Titoïstisch premier; NRC: radicale hervormers; eigen Hongaarse weg; hervormingsgezinde; titoïstisch premier; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; Trouw: -	10
2.Onderdrukte	De Volkskrant: van de rest van de wereld afgesloten; verbaasde; vreedzaam; vrij (3); vrij; weerloze; kleine; De Telegraaf: noodlijdende; vastbesloten; verdreven; vrij 2; vrijheid snakkende; NRC: bezorgdheid; vrij; ingewikkelde; nuchter; Trouw: nood; alleen;	21
3.Nationale Symbolen	De Volkskrant: bastion van het Westen; IJzeren Gordijn; De Telegraaf: nationale kleuren; NRC: nationale waarden; Trouw: kruisbanier; Volksrepubliek;	6
4.Communistisch	De Waarheid: geen democratisch; geen socialistisch; De Volkskrant: communistische orde; hermetisch (2); Stalinistische dictator; “vrije” rode koers; De Telegraaf: communistische kamp; NRC: conservatieve; Trouw: postcommunistische;	10
5.Liberaal / Vredig	De Waarheid: neutraliteit; onafhankelijke (2); rust en orde; De Volkskrant: neutrale; afhankelijk; heel; alle; De Telegraaf: in Nederland studerende; in Nederland blijvende (2); bevrijd; vrij van communistische; jonge; NRC: liberale rechtsstaat; neutraliteit; neutrale kern (2); neutrale staat; rustig; vrijheid; markteconomie; Oostenrijk, het vrije buurland; Trouw: christendom; liberalisering; neutraal; neutraal; neutrale kern; de onafhankelijkheid; westelijke; de vrijheid; vrijheid; gewone; jonge (2);	35
6.Democratisch	De Waarheid: heerschappij van het kapitalisme; democratisch; socialisme; socialistisch; volksdemocratisch; vrije verkiezingen; De Volkskrant: democratisch; nationale verzoening; neutraliteit;	39

	<p>onafhankelijk (2); onafhankelijke; onafhankelijk; rehabilitatie; socialistische; De Telegraaf: milder bewind; nationalistisch; invloeden; zuiver socialistische staat; NRC: christendemocratie; democratie; democratische; gelijkheid van rechten; menselijke waardigheid; onafhankelijke; parlementsverkiezingen; plaatselijke autonome raden; politieke; socialism; socialistisch karakter; stevige democratie; voortschrijdende democratie; nieuwe (2); gewone; Trouw: het recht; gerechtigheid; vrije verkiezingen;</p>	
7.Conflictueus	<p>De Waarheid: agressie; Sovjet agressie; vrijwilligers leger; De Volkskrant: algemene staking; gestrafte; gevallen; gistende; ontwaakt; de staat van beleg; vooroorlogse; ernstig; De Telegraaf: contrarevolutionaire regering; in opstand; in volle opstand; rampzalig; revolutie van fascisten en contra-revolutionairen; slachtoffer; NRC: aanvallen van reactionaire krachten; bloedige onderdrukking; geëxecuteerde 3; gewapende strijd; gewonde; grote verontwaardiging; krachtige revolutionaire beweging; misleide; nationale opstand; onderdrukte; revolutionaire strijdkrachten; toenemende strijd; zwoegend; revolutionairen; bourgeois en fascistische elementen; etnische; Trouw: in handen der opstandelingen zijnde; revolutionaire veranderingen; strijd; oudere; menige;</p>	39
	Totaal	160

Tabel 10 a. Samenvatting van de hoeveelheid eigenschapwoorden per krant en per categorie

Kennisstructur en	Periode	De Waarheid	De Volkskrant	De Telegraaf	NRC	Trouw	Frequentie
1.Eigenzinnig	1956	herstel van de oude reactionaire regime; 1	eigen weg; eigen weg naar het socialisme; 2	Titoïstisch premier; 1	eigen Hongaarse weg; titoïstisch premier; vrijheid zonder buitenlandse inmenging; 3		7
	1989-90				radicale hervormers; hervormingsgezinde; 2		2
2.Onderdrukte	1956		van de rest van de wereld afgesloten; vrij (3); weerloze; kleine; 6	noodlijdende; vastbesloten; verdreven; vrij 2; vrijheid snakkende; 6	bezorgdheid; vrij; 2	nood; alleen; 2	16
	1989-90		verbaasde; vreedzaam; vrij; 3		ingewikkelde; nuchter; 2		5
3.Nationale Symbolen	1956		bastion van het Westen; IJzeren Gordijn; 2	nationale kleuren; 1		kruisbanier; 1	4
	1989-90				nationale waarden; 1	Volksrepubliek; 1	2
4.Communistisch	1956	geen democratisch; geen socialistisch; 2	communistische orde; hermetisch (2); Stalinistische dictator; “vrije” rode koers; 5	communistische kamp; 1			8

	1989-90				conservatieve; 1	postcom munistis che; 1	2
5.Liberaal/Vredig	1956	neutraliteit; onafhankelijke (2); rust en orde;	neutrale;	in Nederland studerende; in Nederland blijvende (2); bevrijd;vrij van communistic he;	neutrale kern (2); neutrale staat; rustig; vrijheid; Oostenrijk, het vrije buurland;	christend om; neutraal; neutrale kern; de onafhank elijkheid; westelijk e; de vrijheid; vrijheid; jonge (2);	25
	1989-90		afhankelijk; heel; alle;	jonge;	liberale rechtsstaat; neutraliteit; markteconomi e;	liberalise ring; neutraal; gewone;	10
6.Democratisch	1956	heerschappij van het kapitalisme; democratisch; socialisme; socialistisch; volksdemocrati sch; vrije verkiezingen;	neutraliteit; onafhankelijk (2);	milder bewind;natio nalistisch; invloeden; zuiver socialistische staat;	gelijkheid van rechten; menselijke waardigheid; plaatselijke autonome raden; voortschrijdend e democratie;	het recht; gerechtig heid;	19
	1989-90		democratis ch (2); nationale verzoening; onafhankelij ke; onafhankelij k; rehabilitatie; socialistische ;		christendemoc ratie; democratie; democratische; onafhankelijke ; parlementsver kiezingen; politieke; socialism; socialistisch karakter; stevige democratie; nieuwe (2); gewone;	vrije verkiezin gen;	20

7. Conflictueus	1956	agressie; Sowjet agressie; vrijwilligers leger;	algemene staking; gevallen; gistende; de staat van beleg;	contrarevoluti onaire regering; in opstand; in volle opstand; rampzalig; revolutie van fascisten en contra- revolutionaire n; slachtoffer;	aanvallen van reactionaire krachten; bloedige onderdrukking; gewapende strijd; gewonde; grote verontwaardigi ng; krachtige revolutionaire beweging; misleide; nationale opstand; onderdrukte; revolutionaire strijdkrachten; toenemende strijd; revolutionairen; bourgeois en fascistische elementen;	in handen der opstandel ingen zijnde; strijd;	
	1989-90		gestrafte; ontwaakt; vooroorlogse ; ernstig;		geëxecuteerde 3; zwoegend; etnische;	Revoluti o-naire verander ing-en; oudere; menige;	
Totaal		3	4	6	13	2	28
			4		5	3	12
		16	40	24	55	25	160

Tabel 10 b. (p. 55.) Hoeveelheid eigenschapwoorden per krant en per categorie

Kennisstructuren	Periode	De Waarheid	De Volkskrant	De Telegraaf	NR C	Trouw	Frequentie
1.Eigenzinnig	1956	1	2	1	3		7
	1989-90				2		2
2.Onderdrukte	1956		6	6	2	2	16
	1989-90		3		2		5
3.Nationale Symbolen	1956		2	1		1	4
	1989-90				1	1	2
4.Communistisch	1956	2	5	1			8
	1989-90				1	1	2
5.Liberaal/Vredig	1956	4	1	5	6	9	25
	1989-90		3	1	3	3	10
6.Democratisch	1956	6	3	4	4	2	19
	1989-90		7		12	1	20
7.Conflictueus	1956	3	4	6	13	2	28
	1989-90		4		5	3	12
Totaal							160

Tabel 11 (p. 58.) In de periode van de opstand van 1956 de volgende actoren en benamingen waren bekeken

KRANTEN	De Waarheid	De Volkskrant	De Telegraaf	NRC	Trouw
Aantal woorden	6.250	12.259	8.210	10.627	9.299
HONGAARSE ACTOREN					
ANTI-COMMUNISTEN / NIET-COMMUNISTEN	1 0.016%	1 0,008%	1 0,012%	1 0,009%	1 0.010%
CONTRA- REVOLUTIONAIREN	10 0.16%	2 0.016%	1 0,012%	4 0,037%	0
CONTRA- REVOLUTIONAIRE ELEMENTEN	5 0.08%	0	0	0	0
DEMONSTRANTEN	1 0.016%	7 0.057%	1 0,012%	0	6 0.064%
FASCISTEN	6 0.096%	0	1 0,012%	1 0,009%	0
FASCISTISCHE ELEMENTEN	3 0.048%	0	0	1 0,009%	1 0.010%
REACTIONAIRE ELEMENTEN	1 0.016%	0	0	1 0,009%	0
REBELLEN	1 0.016%	17 0.138%	4 0.048%	13 0.122%	11 0.118%
REVOLUTIONAIREN	0	0	1 0,012%	4 0,037%	0
OPSTANDELING(EN)	19 0.304%	40 0.326%	33 0.401%	45 0.423%	29 0.311%
VRIJHEIDSTRIJDER(S)	0	19 0.154%	4 0.048%	2 0,018%	7 0.075%
VERZETSTRIJDERS	0	3 0,024%	4 0.048%	0	3 0.032%
RUSSISCHE ACTOREN					
RUSLAND	0	9 0,073%	7 0,085%	4 0,037%	11 0,118%
RUSSEN	0	35 0,285%	50 0,609%	35 0,329%	32 0,344%
RUSSISCHE AMBASSADEUR	0	3 0,024%	0	3 0,028%	0
RUSSISCHE BEVELHEBBER(S)	0	1 0,008%	0	1 0,009%	2 0,021%
RUSSISCHE EENHEDEN	0	1 0,008%	0	1 0,009%	2 0,021%
RUSSISCHE LEGER	0	0	2 0,024%	3 0,028%	0

RUSSISCHE REGERING	0	4 0,032%	0	3 0,028%	0
RUSSISCHE SOLDATEN	0	14 0,114%	1 0,012%	2 0,018%	3 0,032%
RUSSISCHE STRIJDKRACHTEN	0	1 0,008%	0	6 0,056%	3 0,032%
RUSSISCHE TANKS	0	22 0,179%	10 0,121%	12 0,112%	12 0,129%
RUSSISCHE TROEPEN	0	36 0,293%	16 0,194%	52 0,489%	22 0,236%
SOVJETS/SOWJETS	0	5 0,040%	2 0,024%	0	3 0,032%
SOV/WJET EENHEDEN	5 0,08%	0	0	0	0
SOV/WJET LEGER	2 0,032%	2 0,016%	1 0,012%	0	0
SOVJET-TROEPEN/SOVJETTROEPEN/SOWJETTROEPEN	23 0,368%	4 0,032%	10 0,121%	1 0,009%	0
SOVJET TANKS / SOWJET TANKS / SOVJETTANKS	0	2 0,016%	1 0,012%	0	1 0,010%
SOVJET UNIE / SOVJET-UNIE / SOVJETUNIE / SOWJET-UNIE	7 0,112%	8 0,065%	3 0,036%	20 0,188%	8 0,086%
SOVJET-VERTEGENWOORDIGER	3 0,048%	0	0	0	0
Gebeurtenis: OPSTAND					
OPSTAND	2 0,032%	18 0,146%	13 0,158%	26 0,244%	23 0,247%
REVOLUTIE	4 0,064%	5 0,040%	1 0,012%	2 0,018%	1 0,010%
CONTRA-REVOLUTIE / CONTRAREVOLUTIE	9 0,144%	2 0,016%	1 0,012%	3 0,028%	1 0,010%
VRIJHEIDSSSTRIJD	0	0	3 0,036%	0	4 0,043%
REBELLIE	0	0	0	1 0,009%	0
DEMONSTRATIE(S)	3 0,048%	5 0,040%	5 0,060%	3 0,028%	7 0,075%

Tabel 12. (p. In de periode van de systeemverandering 1989-90 de volgende actoren en benamingen waren bekeken

kranten	De Waarheid	De Volkskrant	De Telegraaf	NRC Handelsblad	Trouw
aantal woorden	3.243	9.568	2.972	11.878	8.938
opstand	4 0,123%	6 0,062%	2 0,067%	8 0,067%	22 0,246 %
contra-revolutie	0	0	1 0,033%	2 0,016%	0
volksopstand	2 0,061%	0	1 0,033%	0	1 0,011%
vrijheidsstrijd	0	0	1 0,033%	0	0
revolutie	1 0,030%	2 0,020%	0	6 0,050%	9 0,100 %
contrarevolutieona iren	3 0,092%	0	0	0	0

II.

Corpus:

1956_Kernwoorden filter 1

De periode van de opstand 1956

Kernwoorden met Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars(e)

DE WAARHEID kernwoorden met Hongarije, Hongaar(en), Hongaars(e)

1. De regering heeft, aldus het decreet, niet gerekend op deze aanvallen en heeft daarom, op grond van het Verdrag van Warschau, de in Hongarije gelegde Sowjet-troepen verzocht de orde in het land te herstellen.
2. Tegelijkertijd heeft de regering besloten in heel Hongarije krijgsraden in te stellen.
3. Nagy kondigde aan, dat zijn regering met de Sovjet-Unie besprekingen zal voeren ten einde een terugtrekking van de Sovjet-troepen uit Hongarije te verkrijgen en Sovjet-Hongaarse betrekkingen te baseren op gelijkheid en nationale onafhankelijkheid.
4. In de bekendmaking voor Radio-Boedapest wordt gezegd, dat "degenen die blijven doorstrijden geen democratisch en socialistische Hongarije wensen, maar de heerschappij van het kapitalisme".
5. De bijzondere correspondent in Hongarije van het Joegoslavische blad "Politika", deelde details mede over het begin van de strijd in Boedapest.
6. De opperbevelhebber van de NAVO, generaal Guenther, zei eerder, dat de toestand in Hongarije „enorme mogelijkheden biedt”.

7. Turkije heeft de Permanente Raad van de NAVO verzocht, „de gebeurtenissen in Polen en Hongarije bespreken”.
8. De nieuwe minister van Defensie luitenant-generaal Karoly Janza, heeft tijdens het weekeinde ontkend, dat de Sowjet-troepen in Hongarije grootscheepse militaire operaties uitvoeren.
9. Peter Stephens, corespondent van de Engelse „Daily Mirror” heeft een bezoek gebracht aan het westen van Hongarije.
10. Hij deelt vanmorgen mede dat „niemand van de Sovjet-troepen, die in dit gebied gestationeerd zijn, op de Hongaren geschoten heeft”.
11. Een speciale verslaggever van Reuter, Peter Howard, die in de westelijke provincies van Hongarije heeft rondgereisd, schrijft, dat onder de opstandelingen diepgaande meningverschil bestaan.
12. „Onze jeugd ging in de strijd voor een onafhankelijke en democratisch Hongarije en zal weten hoe zij zich tegen reactionaire groepen moet verdedigen”, aldus het blad.
13. Wij willen een onafhankelijke en socialistisch Hongarije.”
14. De leider van de Hongaarse politieke vluchtelingen in het Westen die vroegere president Ferenc Nagy, die in 1948 Hongarije moest verlaten, heeft vanuit Parijs een bezoek aan Wenen gebracht voor geheime besprekingen.
15. In New York is bekend gemaakt, dat Hongaren in Amerika plannen hebben een „vrijwilligers leger” te vormen, dat zich bij de contra-revolutionairen zou aansluiten.
16. Een groep van 20 Hongaren in West-Duitsland is uit Nuernberg naar Hongarije vertrokken.
17. Een groep van 20 Hongaren in West-Duitsland is uit Nuernberg naar Hongarije vertrokken.
18. „Geen versterkingen naar Hongarije”
19. Tijdens een receptie op de Turkse ambassade in Moskou heeft de Sovjet minister van Defensie, Maarschalk Zjoekow, in antwoord op vragen van westelijke journalisten medegedeeld, dat geen troepenbewegingen naar Hongarije plaatsvinden.
20. De volgens het Pact van Warschau in Hongarije verblijvende troepen zijn voldoende sterk om de door de Hongaarse regering gevraagde hulp te verlenen.
21. De Sowjet-regering verklaart, het diep te betreuen, dat de poging van de contra-revolutie in Hongarije, de ontevredenheid van een deel van het werkende volk ter ondermijning van de volksdemocratie uit te buiten, tot bloedvergieten heeft gedeeld.
22. Zij wijst erop dat zij op verzoek van de Hongaarse Volksregering aan de Sowjet- eenheden in Hongarije opdracht heeft gegeven, behulpzaam te zijn bij het herstel van de orde in Boedapest.
23. Zij verklaart verder, dat zij, aangezien een voortgezet verblijf van de Sowjet-eenheden in Hongarije tot een verscherping van de toestand zou kunnen leiden, aan haar bevelhebber heeft opgedragen, de Sowjet-eenheden uit Boudapest terug te trekken, zodra de Hongaarse regering dit nodig acht.
24. De verdediging van de socialistische verworvenheden van volksdemocratisch Hongarije is thans de voornaamste en heilige plicht van de werkers, boeren en intellectuelen, aldus de verklaring waarvan men de tekst op pagina twee vindt.
25. Na Nagy kwam dr Zoltan Tildy, die tot 1948 president van Hongarije was, voor de microfoon om bekend te maken dat er vrije verkiezingen zullen worden gehouden.
26. Westelijke interventie in Hongarije
27. Van Sowjet-zijde in Hongarije is dit gisteren verklaard.
28. Vanaf stations in Oostenrijk vertrekken honderden voormalige officieren en aanhangers van het Horthy-regime, die door de emigrantenorganisaties in West-Europa en Amerika zijn georganiseerd, per trein naar Hongarije.
29. Duizenden Horthy-aanhangers stromen Hongarije binnen
30. Achter een rookgordijn van gepraat over „heldhaftige opstand” en „Sowjet-troepenbewegingen”, wordt thans door Westelijke kringen met man en macht gewerkt aan het herstel van de oude reactionaire regime in Hongarije.
31. De herinnering aan de staatsgreep van Horthy in 1919 laat de geesten in Hongarije niet los.”
32. Het orgaan van de Tsjechoslowaakse Communistische Partij, „Rude Pravo”, schreef op 2 november, dat de idee van het socialisme diepe wortels heeft geschoten in de harten van miljoenen Hongaren.
33. „Berichten uit heel Hongarije spreken over een steeds hardnekkiger verzet tegen de reactionaire doeleinden van de contra-revolutionairen”, aldus „Rude Pravo”.
34. Tsjechoslowaakse ingenieurs, die uit Hongarije kwamen, hebben voor Radio- Praag verklaard, dat de arbeiders in de fabriek waar zij gewerkt hebben, vastbesloten zijn het socialisme te verdedigen.
35. Arbeiders uit verschillende delen van Hongarije hebben delegaties naar premier Nagy gestuurd en hem gevraagd, wat het nieuwe economische program van de regering is.

36. De nieuwe Hongaarse regering van Janos Kadar heeft vanmorgen een oproep aan het volk uitgeven, waarin zij zegt, dat de socialistische krachten van Hongarije en de Sowjet-troepen, die te hulp werden geroepen, hun taak hebben vervuld.
37. „Zij die het vraagstuk van Hongarije hier aan de orde hebben gesteld”, aldus verklaarde de Sowjet-vertegenwoordiger Sobolew gisteravond in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, „zijn niet geïnteresseerd in de rechten van het Hongaarse volk.
38. De Hongaarse regering heeft tijdens de zitting een telegram aan de UNO (United Nation Organisation) gestuurd, waarin zij het houden van een debat over de toestand in Hongarije onwettig noemt.
39. Aan het eind van deze vergadering werd een resolutie aangenomen, waarin de Sowjet-Unie van „agressie” tegen Hongarije wordt beschuldigd en de secretaris-generaal wordt verzocht „een onderzoek in te stellen naar de toestand in dat land”.
40. Zeven landen stemden tegen, waaronder de Sowjet-Unie en Polen. Sobolew verklaarde, dat deze revolutie een inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van Hongarije is.
41. De laatste berichten uit Hongarije vermelden, dat de rust en orde in het land terugkeerden en dat de arbeiders de val van de regering Nagy en de instelling van een nieuwe arbeiders- en boerenregering ondersteunen.
42. In de UNO wordt gepoogd een verdraaide voorstelling van aanwezigheid van Sowjet-troepen in Hongarije te geven.
43. Het is geen toeval, dat Frankrijk, Engeland en Amerika hebben aangedrongen op de discussies over Hongarije op het moment, dat de UNO-assembly de taak heeft om onmiddellijk en doeltreffend op te treden om een eind te maken aan de agressie tegen Egypte.
44. Zij kan en mag niet verhinderen, dat het Hongaarse volk zijn historische veroveringen tegen de aanvallen van de fascistische elementen in Hongarije heeft aangespoord om hun duistere subversieve activiteiten tegen het Hongaarse volk en zijn wettige regering voort te zetten.
45. Nadat de laatste dagen de contra-revolutionaire terreur uitgeoefend door duizenden Horthy-fascisten, die het land waren binnengestroomd, in Boedapest en andere delen van Hongarije een ongekende omvang had aangenomen, heeft zaterdag een groep ministers uit de kabinet-Nagy een nieuwe regering gevormd.
46. In de gehele Westelijke wereld is naar aanleiding van de nieuwe ontwikkeling in Hongarije een tomeloze anti-communistische campagne begonnen.
47. Wat hun plannen waren bleek uit een radio-toespraak van kardinaal Mindszenty, die zaterdag o.m. eiste dat het particuliere bezit beschermd moest worden d.w.z. teruggave van de fabrieken aan de vroegere eigenaren, dat de kerk haar bezittingen terug moest krijgen – de kerk was voor de revolutie de voornaamste grootgrondbezitter van Hongarije – en dat de katholieke scholen heropend moesten worden.
48. Zij wijst erop, dat de zaak van het socialisme in Hongarije in gevaar is en dat de contra-revolutionaire samenzweerders zich door hun genadeloze jacht op alle democraten steeds meer ontmaskeren.
49. Het voegde eraan toe: „Maar men kan het feit niet voorbij zien, dat het gebruik van deze troepen het resultaat was van een deplorabele ontwikkeling in Hongarije.
50. De Amerikaanse regering heeft een resolutie ingediend, waarin de secretaris generaal verzocht wordt een onderzoek naar de toestand in Hongarije in te stellen en de Hongaarse en de Sowjet-regering wordt uitgenodigd vertegenwoordigers van de secretaris-generaals toe te laten.
51. De regering-Kadar heeft een telegram aan de UNO gestuurd, waarin verklaard wordt dat het verzoek van Nagy om een debat over de toestand in Hongarije te houden onwettig is.
52. In Hongarije loopt de strijd ten einde, al meldt radio-Boedapest, volgens Reuter, dat de overwinning op de pogingen tot contra-revolutie nog niet is geconsolideerd.

DE TELEGRAAF kernwoorden met Hongarije, Hongaar(en), Hongaars(e)

1. Hongarije volgt Pools voorbeeld
2. Nadat gistermiddag in Boedapest massale demonstraties tegen de Russische troepen in Hongarije en vóór een nieuwe regering met Imre Nagy hadden plaatsgevonden, kwamen gisteravond berichten uit Boedapest, dat de stad „kookt” in de worsteling zich los te rukken van Moskou.
3. Nagy premier / Rode leger te hulp geroepen / Tanks in actie / Maar Hongaren nog in volle opstand
4. Maar de terugkeer van de man als premier die in 1953 tevergeefs had getracht een milder bewind in Hongarije in te voeren was toen al te laat.
5. Alle verbindingen met Hongarije zijn thans verbroken.

6. Hierin werd o.a. medegedeeld, dat Hongarije een zuiver socialistische staat was geworden, die echter vrij was van communistische invloeden „Onze beweging zal overslaan naar andere landen, zoals ook de beweging in Polen naar Hongarije is overgeslagen.
7. Hierin werd o.a. medegedeeld, dat Hongarije een zuiver socialistische staat was geworden, die echter vrij was van communistische invloeden „Onze beweging zal overslaan naar andere landen, zoals ook de beweging in Polen naar Hongarije is overgeslagen.
8. Op de andere zender werd toen het concert onderbreken met een mededeling dat de medigte, die voor een ziekenhuis te Boedapest stond, thans met „zachte drang zou worden verwijderd” en de Hongaar maande de luisteraars om huurwoning niet te verlaten.
9. Bovendien beloofde Nagy tijdens een radio... dat hij de terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije zou eisen, zodra de opstandelingen hun wapens zouden hebben neergelegd.
10. En belofte, dat de regering en de communistische partij van de „tragische feiten” zouden leren, maar tevens de verzekering dat Hongarije in het communistische kamp zou blijven.
11. GEHEEL HONGARIJE NU IN OPSTAND
12. Ten korte van misschien tienduizenden doden schijnt in Hongarije het ongelofelijke waar te worden: de Russische tanks kunnen het niet bolwerken en de opstand breidt zich langzamerhand over het gehele land uit.
13. Er zijn reeds berichten, dat het gehele westen van Hongarije in handen van de opstandelingen is, dat zij in het zuiden terrein winnen en in het noordoosten sterke bolwerken bezitten.
14. Een stortvloed van berichten uit Hongarije stort zich over de wereld en zij hebben twee thema's. Het ene thema is dood en verschrikking. Het andere: een kleine lichtglimp van hoop.
15. Volgens een bericht uit Warschau is er zelfs een contra-revolutionaire regering in het noordoosten van Hongarije gevormd.
16. De Russen sprongen uit hun tanks en omarmden de Hongaren.
17. Andere droegen groen-wit-rode armbanden, de nationale kleuren van Hongarije.
18. Imre Nagy, de „Titoïstische” premier van Hongarije, is door de knieën gegaan voor de opstandelingen. Vanavond verklaarde hij over radio-Boedapest, dat:
19. De Russische troepen onmiddellijk uit Boedapest worden teruggetrokken. Dit is overeengekomen met de bevelhebber van de Sovjettroepen in Hongarije;
20. Besprekingen over de evacuatie van het Sovjetleger uit geheel Hongarije direct zullen beginnen;
21. W.-Hongarije bevrijd
22. Deze regering had Nagy telefonisch medegedeeld, dat hij tot vanavond tien uur de tijd had de Russen het land uit te sturen, daar anders de tienduizenden opstandelingen, die het westen van Hongarije volledig in handen hebben, naar Boedapest zouden oprukken.
23. Radio-Gyoer liet vanavond nog de eis horen, dat de Sovjet-troepen met de „witte vlag” uit het land zouden moeten trekken en dat de „tegenregering” verder wenste, dat Hongarije het lidmaatschap van het pact van Warschau, de Rode-NATO, moet opzeggen.
24. De Hongaarse regering had zich op dit pact beroepen toen zij bij begin van de opstand de Russische troepen te hulp riep.
25. Andere zenders van de standelingen o.a. in Miskolc in Noord-Hongarije, drongen er bij de nieuw gevormde arbeidersraden op aan samen te werken bij het opstellen van een nieuw regeringsprogram.
26. Tien miljoen Hongaren dreigen het slachtoffer van een groot bedrog te worden.
27. Gisteren werd de vrijheidstrijders van Hongarije beloofd, dat, wanneer zij hun wapens zouden inleveren, de Russen het land zouden verlaten.
28. Dit is de grote leugen – de Russen hebben Hongarije niet verlaten...zij zullen het niet verlaten...en het ziet er naar uit, dat zij ooit Hongarije zullen verlaten.
29. Dit is de grote leugen – de Russen hebben Hongarije niet verlaten...zij zullen het niet verlaten...en het ziet er naar uit, dat zij ooit Hongarije zullen verlaten.
30. Maarschalk Zjoekov, de Russische minister van Defensie, ontkende, dat er de laatste 64 uur versterkingen naar Hongarije zouden zijn gezonden, terwijl minister Selwyn Lloyd in het Britse Lagerhuis daarentegen verklaarde, berichten te hebben dat de Russen wel degelijk een aanzienlijke troepenmacht uit Roemenie hebben weggehaald.
31. De Russische troepen zijn in Hongarije op grond van het pact van Warschau, de rode tegenhanger van de NATO, en Zjoekov zei vanavond nog dat terugtrekking uit Hongarije door alle leden van het pact zal moeten worden goedgekeurd.
32. Maar tien miljoen Hongaren zijn vastbesloten, dat de Russen zullen verdwijnen, ondanks er in Boedapest een tank op iedere hoek van de straat staat, kanonnen zijn opgesteld in parken en op pleinen en iedere brug wordt bestreken door machinegeweren.

33. Vanavond in Gyoer, het hoofdkwartier van de beweging „Vrij Hongarije”, waren duizenden naar vrijheid snakkende Hongaren van plan op mars te gaan naar Boedapest. Ik voorspel, dat zij zullen worden vermoord.
34. Vanavond in Gyoer, het hoofdkwartier van de beweging „Vrij Hongarije”, waren duizenden naar vrijheid snakkende Hongaren van plan op mars te gaan naar Boedapest. Ik voorspel, dat zij zullen worden vermoord.
35. Maar eerst in Boedapest zelf zag ik de werkelijke kracht van de Russische troepen in Hongarije.
36. Er zouden 2500 Russen gesneuveld zijn en 5000 gewond, terwijl de Hongaren 13000 mensen zouden hebben verloren o.w. 3000 verzetstrijders.
37. „Ik heb mama aangevraagd, maar haar niet gekregen.” Vertelde de Hongaarse in Amsterdam.
38. Voor het eerst na vijf verschrikkelijke jaren hoorden zij elkanders stemmen weer: de vluchtelingen die na Russisch gevangenis in het ruim van een Donaschip van Hongarije naar Oostenrijk wist te ontkomen.
39. Deze hoogontwikkelde vrouw – haar vader nam een vooraanstaande plaats in het vooroorlogse Hongaarse politieke leven in – wist in Nederland in haar onderhand te voorzien door o.a. het schrijven van voortreffelijke artikelen over haar arrestatie door de Russen en haar vlucht uit Hongarije.
40. RUSSEN RUKKEN HONGARIJE BINNEN
41. De vrijheidstrijd van de Hongaren nam gisteravond een dramatische wending: eindloze kolonnes Russische-tanks, kanonnen en vrachtauto's rolden het land binnen.
42. Hongarije trekt zich terug uit het Pact van Warschau.
43. Nagy zond tevens een telegram aan de Russische president maarschalk Worosjilov, waarin hij verzocht plaats en datum vast te stellen voor Hongaars-Russische regeringsbesprekingen over de terugtrekking van de sovjettroepen uit Hongarije.
44. De Russische troepen, die thans Hongarije van de Oekraïne en Roemenie uit binnenstromen, worden geschat op twee pantserdivisies en twee infanteriedivisies.
45. Gyoer, West-Hongarije, vrijdag
46. Onbevestigde berichten, die vanavond Wenen bereikten, melden, dat de Russische troepen de aanval hebben geopend op stellingen van de vrijheidsbeweging in Oost-Hongarije en Boedapest.
47. Hongaren verzochten hun gezant te verdwijnen
48. In Nederland verblijvende Hongaren hebben de Hongaarse gezant in Den Haag uitgenodigd, zijn post te verlaten.
49. Terwijl een deputatie van zes Hongaren, vertegenwoordigers van diverse Hongaarse groeperingen in Nederland hun bezoek bij de gezant aflegden, was de Haagse politie gewaarschuwd dat er wellicht ongeregelde heden konden plaatsvinden.
50. Onder leiding van de Hongaarse majoor Tölgyesij boden de Hongaren de gezant Kárpáti een memorandum aan, waarin werd geprotesteerd tegen zijn aanwezigheid, als zijnde een vertegenwoordiger van een bewind, dat in Hongarije zelf is weggevaagd.
51. Onder leiding van de Hongaarse majoor Tölgyesij boden de Hongaren de gezant Kárpáti een memorandum aan, waarin werd geprotesteerd tegen zijn aanwezigheid, als zijnde een vertegenwoordiger van een bewind, dat in Hongarije zelf is weggevaagd.
52. De gezant antwoordde echter dat hij zich eveneens „nationaal communist” voelde, dat hij eveneens verlangde dat de Russen Hongarije zouden verlaten en dat hij, zolang hij niet werd teruggeroepen, zijn post zou blijven bezetten.
53. „Indien ik word teruggeroepen, zal ik terugkeren naar Hongarije en niet zoals geruchten willen, vluchten naar Rusland”, aldus de gezant.
54. In het gezantschap trof men, aldus een der leden van de deputatie, agenten aan van de Hongaarse veiligheidsdienst, die men herhaaldelijk had opgemerkt op nationalistische Hongaarse feesten in Nederland, waar zij zich zouden hebben uitgegeven voor nationalistische en verdreven Hongaren.
55. Vrijdagavond 8 uur zal in Amsterdam in de St.-Dominicuskerk aan de Spuistraat door in Nederland verblijvende Hongaren een rouwdienst worden bijgewoond.
56. Enkele in Nederland studerende Hongaarse studenten hebben inmiddels het plan opgevat naar Hongarije te reizen om daar zo mogelijk hulp te verlenen.
57. Hongarije in V-Raad
58. Goed ingelichte Hongaarse kringen zelden vannacht, dat Hongarije en Rusland waren overeengekomen een gemengde commissie te vormen ter bespreking van de terugtocht de Sovjettroepen.
59. Ned. Ambulances naar Hongarije
60. Het informatiebureau van het Ned. Rode Kruis stelt de mogelijkheid open om contact te leggen met familieleden in Hongarije en verleent ook bemiddeling bij het verzenden van brieven.

61. Reeds is voor ruim f 500.000 aan medicamenten en levensmiddelen naar Hongarije gezonden en de stortingen op giro 777 van het Ned Rode Kruis hebben op 2 november de f 165.000 overschreden.
62. Onmiddellijk stopzetting van de Russische aanval op Hongarije
63. Onmiddellijk erkenning van Hongarije's recht de regering te kiezen, die het wenst
64. UNO-secretaris-generaal Hammarskjöld te machtigen door hem benoemde waarnemers naar Hongarije te zenden.
65. Hongarije en Rusland te vragen de UNO waarnemers toe te laten.
66. Alle UNO landen te vragen, de actie de UNO voor Hongarije te steunen.
67. Alle UNO-leden te vragen medische en andere hulp voor de noodlijdende Hongaren beschikbaar te stellen.
68. Deze nacht is het Ijzeren Gordijn weer rond rampzalig Hongarije dichtgeslagen – dichter dan ooit.
69. Elk contact tussen Hongarije en de buitenwegen was verbroken.
70. Alleen in Westelijk Hongarije houden nog verspreide verzetsstrijders stand.
71. Hongarije's nieuwe premier heet Janos Kadar.
72. De vrijheidstrijd van Hongarije is beslist tussen vier uur in de middag.
73. Daarmede was het gewapende verzet van de Hongaren van zijn voornaamste leiders beroofd.
74. In een korte om de vijf minuten uitgezonden radioboodschap in het Hongaars en het Engels riep hij de wereld op Hongarije niet in de steek te laten.

DE VOLKSKRANT kernwoorden met Hongarije, Hongaar(en), Hongaars(e)

1. Hongaren verzoenen zich met Tito
2. Al deze bijzonderheden werden door radio-Boedapest omgeroepen kort nadat het rode Hongaarse partij-orgaan "Szabad Nep" met een opvallend artikel van verschenen, waarin gezegd werd, dat Hongarije zijn eigen weg naar het socialisme (communisme) moet gaan.
3. De katholieke primaat van Hongarije aartsbisschop Mgr. Groenz, heeft bepaald dat van nu af aan geen staatsinmenging in kerkelijke conferenties behoeft te worden geduld.
4. Oud-premier Imre Nagy, de kampioen van de "vrije" rode koers in Hongarije sprak de betogers toe tijdens een openluchtvergadering, waarop leuzen weerklonken als "Wij eisen onafhankelijkheid van Rusland".
5. In zijn radiorede eiste hij "waakzaamheid tegen de vijanden van de partij" en energieke maatregelen tegen hen, die de huidige communistische orde in Hongarije wenssen te veranderen.
6. Hongaren vechten verbeten tegen Russische tanks en straaljagers
7. Zij heeft de staat van beleg afgekondigd voor geheel Hongarije.
8. Oostenrijkse zakenlieden, die vannacht uit Hongarije terugkeerden, delen mee, dat ook in Debrecen en Szolnok en Szeged wordt gevochten.
9. Imre Nagy tijdens de betogingen van dinsdag door duizenden Hongaren gevierd als kampioen van de onafhankelijkheid van Rusland, werd plotseling tot premier benoemd.
10. Hongarije is hermetisch afgesloten.
11. Minister president Imre Nagy van Hongarije heeft 's middags in een radiorede tot het Hongaarse volk gezegd dat hij onmiddellijk met de Sovjet-Unie zal onderhandelen over terugtrekking van de Russische bezettingstroepen indien de "revolutie wordt beëindigd".
12. Hij beloofde het volk dat Hongarije in de toekomstige betrekkingen met Rusland zou staan op "volledige nationale onafhankelijkheid en gelijkheid op vriendschappelijke basis".
13. Uit de verwarrende en vaak tegenstrijdige berichten die het Westen gisteren uit het hermetisch van de rest van de wereld afgesloten Hongarije bereikten kan worden afgeleid dat:
14. Radio-Boedapest de zonderlingste mededelingen en boodschappen over het gistende Hongarije uitstortte.
15. "Hongaren, hijst de nationale vlag op alle gebouwen". Daarna werd het volkslied gespeeld, dat enkele keren werd herhaald.
16. **GEHEEL HONGARIJE IN OORLOG TEGEN RUSSEN EN REGERING**
17. De opstand in Hongarije, vier dagen geleden begonnen als een plaatselijk straatgevecht in Boedapest, is thans uitgroeid tot een bloedige oorlog van Hongaren tegen de Russen over het gehele land.
18. De opstand in Hongarije, vier dagen geleden begonnen als een plaatselijk straatgevecht in Boedapest, is thans uitgroeid tot een bloedige oorlog van Hongaren tegen de Russen over het gehele land.
19. Terwijl de Sovjets uit Roemenie nieuwe divisies naar Hongarije sturen, rukken duizenden rebellen in vrachtauto's waarop de Hongaarse vlaggen wapperen naar de brandende hoofdstad op.
20. Bij een gevecht dit dorp tegen de Russen waren 70 Hongaren gedood.

21. 3. onmiddellijke opzegging van de verdrag van Warschau en vreedzame terugtrekking van de Sovjettroepen uit Hongarije;
22. In de loop van de middag werden in Wenen berichten ontvangen, dat de algemene staking zich door Hongarije verspreidt.
23. Zij hebben de rode ster van hun petten afgetrokken en verklaarde dat zij pas weer aan bei werk zullen gaan tot de laatste Rus Hongarije verlaten heeft.
24. Al het spoorwegverkeer in Hongarije schijnt stil te staan, behalve waar Russische en Hongaarse soldaten de treinen konden dwingen te rijden om troepen te vervoeren.
25. Langs de Donau lopen Russische soldaten, die de lijken van gevallen Hongaren in de rivier werpen.
26. "Voorts overweegt de regeringen voorstel het nationale embleem van Hongarije te veranderen en daarvoor opnieuw te nemen het Kossuth-wapen en de Verklaring van 15 maart 1848", aldus Nagy.
27. In de tot nu toe verwarde toestand in Hongarije hebben zich vandaag snelle en spectaculaire ontwikkelingen voorgedaan. Onder de opstandelingen heerst een victorie-stemming.
28. In de westelijke provincies van Hongarije werd in de voormiddag al verteld: "Er wordt in Boedapest niet meer gevochten, niet omdat wij daar verslagen zijn, maar omdat wij gewonnen hebben".
29. "Geen Hongaar zal de strijd staken"
30. In de westelijke provincies van Hongarije hadden zij alles voor het zeggen.
31. De grens met Oostenrijk stond wagenwijd open. Ieder die wilde kon hier Hongarije binnen gaan.
32. Vandaag is bekend geworden, dat met de Russische regering onderhandelingen zijn begonnen over de regeling van de voorkomende verhoudingen tussen de Sovjet-Unie en Hongarije op basis van vriendschap en wederzijdse onafhankelijkheid, aldus Nagy.
33. Iedere Hongaar is thans bereid eerder te streven dan de strijd op te geven".
34. Het zwichten van de regering-Nagy voor de eisen van de opstandelingen heeft hiermee nog geen einde gemaakt aan de verwarring in Hongarije.
35. Van de zijde der opstandelingen is venomen, dat de gevechten in Boedapest tot nu toe ongeveer 7000 Hongaren het leven hebben gekost.
36. Volgens radio Boedapest trekken de Russische troepen uit Boedapest en Hongarije terug.
37. Maar volgens diplomaten zijn nieuwe Russische divisies uit Roemenie Hongarije binnengerukt en versterken en Russen hun stralen ring rond Boedapest.
38. Maar volgens diplomaten zijn nieuwe Russische divisies uit Roemenie Hongarije binnengerukt en versterken en Russen hun stralen ring rond Boedapest.
39. De radio spoorde de Hongaren aan de strijd voort te zetten, totdat de algehele overwinning is bevochten.
40. Sovjet-legers blijven in Hongarije
41. De Russische troepen zullen Hongarije niet verlaten.
42. "Als de opstandelingen in de komende paar dagen de wapens neerleggen zullen de sovjet-troepen zich uit Boedapest terugtrekken en naar hun bases in Hongarije terugkeren", zo verklaarde Sjepilof.
43. Dit is niet in overeenstemming met de belofte van Imre Nagy, de Hongaarse premier, die had verklaard dat de Russen geheel Hongarije zullen verlaten.
44. Zoekof zei, dat terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije onmogelijk is zonder voorafgaand overleg met alle leden van het pact van Warschau.
45. Russische troepen naar Hongarije waren gedirigeerd, maar "er zijn niet meer Russische troepen in Hongarije dan nodig is om de opstand te onderdrukken en de orde te handhaven."
46. Russische troepen naar Hongarije waren gedirigeerd, maar "er zijn niet meer Russische troepen in Hongarije dan nodig is om de opstand te onderdrukken en de orde te handhaven."
47. Alle Sovjet-eenheden die in Hongarije gestationeerd zijn, moeten onmiddellijk de terugtrekking uit ons land beginnen.
48. Een "revolutionaire militaire raad van het leger" maakte bekend, dat Hongarije eerste vice-minister van defensie, generaal-majoor Lajos Toth, en andere hoge leger-functionarissen waren ontslagen wegens de misdadige activiteiten waarin zij de laatste dagen betrokken waren geweest.
49. Plotselinge ommekeer in Hongarije
50. Een sterke Russische strijdmacht is op weg naar Boedapest. Dit verontrustende nieuws heeft geheel Hongarije in staat van alarm gebracht.
51. Hij heeft een beroep gedaan op de Verenigde Naties om de neutraliteit van Hongarije te beschermen.
52. Sterke Tsjechische strijdkrachten groeperen zich aan de noordelijke grenzen van Hongarije.
53. Volgens sommige Hongaren zal het nieuws van de Russische troepenbewegingen tot gevolg hebben dat de aan elkaar tegenstelde elementen in het land zich achter het bewind van Nagy zullen rondbilden.

54. De Russische ambassadeur, Andropof, heeft Nagy laten weten dat de Russische troepen in Hongarije zich alleen maar “hergroeperen” en dat het niet de bedoeling is, ze te gebruiken om de opstand te belemmeren.
55. Imre Nagy – 16 jaar opleiding in de Sovjet-Unie – had gewoon in een hoogdravende radio-rede een vrij, onafhankelijk en neutrale Hongarije geproclameerd.
56. “De Hongaarse regering”, zo zei hij “bewogen door een diep gevoel van verantwoordelijkheid tegenover het Hongaarse volk en de historie, uitdrukking geven aan de eenstemmige wij van miljoenen Hongaren, proclameerde de neutraliteit van de Hongaarse Republiek.”
57. Aan Dag Hammerakols, secretaris-generaal, der Verenigde Naties zond Nagy een boodschap, dat Hongarije zich uit het pact van Warschau heeft teruggetrokken. Van dit besluit werden ook alle ambassades in Boedapest op de hoogte gesteld.
58. Amerikaanse hulp voor Hongarije en Polen
59. President Eisenhower heeft Rusland de verzekering gegeven, dat de Verenigde Staten geen “militaire bondgenoten” in Oost-Europa zoeken. Hij zei, dat Amerika bereid is om de “nieuwe en onafhankelijke regeringen” van Polen en Hongarije economische hulp te verlenen.
60. IJZEREN GORDIJN WEER NEER voor HONGARIJE
61. De Russen hebben het IJzeren Gordijn weer neergelaten over Hongarije.
62. Sinds gisteravond half acht zijn alle telefoonverbindingen tussen Hongarije en Oostenrijk verbroken.
63. Hun sterkte in Hongarije bedraagt thans echt divisies.
64. De Hongaren hebben gisteren om de verdediging te versterken.
65. Dinsdagmiddag vond er in dit sterkste centrum der vrijheidstrijders een algemene vergadering plaats, waar alle revolutie-comite’s van heel West-Hongarije: Sopron, Szombathely, Pecs, Kaposvar, Magyarovar en andere plaatsen en ook delegaties uit het oosten van het land vertegenwoordigd waren.
66. De Boedapester delegatie van Nagy stelde als tegenprestatie voor een samenwerking met de regering Nagy voor, dat het gezamenlijke revolutiecomité van heel West-Hongarije twee van haar leiders als ministers in de regering-Nagy zou mogen zenden.
67. De honderden mensen uit heel Hongarije die wij dezer dagen omtrent hun opvattingen omtrent Nagy polsten verklaarden bijna allen zonder uitzondering dat zij Nagy liever zouden zien verdwijnen.
68. VERRADERLIJKE RUSSISCHE OVERVAL VERPLETTERT VRIJ HONGARIJE
69. Sinds zondagmorgen om vijf uur zwaar kanonvuur grote gaten sloeg in de hoofdstad die nog haar vrijheid vierde, zijn 15 Russische tankdivisies – tezamen 6000 tanks – en vier divisies gemotoriseerde infanterie bezig de vrijheid van het kleine Hongarije in bloed te smoren, onder leiding van maarschalk Zjoekof zelf, de sovjet-minister van defensie. In de macht hadden de Russen de generale staf van het Hongaarse leger verraderlijk gevangen genomen tijdens vredesonderhandelingen.
70. Boedapest en Hongarije vechten tot het laatst. Gisteravond meldde radio-Moskou triomfantelijk: de “reactionairen” zijn “verpletterd”.
71. Eerst uit Boedapest later ook uit andere plaatsen in Hongarije klonken tot zondagmiddag de kreten om hulp met schaarse mededelingen over het verloop van de strijd.
72. De sovjets vormden in Szolnok een nieuwe pro-Russische regering met de communist Janos Kadar aan het hoofd: dezelfde Kadar die niet Nagy een week lang had “samengewerkt” voor een vrij en onafhankelijk Hongarije.
73. Dagen lang reeds hadden de sovjets beloofd, dat zijn hun troepen zouden terugtrekken. Maar intussen hield de onafgebroken stroom van sovjet-divisies naar Hongarije aan.
74. Lang nadat in de loop van zondagochtend het officiële contact met Hongarije was verbroken kon de luisterafdeling van “Radio Vrij Europa” in de namiddag regelmatig oproepen van een vrijheidstrijder vastleggen, die als positie opgaf de plaats Dunapentele, ten noorden van Boedapest, gelegen aan de Donau.
75. Hier in dit Hongarije moet je leven en sterven”
76. Kardinaal Mindszenty, de primaat van Hongarije, heeft zondag ochtend, toen de Russische aanval was begonnen, met zijn secretaris een toevlucht gezocht in de Amerikaanse legatie in Boedapest.
77. Terwijl vannacht de Verenigde Naties in New York over de agressie in Hongarije vergaderden, strompelden gewonde vrijheidstrijders over de Oostenrijkse grens, smekend om wapens.
78. De Verenigde Staten hebben zondagavond op de spoedzitting van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties over Hongarije een revolutie ingediend, waarin de secretaris-generaal der organisatie, Hammarskjöld, verzocht wordt waarnemers naar Hongarije te zenden om een onderzoek in te stellen.
79. De Verenigde Staten hebben zondagavond op de spoedzitting van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties over Hongarije een revolutie ingediend, waarin de secretaris-generaal der organisatie, Hammarskjöld, verzocht wordt waarnemers naar Hongarije te zenden om een onderzoek in te stellen.

80. Op de Sovjet-Unie en Hongarije wordt een beroep gedaan de waarnemers vrij overal in het land te laten reizen.
81. Hammerskjold dient zo spoedig mogelijk verslag aan de Algemene Vergadering uit te brengen en suggesties te doen voor beëindiging van de huidige toestand in Hongarije.
82. Ook wordt de Sovjet-regering verzocht de gewapende aanval en iedere vorm van inmenging in Hongarije te staken en haar troepen terug te trekken.
83. Rouwende vlaggen op alle openbare rijksgebouwen zullen vanochtend “Geheel getuigen hoezeer ook de Nederlandse regering meeleeft met het lot van Hongarije.
84. Daarbij zal het in hoofdzaak gaan over hulp aan Hongaarse vluchtelingen. Want de mogelijkheid tot hulp in Hongarije zelf acht minister-president de Drees – gehoord zijn radiotoespraak van zondagmiddag – “minder waarschijnlijk”.
85. Tevoren had dr. Drees desgevraagd aan het ANP verklaard “met diepe verontrusting en verbijstering” van de berichten uit Hongarije te hebben kennis genomen.
86. Namens de democratische politieke partijen in het land, de drie van centrales en de Stichting van de Arbeid werd later op de dag een verklaring uitgegeven een hartstochtelijke uiting van medeleven met Hongarije en protest tegen het communistisch geweld.
87. STRIJD IN HONGARIJE DUURT VOORT
88. De strijd om de vrijheid woedt altijd bloedig voort in Boedapest en in ander gebieden van Hongarije.
89. Een jonge Hongaar, die vandaag Oostenrijk bereikte, zei dat op de laatste barricaden en in de laatste stellingen van de Hongaarse hoofdstad gevechten laaien met een verbittering en een woede, waarvan men zich geen voorstelling kan vormen.
90. Het Russische opperbevel heeft vandaag over radio-Boedapest een ultimatum laten verspreiden, alle vrijheidstrijders moeten voor vanmiddag 6 uit de wapens neerleggen in heel Hongarije.
91. De Hongaren zullen vechten tot hun laatste ademtocht.
92. Hongarije is altijd een bastion van het westen geweest.
93. In de uitzending werd gezegd dat de strijd tegen de Russen voortduurt, vooral rond het meer Balaton en in de noordelijke gebieden van Hongarije.
94. Naar schatting hebben minstens 20 duizend Hongaren een goed heenkomen gezocht in Oostenrijk in de laatste 26 uren.
95. Land verstaat les van Hongarije
96. Amsterdammers de dag, waarop in vele Nederlandse steden waardig id geprotesteerd tegen het “gruwelijke gevecht, dat op nog geen 1500 km van onze grenzen tegen Hongaren is begaan”.
97. De heer Oosterhuis waarschuwde zijn toehoorders niet met een schouderophalen voor bij te gaan aan wat de Verenigde Naties voor de Hongaren nog bereiken kunnen.
98. De voorzitter van de KAB de heer J. Middelhuis noemde de gewelddaad tegen Hongarije en Boedapest een eeuwige schandvlek op de vlag van het Russische volk, dat evenzeer medelijden verdiept als de kleine natie der Hongaren zo driest zonder de voet is gelopen.
99. De voorzitter van de KAB de heer J. Middelhuis noemde de gewelddaad tegen Hongarije en Boedapest een eeuwige schandvlek op de vlag van het Russische volk, dat evenzeer medelijden verdiept als de kleine natie der Hongaren zo driest zonder de voet is gelopen.
100. De laaiende bijval over deze woorden steeg opnieuw op toen het katholieke Tweedekamerlid dr W. J. Schuyt hartstochtelijk uitriep dat het grens van Hongarije de hele mensheid diep heeft gekrenkt.
101. Duizenden Utrechters, die vanavond in de Beatrix-hal van de Jaarbeurs in protestmeeting bijeenwaren, hebben in een telegram de minister-president gevraagd om de Verenigde Naties voor te stellen een groot mogelijke druk uit te oefenen op de Russische machthebbers opdat deze de Hongaren niet gevangennemen wegvoeren maar hen vrijlaten, die onder leiding stond van burgermeester C. J. A. De Ranitz, in een revolutie vervat door de hete H. J. Kuiper, vice-voorzitter van de Utrechtse KVP.

NRC kernwoorden met Hongarije, Hongaar(en), Hongaars(e)

1. In Hongarije daarentegen heeft de radio een uitvoerig uittreksel uitgezonden van de rede van de nieuwe Poolse partijchef, met zijn felle kritiek op de economische toestand en zijn pleidooi voor een verdere democratisering van de staat het openbare leven.
2. Zij spraken zich uit voor een onafhankelijke en buitenlandse politiek van Hongarije en verklaarden zich solidair met Polen.

3. Het centrale comité van de Hongaarse communistische partij is gisteravond in speciale zitting bijeengekomen en heeft het premierschap van Hongarije aangeboden aan de pas kort geleden gerehabiliteerde oud-premier Imre Nagy.
4. Hij waarschuwde tegen pogingen om Hongarije van de Sowjetunie en de volksdemocratieën te vervreemden, alsmede tegen pogingen om een scheidsmuur op te trekken tussen de Hongaarse en de andere communistische partijen.
5. In Londen is gezegd, dat ook het telefoonverkeer met Hongarije reeds meer dan 12 uur verbroken is.
6. Ook de telefoonverbindingen met Praag en Warschau zijn verbroken reizigers uit Hongarije die vanmorgen nog in Wenen zijn aangekomen, hebben verteld, dat zij troepenbewegingen in de richting Boedapest hebben waargenomen.
7. De nieuwe Hongaarse eerste minister, Imre Nagy, heeft tot de Hongaren in een radiorede gezegd, dat degenen die zich voor 14.00 uur plaatselijke tijd overgeven niet door een krijgsraad gestraft zullen worden.
8. En hoewel hij bekend staat als een "nationale" communist, moest hij hiervoor een beroep doen op de interventie van Russische troepen, die zich in Hongarije bevinden.
9. Volgens berichten van reizigers uit Hongarije schijnen de gevechten in Boedapest zich voornamelijk geconcentreerd te hebben in oude gedeelten van Pest, vooral in de buurt van het parlamentsgebouw en van de vroeger deftige winkelbuurt.
10. In Hongarije is de rust nog niet hersteld.
11. Terwijl vanmorgen vroeg de opstandelingen nog vochten in het mistige Boedapest gaf de Hongaarse radio alle Hongaren bevel vandaag thuis te blijven, omdat krachtiger actie ondernomen zou worden om de opstand geheel de kop in te drukken.
12. Hij deed een beroep op de Hongaren te helpen de rust in het land te herstellen.
13. Premier Nagy kondigde verder aan, dat hij met de Sovjetunie besprekingen zou voeren over het terugtrekken van de Russische troepen uit Hongarije en het vestigen van de vriendschap op de beginselen van gelijkheid en nationale onafhankelijkheid.
14. De toestand in Zuid-Hongarije is verward, aldus meldden Hongaarse luisterdiensten in Wenen vanmorgen.
15. Op den duur zullen de opstandelingen in Hongarije zich tegen de overmacht van de Russische tanks natuurlijk niet kunnen handhaven, schrijft Die Welt vanochtend in een commentaar, maar vast staat dat de werkelijke verliezers toch de Russen zullen zijn.
16. Gomulka, de Pool, heeft woensdag de aftocht van de Russische meesters binnen afzienbare tijd toegezegd, gisteren beloofde Nagy aan de Hongaren, dat hij zal onderhandelen over hetzelfde doel.
17. Het Kremlin heeft zich door het verdrag van Warschau de mogelijkheid gegeven troepen in de verbonden landen van het Oostelijk blok te stationeren, hoewel op grond van de overeenkomsten van Jalta en Potsdam de Russische troepen op zijn laatst na afsluiting van het staatsverdrag met Oostenrijk en de ontruiming van de Russische bezettingstroepen uit Oostenrijk, uit Hongarije hadden moeten worden teruggetrokken.
18. Volgens de letter van het verdrag van Warschau heeft Nagy de mogelijkheid om met het Kremlin te onderhandelen over het wegtrekken van de Russische troepen uit zijn land, maar niemand kan geloven, aldus de Mogenpost, dat zulke onderhandelingen na de jongste gebeurtenissen ook maar de geringste kans op success hebben, want Hongarije kan – dat hebben de laatste dagen geleerd – alleen met Russische tanks in de boeien van het Oostelijk blok worden gehouden.
19. De Amerikaanse regering betreurt de interventie van Russische strijdkrachten in Hongarije, zo wordt gezegd in een verklaring van president Eisenhower, die donderdag te Washington werd uitgegeven, nadat de president een telefoongesprek met minister Dulles had gehad.
20. Eisenhower zegt verder, dat de Russische strijdkrachten volgens de bepalingen van een vredesverdrag uit Hongarije hadden moeten worden teruggetrokken.
21. De aanwezigheid van dergelijke troepen heeft niet, zoals thans wordt gedemonstreerd, ten doel Hongarije te beschermen tegen agressie, doch veeleer om eigen oogmerken te dienen.
22. De Ver. Staten beschouwen de ontwikkelingen in Hongarije als een nieuwe manifestatie van het intense verlangen naar vrijheid, dat reeds lang door het Hongaarse volk wordt gekoesterd, aldus de president.
23. De toestand in Hongarije
24. Vanmorgen vroeg werd gemeld, dat de Hongaarse opstandelingen het westelijk deel van Hongarije bijna geheel in hun macht hadden terwijl de opstand in Boedapest en enkele steden in de provincie aan blijft houden.
25. Een Hongaarse ambulance is gisteren twee keer de grens bij Nickelsdorf overgekomen om medische uitrustingen en bloedplazma voor gewonde Hongaren te halen.

26. Radio-Boedapest heeft vanmorgen vroeg geen bijzonderheden over de toestand in Hongarije gegeven, maar zei, dat het uitgaansverbod tot vanmorgen 10 uur opgeheven zou worden om de mensen in staat te stellen inkopen te doen.
27. Uit Nickelsdorf aan de Oostenrijks-Hongaarse grens wordt gemeld, dat de leden van de Hongaarse ambulances, die daar medische uitrusting en bloedplazma zijn komen halen, verteld hebben, dat gisteravond laat in Gyoer, in Noordwest-Hongarije, een anti-communistische regering is gevormd.
28. Ulbricht over de gebeurtenissen in Polen en Hongarije
29. Walter Ulbricht de eerste secretaris van de Oostduitse communistische partij heeft vrijdag voor het eerst in het openbaar commentaar geleverd op de gebeurtenissen in Polen en Hongarije.
30. Sprekend over de „aanvallen van reactionaire krachten” in Hongarije drong Ulbrecht er bij de Oostduitse arbeiders en autoriteiten op aan, in toenemende mate waakzaam te blijven tegen „een op desintegratie gericht optreden van de burgeois en fascistische elementen”
31. Imre Nagy, de titoïstische premier van Hongarije, heeft gisteravond aangekondigd, dat Russische troepen onmiddellijk uit Boedapest teruggetrokken zouden worden, terwijl onderhandelingen over hun terugtrekken uit de rest van het land onmiddellijk geopend zullen worden.
32. Het dagblad Szabad Nep schrijft vandaag dat het terugtrekken van de Russische troepen uit Hongarije en de belofte van de regering de geheime politie te ontbinden een succes betekenen voor "de gewapende strijd van de Hongaarse jeugd".
33. Zonder hen, zonder hun samenwerking is het onmogelijk de orde te herstellen en de toekomst, van Hongarije te verzekeren...
34. De dag tevoren had Szabad Nep het evenwel ook nog over "misleide Hongaren".
35. Zoltan Tildy, tot 1948 president van Hongarije, is in de regering opgenomen.
36. Tweeërlei revolutionairen in Hongarije
37. Een correspondent van Reuter bij de revolutionaire strijdkrachten in Hongarije heeft dit weekeinde op een tocht van 18 uur door de provincies ten westen van de Donau Russische en Hongaarse tanks tegenover elkaar zien staan.
38. En moeten de Russische troepen in Hongarije - die op 80.000 man geschat worden - met alle mogelijke beschikbare wapens aangevallen of met rust gelaten worden?
39. Kwestie-Hongarije op de agenda van de Veiligheidsraad
40. Tegen de scherpe oppositie van de Russische gedelegeerde Sobolew besloot de Raad met negen tegen een en een onthouding om "de situatie geschapen door de actie van buitenlandse militaire strijdkrachten in Hongarije" onmiddellijk in behandeling te nemen, nadat met dezelfde stemverhouding een poging tot uitstel van de kant van de Sowjetunie was verijdeld.
41. De gedelegeerde van Hongarije, Peter Kos, tot wens deelneming aan de discussies de Raad eerder had besloten, sprak slechts kort.
42. De voorzitter van de Raad, de Franse gedelegeerde, Cornut-Gentille, drong evenwel uitdrukkelijk op onverwijld terugtrekken van de Russische troepen uit Hongarije aan en het zenden, van levensmiddelen en geneesmiddelen voor de slachtoffers.
43. Daarna zullen, zei hij, andere essentiële zaken dienen te worden aangevat: de gelijkheid van rechten, vrijheid zonder buitenlandse inmenging, menselijke waardigheid, dit zijn problemen van Hongarije, waarvoor slecht een oplossing kan bestaan: namelijk geen interventie en vrije verkiezingen.
44. In Moskou verklaarde de Russische minister van buitenlandse zaken, Sjepilow, tegenover buitenlandse journalisten, dat de Russische troepen uit Boedapest zouden terugtrekken naar hun bases in Hongarije zodra de opstandelingen hun wapens zouden hebben neergelegd.
45. De radio in Gyoer, een bolwerk van de opstandelingen in Noordwest-Hongarije, deed een beroep op de revolutionairen de wapens te behouden en ze net over te geven aan premier Nagy "een werktuig van de communisten".
46. In West-Hongarije hebben de anti-communistische, anti-Russische strijdkrachten nog steeds grote gebieden in handen en de Russische troepen doen geen moeite hen te verjagen.
47. Een deel is bereid de regering-Nagy te steunen, als zij beloften, die gegeven werden, nakomt, waaronder het beginnen van onderhandelingen voor de volledige terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije.
48. Uit alle delen van de wereld worden thans ijlings medicamenten, levensmiddelen en kleren via Wenen naar Hongarije verzonden ter distributie onder de slachtoffers van de opstand.
49. De Nederlandse permanente vertegenwoordiger bij de V.N. te New York heeft opdracht gekregen in een brief aan de voorzitter van de Veiligheidsraad te verklaren, dat de Nederlandse regering zich volledig stelt achter het initiatief van de V.S., Engeland en Frankrijk om de situatie in Hongarije in de Veiligheidsraad aan de orde te stellen.

50. Hongarije breekt met het een-partijstelsel
51. Imre Nagy, de Hongaarse "titoïstische" premier, heeft, zoals wij gisteren nog in een gedeelte van onze oplaag konden melden, bekendgemaakt, dat er een einde is gekomen aan het door de communistische partij overheerste bewind in Hongarije.
52. De premier deelde mede, dat de "krachtige revolutionaire beweging en de voortschrijdende democratie in Hongarije" de afschaffing van de huidige eenpartijregering hadden afgedwongen.
53. Wat de betrekkingen met de Sowjetunie aangaat, sprak hij de hoop uit, dat "het volk van de Sowjetunie zal erkennen, dat geheel nieuwe betrekkingen tussen de Sowjetunie en Hongarije ontwikkeld kunnen worden, als de Sowjetunie, bereid is met de vertegenwoordigers van een vrij Hongaars volk te onderhandelen".
54. De radio der opstandelingen te Győr meldde dinsdagavond, dat volgens berichten uit Nyiregyháza in het noordoosten van Hongarije de Russische troepen begonnen zijn via Beregsurány Hongarije te verlaten.
55. De radio der opstandelingen te Győr meldde dinsdagavond, dat volgens berichten uit Nyiregyháza in het noordoosten van Hongarije de Russische troepen begonnen zijn via Beregsurány Hongarije te verlaten.
56. Aan de Oostenrijkse grens zijn dinsdagavond echter berichten ontvangen over de toenemende strijd in Boedapest en westelijk Hongarije.
57. Zalaegerszeg in Zuidwest-Hongarije wordt door een revolutionaire arbeidersraad bestuurd.
58. In Debrecen in Oost-Hongarije is het rustig.
59. De Sowjetunie heeft zich ook bereid verklaard tot onderhandelingen over de terugtrekking van haar troepen uit geheel Hongarije.
60. Hongarije wil uit het pact van Warschau treden
61. De opstand is geslaagd, zo heeft premier Nagy van Hongarije woensdagmiddag in een toespraak tot een menigte op het plein voor het parlement verklaard.
62. Het is mogelijk, dat Hongarije een neutrale kern in Midden-Europa wordt, ging de premier verder.
63. Voorts beloofde hij, dat de regering zal vragen om onmiddellijke terugtrekking van de Russische troepen uit geheel Hongarije en ontbinding van het pact van Warschau.
64. De Hongaarse regering heeft woensdag in een nota aan de Sowjetunie gevraagd om aanwijzing van een Russische delegatie voor onderhandelingen op regeringniveau over terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije, zo meldt radio-Boedapest.
65. Tegenover hen verklaarde hem, dat alle Russische troepen in Hongarije op hun bases zijn teruggekeerd.
66. Hongarije kan zich uit het pact van Warschau terugtrekken zonder te wachten op de ontbinding van de organisatie.
67. Op de vraag of Hongarije een onderdeel zou kunnen vormen van een Oost-europese neutrale zone antwoordde hij, dat deze mogelijkheid vroeg of laat overwogen zou moeten worden.
68. Dit comité eist de terugtrekking van de Russische troepen uit geheel Hongarije tegen 31 december 1956 en de onmiddellijke opzegging van het verdrag van Warschau.
69. "Indien de Russen Hongarije tegen dit tijdstip niet zullen hebben ontruimd, zal het Hongaarse leger de wapens tegen de Russische troepen opnemen en zal het, ten koste van het leven van zijn soldaten, de Russen eruit werpen", aldus het comité.
70. De commissie heeft, volgens radio-Boedapest, de arbeiders opgeroepen het werk te hervatten en van de regering geëist, dat zij onmiddellijk onderhandelen, zal over terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije.
71. De arbeiders hadden zich ook aangesloten bij de eis, dat Hongarije, evenals Zwitserland en Oostenrijk, tot neutraal land zou worden verklaard en dat vrije verkiezingen onder toezicht van de Ver. Naties zouden worden gehouden.
72. Anna Kéthly, een internationaal bekende socialiste, is gisteren tot voorzitter gekozen van de pasgevormde sociaal-democratische partij in Hongarije.
73. Russische troepen trekken Hongarije weer binnen.
74. Een nieuwe ontwikkeling tekent zich in Hongarije af.
75. Het Hongaarse persbureau M.T.I. bevestigt, dat aanzienlijke Russische strijdkrachten de oostelijke gebieden van Hongarije hebben bezet.
76. Premier Nagy heeft gisteren uit protest tegen het blijven binnentrekken van Russische troepen in Hongarije de Russische ambassadeur meegedeeld, dat hij op staande voet het verdrag van Warschau opzegt en Hongarije tot een neutrale staat verklaarde.
77. Premier Nagy heeft gisteren uit protest tegen het blijven binnentrekken van Russische troepen in Hongarije de Russische ambassadeur meegedeeld, dat hij op staande voet het verdrag van Warschau opzegt en Hongarije tot een neutrale staat verklaarde.

78. Gisteren zijn Russische troepen op grote schaal in het oosten en noordoosten Hongarije, binnengetrokken.
79. De correspondent van het Zuidslavische blad Politika was juist op het bureau van premier Nagy toen deze uit een plaats in Oost-Hongarije telefonisch bericht kreeg, dat de wegen daar wemelden van Russische soldaten.
80. Deze berichten hebben volgens de correspondent van Politika grote verontwaardiging in Hongarije gewekt, te meer daar de Russen beloofd hadden heen nieuwe troepen te zullen sturen.
81. Uit naam van de regering drong hij er bij de Hongaren op aan naar hun werk terug te keren "ondanks de aanwezigheid van Russische troepen".
82. Vanmorgen is in Hongarije de oprichting van een verenigde Hongaarse jeugdfederatie bekendgemaakt.
83. De federatie doet een beroep op de politieke partijen geen jeugdafdelingen op te richten, opdat: alle jonge Hongaren zich in een organisatie kunnen verenigen.
84. Janos Kadar, de nieuwe secretaris van de communistische partij, heeft gisteren een radiorede uitgesproken, waarin hij Hongarije tegelijk door een reactionaire contrarevolutie en een Russische interventie bedreigd noemde.
85. Kadar kondigde aan dat de Hongaarse communisten een nieuwe partij hebben opgericht, die voorgoed met de misdaden van het verleden heeft gebroken en die tegen iedereen de eer en de onafhankelijkheid van Hongarije zal verdedigen.
86. Terwijl gisteravond de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (V.N.) zich bezig hield met de Russische interventie in Hongarije, kreeg de secretaris-generaal van de V.N. een nieuwe nota van de Hongaarse regering waarin gemeld werd, dat Russische troepen vrijdag de grens waren overgetrokken en "naar Boedapest oprukten".
87. Ook waren in westelijk Hongarije troepenbewegingen in westwaarts richting waargenomen.
88. De regering verzocht de secretaris-generaal "een beroep te doen op de grote mogelijkheden de neutraliteit van Hongarije te erkennen en de Veiligheidsraad te verzoeken er bij de Russische en Hongaarse regeringen op aan te dringen dat onmiddellijk een aanvang gemaakt wordt met onderhandelingen".
89. Radio-Boedapest melde hedenochtend, dat de Russische vice-premier, Mikojan in een onderhoud met de Hongaarse vice-premier Tildy, had voorgesteld om alle Russische troepen uit Hongarije terug te trekken met uitzondering van die, welke er krachtens het pact van Warschau zijn geleerd.
90. Radio-Boedapest melde hedenochtend, dat de Russische vice-premier, Mikojan in een onderhoud met de Hongaarse vice-premier Tildy, had voorgesteld om alle Russische troepen uit Hongarije terug te trekken met uitzondering van die, welke er krachtens het pact van Warschau zijn geleerd.
91. Zoals bekend, heeft premier Nagy woensdag verklaard, dat Hongarije uit het pact van Warschau wil treden.
92. Volgens andere berichten uit Hongarije zijn ook Russische zware bommenwerpers en straaljagers Hongarije binnengevlogen.
93. Volgens andere berichten uit Hongarije zijn ook Russische zware bommenwerpers en straaljagers Hongarije binnengevlogen.
94. Gisteren zijn 300 Russische tanks in Debrecen (Oost-Hongarije) waargenomen.
95. Volgens de Russische ambassade te Boedapest hebben de Russische troepenbewegingen ten doel de veiligheid van de Russische burgers, die Hongarije verlaten, te verzekeren.
96. De Russische gedelegeerde bij de Verenigde Naties, Sobolew, zeide gisteren in het debat in de Veiligheidsraad, dat de mededelingen van de Hongaarse premier volgens welke er nieuwe Russische troepen Hongarije zouden zijn binnengetrokken, "volkomen ongegrond" waren.
97. De Amerikaanse regering heeft gisteren een protestnota overhandigd aan de Russische ambassadeur te Washington vanwege het feit, dat een konvooi van Amerikaanse diplomaten en hun familieleden, die Hongarije wilden verlaten, door Russische militairen de overgang van de Oostenrijks-Hongaarse grens is belet.
98. Vandaag zal het konvooi een nieuwe poging ondernemen Hongarije verlaten.
99. Radio-Moskou en het Russische persagentschap Tass hebben gisteren commentaar geleverd op de toestand in Hongarije.
100. Een directe steun aan de contrarevolutie in Hongarije wordt verleend door het centrum van Amerikaanse ene uitgeweken Hongaarse oorlogshitsers in Salzburg.
101. Radio-Moskou verschuldigde in een uitzending de Westelijke landen weven dat zij ...vijanden het volk in Hongarije binnensmokkelen, onder het norm van hulpverlening.
102. Honderden militairen worden per vliegtuig naar Hongarije gebracht.

103. "Het is duidelijk, dat de vijanden van Hongarije nu proberen zich voor vrienden uit te geven en de volksrepubliek van de weg naar de bouw van een communisme willen afdringen naar het kamp van het imperialisme en de reactie.
104. De reactionaire tendensen in de ontwikkeling van de gebeurtenissen in Hongarije worden sterk aangewakkerd door opstekers uit het buitenland".
105. De uitzending, die onaangekondigd was, eindigde met de opmerking: "Men moet hopen, dat alle nuchtere strijders in Hongarije in staat zullen zijn de woonsten van de volksdemocratie, die geleid hebben tot een afwenteling van de slavernij en tot een binnentreden in de rijen van het socialistische kamp, tegen invloeden van buitenaf te verdedigen".
106. De perschef van president Eisenhower heeft vrijdag bekendgemaakt, dat de Ver. Staten als een "voorlopige" hulpverlening aan Hongarije levensmiddelen en medicamenten ter waarde van 20 miljoen dollar willen sturen.
107. De gaarnizoenscommandant van Boedapest, generaal-majoor Bela Kiraly, heeft in een interview met het Weense dagblad Weltpresse verklaard, dat de Hongaren het succes van hun opstand te danken hebben aan de Russen.
108. Ook in het overige deel van Hongarije zijn de Russische tanklegers ertoe overgegaan de vrijheidsbeweging met grote macht en met brutoheid uit te schakelen.
109. De Hongaarse premier Imre Nagy heeft zondagochtend vroeg in een radiouitzending bekendgemaakt dat Russische troepen Boedapest aanvielen en dat de Hongaren weerstand boden.
110. Als de Hongaren zich om twaalf uur zondagmiddag niet overgegeven zouden hebben, zou Boedapest worden gebombardeerd, aldus een bericht, dat het Britse ministerie van buitenlandse zaken van zijn legatie in Boedapest heeft ontvangen.
111. De Russen hadden de indruk gewekt, dat zij bereid waren over het terugtrekken van het Russische leger in Hongarije - de eis van de opstandelingen - te discussiëren.
112. Hij voegde hieraan toe, dat de Russen ermede ingestemd hadden niet meer troepen naar Hongarije te zenden.
113. Het is gebleken, schreef de Russische partijorgaan, dat Nagy de strijd tegen de reactionaire krachten in Hongarije wil noch kan leiden.
114. De contrarevolutionaire beweging in Hongarije was tegen het volk gericht, schreef het blad verder, en in het leven geroepen door reactionaire en imperialistische krachten, die het socialisme haten.
115. Als deze beweging de overwinning zou behalen, zou de macht in Hongarije in de handen van de imperialisten komen en dessen zouden daarmee het volk tot hun buit maken.
116. De versperring van de weg van de reactie in Hongarije is het door het beloop van de gebeurtenissen duidelijk gedicteerde doel, aldus de Prawda.
117. Door de radio heeft Kadar verklaard, dat hij ter bescherming van het volksdemocratische stelsel een nationale boeren- en arbeidersregering heeft gevormd en de in Hongarije staande Russische troepen om hulp heeft verzocht.
118. De overheersing van de Hongaarse vrijheidstrijders door de in Hongarije gestationeerde Russische troepen" schijnt vrijwel en feit te zijn.
119. Het ijzeren gordijn sluit Hongarije weer af.
120. Aan de Hongaarse grens hangt weer het ijzeren gordijn: er bestaat kennelijk welhaast geen mogelijkheid meer om van het opnieuw onderdrukte Hongarije uit de weg van de vrijheid te kiezen.
121. Voor het overige was de toestand zoals deze moet hebben bestaan, voordat de dappere opstand van de Hongaren begon d.w.z. nagenoeg geen verkeer.
122. Men zag ook geen buitenlandse Rode-Kruisauto met voedsel en medicamenten in de richting van Hongarije rijden.
123. Oostenrijk, het vrije buurland van Hongarije, dat de ontwikkeling aan zijn grenzen direct heeft kunnen volgen is, het spreekt vanzelf, zeer diep onder de indruk van de gebeurtenissen.
124. Hongarijes jeugd is niet tevergeefs gevallen, aldus Die Presse, want de macabere overwinning van een verraderlijke overmacht heeft de ware natuur van de Sowjetunie in zulk een schaamteloze naaktheid aan de gehele wereld getoond, dat de overwinning in werkelijkheid het begin van het einde betekent.
125. Geheel rustig is het nog niet in Hongarije.
126. De radiozenders van Szombathely en Pecs in het zuidwesten van Hongarije maakten maandag een uitgaansverbod bekend.
127. Toch slaagden een honderd Hongaren er maandag nog in naar Oostenrijk te komen.
128. Boelganin, de eerste minister van de Sowjetunie, heeft bekendgemaakt, dat de Russische regering 50.000 ton graan en meel naar Hongarije zal zenden naar aanleiding van een desbetreffend verzoek, aldus meldt het Russische persbureau Tass.

129. Ten slotte heeft het Russische ministerie van volksgezondheid last gegeven tot onmiddellijke verzending van alle, geneesmiddelen waaraan Hongarije dringend behoefte heeft.

TROUW kernwoorden met Hongarije, Hongaar(en), Hongaars(e):

1. Opstand in Hongarije is nog in volle gang
2. Daarna zou Nagy onderhandelingen beginnen met Moskou om de vier of vijf Sowjet-divisies in Hongarije naar Rusland te doen terugkeren.
3. Nagy beloofde het Hongaarse volk, dat Hongarije in de toekomstige betrekkingen met Rusland zou staan op "volledige nationale onafhankelijkheid en gelijkheid op vriendschappelijk basis".
4. Wensen de Hongaarse leiders de verwezenlijking van hun beloften dan zullen zij moeten proberen een herziening te verkrijgen van het militaire pact van Warschau krachtens hetwelk de Russen in Hongarije zijn.
5. Twee enorme Russische tanks en een gevechtswagen kwamen aanrijden, vol met jonge Hongaren, die zich verbroederden met de Russische soldaten, die op zeer vriendelijke manier wat onwennig tegen elkaar glimlachen.
6. Westelijke diplomaten hebbe nalaten doorschemeren, dat Geroe als hoogste communistische leider in Hongarije afgezet kan zijn omdat hij het initiatief genomen heeft bij het inroepen van de hulp van Russische troepen om de opstand te dempen.
7. Opstand breidt zich uit tot heel Hongarije.
8. De opstand van Boedapest heeft zich gisteren blijkbaar tot heel Hongarije uitgebreid.
9. Westelijk Hongarije is volgens reizigers in handen van de opstandelingen.
10. Drie Belgische diplomaten, die aan de Oostenrijkse grens in Nickeldorf zijn aangekomen, hebben meegedeeld dat geheel West-Hongarije in handen van de opstandelingen is.
11. Zij noemen zichzelf "vrijheidradiostations", roepen de Hongaarse arbeiders op tot een algemene staking en eisen de vrijlating van kardinaal Mindszenty en diens herstel in het primaatschap van Hongarije.
12. Volgens Poolse persberichten uit Hongarije heeft een aantal Russische militairen de partij gekomen van de Hongaarse opstandelingen en zich aangesloten bij een contra-revolutionaire regering, die de noordoost Hongarije gevormd zou zijn.
13. Volgens Poolse persberichten uit Hongarije heeft een aantal Russische militairen de partij gekomen van de Hongaarse opstandelingen en zich aangesloten bij een contra-revolutionaire regering, die de noordoost Hongarije gevormd zou zijn.
14. Sowjetversterkingen met vliegtuigen naar Hongarije?
15. Rusland zal wellicht troepenversterkingen uit de Sowjet-Unie door de lucht naar Hongarije moeten overbrengen, indien de strijd zich buiten Boedapest blijft uitbreiden.
16. Aangenomen wordt volgens deze zegslieden dat twee Sowjetdivisies, waarvan men weet dat zij in Hongarije waren voor de opstand, versterkingen nodig hebben.
17. Deze autoriteiten verklaarden dat de Sowjets klaarblijkelijk geen enkele van de 22 divisies in Oost-Duitsland naar Hongarije overgebracht hebben.
18. Dit maakt het waarschijnlijk aldus deze zegslieden, dat een beroep gedaan zou moeten worden op luchtlandingstroepen tenzij de Russische strijdkrachten, die reeds in Hongarije zijn er in slagen der opstand spoedig te onderdrukken.
19. Vrees voor het overslaan der opstandige beweging in Hongarije naar Oost-Duitsland bracht de Oost-Duitse communistische leiders er gisteren ter alle legerverlofen in te trekken en 120 000 man troepen in alarmtoestand te brengen.
20. Westen brengt Hongarije waarschijnlijk in V.N.
21. In Washington is gisteren officieel meegedeeld dat Amerika op het ogenblik met Engeland, Frankrijk en andere bevriende mogendheden overleg pleegt over de mogelijkheid en ergerlijkheid de toestand in Hongarije aan de Ver. Naties voor te leggen
22. Een van de vragen waarover het overleg gaat, is of het ingrijpen van Russische troepen in Hongarije rechtmatig is volgens het verdrag van Warschau.
23. Men denkt ook aan een aanbod van financiële en economische hulp aan Hongarije, Polen en andere satellietstaten en aan een scherp protest in Moskou tegen het doden van Hongaarse burgers door de troepen van het rode leger.
24. Het bericht over het overleg tussen Amerika, Engeland en Frankrijk kwam nadat het Europese Parlement is Straatsburg gisteren de vijftien aangesloten Europese regeringen had opgeroepen terstond te

- onderzoeken of het mogelijk en wenselijk is de toestand in Hongarije en Polen aan de Veiligheidsraad van de Ver. Naties voor te leggen.
25. Dit heeft premier Nagy van Hongarije gisteravond via de radio meegedeeld.
 26. "Het is niet waar, dat wat in Hongarije gebeurd is, een "contra-revolutie" was.
 27. Het was een Hongaarse soldaat van het garnizoen van Sopron, die dit vertelde aan een speciale verslaggever van het A.N.P., die vanmiddag een korte reis heeft gemaakt door het in handen der opstandelingen zijnde westelijke Hongarije.
 28. Volgens Hongaarse spoorweglieden zouden Hongarije opstandelingen de dezer dagen afgezette eerste secretaris van de communistische partij.
 29. "Hongarije" in de Veiligheidsraad
 30. De Veiligheidsraad heeft gisteravond onder protest van de Sowjet-Unie besloten het verzoek van de westelijke grote drie om het Russisch ingrijpen in Hongarije te bespreken, in te willigen.
 31. Tevoren had de Hongaarse regering een protestbrief gestuurd waarin wordt beweerd, dat de stap van de westelijke grote drie een inmenging is in de binnenlandse aangelegenheden van Hongarije.
 32. Dat de gebeurtenissen in Hongarije ook in ons land met grote spanning worden gevolgd en dat daarbij de volle sympathie uitgaat naar hen die tegen de onderdrukken in opstand zijn gekomen, blijkt onder meer uit de volgende Nederlandse reacties:
 33. "In hoge mate verontrust door de bloedige onderdrukking van de hoogste mensenrechten en door de weergalozе schending van de nationale zelfstandigheid, protesteert de groep tegen het imperialistisch optreden van Russische strijdkrachten in Hongarije.
 34. Gevraagd naar de mening in regeringskringen over de ontwikkeling in Hongarije, deelde men ons te bevoegden plaatse mede, dat de regering nog om zich een juist beeld te kunnen vormen, doch dat het begrijpelijk is dat iedere ontwikkeling die de vrijheid het recht en de onafhankelijkheid van Hongarije bevordert, door het Nederlandse volk, wordt toegejuicht.
 35. Gevraagd naar de mening in regeringskringen over de ontwikkeling in Hongarije, deelde men ons te bevoegden plaatse mede, dat de regering nog om zich een juist beeld te kunnen vormen, doch dat het begrijpelijk is dat iedere ontwikkeling die de vrijheid het recht en de onafhankelijkheid van Hongarije bevordert, door het Nederlandse volk, wordt toegejuicht.
 36. Het Nationale comité ter bestrijding van het concentratiesysteem en de Nederlandse Vereniging van Expolitieke Gevangenen uit de Bezettingstijd hebben voor een bedrag van tienduizend gulden aan baby- en kindervoeding en geneesmiddelen voor Hongarije aangekocht.
 37. Het comité roept het Nederlandse volk, in het bijzonder de Nederlandse vrouwen en moeders op door giften verdere levensmiddelen- en medicamentenzendingen voor de weerloze en noodlijdende kinderen in Hongarije mogelijk te maken.
 38. Hongarije!
 39. In deze twee zinnen ligt de zin van wat er in Hongarije gebeurt, besloten.
 40. En daarom is de strijd der Hongaren onze strijd.
 41. Want de Hongaren strijden onze strijd en wij doen niet mee.
 42. En die interventie zou zelfs plichtmatig zijn., indien vast zou staan dat daarmee de zaak van Hongarije gediend werd.
 43. Dan zou de zaak van Hongarije het begin van een wereldoorlog zijn, waarmee ook Hongarije niet gedeind zou zijn.
 44. Dan zou de zaak van Hongarije het begin van een wereldoorlog zijn, waarmee ook Hongarije niet gedeind zou zijn.
 45. Daarom staan de Hongaren voor de moeilijke taak om het alleen te moeten doen.
 46. Hongarije toont evenals Polen hoezeer het gist in de satellietlanden.
 47. Kon men van Polen nog zeggen dat het conflict tussen Gomoelka en het Kremlin een broederwist in de communistische familie was, van wat er in Hongarije gebeurd kan men dat niet zeggen.
 48. De opstand in Hongarije, een rechtmatige opstand, bewijst dat het communisme op het Hongaarse volk geen vat heeft gekregen, zoals het ook op het Poolse volk geen vat schijnt te hebben gekregen.
 49. De opstand in Hongarije, een rechtmatige opstand, bewijst dat het communisme op het Hongaarse volk geen vat heeft gekregen, zoals het ook op het Poolse volk geen vat schijnt te hebben gekregen.
 50. Maar in Hongarije gelukte het Nagy niet, wat in Polen tot nu toen nog wel gelukt is aan Gomoelka, nl.
 51. Wij staan eerbiedig stil voor het hoogste offer door duizenden Hongaren reeds gebracht, voor de zaak van vrijheid, gerechtigheid en christendom.
 52. NIEUWE WENDING IN HONGARIJE
 53. Sjepilow weigerde te zeggen of de Sowjetroepen geheel Hongarije zullen verlaten zoals de Hongaarse premier Imre Nagy zijn volk beloofd heeft.

54. Het wankelend communistisch regime in Hongarije heeft gisteren het definitief vertrek der Russische troepen uit Boedapest uitgesteld.
55. De verzetsradio- Gyoer in West-Hongarije zond toen onmiddellijk deze waarschuwing uit: “De revolutionaire strijdkrachten moeten hun wapens niet inleveren want niemand kan in communistische beloften geloven”.
56. Volgens diplomatieke rapporten komen Russische strijdkrachten Hongarije binnen vanuit het naburige Roemenie in geruchten is sprake van Russische luchtbewegingen in de richting van Hongarije.
57. Volgens diplomatieke rapporten komen Russische strijdkrachten Hongarije binnen vanuit het naburige Roemenie in geruchten is sprake van Russische luchtbewegingen in de richting van Hongarije.
58. De Russische minister van Defensie, maarschalk Zjoekow, heeft gisteren echter ontkend dat er in de afgelopen 64 uur nieuwe Russische troepbewegingen in Hongarije zijn geweest.
59. In deze verklaring werd gesproken over de troepen in Hongarije, Polen en Roemenie.
60. Bovenstand bericht over de houding van de luchtmacht kwam, nadat radio-Boedapest 's middags een boodschap van de Hongaarse premier Nagy had uitgezonden waarin deze o.m. zei: “Ik maak bekend dat overeenkomstig de door de nieuwe regering gestelde eis de terugtrekking van de Sowjettroepen uit Hongarije reeds is begonnen.”
61. Na Nagy kwam dr Zoltan Tildy die president was van Hongarije tot de communistische machtsovername in 1948 voor de microfoon. Hij kondigde vrije verkiezingen aan.
62. Nagy zei onder meer: “Hongaren behoudt hetgeen de revolutie verworven heeft een herstelt orde Staat achter de nationale regering.
63. Tildy heeft een arbeidersdelegatie meegedeeld, dat Jozef kardinaal Mindszenty nu vrijgelaten zou worden om zijn werkzaamheden als rooms-katholiek primaat van Hongarije te hervatten.
64. Hulpacties voor Hongarije
65. Wie wil helpen wordt verzocht zijn bijdrage te storten op giro rekening 316430 ten name van het Admiraal De Ruyterfonds te Utrecht onder het motto “Hongarije 1956” of per postwissel Admiraal De Ruyterfonds, Melis Stokenlaan 17, Utrecht.
66. Op het strookje vermelden: Hulp voor Hongarije.
67. De Hongaarse regering heeft gisteren in een nota aan de Sowjet-Unie gevraagd om aanwijzing van een Russische delegatie voor onderhandelingen op regeringsniveau over terugtrekking van alle Russische troepen uit Hongarije zo meldt radio-Boedapest.
68. Premier Nagy van Hongarije verklaarde gisteren in een toespraak tot een menigte te Boedapest “De opstand is geslaagd.
69. Het is mogelijk dat Hongarije een neutrale kern in Midden-Europa wordt.”
70. Volgens A.P. heeft een woedende menigte van 2000 Hongaren na de rede van Nagy voor het parlamentsgebouw een betoging gehouden geëist dat de regering van moordenaars zal aftreden.
71. SOWJET OPMARS IN HONGARIJE
72. Russische tanks (twee divisies), kanonnen en vrachtauto's trokken gisteravond op ettelijk plaatsen Hongarije binnen.
73. Nagy, de Hongaarse premier, heeft de Verenigde Naties doen weten dat nieuwe Sowjettroepen Hongarije binnenkomen.
74. Eerder had Nagy meegedeeld, dat Hongarije zich losmaakte uit het Pact van Warschau.
75. Hongarije verklaarde zich neutraal en het deed een beroep op de vier grote mogendheden om zijn neutraliteit te garanderen.
76. Reeds gistermiddag kwamen er berichten binnen in Boedapest volgens welke er meer Russische troepen naar Hongarije dan uit Hongarije trekken.
77. Reeds gistermiddag kwamen er berichten binnen in Boedapest volgens welke er meer Russische troepen naar Hongarije dan uit Hongarije trekken.
78. De journalist, Alfred van Sprang meldde gisteravond dat zeventienhonderd Russische tanks Hongarije waren binnengekomen.
79. Hongarije verwacht elk ogenblik een Sowjet-aanval
80. Hongarije heeft vrijdag in drie nota's aan de Sowjet-Unie geprotesteerd tegen aanhoudende Sowjet-troepenbewegingen naar en in het land.
81. Russische zware bommenwerpers en staaljagers bevonden zich gisteravond boven Hongarije.
82. De Russischetroepenbewegingen in Hongarije hebben vrijdag de gehele dag voortgeduurd.
83. De Hongaren hebben donderdag afdelingen zware artillerie en andere militaire eenheden naar Boedapest gezonden om de verdediging van de hoofdstad versterken.
84. Er is in Boedapest en in heel Hongarije gebrek aan levensmiddelen.
85. Er zijn besprekingen gevoerd over wijzigingen in de regering van Hongarije.

86. Een Hongaarse delegatie zal ook naar Warschau gaan om daar te onderhandelen over het (niet leesbaar woord) van Hongarije uit het Pact van Warschau.
87. De nationale revolutionaire raad van West-Hongarije besloot een einde aan de staking te maken met het oog op de "huidige moeilijke economische toestand".
88. Radio-Moskou heeft de Westelijk-landen ervan beschuldigd dat zij "vijanden van het volk" in Hongarije binnensmokkelen onder het mom van hulpverlening.
89. Nood der Hongaren
90. Vol zorg is aller hart nu om Hongarije.
91. Want op het ogenblik dat de opstand geslaagd was en de Russen zich uit Boedapest terugtrokken, bleken van verschillende kanten Russische troepen Hongarije binnen te stromen.
92. Voor het minst betekent dit dat de militaire greep van Rusland op Hongarije voorshands bevestigd blijft.
93. Ook al zou Rusland daarbij de Hongaren toestaan hun regering in te richten naar eigen zienswijze lever dan toch van de echte vrijheid geen sprake.
94. Men kan zich afvragen of de Hongaren aan de ontwikkeling de geschiedenis – het destalinisatie proces – iets hebben willen ontwringen dat er niet of nog niet nl de volledige vrijheid.
95. Hongaren betrekken posities
96. Naar Reuter vrijdagavond laat in doorgaans welingelichte Hongaarse kringen vernam, zouden Hongarije en de Sowjet-Unie tot overeenstemming gekomen zijn over de vorming van een gemengde commissie ter bespreking van de terugtrekking van de Sowjetroepen uit Hongarije.
97. **RUSSISCHE MOORD OP HONGARIJE MET HULP VAN LANDVERRADERS**
98. De Sowjet-Unie heeft gisteren haar legionen tanks, vliegtuigen en infanterie ingezet om de vrijheidsstrijd van Hongarije in bloed te smoren.
99. "In Hongarije is de orde hersteld met actieve deelneming van de Hongaarse bevolking."
100. De lagere publiekrechtelijke organen en de bevolking wordt in overweging gegeven dit voorbeeld te volgen teneinde daarmee uitdrukking te geven aan het medegevoelen van het Nederlandse volk met lot dat Hongarije heeft getroffen.
101. Hongarije!
102. Hongarije een week van strijd en van vrijheid en dan de domper had en wreed.
103. En wij realiseren ons dat het voor Hongarije veel erger was dan voor ons.
104. De gereformeerde kerken van Hongarije, geknechte en mishandeld, bleken zichzelf te zijn gebleven en traden zo terstond voor het voetlicht.
105. De strijd in Hongarije is een episode in de vreselijke strijd tussen God en de antichrist.
106. Ons hart en ons gebed zijn met Hongarije.
107. Hongarije op de V.N. agenda
108. De algemene vergadering van de Ver. Naties heeft gisteravond besloten de kwestie-Hongarije op de agenda te plaatsen.
109. Amerika heeft aan de vergadering een in krachtige bewoordingen vervatte resolutie voorgelegd, waarin geëist wordt dat de Sowjetroepen onmiddellijk uit Hongarije worden teruggetrokken.
110. **WANHOPIGE HONGAREN VECHTEN NOG**
111. Dit bericht van de Hongaarse verzetsstrijders werd gistermiddag om vijf uur opgevangen van radio Rakoczy, het laatste vrije radiostation in Hongarije.
112. Hongarije!
113. In de boodschappen van Boelganin wordt in het geheel geen aandacht besteed aan Eisenhower's boodschap die gisteren in Moskou werd overhandigd en waarin Rusland gevraagd wordt zijn troepen uit Hongarije terug te trekken.
114. Geen van de boodschappen uit het Kremlin maakt zelfs ook maar melding van de toestand in Hongarije.

Relevante zinnen

De Waarheid

1. Tegelijkertijd heeft de regering besloten in heel Hongarije krijgswaarden in te stellen.
2. In de bekendmaking voor Radio-Boedapest wordt gezegd, dat "degenen die blijven doorstrijden geen democratisch en socialistische Hongarije wensen, maar de heerschappij van het kapitalisme".

3. „Onze jeugd ging in de strijd voor een onafhankelijke en democratisch Hongarije en zal weten hoe zij zich tegen reactionaire groepen moet verdedigen”, aldus het blad.
4. Wij willen een onafhankelijke en socialistisch Hongarije.”
5. De verdediging van de socialistische verworvenheden van volksdemocratisch Hongarije is thans de voornaamste en heilige plicht van de werkers, boeren en intellectuelen, aldus de verklaring waarvan men de tekst op pagina twee vindt.
6. Het orgaan van de Tsjechoslowaakse Communistische Partij, „Rude Pravo”, schreef op 2 november, dat de idee van het socialisme diepe wortels heeft geschoten in de harten van miljoenen Hongaren.
7. „Berichten uit heel Hongarije spreken over een steeds hardnekkiger verzet tegen de reactionaire doeleinden van de contra-revolutionairen”, aldus „Rude Pravo”.

Eigenschapswoorden met

Hongarije:

heel (2)
 geen democratisch
 geen socialistische
 onafhankelijke (2)
 democratisch
 socialistisch
 volksdemocratisch

Hongaar, Hongaren:

miljoenen

De Telegraaf

1. GEHEEL HONGARIJE NU IN OPSTAND
2. Besprekingen over de evacuatie van het Sovjetleger uit geheel Hongarije direct zullen beginnen;
3. Tien miljoen Hongaren dreigen het slachtoffer van een groot bedrog te worden.
4. Maar tien miljoen Hongaren zijn vastbesloten, dat de Russen zullen verdwijnen, ondanks er in Boedapest een tank op iedere hoek van de straat staat, kanonnen zijn opgesteld in parken en op pleinen en iedere brug wordt bestreken door machinegeweren.
5. Vanavond in Gyoer, het hoofdkwartier van de beweging „Vrij Hongarije”, waren duizenden naar vrijheid snakkende Hongaren van plan op mars te gaan naar Boedapest. Ik voorspel, dat zij zullen worden vermoord.
6. Vanavond in Gyoer, het hoofdkwartier van de beweging „Vrij Hongarije”, waren duizenden naar vrijheid snakkende Hongaren van plan op mars te gaan naar Boedapest. Ik voorspel, dat zij zullen worden vermoord.
7. In Nederland verblijvende Hongaren hebben de Hongaarse gezant in Den Haag uitgenodigd, zijn post te verlaten.
8. In het gezantschap trof men, aldus een der leden van de deputatie, agenten aan van de Hongaarse veiligheidsdienst, die men herhaaldelijk had opgemerkt op nationalistische Hongaarse feesten in Nederland, waar zij zich zouden hebben uitgegeven voor nationalistische en verdreven Hongaren.
9. Vrijdagavond 8 uur zal in Amsterdam in de St.-Dominicuskerk aan de Spuistraat door in Nederland verblijvende Hongaren een rouwdienst worden bijgewoond.
10. Alle UNO-leden te vragen medische en andere hulp voor de noodlijdende Hongaren beschikbaar te stellen.
11. Deze nacht is het Ijzeren Gordijn weer rond rampzalig Hongarije dichtgeslagen – dichter dan ooit.

Eigenschapswoorden met

Hongarije:

geheel (2)

vrij

rampzalig

Hongaar, Hongaren:

tien miljoen (2)

vrijheid snakkende

nationalistische

verdreven

in Nederland verblijvende (2)

noodlijdende

De Volkskrant

1. Zij heeft de staat van beleg afgekondigd voor geheel Hongarije.
2. Imre Nagy tijdens de betogingen van dinsdag door duizenden Hongaren gevierd als kampioen van de onafhankelijkheid van Rusland, werd plotseling tot premier benoemd.
3. Hongarije is hermetisch afgesloten.
4. Uit de verwarrende en vaak tegenstrijdige berichten die het Westen gisteren uit het hermetisch van de rest van de wereld afgesloten Hongarije bereikten kan worden afgeleid dat:
5. Radio-Boedapest de zonderlingste mededelingen en boodschappen over het gistende Hongarije uitstortte.
6. GEHEEL HONGARIJE IN OORLOG TEGEN RUSSEN EN REGERING
7. Langs de Donau lopen Russische soldaten, die de lijken van gevallen Hongaren in de rivier werpen.
8. Dit is niet in overeenstemming met de belofte van Imre Nagy, de Hongaarse premier, die had verklaard dat de Russen geheel Hongarije zullen verlaten.
9. Een sterke Russische strijdmacht is op weg naar Boedapest. Dit verontrustende nieuws heeft geheel Hongarije in staat van alarm gebracht.
10. Imre Nagy – 16 jaar opleiding in de Sovjet-Unie – had gewoon in een hoogdravende radio-rede een vrij, onafhankelijk en neutrale Hongarije geproclameerd.
11. “De Hongaarse regering”, zo zei hij “bewogen door een diep gevoel van verantwoordelijkheid tegenover het Hongaarse volk en de historie, uitdrukking geven aan de eenstemmige wij van miljoenen Hongaren, proclameerde de neutraliteit van de Hongaarse Republiek.”
12. De honderden mensen uit heel Hongarije die wij dezer dagen omtrent hun opvattingen omtrent Nagy polsten verklaarden bijna allen zonder uitzondering dat zij Nagy liever zouden zien verdwijnen.
13. VERRADERLIJKE RUSSISCHE OVERVAL VERPLETTERT VRIJ HONGARIJE
14. Sinds zondagmorgen om vijf uur zwaar kanonvuur grote gaten sloeg in de hoofdstad die nog haar vrijheid vierde, zijn 15 Russische tankdivisies – tezamen 6000 tanks – en vier divisies gemotoriseerde infanterie bezig de vrijheid van het kleine Hongarije in bloed te smoren, onder leiding van maarschalk Zjoekof zelf, de sovjet-minister van defensie. In de macht hadden de Russen de generale staf van het Hongaarse leger verraderlijk gevangen genomen tijdens vredesonderhandelingen.
15. De sovjets vormden in Szolnok een nieuwe pro-Russische regering met de communist Janos Kadar aan het hoofd: dezelfde Kadar die niet Nagy een week lang had “samengewerkt” voor een vrij en onafhankelijk Hongarije.
16. Een jonge Hongaar, die vandaag Oostenrijk bereikte, zei dat op de laatste barricaden en in de laatste stellingen van de Hongaarse hoofdstad gevechten laaien met een verbittering en een woede, waarvan men zich geen voorstelling kan vormen.
17. Het Russische opperbevel heeft vandaag over radio-Boedapest een ultimatum laten verspreiden, alle vrijheidstrijders moeten voor vanmiddag 6 uit de wapens neerleggen in heel Hongarije.
18. Hongarije is altijd een bastion van het westen geweest.

19. De voorzitter van de KAB de heer J. Middelhuis noemde de gewelddaad tegen Hongarije en Boedapest een eeuwige schandvlek op de vlag van het Russische volk, dat evenzeer medelijden verdient als de kleine natie der Hongaren zo driest zonder de voet is gelopen.

Eigenschapswoorden met

Hongarije:

geheel(4)
hermetisch afgesloten
van de wereld afgesloten
gistende
vrij (3)
onafhankelijk (2)
neutrale
heel (2)
kleine
bastion van het westen

Hongaar, Hongaren:

duizenden
gevallen
miljoenen
jonge
kleine natie

NRC

1. Terwijl vanmorgen vroeg de opstandelingen nog vochten in het mistige Boedapest gaf de Hongaarse radio alle Hongaren bevel vandaag thuis te blijven, omdat krachtiger actie ondernomen zou worden om de opstand geheel de kop in te drukken.
2. Een Hongaarse ambulance is gisteren twee keer de grens bij Nickelsdorf overgekomen om medische uitrusting en bloedplazma voor gewonde Hongaren te halen.
3. De dag tevoren had Szabad Nep het evenwel ook nog over "misleide Hongaren".
4. De Sowjetunie heeft zich ook bereid verklaard tot onderhandelingen over de terugtrekking van haar troepen uit geheel Hongarije.
5. Voorts beloofde hij, dat de regering zal vragen om onmiddellijke terugtrekking van de Russische troepen uit geheel Hongarije en ontbinding van het pact van Warschau.
6. Dit comité eist de terugtrekking van de Russische troepen uit geheel Hongarije tegen 31 december 1956 en de onmiddellijke opzegging van het verdrag van Warschau.
7. De federatie doet een beroep op de politieke partijen geen jeugdafdelingen op te richten, opdat: alle jonge Hongaren zich in een organisatie kunnen verenigen.
8. Aan de Hongaarse grens hangt weer het ijzeren gordijn: er bestaat kennelijk welhaast geen mogelijkheid meer om van het opnieuw onderdrukte Hongarije uit de weg van de vrijheid te kiezen.

Eigenschapswoorden met

Hongarije:

geheel (3)
opnieuw onderdrukte

Hongaar, Hongaren:

alle
gewonde
misleide
jonge

Trouw

1. Twee enorme Russische tanks en een gevechtswagen kwamen aanrijden, vol met jonge Hongaren, die zich verbroederden met de Russische soldaten, die op zeer vriendelijke manier wat onwennig tegen elkaar glimlachen.
2. Opstand breidt zich uit tot heel Hongarije.
3. De opstand van Boedapest heeft zich gisteren blijkbaar tot heel Hongarije uitgebreid.
4. En daarom is de strijd der Hongaren onze strijd.
5. Wij staan eerbiedig stil voor het hoogste offer door duizenden Hongaren reeds gebracht, voor de zaak van vrijheid, gerechtigheid en christendom.
6. Sjepilow weigerde te zeggen of de Sowjettroepen geheel Hongarije zullen verlaten zoals de Hongaarse premier Imre Nagy zijn volk beloofd heeft.
7. Er is in Boedapest en in heel Hongarije gebrek aan levensmiddelen.
8. WANHOPIGE HONGAREN VECHTEN NOG

Eigenschapswoorden met

Hongarije:

heel (3)
geheel

Hongaar, Hongaren:

jonge
strijd
duizenden
wanhopige

1956_Kernwoorden filter 2

Periode van de opstand 1956

Kernwoorden met Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars, Hongaarse

DE WAARHEID kernwoorden met Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars, Hongaarse

53. Hongaarse regering treedt op tegen contra-revolutionairen.
54. De Hongaarse regering heeft hedenochtend in een door radio-Boedapest omgeroepen en door het persbureau Reuter opgevangen decreet bekend gemaakt, dat contra-revolutionaire benden in het land bloedige aanvallen verrichten.
55. De regering heeft, aldus het decreet, niet gerekend op deze aanvallen en heeft daarom, op grond van het Verdrag van Warschau, de in Hongarije gelegerde Sowjet-troepen verzocht de orde in het land te herstellen.
56. Radio-Boedapest deelde vanmiddag mede, dat de eerste groepen contra-revolutionairen in de Hongaarse hoofdstad zich overgegeven hebben aan de Hongaarse Sowjet-troepen.
57. Radio-Boedapest deelde vanmiddag mede, dat de eerste groepen contra-revolutionairen in de Hongaarse hoofdstad zich overgegeven hebben aan de Hongaarse Sowjet-troepen.
58. Tegelijkertijd heeft de regering besloten in heel Hongarije krijgswaarden in te stellen.
59. Hedenochtend heeft het Presidium van het Hongaarse parlement voorgesteld Imre Nagy weer tot premier te benoemen en de huidige minister-president, Hegedues, tot vice-premier.
60. Het Centraal-Comité van de Hongaarse Werkerspartij is gisteren et besloot zijn Poli...
61. Hongaarse regering toestand meester

62. De Hongaarse regering heeft vanochtend in een communiqué bekend gemaakt, dat de contra-revolutioaire opstandelingen, dank zij het optreden van het leger, de politie en gewapende arbeiders en met de hulp van het Sowjet-leger zijn overwonnen.
63. De Hongaarse minister van Defensie, Istvan Bata, deelde vandaag in een dagorder mede, dat de opstandelingen zware verliezen hebben geleden.
64. En de pers spreekt van "Hongaarse revolutie"
65. Waar de burgerlijke pers "de Hongaarse revolutie" noemt, om in werkelijkheid de georganiseerde contra-revolutie is, heeft zijn ware aard getoond: het Nationale Museum in Boedapest is tot vier maal toe in brand gestoken en moet als verloren worden beschouwd.
66. Hongaarse regering neemt krachtige maatregelen
67. Het Hongaarse leger, aldus de bekendmaking, heeft bevel gekregen een grootscheepse actie te ondernemen, teneinde de poging tot een contrarevolutionaire putsch in Boedapest, die dinsdag begon, definitief de kop te drukken.
68. De opstandelingen in de Hongaarse hoofdstad hebben geschoten op ambulance-wagens en ziekenhuizen.
69. Nagy kondigde aan, dat zijn regering met de Sovjet-Unie besprekingen zal voeren ten einde een terugtrekking van de Sovjet-troepen uit Hongarije te verkrijgen en Sovjet-Hongaarse betrekkingen te baseren op gelijkheid en nationale onafhankelijkheid.
70. Nagy kondigde aan, dat zijn regering met de Sovjet-Unie besprekingen zal voeren ten einde een terugtrekking van de Sovjet-troepen uit Hongarije te verkrijgen en Sovjet-Hongaarse betrekkingen te baseren op gelijkheid en nationale onafhankelijkheid.
71. „Szabad Nép”, het orgaan van de Hongaarse Werkerspartij wees erop dat „de onverantwoordelijke en misdadige activiteiten van leidende personen deze opstand hebben geïmproviseerd”.
72. Hongaarse arbeiders ten strijde tegen contra-revolutie
73. Het Centraal-Comité van de Hongaarse Werkerspartij heeft gisteren een oproep gericht aan de opstandelingen in Boedapest, om de wapenen voor 10 uur 's avonds neer te leggen.
74. In de bekendmaking voor Radio-Boedapest wordt gezegd, dat “degenen die blijven doorstrijden geen democratisch en socialistische Hongarije wensen, maar de heerschappij van het kapitalisme”.
75. Reuter meldt, dat een groep Hongaarse “rebellens”, uit alle macht “Duitsland”, Deutschland über alles” zingend, bij Nickeldorf aan de Oostenrijkse grens was gekomen en had geschreeuwd: “Tot ziens, over drie weken ontmoeten wij elkaar weer in Wenen”.
76. In hetzelfde pamflet wordt op grove wijze getracht, verwarring te stichten door de bewering dat de bestuurders van de Hongaarse Werkerspartij, Nagy en Kadar, lid zouden zijn van de militaire junta.
77. Hierbij werden negentien plaatselijke leiders van de Hongaarse arbeidersbeweging op beestachtige wijze opgehangen.
78. De bijzondere correspondent in Hongarije van het Joegoslavische blad “Politika”, deelde details mede over het begin van de strijd in Boedapest.
79. Tienduizenden mensen hielden dinsdag een vreedzame demonstratie in de Hongaarse hoofdstad.
80. Radio-Boedapest heeft vanmorgen medegedeeld, dat de groepen opstandelingen op het Szena-plein, die als laatsten de strijd in de Hongaarse hoofdstad nog voortzetten, hun wapens thans eveneens hebben neergelegd.
81. De opperbevelhebber van de NAVO, generaal Guenther, zei eerder, dat de toestand in Hongarije „enorme mogelijkheden biedt”.
82. Turkije heeft de Permanente Raad van de NAVO verzocht, „de gebeurtenissen in Polen en Hongarije bespreken”.
83. De nieuwe minister van Defensie luitenant-generaal Karoly Janza, heeft tijdens het weekeinde ontkend, dat de Sowjet-troepen in Hongarije grootscheepse militaire operaties uitvoeren.
84. Naarmate de strijd vermindert, nemen eenheden van het Hongaarse volksleger het herstel van de orde in handen” aldus de minister.
85. Een aantal gewapende groepen vroeg de wapens aan eenheden van het Hongaarse leger te mogen overhandigen.
86. Peter Stephens, corespondent van de Engelse „Daily Mirror” heeft een bezoek gebracht aan het westen van Hongarije.
87. Hij deelt vanmorgen mede dat „niemand van de Sovjet-troepen, die in dit gebied gestationeerd zijn, op de Hongaren geschoten heeft”.
88. Een speciale verslaggever van Reuter, Peter Howard, die in de westelijke provincies van Hongarije heeft rondgereisd, schrijft, dat onder de opstandelingen diepgaande meningverschillen bestaan.
89. „Onze jeugd ging in de strijd voor een onafhankelijke en democratische Hongarije en zal weten hoe zij zich tegen reactionaire groepen moet verdedigen”, aldus het blad.

90. Wij willen een onafhankelijke en socialistisch Hongarije.”
91. Zolas reeds gemeld heeft de Amerikaanse onder-minister van Buitenlandse Zaken, Robert Murphy, zaterdag de Hongaarse ambassade-secretaris Zador bij zich ontboden en „inlichtingen gevraagd...”
92. Maandag middag hebben, naar de correspondent van Borba meegedeelt, deze conta-revolutionairen een aanval ondernomen op het gebouw van Szabad Nep, het orgaan van de Hongaarse Werkerspartij en het enige tijd bezet.
93. Het secretariaat van het district Boedapest van de Hongaarse Werkerspartij heeft, volgens Radio-Boedapest, alle leden van de partij die met wapens kunnen omgaan, opgeroepen zich onmiddellijk te melden bij het hoofdgebouw van de partij.
94. De leider van de Hongaarse politieke vluchtelingen in het Westen die vroegere president Ferenc Nagy, die in 1948 Hongarije moest verlaten, heeft vanuit Parijs een bezoek aan Wenen gebracht voor geheime besprekingen.
95. De leider van de Hongaarse politieke vluchtelingen in het Westen die vroegere president Ferenc Nagy, die in 1948 Hongarije moest verlaten, heeft vanuit Parijs een bezoek aan Wenen gebracht voor geheime besprekingen.
96. In New York is bekend gemaakt, dat Hongaren in Amerika plannen hebben een „vrijwilligers leger” te vormen, dat zich bij de contra-revolutionairen zou aansluiten.
97. Een groep van 20 Hongaren in West-Duitsland is uit Nuernberg naar Hongarije vertrokken.
98. Een groep van 20 Hongaren in West-Duitsland is uit Nuernberg naar Hongarije vertrokken.
99. Radio-Boedapest meldt, dat het ministerie van Defensie een overeenkomst met de opstandelingen heeft gesloten, dat Sovjet-troepen Boedapest zullen verlaten 24 uur, nadat de opstandelingen hun wapens aan Hongaarse militairen hebben overgedragen.
100. „Geen versterkingen naar Hongarije”
101. Tijdens een receptie op de Turkse ambassade in Moskou heeft de Sovjet minister van Defensie, Maarschalk Zjoekow, in antwoord op vragen van westelijke journalisten medegedeeld, dat geen troepenbewegingen naar Hongarije plaatsvinden.
102. De volgens het Pact van Warschau in Hongarije verblijvende troepen zijn voldoende sterk om de door de Hongaarse regering gevraagde hulp te verlenen.
103. De volgens het Pact van Warschau in Hongarije verblijvende troepen zijn voldoende sterk om de door de Hongaarse regering gevraagde hulp te verlenen.
104. „In deze omstandigheden vroeg de Hongaarse regering om hulp en wij waren ten volle gerechtigd deze te verlenen.
105. De Sowjet-regering verklaart, het diep te betreuren, dat de poging van de contra-revolutie in Hongarije, de ontevredenheid van een deel van het werkende volk ter ondermijning van de volksdemocratie uit te buiten, tot bloedvergieten heeft gedeeld.
106. Verdediging socialisme heilige plicht Hongaarse werkers
107. Zij wijst erop dat zij op verzoek van de Hongaarse Volksregering aan de Sowjet- eenheden in Hongarije opdracht heeft gegeven, behulpzaam te zijn bij het herstel van de orde in Boedapest.
108. Zij wijst erop dat zij op verzoek van de Hongaarse Volksregering aan de Sowjet- eenheden in Hongarije opdracht heeft gegeven, behulpzaam te zijn bij het herstel van de orde in Boedapest.
109. Zij verklaart verder, dat zij, aangezien een voortgezet verblijf van de Sowjet-eenheden in Hongarije tot een verscherping van de toestand zou kunnen leiden, aan haar bevelhebber heeft opgedragen, de Sowjet-eenheden uit Boudapest terug te trekken, zodra de Hongaarse regering dit nodig acht.
110. Zij verklaart verder, dat zij, aangezien een voortgezet verblijf van de Sowjet-eenheden in Hongarije tot een verscherping van de toestand zou kunnen leiden, aan haar bevelhebber heeft opgedragen, de Sowjet-eenheden uit Boudapest terug te trekken, zodra de Hongaarse regering dit nodig acht.
111. De verdediging van de socialistische verworvenheden van volksdemocratisch Hongarije is thans de voornaamste en heilige plicht van de werkers, boeren en intellectuelen, aldus de verklaring waarvan men de tekst op pagina twee vindt.
112. Radio-Boedapest heeft gisteren een verklaring uitgezonden van de Hongaarse premier, Nagy, waarin gezegd wordt, dat overeenkomstig door de nieuwe Hongaarse regering gedane verzoek, de terugtrekking van de Sowjet-troepen uit Boedapest reeds is begonnen.
113. Radio-Boedapest heeft gisteren een verklaring uitgezonden van de Hongaarse premier, Nagy, waarin gezegd wordt, dat overeenkomstig door de nieuwe Hongaarse regering gedane verzoek, de terugtrekking van de Sowjet-troepen uit Boedapest reeds is begonnen.
114. Na Nagy kwam dr Zoltan Tildy, die tot 1948 president van Hongarije was, voor de microfoon om bekend te maken dat er vrije verkiezingen zullen worden gehouden.
115. Westelijke interventie in Hongarije

116. Ambulance-vliegtuigen, die zogenaamd met bloedplasma en andere medische uitrusting op Hongaarse vliegvelden landen, brengen in werkelijkheid wapens en versterkingen voor de contra-revolutionaire legers.
117. Van Sowjet-zijde in Hongarije is dit gisteren verklaard.
118. Vanaf stations in Oostenrijk vertrekken honderden voormalige officieren en aanhangers van het Horthy-regime, die door de emigrantenorganisaties in West-Europa en Amerika zijn georganiseerd, per trein naar Hongarije.
119. Volgens de brief zou de Hongaarse regering het bijstandsverdrag van Warschau eenzijdig en onmiddellijk hebben opgezegd en de Hongaarse "neutraliteit" hebben uitgeroepen.
120. Volgens de brief zou de Hongaarse regering het bijstandsverdrag van Warschau eenzijdig en onmiddellijk hebben opgezegd en de Hongaarse "neutraliteit" hebben uitgeroepen.
121. Duizenden Horthy-aanhangers stromen Hongarije binnen
122. Achter een rookgordijn van gepraat over „heldhaftige opstand” en „Sowjet-troepenbewegingen”, wordt thans door Westelijke kringen met man en macht gewerkt aan het herstel van de oude reactionaire regime in Hongarije.
123. Zij zouden reeds contact hebben opgenomen met elementen van de vroegere „Pijlkruisers” (de Hongaarse nazi-partij) en ultranationalisten, die zich in Oostenrijk bevinden.
124. De herinnering aan de staatsgreep van Horthy in 1919 laat de geesten in Hongarije niet los.”
125. De Hongaarse werkers verzetten zich tegen deze ontwikkeling.
126. Het orgaan van de Tsjechoslowaakse Communistische Partij, „Rude Pravo”, schreef op 2 november, dat de idee van het socialisme diepe wortels heeft geschoten in de harten van miljoenen Hongaren.
127. „Berichten uit heel Hongarije spreken over een steeds hardnekkiger verzet tegen de reactionaire doeleinden van de contra-revolutionairen”, aldus „Rude Pravo”.
128. Tsjechoslowaakse ingenieurs, die uit Hongarije kwamen, hebben voor Radio- Praag verklaard, dat de arbeiders in de fabriek waar zij gewerkt hebben, vastbesloten zijn het socialisme te verdedigen.
129. Arbeiders uit verschillende delen van Hongarije hebben delegaties naar premier Nagy gestuurd en hem gevraagd, wat het nieuwe economische program van de regering is.
130. Hongaarse regering richt zich tot het volk
131. De nieuwe Hongaarse regering van Janos Kadar heeft vanmorgen een oproep aan het volk uitgeven, waarin zij zegt, dat de socialistische krachten van Hongarije en de Sowjet-troepen, die te hulp werden geroepen, hun taak hebben vervuld.
132. „Zij die het vraagstuk van Hongarije hier aan de orde hebben gesteld”, aldus verklaarde de Sowjet-vertegenwoordiger Sobolew gisteravond in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, „zijn niet geïnteresseerd in de rechten van het Hongaarse volk.
133. „Zij die het vraagstuk van Hongarije hier aan de orde hebben gesteld”, aldus verklaarde de Sowjet-vertegenwoordiger Sobolew gisteravond in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, „zijn niet geïnteresseerd in de rechten van het Hongaarse volk.
134. De Hongaarse regering heeft tijdens de zitting een telegram aan de UNO (United Nation Organisation) gestuurd, waarin zij het houden van een debat over de toestand in Hongarije onwettig noemt.
135. De Hongaarse regering heeft tijdens de zitting een telegram aan de UNO (United Nation Organisation) gestuurd, waarin zij het houden van een debat over de toestand in Hongarije onwettig noemt.
136. Hongaarse regering: Behandeling onwettig
137. Aan het eind van deze vergadering werd een resolutie aangenomen, waarin de Sowjet-Unie van „agressie” tegen Hongarije wordt beschuldigd en de secretaris-generaal wordt verzocht „een onderzoek in te stellen naar de toestand in dat land”.
138. Zeven landen stemden tegen, waaronder de Sowjet-Unie en Polen. Sobolew verklaarde, dat deze revolutie een inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van Hongarije is.
139. Hij maakte bezwaar tegen bespreking van het Hongaarse vraagstuk, aangezien het hier gaat om de machtsbevoegdheid van de Hongaarse regering.
140. Hij maakte bezwaar tegen bespreking van het Hongaarse vraagstuk, aangezien het hier gaat om de machtsbevoegdheid van de Hongaarse regering.
141. De laatste berichten uit Hongarije vermelden, dat de rust en orde in het land terugkeerden en dat de arbeiders de val van de regering Nagy en de instelling van een nieuwe arbeiders- en boerenregering ondersteunen.
142. In de UNO wordt gepoogd een verdraaide voorstelling van aanwezigheid van Sowjet-troepen in Hongarije te geven.
143. Sobolew zei verder, dat de Verenigde Staten, Engeland en Frankrijk de UNO in de zogenaamde Hongaarse situatie wilden mengen, ondanks de bezwaren van de „wettige Hongaarse regering, die

- duidelijk in haar verklaring van 28 oktober aan de secretaris-generaal had gezegd, dat het dit als een onaanvaardbare inmenging van de UNO in zijn binnenlandse aangelegenheid zou beschouwen.”
144. Sobolew zei verder, dat de Verenigde Staten, Engeland en Frankrijk de UNO in de zogenaamde Hongaarse situatie wilden mengen, ondanks de bezwaren van de „wettige Hongaarse regering, die duidelijk in haar verklaring van 28 oktober aan de secretaris-generaal had gezegd, dat het dit als een onaanvaardbare inmenging van de UNO in zijn binnenlandse aangelegenheid zou beschouwen.”
 145. Het is geen toevaligheid, dat Frankrijk, Engeland en Amerika hebben aangedrongen op de discussies over Hongarije op het moment, dat de UNO-assemblés de taak heeft om onmiddellijk en doeltreffend op te treden om een eind te maken aan de agressie tegen Egypte.
 146. De UNO kan de pogingen van het Hongaarse volk om zijn eigen binnenlandse problemen te regelen niet verhinderen en zich er niet in mengen.
 147. Zij kan en mag niet verhinderen, dat het Hongaarse volk zijn historische veroveringen tegen de aanvallen van de fascistische elementen in Hongarije heeft aangespoord om hun duistere subversieve activiteiten tegen het Hongaarse volk en zijn wettige regering voort te zetten.
 148. Zij kan en mag niet verhinderen, dat het Hongaarse volk zijn historische veroveringen tegen de aanvallen van de fascistische elementen in Hongarije heeft aangespoord om hun duistere subversieve activiteiten tegen het Hongaarse volk en zijn wettige regering voort te zetten.
 149. Zij kan en mag niet verhinderen, dat het Hongaarse volk zijn historische veroveringen tegen de aanvallen van de fascistische elementen in Hongarije heeft aangespoord om hun duistere subversieve activiteiten tegen het Hongaarse volk en zijn wettige regering voort te zetten.
 150. Nieuwe Hongaarse regering strijdt voor behoud socialisme
 151. Nadat de laatste dagen de contra-revolutionaire terreur uitgeoefend door duizenden Horthy-fascisten, die het land waren binnengestroomd, in Boedapest en andere delen van Hongarije een ongekende omvang had aangenomen, heeft zaterdag een groep ministers uit de kabinet-Nagy een nieuwe regering gevormd.
 152. De initiatiefnemers tot de vorming van de nieuwe regering publiceerden zaterdag een brief aan het Hongaarse volk, waarin onder meer melding werd gemaakt van de moord op een reeks vooraanstaande leden van de Hongaarse arbeidersbeweging.
 153. De initiatiefnemers tot de vorming van de nieuwe regering publiceerden zaterdag een brief aan het Hongaarse volk, waarin onder meer melding werd gemaakt van de moord op een reeks vooraanstaande leden van de Hongaarse arbeidersbeweging.
 154. Zondag publiceerde de regering-Kadar haar programma, waarin ze onder meer aankondigt, dat zij na herstel van rust en orde met de Sowjet-Unie en de andere leden van het pact van Warschau in contact zal treden over de aanwezigheid van Sowjet-troepen op Hongaars grondgebied.
 155. De Hongaarse vertegenwoordiger, Szabo, lichte de Raad in over de vorming van een nieuwe regering en deelde mee, dat hij nog niet in staat was geweest met Boedapest contact opnemen.
 156. In de gehele Westelijke wereld is naar aanleiding van de nieuwe ontwikkeling in Hongarije een tomeloze anti-communistische campagne begonnen.
 157. Wat hun plannen waren bleek uit een radio-toespraak van kardinaal Mindszenty, die zaterdag o.m. eiste dat het particuliere bezit beschermd moest worden d.w.z. teruggave van de fabrieken aan de vroegere eigenaren, dat de kerk haar bezittingen terug moest krijgen – de kerk was voor de revolutie de voornaamste grootgrondbezitter van Hongarije – en dat de katholieke scholen heropend moesten worden.
 158. De nieuwe revolutionaire Hongaarse regering, die bestaat uit Janos Kadar, minister-president, Ferenc Munnichm vice-premier en minister van de Strijdkrachten; Imre Horvath, minister van Buitenlandse Zaken; Istvan Kosza, minister van Financien; Antal Apro, minister van de Zware Industrie; Imre DeGo, minister van Landbouw en Sandor Ronai, minister van Handel heeft zich met een oproep tot het Hongaarse volk gericht.
 159. De nieuwe revolutionaire Hongaarse regering, die bestaat uit Janos Kadar, minister-president, Ferenc Munnichm vice-premier en minister van de Strijdkrachten; Imre Horvath, minister van Buitenlandse Zaken; Istvan Kosza, minister van Financien; Antal Apro, minister van de Zware Industrie; Imre DeGo, minister van Landbouw en Sandor Ronai, minister van Handel heeft zich met een oproep tot het Hongaarse volk gericht.
 160. De regering-Kadar verklaart dat zij na herstel van orde en rust in contact zal treden met de Sowjet-Unie en de andere leden van het pact van Warschau over de aanwezigheid van Sowjet-tropen op Hongaars gebied.
 161. Zij wijst erop, dat de zaak van het socialisme in Hongarije in gevaar is en dat de contra-revolutionaire samenzweerders zich door hun genadeloze jacht op alle democraten steeds meer ontmaskeren.
 162. De verklaring sluit met een beroep op alle communisten, georganiseerde arbeiders, boeren en jongeren zich achter de Hongaarse revolutionaire arbeiders en boerenregering aan een te sluiten.

163. Het voegde eraan toe: „Maar men kan het feit niet voorbij zien, dat het gebruik van deze troepen het resultaat was van een deervolte ontwikkeling in Hongarije.
164. Hij maakte bezwaar tegen bespreking van het Hongaarse vraagstuk, aangezien het hier gaat om de machtsbevoegdheid van de Hongaarse regering.
165. Hij maakte bezwaar tegen bespreking van het Hongaarse vraagstuk, aangezien het hier gaat om de machtsbevoegdheid van de Hongaarse regering.
166. De Amerikaanse regering heeft een resolutie ingediend, waarin de secretaris generaal verzocht wordt een onderzoek naar de toestand in Hongarije in te stellen en de Hongaarse en de Sowjet-regering wordt uitgenodigd vertegenwoordigers van de secretaris-generaals toe te laten.
167. De Amerikaanse regering heeft een resolutie ingediend, waarin de secretaris generaal verzocht wordt een onderzoek naar de toestand in Hongarije in te stellen en de Hongaarse en de Sowjet-regering wordt uitgenodigd vertegenwoordigers van de secretaris-generaals toe te laten.
168. Voorts wordt in deze resolutie stopzetting van wat genoemd wordt „Sowjet-agressie” tegen het Hongaarse volk verlangd.
169. De regering-Kadar heeft een telegram aan de UNO gestuurd, waarin verklaard wordt dat het verzoek van Nagy om een debat over de toestand in Hongarije te houden onwettig is.
170. Open brief van leden Hongaarse regering
171. Wij, ministers, ex-leden van de regering-Imre Nagy, – Antal Apro, Janos Kadar, Istvan Kossa en Ferenc Munnich – verklaren, dat wij op 1 november 1956 gebroken hebben met deze regering, ons hebben genomen tot de vorming van een Hongaarse revolutionaire arbeiders- en boerenregering.
172. Hongaarse werkers, patriotten, arbeiders, kameraden!
173. Wij roepen alle waarachtige zonen van onze Volksrepubliek, allen die het socialisme ondersteunen en bovenal alle communisten, arbeiders, mijnwerkers, de beste zonen van de boeren en intelligentsia op om alle maatregelen te ondersteunen van de Hongaarse Radio-Boedapest deelde in de loop van de nacht mee, dat Ernő Gerő, voormalig eerste secretaris van de Hongaarse Werkerspartij, op barbaarse wijze door fascistten vermoord is.
174. Wij roepen alle waarachtige zonen van onze Volksrepubliek, allen die het socialisme ondersteunen en bovenal alle communisten, arbeiders, mijnwerkers, de beste zonen van de boeren en intelligentsia op om alle maatregelen te ondersteunen van de Hongaarse Radio-Boedapest deelde in de loop van de nacht mee, dat Ernő Gerő, voormalig eerste secretaris van de Hongaarse Werkerspartij, op barbaarse wijze door fascistten vermoord is.
175. Hongaarse regering noemt herstel vreedzaam leven eerste taak
176. De regering-Kadar heeft aan het Hongaarse volk een oproep gericht tot massale ondersteuning in de strijd tegen de contra-revolutie.
177. In Hongarije loopt de strijd ten einde, al meldt radio-Boedapest, volgens Reuter, dat de overwinning op de pogingen tot contra-revolutie nog niet is geconsolideerd.

DE TELEGRAAF kernwoorden met Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars, Hongaarse

75. Hongarije volgt Pools voorbeeld
76. Nadat gistermiddag in Boedapest massale demonstraties tegen de Russische troepen in Hongarije en vóór een nieuwe regering met Imre Nagy hadden plaatsgevonden, kwamen gisteravond berichten uit Boedapest, dat de stad „kookt” in de worsteling zich los te rukken van Moskou.
77. De Hongaarse minister van Binnenlandse Zaken, Biros, had echter iedere demonstratie verboden.
78. Maar dit “gebaar” eindigde met een massale eis dat de Hongaarse regering een soortgelijke “verklaring van onafhankelijkheid” van Moskou zou uitgeven als de Polen deze week hebben gelanceerd.
79. Later in de middag arriveerde ook het centrale comité van de Hongaarse communistische jeugdbeweging “Disz” bij de Poolse ambassade om aan de betoging deel te nemen.
80. En terwijl overal het Hongaarse volkslied werd gehoord, kwamen uit de geleerden der studenten nieuwe eisen naar voren: “Herziening van de Hongaars-Russische betrekkingen, herziening van de productiequota van de arbeiders en van de lonen.
81. En terwijl overal het Hongaarse volkslied werd gehoord, kwamen uit de geleerden der studenten nieuwe eisen naar voren: “Herziening van de Hongaars-Russische betrekkingen, herziening van de productiequota van de arbeiders en van de lonen.

82. Het Hongaarse uranium mag niet meer naar Rusland worden vervoerd, maar moet voor harde valuta aan het Westen worden verkocht, herziening van alle politieprocessen, vrijlating van de politieke gevangenen.”
83. Radio-Boedapest deelde gisteravond mee, dat Imre Nagy een delegatie van Hongaarse jongeren in het parlamentsgebouw had ontvangen.
84. Nagy premier / Rode leger te hulp geroepen / Tanks in actie / Maar Hongaren nog in volle opstand
85. Na 24 uur van wanhopige strijd in een brandend Boedapest tegen Russische tanks, Russische artillerie en Russische straaljagers moet de Hongaarse regering nog erkennen, dat de opstand nog niet is neergedagen. Deze opstand, die honderden en misschien wel duizenden levens moet hebben gekost, ontstond gisteravond uit een „vreemdzame betoging”.
86. Radio-Moskou meldde tegen middernacht, dat de revolutie van „fascisten en contra-revolutionairen” in Boedapest, Debreczen en andere Hongaarse steden was mislukt.
87. Maar de teruggkeer van de man als premier die in 1953 tevergeefs had getracht een milder bewind in Hongarije in te voeren was toen al te laat.
88. En toen begon voor de Hongaarse radio een hartverscheurend „luisterspel”: berichten over gevechten, oproepen de strijd te staken een rede van de vroegere socialistische premier Arpad Szakasits die met gebroken stem stamelde „Mijn vrienden, mijn kameraden, mijn landgenoten, laten wij niet tegen elkaar vechten.”
89. De Hongaarse minister van Binnenlandse Zaken zei: „Er zal geen genade zijn...”
90. Een Westelijke diplomaat die vandaag uit Boedapest naar Belgrado is gereisd, vertaalde dat Hongaarse legerofficieren weigeren tegen de opstandelingen te vechten.
91. Alle verbindingen met Hongarije zijn thans verbroken.
92. „WELKE was nu Radio-Boedapest?” vullen vele Nederlandse luisteraars, belust op nieuws uit de Hongaarse hoofdstad, zich gisteravond hebben afgevraagd.
93. Vrijwel de hele avond waren er nl. Op precies dezelfde golflengte, 550 á 560 meter, twee zenders in het Hongaars in de lucht, die volkomen door elkaar heen werkten en elkaar vaak geheel overstemden.
94. Om tien minuten over halfnegen zweeg de ene zender enkele minuten waarop via de andere steeds een korte opwekking volgde tot alle Hongaarse arbeiders vandaag het wek neer te leggen.
95. Om precies negen uur zond de ene Hongaarse zender een pianoconcert van Tsaikowski uit en hield de andere zender, zwak op de achtergrond in het Duits een pleidooi, dat kenmerkelijk voor het buitenland bedoeld was.
96. Hierin werd o.a. medegedeeld, dat Hongarije een zuiver socialistische staat was geworden, die echter vrij was van communistische invloeden „Onze beweging zal overslaan naar andere landen, zoals ook de beweging in Polen naar Hongarije is overgeslagen.
97. Hierin werd o.a. medegedeeld, dat Hongarije een zuiver socialistische staat was geworden, die echter vrij was van communistische invloeden „Onze beweging zal overslaan naar andere landen, zoals ook de beweging in Polen naar Hongarije is overgeslagen.
98. Op de andere zender werd toen het concert onderbreken met een mededeling dat de medigte, die voor een ziekenhuis te Boedapest stond, thans met „zachte drang zou worden verwijderd” en de Hongaar maande de luisteraars om huurwoning niet te verlaten.
99. HONGAARSE LEGER WEIGERDE TE VECHTEN
100. Hongaarse soldaten zijn de afgelopen dagen masaal naar de opstandelingen overgelopen en vechten nu, in de macht van donderdag op vrijdag, nog steeds in het centrum van Boedapest aan de zijde van studenten en jonge arbeiders, ondanks het feit, dat honderden Russische tanks tegen de verzetshaarden zijn ingezet.
101. Bovendien beloofde Nagy tijdens een radio... dat hij de terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije zou eisen, zodra de opstandelingen hun wapens zouden hebben neergelegd.
102. En belofte, dat de regering en de communistische partij van de „tragische feiten” zouden leren, maar tevens de verzekering dat Hongarije in het communistische kamp zou blijven.
103. Dit wijst erop – en in feite wijst alles erop – dat Hongaarse troepen de zijde van de opstand zijn gekomen.
104. Vele ooggetuigen beweren bovendien ... en niet alleen Hongaarse troepen en vele gevallen hebben ook soldaten van het Rode Leger zich met de Hongaarse opstandelingen verbroederd.
105. Vele ooggetuigen beweren bovendien ... en niet alleen Hongaarse troepen en vele gevallen hebben ook soldaten van het Rode Leger zich met de Hongaarse opstandelingen verbroederd.
106. En een reisiger, die vandaag in Wenen is aangekomen, vertelt: „Ik zag 12 Russische tanks die door Hongaarse soldaten waren vernietigd.

107. Het is in feite deze dramatische weigering van het Hongaarse leger de orderes van de regering uit te voeren, die Nagy heeft genoodzaakt het Russische leger te hulp te roepen.
108. GEHEEL HONGARIJE NU IN OPSTAND
109. Ten korte van misschien tienduizenden doden schijnt in Hongarije het ongelofelijke waar te worden: de Russische tanks kunnen het niet bolwerken en de opstand breidt zich langzamerhand over het gehele land uit.
110. Er zijn reeds berichten, dat het gehele westen van Hongarije in handen van de opstandelingen is, dat zij in het zuiden terrein winnen en in het noordoosten sterke bolwerken bezitten.
111. In een latere uitzending zei de radio, dat groepen rebellen in verscheidene districten van de Hongaarse hoofdstad inderdaad de wapens hebben neergelegd.
112. Een stortvloed van berichten uit Hongarije stort zich over de wereld en zij hebben twee thema's. Het ene thema is dood en verschrikking. Het andere: een kleine lichtglimp van hoop.
113. Berichten over dergelijke gevechten komen thans ook uit andere Hongaarse steden, uit Magyarovar, uit Gyoer, uit Debrecen, uit Kaposvar en Szeged.
114. Volgens een bericht uit Warschau is er zelfs een contra-revolutionaire regering in het noordoosten van Hongarije gevormd.
115. De massamoord op het plein voor het parlamentsgebouw is een voorbeeld van de wreedheid van de Russen en de Hongaarse veiligheidspolitie.
116. Deze mensen zagen, hoe de Russische troepen de Hongaarse vlag aan hun tanks bevestigden.
117. De Russen sprongen uit hun tanks en omarmden de Hongaren.
118. Zij juichten nog steeds en zongen Hongaarse en nationale liederen.
119. Drie droegen de Hongaarse uniform, de gehate rode ster was eraf getrokken.
120. Andere droegen groen-wit-rode armbanden, de nationale kleuren van Hongarije.
121. Nimmer voor de Russen het land uit zijn en de AVH (de Hongaarse geheimpolitie, zij sprak het uit als AVO) helemaal weg is.”
122. Noord-Hongaarse industriestadje Gyoer aan, nadat er een hevig gevecht tussen Hongaarse geheime politie was geleverd, waarbij honderden personen weden gedood of gewond, zo meldt onze bijzondere correspondent van de Oostenrijkse-Hongaarse grens.
123. Noord-Hongaarse industriestadje Gyoer aan, nadat er een hevig gevecht tussen Hongaarse geheime politie was geleverd, waarbij honderden personen weden gedood of gewond, zo meldt onze bijzondere correspondent van de Oostenrijkse-Hongaarse grens.
124. Noord-Hongaarse industriestadje Gyoer aan, nadat er een hevig gevecht tussen Hongaarse geheime politie was geleverd, waarbij honderden personen weden gedood of gewond, zo meldt onze bijzondere correspondent van de Oostenrijkse-Hongaarse grens.
125. Imre Nagy, de „Titoïstische” premier van Hongarije, is door de knieën gegaan voor de opstandelingen. Vanavond verklaarde hij over radio-Boedapest, dat:
126. De Russische troepen onmiddellijk uit Boedapest worden teruggetrokken. Dit is overeengekomen met de bevelhebber van de Sovjettroepen in Hongarije;
127. Besprekingen over de evacuatie van het Sovjetleger uit geheel Hongarije direct zullen beginnen;
128. De zo gehate veiligheidspolitie (de Hongaarse MVD) zal worden ontbonden en vervangen door een nieuwe politie-organisatie, waarvan de leden zullen worden gerekruteerd uit het leger, de gewone politie en arbeiders.
129. W.-Hongarije bevrijd
130. Nagy's rede kwam drie uur voor het aflopen van het ultimatum dat de in Gyoer gevormde Hongaarse tegenregering hem vandaag had gezonden.
131. Deze regering had Nagy telefonisch medegedeeld, dat hij tot vanavond tien uur de tijd had de Russen het land uit te sturen, daar anders de tienduizenden opstandelingen, die het westen van Hongarije volledig in handen hebben, naar Boedapest zouden oprukken.
132. Reeds eerder op de dag had de Hongaarse premier het leger opdracht gegeven, niet meer op de opstandelingen te schieten, en beloofd, dat niemand, die de wapens tegen de Russen heeft opgenomen, een haar zou worden gekrenkt.
133. De voorstellen die Nagy vanavond deed, waren vanavond goedgekeurd door het centrale comité van de Hongaarse communistische partij, dat in spoedzitting was bijeen gekomen.
134. Waarnemers in Wenen maakten uit de rede van Nagy op, dat de Hongaarse regering de meeste eisen van de rebellen heeft ingewilligd.
135. Radio-Gyoer liet vanavond nog de eis horen, dat de Sovjet-troepen met de „witte vlag” uit het land zouden moeten trekken en dat de „tegenregering” verder wenste, dat Hongarije het lidmaatschap van het pact van Warschau, de Rode-NATO, moet opzeggen.

136. De Hongaarse regering had zich op dit pact beroepen toen zij bij begin van de opstand de Russische troepen te hulp riep.
137. Andere zenders van de standelingen o.a. in Miskolc in Noord-Hongarije, drongen er bij de nieuw gevormde arbeidersraden op aan samen te werken bij het opstellen van een nieuw regeringsprogramma.
138. Een delegatie van Hongaarse opstandelingen kwam vanavond de Oostenrijkse grens over om naar Wenen te gaan, waar zij bij de Amerikaanse ambassade om hulp uit de Ver. Staten wilden gaan vragen.
139. Nagy's capitulatie scheen juist op tijd te zijn gekomen want er kwamen reeds berichten, dat de Sovjets versterkingen uit Tsjechoslowakije en Rusland zelf naar de Hongaarse hoofdstad aanvoerden.
140. Tien miljoen Hongaren dreigen het slachtoffer van een groot bedrog te worden.
141. Gisteren werd de vrijheidstrijders van Hongarije beloofd, dat, wanneer zij hun wapens zouden inleveren, de Russen het land zouden verlaten.
142. Dit is de grote leugen – de Russen hebben Hongarije niet verlaten...zij zullen het niet verlaten...en het ziet er naar uit, dat zij ooit Hongarije zullen verlaten.
143. Dit is de grote leugen – de Russen hebben Hongarije niet verlaten...zij zullen het niet verlaten...en het ziet er naar uit, dat zij ooit Hongarije zullen verlaten.
144. Maarschalk Zjoekov, de Russische minister van Defensie, ontkende, dat er de laatste 64 uur versterkingen naar Hongarije zouden zijn gezonden, terwijl minister Selwyn Lloyd in het Britse Lagerhuis daarentegen verklaarde, berichten te hebben dat de Russen wel degelijk een aanzienlijke troepenmacht uit Roemenie hebben weggehaald.
145. De Russische troepen zijn in Hongarije op grond van het pact van Warschau, de rode tegenhanger van de NATO, en Zjoekov zei vanavond nog dat terugtrekking uit Hongarije door alle leden van het pact zal moeten worden goedgekeurd.
146. De Russische troepen zijn in Hongarije op grond van het pact van Warschau, de rode tegenhanger van de NATO, en Zjoekov zei vanavond nog dat terugtrekking uit Hongarije door alle leden van het pact zal moeten worden goedgekeurd.
147. Maar tien miljoen Hongaren zijn vastbesloten, dat de Russen zullen verdwijnen, ondanks er in Boedapest een tank op iedere hoek van de straat staat, kanonnen zijn opgesteld in parken en op pleinen en iedere brug wordt bestreken door machinegeweren.
148. Vanavond in Gyoer, het hoofdkwartier van de beweging „Vrij Hongarije”, waren duizenden naar vrijheid snakkende Hongaren van plan op mars te gaan naar Boedapest. Ik voorspel, dat zij zullen worden vermoord.
149. Vanavond in Gyoer, het hoofdkwartier van de beweging „Vrij Hongarije”, waren duizenden naar vrijheid snakkende Hongaren van plan op mars te gaan naar Boedapest. Ik voorspel, dat zij zullen worden vermoord.
150. Tot 30 km voor de hoofdstad zag ik Hongaarse vlaggen zonder rode ster.
151. Maar eerst in Boedapest zelf zag ik de werkelijke kracht van de Russische troepen in Hongarije.
152. Men vertelde mij, dat Hongaarse patriotten met een stuk antitankgeschut een gehele Sovjettankkolonne ophielden. Honderden kwamen om het leven.
153. De Hongaarse luchtmacht heeft de Russen een ultimatum gesteld: „Binnen 12 uur weg uit Boedapest of wij vallen aan”.
154. Het ultimatum was vervat in een proclamatie van het opperbevel van de luchtmacht, dat de zijde van premier Nagy koos, toen deze eisen van de Hongaarse vrijheidstrijders inwilligde.
155. Van gebouw tot gebouw zitten de Hongaarse vrijheidstrijders de vluchtende leden van de geheime politie arresteren van zodra ze een van hen te pakken krijgen, hangen ze hen op.
156. Vandaag haalden ze hun tanks weg van de Kilian-kazerne, waar 1000 Hongaarse verzetshelden, het merendeel studenten, een week lang onder de verschrikkelijke Sovjet-belegering hebben weten stand te houden.
157. Er zouden 2500 Russen gesneuveld zijn en 5000 gewond, terwijl de Hongaren 13000 mensen zouden hebben verloren o.w. 3000 verzetstrijders.
158. Hongaarse vluchteling in Amsterdam sprak na 5 jaar met Boedapest
159. Dit was een van de vele opmerkelijke uitlatingen van een Hongaarse huisvrouw, die wij gistermiddag tegen 6 uur per telefoon konden ondervragen door middel van haar in Amsterdam wonende zuster, de Hongaarse vluchteling, mevr. Judith Mindszenty.
160. Dit was een van de vele opmerkelijke uitlatingen van een Hongaarse huisvrouw, die wij gistermiddag tegen 6 uur per telefoon konden ondervragen door middel van haar in Amsterdam wonende zuster, de Hongaarse vluchteling, mevr. Judith Mindszenty.
161. „Ik heb mama aangevraagd, maar haar niet gekregen.” Vertelde de Hongaarse in Amsterdam.

162. Ontroering, blijdschap en verbazing klonken in de stem van de Hongaarse vluchteling, Judith Mindszenty (31), toen zij gistermiddag tegen 6 uur deed onze redactie in de gelegenheid werd gesteld te telefoneren met haar zuster in Boedapest.
163. Voor het eerst na vijf verschrikkelijke jaren hoorden zij elkanders stemmen weer: de vluchtelingen die na Russisch gevangenischap in het ruim van een Donauschip van Hongarije naar Oostenrijk wist te ontkomen.
164. Deze hoogontwikkelde vrouw – haar vader nam een vooraanstaande plaats in het vooroorlogse Hongaarse politieke leven in – wist in Nederland in haar onderhand te voorzien door o.a. het schrijven van voortreffelijke artikelen over haar arrestatie door de Russen en haar vlucht uit Hongarije.
165. Deze hoogontwikkelde vrouw – haar vader nam een vooraanstaande plaats in het vooroorlogse Hongaarse politieke leven in – wist in Nederland in haar onderhand te voorzien door o.a. het schrijven van voortreffelijke artikelen over haar arrestatie door de Russen en haar vlucht uit Hongarije.
166. **RUSSEN RUKKEN HONGARIJE BINNEN**
167. De vrijheidstrijd van de Hongaren nam gisteravond een dramatische wending: eindloze kolonnes Russische-tanks, kanonnen en vrachtauto's rolden het land binnen.
168. Hongarije trekt zich terug uit het Pact van Warschau.
169. Nagy zond tevens een telegram aan de Russische president maarschalk Worosjilov, waarin hij verzocht plaats en datum vast te stellen voor Hongaars-Russische regeringsbesprekingen over de terugtrekking van de sovjettroepen uit Hongarije.
170. Nagy zond tevens een telegram aan de Russische president maarschalk Worosjilov, waarin hij verzocht plaats en datum vast te stellen voor Hongaars-Russische regeringsbesprekingen over de terugtrekking van de sovjettroepen uit Hongarije.
171. De Russische troepen, die thans Hongarije van de Oekraïne en Roemenie uit binnenstromen, worden geschat op twee pantserdivisies en twee infanteriedivisies.
172. Volgens radio-Boedapest is de Hongaarse hoofdstad donderdagavond door de Russen gebombardeerd.
173. Gyoer, West-Hongarije, vrijdag
174. Onbevestigde berichten, die vanavond Wenen bereikten, melden, dat de Russische troepen de aanval hebben geopend op stellingen van de vrijheidsbeweging in Oost-Hongarije en Boedapest.
175. De Russische vliegtuigen, die op de door Russen bezette Hongaarse vliegvelden arriveerden, om zoals officieel werd gezegd Russische gezinnen te evacueren, voerden talloze sovjetmilitairen aan, die met tommyguns waren uitgerust.
176. In de strijd om de door Russische troepen bezette Kiliankazerne in Boedapest werden de Hongaarse opstandelingen – troepen aangevoerd door kolonel Pal Maleter, die zich tijdens de strijd zo dapper gedroeg, dat hij de bijnaam „de held van Boedapest” kreeg.
177. Hongaren verzochten hun gezant te verdwijnen
178. Amsterdam, donderdag – In Nederland verblijvende Hongaren hebben de Hongaarse gezant in Den Haag uitgenodigd, zijn post te verlaten.
179. Amsterdam, donderdag – In Nederland verblijvende Hongaren hebben de Hongaarse gezant in Den Haag uitgenodigd, zijn post te verlaten.
180. Terwijl een deputatie van zes Hongaren, vertegenwoordigers van diverse Hongaarse groeperingen in Nederland hun bezoek bij de gezant aflegden, was de Haagse politie gewaarschuwd dat er wellicht ongeregeldheden konden plaatsvinden.
181. Terwijl een deputatie van zes Hongaren, vertegenwoordigers van diverse Hongaarse groeperingen in Nederland hun bezoek bij de gezant aflegden, was de Haagse politie gewaarschuwd dat er wellicht ongeregeldheden konden plaatsvinden.
182. Onder leiding van de Hongaarse majoor Tölgyesij boden de Hongaren de gezant Kárpáti een memorandum aan, waarin werd geprotesteerd tegen zijn aanwezigheid, als zijnde een vertegenwoordiger van een bewind, dat in Hongarije zelf is weggevaagd.
183. Onder leiding van de Hongaarse majoor Tölgyesij boden de Hongaren de gezant Kárpáti een memorandum aan, waarin werd geprotesteerd tegen zijn aanwezigheid, als zijnde een vertegenwoordiger van een bewind, dat in Hongarije zelf is weggevaagd.
184. Onder leiding van de Hongaarse majoor Tölgyesij boden de Hongaren de gezant Kárpáti een memorandum aan, waarin werd geprotesteerd tegen zijn aanwezigheid, als zijnde een vertegenwoordiger van een bewind, dat in Hongarije zelf is weggevaagd.
185. De gezant antwoordde echter dat hij zich eveneens „nationaal communist” voelde, dat hij eveneens verlangde dat de Russen Hongarije zouden verlaten en dat hij, zolang hij niet werd teruggeroepen, zijn post zou blijven bezetten.

186. „Indien ik word teruggeroepen, zal ik terugkeren naar Hongarije en niet zoals geruchten willen, vluchten naar Rusland”, aldus de gezant.
187. In het gezantschap trof men, aldus een der leden van de deputatie, agenten aan van de Hongaarse veiligheidsdienst, die men herhaaldelijk had opgemerkt op nationalistische Hongaarse feesten in Nederland, waar zij zich zouden hebben uitgegeven voor nationalistische en verdreven Hongaren.
188. In het gezantschap trof men, aldus een der leden van de deputatie, agenten aan van de Hongaarse veiligheidsdienst, die men herhaaldelijk had opgemerkt op nationalistische Hongaarse feesten in Nederland, waar zij zich zouden hebben uitgegeven voor nationalistische en verdreven Hongaren.
189. In het gezantschap trof men, aldus een der leden van de deputatie, agenten aan van de Hongaarse veiligheidsdienst, die men herhaaldelijk had opgemerkt op nationalistische Hongaarse feesten in Nederland, waar zij zich zouden hebben uitgegeven voor nationalistische en verdreven Hongaren.
190. Vrijdagavond 8 uur zal in Amsterdam in de St.-Dominicuskerk aan de Spuistraat door in Nederland verblijvende Hongaren een rouwdienst worden bijgewoond.
191. Enkele in Nederland studerende Hongaarse studenten hebben inmiddels het plan opgevat naar Hongarije te reizen om daar zo mogelijk hulp te verlenen.
192. Enkele in Nederland studerende Hongaarse studenten hebben inmiddels het plan opgevat naar Hongarije te reizen om daar zo mogelijk hulp te verlenen.
193. Uitgebrande en in elkaar geschoten tanks, elektrische-trambovenleidingen die als kapotte wieden dwars over de straat liggen, dat alles is het beeld van de eens zo mooie Hongaarse hoofdstad, Boedapest.
194. Een ieder vertelde elkaar, dat de Russen in de ommen weer vanuit de Sovjet-Unie over de Hongaarse grens kwamen en de hoofdstad weer zouden aanvallen.
195. Hongarije in V-Raad
196. Met tien stemmen tegen een besloot de met spoed bijeengekomen Veiligheidsraad vannacht de Hongaarse kwestie in behandeling te nemen.
197. Het verzoek tot bespreking van het Hongaarse vraagstuk gin uit van Engeland, Frankrijk en Amerika.
198. Goed ingelichte Hongaarse kringen zelden vannacht, dat Hongarije en Rusland waren overeengekomen een gemengde commissie te vormen ter bespreking van de terugtocht de Sovjetroepen.
199. Goed ingelichte Hongaarse kringen zelden vannacht, dat Hongarije en Rusland waren overeengekomen een gemengde commissie te vormen ter bespreking van de terugtocht de Sovjetroepen.
200. Ned. Ambulances naar Hongarije
201. Het Ned. Rode Kruis is voornemens op korte termijn vijf ambulance –auto’s, elk uitsluitend bemand met twee chauffeurs uit de Rode-Kruiskolonnas, naar Hongarije te zenden.
202. Het informatiebureau van het Ned. Rode Kruis stelt de mogelijkheid open om contact te leggen met familieleden in Hongarije en verleent ook bemiddeling bij het verzenden van brieven.
203. Reeds is voor ruim f 500.000 aan medicamenten en levensmiddelen naar Hongarije gezonden en de stortingen op giro 777 van het Ned Rode Kruis hebben op 2 november de f 165.000 overschreden.
204. HONGAARS DRAMA WEKT ALOM AFSCHUW; V.S. IN UNO: „RUSSEN MOETEN TERUG”
205. Te midden van stijgende verontwoording en verbijstering in de gehele wereld over het Hongaarse drama, besprak de met spoed bijeengekomen Assemblee de Ver. Naties vannacht een scherp gestelde Amerikaanse resolutie, waarin wordt geëist:
206. Onmiddellijk stopzetting van de Russische aanval op Hongarije
207. Onmiddellijk erkenning van Hongarije’s recht de regering te kiezen, die het wenst
208. UNO-secretaris-generaal Hammarskjöld te machtigen door hem benoemde waarnemers naar Hongarije te zenden.
209. Hongarije en Rusland te vragen de UNO waarnemers toe te laten.
210. Alle UNO landen te vragen, de actie de UNO voor Hongarije te steunen.
211. Alle UNO-leden te vragen medische en andere hulp voor de noodlijdende Hongaren beschikbaar te stellen.
212. Deze nacht is het Ijzeren Gordijn weer rond rampzalig Hongarije dichtgeslagen – dichter dan ooit.
213. En met het uur namen in de gehele wereld de afschuw en verbijstering om het Hongaarse drama toe.
214. Elk contact tussen Hongarije en de buitenwegen was verbroken.
215. Alleen in Westelijk Hongarije houden nog verspreide verzetsstrijders stand.
216. Vast stond vannacht alleen dat een nieuwe met de Russen samenwerkende, Hongaarse regering de gevangengenomen regering van premier Imre Nagy had vervangen.
217. Hongarije’s nieuwe premier heet Janos Kadar.
218. Hij is secretaris-generaal van de Hongaarse communistische partij.
219. De vrijheidstrijd van Hongarije is beslist tussen vier uur in de middag.

- 220. Op dat moment was de Hongaarse delegatie, die met de Russen onderhandelde over de terugtocht der Sovjet-troepen reeds door de Sovjets verraderlijk gearresteerd.
- 221. Daarmede was het gewapende verzet van de Hongaren van zijn voornaamste leiders beroofd.
- 222. Want deze delegatie bestond uit de pas zaterdag benoemde Hongaarse minister van Defensie, generaal-majoor Pal Maleter, bekend geworden als „de held van Boedapest”, en de stafchef van het Hongaarse leger, generaal Farkas.
- 223. Want deze delegatie bestond uit de pas zaterdag benoemde Hongaarse minister van Defensie, generaal-majoor Pal Maleter, bekend geworden als „de held van Boedapest”, en de stafchef van het Hongaarse leger, generaal Farkas.
- 224. In een korte om de vijf minuten uitgezonden radioboodschap in het Hongaars en het Engels riep hij de wereld op Hongarije niet in de steek te laten.
- 225. In een korte om de vijf minuten uitgezonden radioboodschap in het Hongaars en het Engels riep hij de wereld op Hongarije niet in de steek te laten.

DE VOLKSKRANT kernwoorden met Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars, Hongaarse

- 102. Hongaren verzoenen zich met Tito
- 103. De Hongaarse en Zuidslavische communistische partijen hebben gisteravond formeel hun samenwerking hersteld, die bij de uitstoting van Tito uit de Kominform in 1948 volledig verbrekers werd.
- 104. Dit was het resultaat, dat de besprekingen tussen een Hongaarse delegatie met de Zuidslavische leiders in Tito's jachthuis in Beije aan de Donau bereikt werd.
- 105. Al deze bijzonderheden werden door radio-Boedapest omgeroepen kort nadat het rode Hongaarse partij-organ "Szabad Nep" met een opvallend artikel van verschenen, waarin gezegd werd, dat Hongarije zijn eigen weg naar het socialisme (communisme) moet gaan.
- 106. Al deze bijzonderheden werden door radio-Boedapest omgeroepen kort nadat het rode Hongaarse partij-organ "Szabad Nep" met een opvallend artikel van verschenen, waarin gezegd werd, dat Hongarije zijn eigen weg naar het socialisme (communisme) moet gaan.
- 107. De katholieke primaat van Hongarije aartsbisschop Mgr. Groenz, heeft bepaald dat van nu af aan geen staatsinmenging in kerkelijke conferenties behoeft te worden geduld.
- 108. De stad Boedapest is in opstand gekomen tegen de Hongaarse regering en tegen Moskou.
- 109. Het officiële Hongaarse persbureau MTI meldde omstreeks middernacht: "Vanavond hebben zich botsingen voorgedaan tussen betogers en binnenlandse veiligheidstroepen.
- 110. Oud-premier Imre Nagy, de kampioen van de "vrije" rode koers in Hongarije sprak de betogers toe tijdens een openluchtvergadering, waarop leuzen weerklonken als "Wij eisen onafhankelijkheid van Rusland".
- 111. Te elfder ure nog had de Hongaarse regering getracht, de demonstraties te verhinderen met een verbod.
- 112. Eerst werd zij aangekondigd als een gebaar van "sympathie en solidariteit" met Polen maar ze groeide uit tot een massale eis voor een soortgelijke Hongaarse "verklaring van onafhankelijkheid" van de macht van Moskou.
- 113. Anderen eisten, dat Rakosi, de afgezette Rusland gehaald wordt "om terecht te stalinistische dictator van Hongarije, uit staan voor een volkstribunaal".
- 114. De Hongaarse communistische partij heeft inmiddels ijlings haar goedkeuring witgesproken over de meetings, welke de Hongaarse studenten reeds enkele weken geleden hadden gehouden en voorop zij reconstructie van de regering Nagy hadden geëist.
- 115. In zijn radiorede eiste hij "waakzaamheid tegen de vijanden van de partij" en energieke maatregelen tegen hen, die de huidige communistische orde in Hongarije wensen te veranderen.
- 116. Hongaren vechten verbeten tegen Russische tanks en straaljagers
- 117. De opstandelingen in Boedapest voeren nog steeds een verbeten strijd tegen een zware Russische overmacht, die te hulp is geroepen door de nieuwe Hongaarse regering.
- 118. Volgens de jongste berichter van radio-Boedapest werd vannacht hevig gevochten rond de Robert Karoly kazerne en het hoofdkwartier van de communistische partij in het 13de district van Boedapest: een van de armste wijken in de stad. Hongaarse troepen maken met de opstandelingen gemene zaak.
- 119. De Hongaarse regering onder leiding van oud-titoïst Imre Nagy, heeft tot twee keer toe aan de opstandelingen een ultimatum gesteld.
- 120. Zij heeft de staat van beleg afgekondigd voor geheel Hongarije.

121. Oostenrijkse zakenlieden, die vannacht uit Hongarije terugkeerden, delen mee, dat ook in Debrecen en Szolnok en Szeged wordt gevochten.
122. Imre Nagy tijdens de betogingen van dinsdag door duizenden Hongaren gevierd als kampioen van de onafhankelijkheid van Rusland, werd plotseling tot premier benoemd.
123. Zijn eerste daad was de staat van beleg af te kondigen en de Russische troepen te hulp te roepen tegen de Hongaarse vrijheidsstrijders.
124. "Hongaarse kameraden, mijne vrienden", zo begon de nieuwe leider met vaste stem.
125. Hij zei: "Vijandige elementen hebben zich gemengd onder de vredelievende betoging der Hongaarse jeugd en zij hebben zowel de jongeren als de goedgelovige arbeiders misled.
126. Hij zei: "Vijandige elementen hebben zich gemengd onder de vredelievende betoging der Hongaarse jeugd en zij hebben zowel de jongeren als de goedgelovige arbeiders misled.
127. Hongarije is hermetisch afgesloten.
128. Hoewel het wanhopig verweer van de opstandelingen in Boedapest tegen een geconcentreerd optreden van de Russische en Hongaarse troepen grotendeels schijnt te zijn gesmoord in bloed deden zich gisteravond laat op verscheidene punten in de Hongaarse opstand weer incidenten voor.
129. Hoewel het wanhopig verweer van de opstandelingen in Boedapest tegen een geconcentreerd optreden van de Russische en Hongaarse troepen grotendeels schijnt te zijn gesmoord in bloed deden zich gisteravond laat op verscheidene punten in de Hongaarse opstand weer incidenten voor.
130. Gezegd werd dat voetgangers in de binnenstad van Boedapest komen niettegenstaande vroegere bewegingen van de Hongaarse radio dat de overheid "de toestand meester" is en dat de "orde is hersteld".
131. Minister president Imre Nagy van Hongarije heeft 's middags in een radiorede tot het Hongaarse volk gezegd dat hij onmiddellijk met de Sovjet-Unie zal onderhandelen over terugtrekking van de Russische bezettingstroepen indien de "revolutie wordt beëindigd".
132. Hij beloofde het volk dat Hongarije in de toekomstige betrekkingen met Rusland zou staan op "volledige nationale onafhankelijkheid en gelijkheid op vriendschappelijke basis".
133. Kadar was eerder op de dag benoemd tot eerste-secretaris van de Hongaarse communistische partij, in welke functie bij de fanatieke stalinist Erno Gero opvolgde.
134. Kort om 12 uur gistermiddag ontstond grote opwinding op het plein tegenover het parlamentsgebouw toen een Russische tank het vuur opende op tweeduizend demonstranten wier enige wapens Hongaarse vlaggen waren.
135. Mannen en vrouwen zwaaiden met de vlaggen en zongen het Hongaarse volkslied.
Uit de verwarrende en vaak tegenstrijdige berichten die het Westen gisteren uit het hermetisch van de rest van de wereld afgesloten Hongarije bereikten kan worden afgeleid dat:
136. VELE HONGAARSE SOLDATEN zich bij de opstandelingen hebben aangesloten.
137. Een van de eerste reizigers die sinds de opstand de Oostenrijks-Hongaarse grens overkwamen, vertelde gisteren in Wenen dat hij had gezien hoe tien Hongaarse tanks die woensdagmorgen Boedapest binnenrolden duidelijk lieten merken dat zij het niet op de opstandelingen hadden voorzien.
138. Een van de eerste reizigers die sinds de opstand de Oostenrijks-Hongaarse grens overkwamen, vertelde gisteren in Wenen dat hij had gezien hoe tien Hongaarse tanks die woensdagmorgen Boedapest binnenrolden duidelijk lieten merken dat zij het niet op de opstandelingen hadden voorzien.
139. Hongaarse soldaten mengden zich onder de mensen.
140. Radio-Boedapest de zonderlingste mededelingen en boodschappen over het gistende Hongarije uitstortte.
141. "Hongaren, hijst de nationale vlag op alle gebouwen". Daarna werd het volkslied gespeeld, dat enkele keren werd herhaald.
142. GEHEEL HONGARIJE IN OORLOG TEGEN RUSSEN EN REGERING
143. De opstand in Hongarije, vier dagen geleden begonnen als een plaatselijk straatgevecht in Boedapest, is thans uitgegroeid tot een bloedige oorlog van Hongaren tegen de Russen over het gehele land.
144. De opstand in Hongarije, vier dagen geleden begonnen als een plaatselijk straatgevecht in Boedapest, is thans uitgegroeid tot een bloedige oorlog van Hongaren tegen de Russen over het gehele land.
145. Tenminste vier regimenten van het Hongaarse leger hebben zich aan de zijde der opstandelingen geschaard.
146. Terwijl de Sovjets uit Roemenie nieuwe divisies naar Hongarije sturen, rukken duizenden rebellen in vrachtauto's waarop de Hongaarse vlaggen wapperen naar de brandende hoofdstad op.
147. Ofschoon gisteravond tien uur een nieuw ultimatum van de Hongaarse rode regering aan de rebellen was versterken, werden vanmorgen uit Boedapest nog steeds hevige gevechten gemeld.
148. Bij een gevecht dit dorp tegen de Russen waren 70 Hongaren gedood.
149. De nieuwe tegen-regering van het leger die zich de "voorlopige revolutionaire Hongaarse regering" noemt, heeft pamfletten verspreid in Boedapest.

150. Wat voor soort leiding is het die aarzelend en allen onder druk van de massa maatregelen neemt en die het sovjetleger te hulp heeft geroepen om de Hongaarse revolutie te onderdrukken.
151. 3. onmiddellijke opzegging van de verdrag van Warschau en vreedzame terugtrekking van de Sovjetroepen uit Hongarije;
152. 5. een waarlijk democratische grondslag voor het Hongaarse socialisme;
153. De oproep was ondertekend door de nieuwe “voorlopige revolutionaire Hongaarse regering” en het “nationale defensiecomité”.
154. In de loop van de middag werden in Wenen berichten ontvangen, dat de algemene staking zich door Hongarije verspreidt.
155. Zij hebben de rode ster van hun petten afgetrokken en verklaarde dat zij pas weer aan bei werk zullen gaan tot de laatste Rus Hongarije verlaten heeft.
156. Al het spoorwegverkeer in Hongarije schijnt stil te staan, behalve waar Russische en Hongaarse soldaten de treinen konden dwingen te rijden om troepen te vervoeren.
157. Al het spoorwegverkeer in Hongarije schijnt stil te staan, behalve waar Russische en Hongaarse soldaten de treinen konden dwingen te rijden om troepen te vervoeren.
158. Langs de Donau lopen Russische soldaten, die de lijken van gevallen Hongaren in de rivier werpen.
159. In de stad stormen ongewapende mensenmenigten met slechts de Hongaarse vlag als wapen, tegen het vuur van Russische tanks en “mitrailleurs in”.
160. De Hongaarse regering Nagy is gezwicht voor een ultimatum van de opstandelingen die dreigden met een opmars naar Boedapest, als niet onmiddellijk de Russische troepen uit de strijd werden genomen en het vuren werd gestaakt.
161. “Voorts overweegt de regeringen voorstel het nationale embleem van Hongarije te veranderen en daarvoor opnieuw te nemen het Kossuth-wapen en de Verklaring van 15 maart 1848”, aldus Nagy.
162. In de tot nu toe verwarde toestand in Hongarije hebben zich vandaag snelle en spectaculaire ontwikkelingen voorgedaan. Onder de opstandelingen heerst een victorie-stemming.
163. In de westelijke provincies van Hongarije werd in de voormiddag al verteld: “Er wordt in Boedapest niet meer gevochten, niet omdat wij daar verslagen zijn, maar omdat wij gewonnen hebben”.
164. “Geen Hongaar zal de strijd staken”
165. Het heette, dat de Hongaarse hoofdstad van ingesloten door een stalen gordel van Russische tanks, pantserwagens en geschut en dat binnen deze ring de regering van Nagy geleidelijk opstandelingen onder bedwang kreeg Boedapest was echter het enige punt, waar de communisten nog pogingen schenen te doen om hun gezag te herstellen.
166. In de westelijke provincies van Hongarije hadden zij alles voor het zeggen.
167. De grens met Oostenrijk stond wagenwijd open. Ieder die wilde kon hier Hongarije binnen gaan.
168. Vandaag is bekend geworden, dat met de Russische regering onderhandelingen zijn begonnen over de regeling van de voorkomende verhoudingen tussen de Sovjet-Unie en Hongarije op basis van vriendschap en wederzijdse onafhankelijkheid, aldus Nagy.
169. In de westelijke en oostelijke provincies kon men vandaag horen vertellen, dat er Hongaarse bevolking een soort godsvrede heerste.
170. De Hongaarse boeren zouden hebben verklaard, dat de Russische soldaten inderdaad levensmiddelen van hen konden krijgen, als zij niet wilden vechten tegen de opstandelingen.
171. Als de Russen dit geïmproviseerde akkoord niet respecteerden, dan – zo hoorde een Weens arts, die vandaag medicijnen en bloedplasma naar Magyarovar had gebracht zeggen – dan “zullen de Hongaarse boeren het desnoods met rieken en hooivorken tegen de Russen opnemen ook al staan zij dan tegenover een overmacht.
172. Iedere Hongaar is thans bereid eerder te streven dan de strijd op te geven”.
173. Twee opstandelingen die gewond in een ziekenhuis in Nickeldorf zijn opgenomen, hebben verteld, dat Ferenc Puskas, captain van het Hongaarse voetbalteam, dat in 1953 de Engelsen 6-3 versloeg in een geruchtmakende ontmoeting, inderdaad bij de gevechten in Boedapest gesneuveld.
174. Twee opstandelingen die gewond in een ziekenhuis in Nickeldorf zijn opgenomen, hebben verteld, dat Ferenc Puskas, captain van het Hongaarse voetbalteam, dat in 1953 de Engelsen 6-3 versloeg in een geruchtmakende ontmoeting, inderdaad bij de gevechten in Boedapest gesneuveld.
175. Het zwichten van de regering-Nagy voor de eisen van de opstandelingen heeft hiermee nog geen einde gemaakt aan de verwarring in Hongarije.
176. Van de zijde der opstandelingen is venomen, dat de gevechten in Boedapest tot nu toe ongeveer 7000 Hongaren het leven hebben gekost.
177. Een ding is zeker: nergens vertrouwd het sovjet-commando een Hongaarse legereenheid, hoe groot ook volgens officiële verzekeringen de loyaliteit van de Hongaarse soldaten tegenover Rusland is.

178. Een ding is zeker: nergens vertrouwd het sovjet-commando een Hongaarse legereenheid, hoe groot ook volgens officiële verzekeringen de loyaliteit van de Hongaarse soldaten tegenover Rusland is.
179. Sommige loyale Hongaarse tankbemanningen, die onder Russisch commando vechten, hadden slechts munitie voor twee salvo's.
180. Volgens een bericht uit Hongaarse bron is Erno Gero de stalinistische Hongaarse partijleider, die bij het uitbreken van de opstand de hulp der Russen zou hebben ingeroepen, thans in Rusland.
181. Volgens een bericht uit Hongaarse bron is Erno Gero de stalinistische Hongaarse partijleider, die bij het uitbreken van de opstand de hulp der Russen zou hebben ingeroepen, thans in Rusland.
182. De Hongaarse verzetstrijders hebben geweigerd gevolg te geven aan de oproep van premier Nagy de wapens neer te leggen.
183. Volgens radio Boedapest trekken de Russische troepen uit Boedapest en Hongarije terug.
184. Maar volgens diplomaten zijn nieuwe Russische divisies uit Roemenie Hongarije binnengerukt en versterken en Russen hun stralen ring rond Boedapest.
185. Maar volgens diplomaten zijn nieuwe Russische divisies uit Roemenie Hongarije binnengerukt en versterken en Russen hun stralen ring rond Boedapest.
186. Het Hongaarse garnizoen in dit gebied is paar de rebellen overgelopen.
187. De radio spoorde de Hongaren aan de strijd voort te zetten, totdat de algehele overwinning is bevochten.
188. De radio zond ook een "oproep van de revolutionaire comités "van de grootste Hongaarse fabrieken uit, waarin de opstandelingen wordt gevraagd de strijd te staken.
189. Hongaarse artillerie in Sopron heeft een Russische tankaanval afgeslagen.
190. Sovjet-legers blijven in Hongarije
191. De Russische troepen zullen Hongarije niet verlaten.
192. "Als de opstandelingen in de komende paar dagen de wapens neerleggen zullen de sovjet-troepen zich uit Boedapest terugtrekken en naar hun bases in Hongarije terugkeren", zo verklaarde Sjepilof.
193. Dit is niet in overeenstemming met de belofte van Imre Nagy, de Hongaarse premier, die had verklaard dat de Russen geheel Hongarije zullen verlaten.
194. Dit is niet in overeenstemming met de belofte van Imre Nagy, de Hongaarse premier, die had verklaard dat de Russen geheel Hongarije zullen verlaten.
195. Zoekof zei, dat terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije onmogelijk is zonder voorafgaand overleg met alle leden van het pact van Warschau.
196. Russische troepen naar Hongarije waren gedirigeerd, maar "er zijn niet meer Russische troepen in Hongarije dan nodig is om de opstand te onderdrukken en de orde te handhaven."
197. Russische troepen naar Hongarije waren gedirigeerd, maar "er zijn niet meer Russische troepen in Hongarije dan nodig is om de opstand te onderdrukken en de orde te handhaven."
198. Hongaarse luchtmacht stelde ultimatum aan Russen
199. De Hongaarse luchtmacht zal hedenmorgen 4 uur de Russische strijdkrachten aanvallen indien zij op dat tijdstip Boedapest niet hebben verlaten.
200. Dit ultimatum gistermiddag om 4 uur door de Hongaarse luchtmachtstaf per radio uitgevaardigd, loochende alle plechtige verklaringen van de regering Nagy, dat de Russen Boedapest verlaten en dat de rust in de stad is hersteld.
201. Gistermiddag om vier uur Nederlandse tijd toen Russische tanks dood en verderf zaaiden in een armste wijken van Boedapest, vaardigde de Hongaarse luchtmacht de volgende proclamatie uit
202. Alle Sovjet-eenheden die in Hongarije gestationeerd zijn, moeten onmiddellijk de terugtrekking uit ons land beginnen.
203. De gewonde sovjet-soldaten die achtergelaten worden zullen dezelfde zorg krijgen als de Hongaarse gewonden tot hun volledig herstel of veilige terugkeer.
204. Nadat deze verklaring door de Hongaarse radio uitgezonden zal zijn, zal een verklaring uitgezonden worden van de sovjet-ambassadeur en militaire attaché over onmiddellijke terugkering van de sovjet-troepen.
205. Als dit niet geschiedt, zal de Hongaarse luchtmacht de eisen van de gehele Hongaarse arbeidersklasse met wapens kracht bijzitten.
206. Als dit niet geschiedt, zal de Hongaarse luchtmacht de eisen van de gehele Hongaarse arbeidersklasse met wapens kracht bijzitten.
207. In de avond kwam het bericht van een paleisrevolutie in het Hongaarse leger.
208. Een "revolutionaire militaire raad van het leger" maakte bekend, dat Hongarije eerste vice-minister van defensie, generaal-majoor Lajos Toth, en andere hoge leger-functionarissen waren ontslagen wegens de misdadige activiteiten waarin zij de laatste dagen betrokken waren geweest.

209. Kardinaal Mindszenty is vannacht door Hongaarse vrijheidsstrijders bevrijd en is onderweg naar Boedapest zo heeft het officiële Hongaarse persagentschap MTI vanmorgen vroeg meegedeeld in een telexboodschap aan het Oostenrijkse persagentschap.
210. Kardinaal Mindszenty is vannacht door Hongaarse vrijheidsstrijders bevrijd en is onderweg naar Boedapest zo heeft het officiële Hongaarse persagentschap MTI vanmorgen vroeg meegedeeld in een telexboodschap aan het Oostenrijkse persagentschap.
211. Plotselinge ommekeer in Hongarije
212. Een sterke Russische strijdmacht is op weg naar Boedapest. Dit verontrustende nieuws heeft geheel Hongarije in staat van alarm gebracht.
213. Hier en daar zou het botsingen zijn gekomen met Hongaarse troepen.
214. De Hongaarse luchtmacht heeft de regering aangeboden de vliegvelden te heroveren, maar de regering weigert.
215. Hij heeft een beroep gedaan op de Verenigde Naties om de neutraliteit van Hongarije te beschermen.
216. De Hongaarse generaal-majoor Bela Kiraly, brengt met een handvol troepen de stad in staat van verdediging.
217. Het Hongaarse leger heeft meegedeeld dat de Russische troepen die eergisteren Boedapest hebben verlaten, thans stellingen hebben ingenomen in een cirkel op 20 tot 40 km afstand van de stad.
218. Hongaarse troepen die uit het zuidoosten is allerlei naar de hoofdstad zijn ontboden, maken melding van zes zware Russische egel stellingen in de uiterste buitenwijken van Boedapest.
219. Sterke Tsjechische strijdkrachten groeperen zich aan de noordelijke grenzen van Hongarije.
220. Bij Papa zijn eenheden van het Hongaarse leger aangevallen door Russische vliegtuigen.
221. De sovjet-ambassade in Boedapest heeft bekendgemaakt dat de Hongaarse vliegvelden door Russische troepen omsingeld zijn met het oog op de evacuatie van gewonden en gezinnen van Russische militairen. Een ander doel had de omsingeling niet.
222. Volgens Radio-Boedapest heeft de Hongaarse luchtmacht na deze verklaring bevel gekregen niet op de Russische troepen te schieten.
223. Volgens sommige Hongaren zal het nieuws van de Russische troepenbewegingen tot gevolg hebben dat de aan elkaar tegenstelde elementen in het land zich achter het bewind van Nagy zullen rondbilden.
224. De Russische ambassadeur, Andropof, heeft Nagy laten weten dat de Russische troepen in Hongarije zich alleen maar “hergroeperen” en dat het niet de bedoeling is, ze te gebruiken om de opstand te belemmeren.
225. Imre Nagy – 16 jaar opleiding in de Sovjet-Unie – had gewoon in een hoogdravende radio-rede een vrij, onafhankelijk en neutrale Hongarije geproclameerd.
226. “De Hongaarse regering”, zo zei hij “bewogen door een diep gevoel van verantwoordelijkheid tegenover het Hongaarse volk en de historie, uitdrukking geven aan de eenstemmige wij van miljoenen Hongaren, proclameerde de neutraliteit van de Hongaarse Republiek.”
227. “De Hongaarse regering”, zo zei hij “bewogen door een diep gevoel van verantwoordelijkheid tegenover het Hongaarse volk en de historie, uitdrukking geven aan de eenstemmige wij van miljoenen Hongaren, proclameerde de neutraliteit van de Hongaarse Republiek.”
228. “De Hongaarse regering”, zo zei hij “bewogen door een diep gevoel van verantwoordelijkheid tegenover het Hongaarse volk en de historie, uitdrukking geven aan de eenstemmige wij van miljoenen Hongaren, proclameerde de neutraliteit van de Hongaarse Republiek.”
229. “De Hongaarse regering”, zo zei hij “bewogen door een diep gevoel van verantwoordelijkheid tegenover het Hongaarse volk en de historie, uitdrukking geven aan de eenstemmige wij van miljoenen Hongaren, proclameerde de neutraliteit van de Hongaarse Republiek.”
230. Aan Dag Hammerakols, secretaris-generaal, der Verenigde Naties zond Nagy een boodschap, dat Hongarije zich uit het pact van Warschau heeft teruggetrokken. Van dit besluit werden ook alle ambassades in Boedapest op de hoogte gesteld.
231. Dit is het eerste contact van de Hongaarse socialisten met sociaal-democraten in andere landen sinds 1947.
232. De oude Hongaarse katholieke volkspartij is heropgericht en “heeft haar werkzaamheden hervat”.
233. Woensdag had reeds een woedende menigte van ongeveer tweeduizend mannen en vrouwen gedemonstreerd voor het Hongaarse parlamentsgebouw.
234. Daar reden zij in een pantserswagen van het ene regeringsbureau naar het andere om te trachten met de Hongaarse leiders tot een regeling te komen.
235. Amerikaanse hulp voor Hongarije en Polen

236. President Eisenhower heeft Rusland de verzekering gegeven, dat de Verenigde Staten geen “militaire bondgenoten” in Oost-Europa zoeken. Hij zei, dat Amerika bereid is om de “nieuwe en onafhankelijke regeringen” van Polen en Hongarije economische hulp te verlenen.
237. Nadere bijzonderheden zijn nog niet bekend. In hetzelfde bericht wordt gezegd, dat Russische en Hongaarse troepen ergens in het land staagt zijn.
238. IJZEREN GORDIJN WEER NEER voor HONGARIJE
239. De Russen hebben het IJzeren Gordijn weer neergelaten over Hongarije.
240. Sinds gisteravond half acht zijn alle telefoonverbindingen tussen Hongarije en Oostenrijk verbroken.
241. Zware Russische bommenwerpers en straaljagers zijn nabije Zahony het Hongaarse luchtruim binnen gevlogen.
242. Hun sterkte in Hongarije bedraagt thans echt divisies.
243. De Hongaren hebben gisteren om de verdediging te versterken.
244. Later werd gemeld, dat twee Russische pantsertreinen in Zahony de Hongaarse grens zijn gepasseerd in de richting Nyiregyhaza in het zuiden.
245. De Hongaarse regering heeft haar legertanks opdracht gegeven zich op te stellen voor het parlamentsgebouw in Boedapest en op de opritten van burgers over de Donau “omdat berichten zijn ontvangen volgens welke Sovjet-troepen de stad naderen”, aldus radio Boedapest.
246. Janos Kadar, eerste secretaris van de Hongaarse communistische partij, heeft verklaard, dat hij en anti-stalinistische volgelingen besloten hebben uit de officiële communistische partij te treden en een nieuwe partij te vormen onder de naam Hongaarse socialistische arbeiderspartij.
247. Janos Kadar, eerste secretaris van de Hongaarse communistische partij, heeft verklaard, dat hij en anti-stalinistische volgelingen besloten hebben uit de officiële communistische partij te treden en een nieuwe partij te vormen onder de naam Hongaarse socialistische arbeiderspartij.
248. “De Hongaarse jeugd heeft zijn bloed niet gestort om de tirannie van Rakosi te laten vervangen door de tirannie van een reactionaire teugenrevolutie.”
249. Dinsdagmiddag vond er in dit sterkste centrum der vrijheidstrijders een algemene vergadering plaats, waar alle revolutie-comite’s van heel West-Hongarije: Sopron, Szombathely, Pecs, Kaposvar, Magyarovar en andere plaatsen en ook delegaties uit het oosten van het land vertegenwoordigd waren.
250. De Boedapester delegatie van Nagy stelde als tegenprestatie voor een samenwerking met de regering Nagy voor, dat het gezamenlijke revolutiecomité van heel West-Hongarije twee van haar leiders als ministers in de regering-Nagy zou mogen zenden.
251. De honderden mensen uit heel Hongarije die wij deze dagen omtrent hun opvattingen omtrent Nagy polsten verklaarden bijna allen zonder uitzondering dat zij Nagy liever zouden zien verdwijnen.
252. VERRADERLIJKE RUSSISCHE OVERVAL VERPLETTERT VRIJ HONGARIJE
253. Sinds zondagmorgen om vijf uur zwaar kanonvuur grote gaten sloeg in de hoofdstad die nog haar vrijheid vierde, zijn 15 Russische tankdivisies – tezamen 6000 tanks – en vier divisies gemotoriseerde infanterie bezig de vrijheid van het kleine Hongarije in bloed te smoren, onder leiding van maarschalk Zjoekof zelf, de sovjet-minister van defensie. In de macht hadden de Russen de generale staf van het Hongaarse leger verraderlijk gevangen genomen tijdens vredesonderhandelingen.
254. Sinds zondagmorgen om vijf uur zwaar kanonvuur grote gaten sloeg in de hoofdstad die nog haar vrijheid vierde, zijn 15 Russische tankdivisies – tezamen 6000 tanks – en vier divisies gemotoriseerde infanterie bezig de vrijheid van het kleine Hongarije in bloed te smoren, onder leiding van maarschalk Zjoekof zelf, de sovjet-minister van defensie. In de macht hadden de Russen de generale staf van het Hongaarse leger verraderlijk gevangen genomen tijdens vredesonderhandelingen.
255. Boedapest en Hongarije vechten tot het laatst. Gisteravond meldde radio-Moskou triomfantelijk: de “reactionairen” zijn “verpletterd”.
256. Eerst uit Boedapest later ook uit andere plaatsen in Hongarije klonken tot zondagmiddag de kreten om hulp met schaarse mededelingen over het verloop van de strijd.
257. Het centrum van de strijd van zondagmiddag de Maria Theresia-kazerne, het bolwerk van Hongaarse militaire en arbeiders, waarop Sovjettanks een week geleden al tevergeefs storm hadden gelopen.
258. De sovjets vormden in Szolnok een nieuwe pro-Russische regering met de communist Janos Kadar aan het hoofd: dezelfde Kadar die niet Nagy een week lang had “samengewerkt” voor een vrij en onafhankelijk Hongarije.
259. Dagen lang reeds hadden de sovjets beloofd, dat zijn hun troepen zouden terugtrekken. Maar intussen hield de onafgebroken stroom van sovjet-divisies naar Hongarije aan.
260. Zaterdag avond tien uur begaf een officiële Hongaarse delegatie zich op uitnodiging van de Russen naar een hoofdkwartier te velde om over de aftocht der sovjet-troepen te onderhandelen.

261. De delegatie stond onder leiding van “de held van Boedapest”, generaal-major, Pal Maleter, minister van defensie en generaal Kovacs, stafchef van het Hongaarse leger. Zij keerden niet weer.
262. Lang nadat in de loop van zondagochtend het officiële contact met Hongarije was verbroken kon de luisterafdeling van “Radio Vrij Europa” in de namiddag regelmatig oproepen van een vrijheidsstrijder vastleggen, die als positie opgaf de plaats Dunapentele, ten noorden van Boedapest, gelegen aan de Donau.
263. Hier in dit Hongarije moet je leven en sterven”
264. Kardinaal Mindszenty, de primaat van Hongarije, heeft zondag ochtend, toen de Russische aanval was begonnen, met zijn secretaris een toevlucht gezocht in de Amerikaanse legatie in Boedapest.
265. Uit Washington zond president Eisenhower een dringende boodschap aan premier Boelganin om het vuren op het weerloze Hongaarse volk te staken. In vele steden van de vrije wereld trokken mensenmenigen de straat op om uiting te geven aan hun machteloze verontwaardiging.
266. In alle kerken stroomden gelovigen tezamen om het Hongaarse volk het diepst van de nood met gebed bij te staan.
267. Terwijl vannacht de Verenigde Naties in New York over de agressie in Hongarije vergaderden, strompelden gewonde vrijheidsstrijders over de Oostenrijkse grens, smekend om wapens.
268. De Verenigde Staten hebben zondagavond op de spoedzitting van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties over Hongarije een revolutie ingediend, waarin de secretaris-generaal der organisatie, Hammarskjold, verzocht wordt waarnemers naar Hongarije te zenden om een onderzoek in te stellen.
269. De Verenigde Staten hebben zondagavond op de spoedzitting van de Algemene Vergadering der Verenigde Naties over Hongarije een revolutie ingediend, waarin de secretaris-generaal der organisatie, Hammarskjold, verzocht wordt waarnemers naar Hongarije te zenden om een onderzoek in te stellen.
270. Op de Sovjet-Unie en Hongarije wordt een beroep gedaan de waarnemers vrij overal in het land te laten reizen.
271. Hammarskjold dient zo spoedig mogelijk verslag aan de Algemene Vergadering uit te brengen en suggesties te doen voor beëindiging van de huidige toestand in Hongarije.
272. Ook wordt de Sovjet-regering verzocht de gewapende aanval en iedere vorm van inmenging in Hongarije te staken en haar troepen terug te trekken.
273. Rouwende vlaggen op alle openbare rijksgebouwen zullen vanochtend “Geheel getuigen hoezeer ook de Nederlandse regering meeleeft met het lot van Hongarije.
274. Daarbij zal het in hoofdzaak gaan over hulp aan Hongaarse vluchtelingen. Want de mogelijkheid tot hulp in Hongarije zelf acht minister-president de Drees – gehoord zijn radiotoespraak van zondagmiddag – “minder waarschijnlijk”.
275. Tevoren had dr. Drees desgevraagd aan het ANP verklaard “met diepe verontrusting en verbijstering” van de berichten uit Hongarije te hebben kennis genomen.
276. Namens de democratische politieke partijen in het land, de drie van centrales en de Stichting van de Arbeid werd later op de dag een verklaring uitgegeven een hartstochtelijke uiting van medeleven met Hongarije en protest tegen het communistisch geweld.
277. STRIJD IN HONGARIJE DUURT VOORT
278. De strijd om de vrijheid woedt altijd bloedig voort in Boedapest en in ander gebieden van Hongarije.
279. Door de straten van Boedapest reden vandaag nog honderden Russische tanks in formatie, schietend op gebouwen, ziekenhuizen en woningen, waar Hongaarse vrijheidsstrijders nog altijd stand hielden.
280. Een jonge Hongaar, die vandaag Oostenrijk bereikte, zei dat op de laatste barricaden en in de laatste stellingen van de Hongaarse hoofdstad gevechten laaien met een verbittering en een woede, waarvan men zich geen voorstelling kan vormen.
281. Een jonge Hongaar, die vandaag Oostenrijk bereikte, zei dat op de laatste barricaden en in de laatste stellingen van de Hongaarse hoofdstad gevechten laaien met een verbittering en een woede, waarvan men zich geen voorstelling kan vormen.
282. Hele wijken van Boeda zijn met barricades, versterkingen van gebouwen en huizen en een extra aanvoer van wapens die door het Hongaarse leger aan alle burgers zijn uitgereikt, voorbereid op een genadeloze straten-lag.
283. Het Russische opperbevel heeft vandaag over radio-Boedapest een ultimatum laten verspreiden, alle vrijheidsstrijders moeten voor vanmiddag 6 uit de wapens neerleggen in heel Hongarije.
284. De Hongaren zullen vechten tot hun laatste ademtocht.
285. Hongarije is altijd een bastion van het westen geweest.
286. In de uitzending werd gezegd dat de strijd tegen de Russen voortduurt, vooral rond het meer Balaton en in de noordelijke gebieden van Hongarije.
287. . In bepaalde streken hebben Russische soldaten geweigerd te schieten op de Hongaarse vrijheidsstrijders.

288. Naar schatting hebben minstens 20 duizend Hongaren een goed heenkomen gezocht in Oostenrijk in de laatste 26 uren.
289. Land verstaat les van Hongarije
290. Amsterdammers de dag, waarop in vele Nederlandse steden waardig id geprotesteerd tegen het “gruwelijke gevecht, dat op nog geen 1500 km van onze grenzen tegen Hongaren is begaan”.
291. Aan de voet van de Nationale Monument, op de Dam “de dierbaarste piek van het vaderland” zoals mr. Van Doorn zei, hebben zes redenaars alle democratische partijen vertegenwoordigend, de toehoorders opgewekt met gebed met offer – wanneer Hongaarse vluchtelingen in Nederland onderdak behoeven – en met een sterk geloof in de vrijheid tegen het vuige verraad, dat zondag in Boedapest bedreven werd.
292. De heer Oosterhuis waarschuwde zijn toehoorders niet met een schouderophalen voor bij te gaan aan wat de Verenigde Naties voor de Hongaaren nog bereiken kunnen.
293. De voorzitter van de KAB de heer J. Middelhuis noemde de gewelddaad tegen Hongarije en Boedapest een eeuwige schandvlek op de vlag van het Russische volk, dat evenzeer medelijden verdiept als de kleine natie der Hongaren zo driest zonder de voet is gelopen.
294. De voorzitter van de KAB de heer J. Middelhuis noemde de gewelddaad tegen Hongarije en Boedapest een eeuwige schandvlek op de vlag van het Russische volk, dat evenzeer medelijden verdiept als de kleine natie der Hongaren zo driest zonder de voet is gelopen.
295. Ondanks de ongerustige aanvangstijd van 7 uur hebben vanavond 7 tot 8000 Rotterdammers in de Aboyalhal getuigenis afgelegd, dat zijn de leg van Hongarije hebben begrepen.
296. De laaiende bijval over deze woorden steeg opnieuw op toen het katholieke Tweedekamerlid dr W. J. Schuyt hartstochtelijk uitriep dat het grens van Hongarije de hele mensheid diep heeft gekrenkt.
297. Duizenden Utrechters, die vanavond in de Beatrix-hal van de Jaarbeurs in protestmeeting bijeenwaren, hebben in een telegram de minister-president gevraagd om de Verenigde Naties voor te stellen een groot mogelijke druk uit te oefenen op de Russische machthebbers opdat deze de Hongaren niet gevangennemen wegvoeren maar hen vrijlaten, die onder leiding stond van burgermeester C. J. A. De Ranitz, in een revolutie vervat door de hete H. J. Kuiper, vice-voorzitter van de Utrechtse KVP.
298. De burgers, Imre Nagy, Janos Kadar zijn leden van de nieuwe Hongaarse regering.
299. Een Oostenrijkse spoorwegman die uit Hegyeshalom kwam, heeft verteld dat de Hongaarse spoorwegarbeiders het nieuws van de algemene staking met grote vreugde hebben ontvangen en zich enthousiast bij de algemene staking hebben aangesloten.

NRC kernwoorden met Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars, Hongaarse

130. In Hongarije daarentegen heeft de radio een uitvoerig uittreksel uitgezonden van de rede van de nieuwe Poolse partijchef, met zijn felle kritiek op de economische toestand en zijn pleidooi voor een verdere democratisering van de staat het openbare leven.
131. Het Hongaarse partijorgaan Szabad Nep heeft zich uitgesproken voor een eigen Hongaarse weg naar het Socialisme.
132. Het Hongaarse partijorgaan Szabad Nep heeft zich uitgesproken voor een eigen Hongaarse weg naar het Socialisme.
133. Zij spraken zich uit voor een onafhankelijke en buitenlandse politiek van Hongarije en verklaarden zich solidair met Polen.
134. Hongaarse journalisten hebben aan hun Poolse collega's een telegram gezonden, waarin zij deze gelukwensen me de overwinning. Wij vechten voor hetzelfde doel, aldus wordt gezegd, en onze strijd zal ook met de zege worden bekroond.
135. Hongaarse regering roept Russische troepen te hulp
136. Nadat gisteren in de Hongaarse hoofdstad Boedapest grote demonstraties waren gehouden, waarbij solidariteit met de Polen tot uitdrukking werd gebracht, is het in de afgelopen nacht tot ongeregelheden gekomen, die waren georganiseerd door arbeiders en studenten.
137. Het centrale comité van de Hongaarse communistische partij is gisteravond in speciale zitting bijeengekomen en heeft het premierschap van Hongarije aangeboden aan de pas kort geleden gerehabiliteerde oud-premier Imre Nagy.
138. Het centrale comité van de Hongaarse communistische partij is gisteravond in speciale zitting bijeengekomen en heeft het premierschap van Hongarije aangeboden aan de pas kort geleden gerehabiliteerde oud-premier Imre Nagy.

139. Hij waarschuwde tegen pogingen om Hongarije van de Sowjetunie en de volksdemocratieën te vervreemden, alsmede tegen pogingen om een scheidsmuur op te trekken tussen de Hongaarse en de andere communistische partijen.
140. Hij waarschuwde tegen pogingen om Hongarije van de Sowjetunie en de volksdemocratieën te vervreemden, alsmede tegen pogingen om een scheidsmuur op te trekken tussen de Hongaarse en de andere communistische partijen.
141. Radio-Boedapest heeft omstreeks het middaguur gemeld, dat de eerste groepen "contrarevolutionairen" zich hadden overgegeven aan de Russische en Hongaarse troepen
142. Het Hongaarse gezantschap te Wenen heeft meegedeeld, dat de Hongaars-Oostenrijkse grens voorlopig is gesloten.
143. Het Hongaarse gezantschap te Wenen heeft meegedeeld, dat de Hongaars-Oostenrijkse grens voorlopig is gesloten.
144. In Londen is gezegd, dat ook het telefoonverkeer met Hongarije reeds meer dan 12 uur verbroken is.
145. Ook de telefoonverbindingen met Praag en Warschau zijn verbroken reizigers uit Hongarije die vanmorgen nog in Wenen zijn aangekomen, hebben verteld, dat zij troepenbewegingen in de richting Boedapest hebben waargenomen.
146. De nieuwe Hongaarse eerste minister, Imre Nagy, heeft tot de Hongaren in een radiorede gezegd, dat degenen die zich voor 14.00 uur plaatselijke tijd overgeven niet door een krijgsraad gestraft zullen worden.
147. De nieuwe Hongaarse eerste minister, Imre Nagy, heeft tot de Hongaren in een radiorede gezegd, dat degenen die zich voor 14.00 uur plaatselijke tijd overgeven niet door een krijgsraad gestraft zullen worden.
148. De Hongaarse regering heeft vanochtend bekendgemaakt, dat de opstand in Boedapest vannacht is geliquideerd.
149. De opstandelingen gaven zich vanochtend "in grote massa's" over, aldus radio-Boedapest, die meldde, dat "eenheden van het Hongaarse leger de stad vanochtend bij daglicht zullen uitkammen, om haar van de laatste oproerkraaiers te zuiveren".
150. En hoewel hij bekend staat als een "nationale" communist, moest hij hiervoor een beroep doen op de interventie van Russische troepen, die zich in Hongarije bevinden.
151. Volgens berichten van reizigers uit Hongarije schijnen de gevechten in Boedapest zich voornamelijk geconcentreerd te hebben in oude gedeelten van Pest, vooral in de buurt van het parlamentsgebouw en van de vroeger deftige winkelbuurt.
152. In Hongarije is de rust nog niet hersteld.
153. Terwijl vanmorgen vroeg de opstandelingen nog vochten in het mistige Boedapest gaf de Hongaarse radio alle Hongaren bevel vandaag thuis te blijven, omdat krachtiger actie ondernomen zou worden om de opstand geheel de kop in te drukken.
154. Terwijl vanmorgen vroeg de opstandelingen nog vochten in het mistige Boedapest gaf de Hongaarse radio alle Hongaren bevel vandaag thuis te blijven, omdat krachtiger actie ondernomen zou worden om de opstand geheel de kop in te drukken.
155. Vanmorgen vroeg melde het Hongaarse persbureau, dat af en toe nog schoten vielen in Boedapest.
156. Kort na zijn benoeming heeft Kádár het Hongaarse volk toegesproken.
157. Hij deed een beroep op de Hongaren te helpen de rust in het land te herstellen.
158. Hij richtte zich in het bijzonder tot de Hongaarse jeugd.
159. Premier Nagy kondigde verder aan, dat hij met de Sovjetunie besprekingen zou voeren over het terugtrekken van de Russische troepen uit Hongarije en het vestigen van de vriendschap op de beginselen van gelijkheid en nationale onafhankelijkheid.
160. Radio noch persbureau hebben gegevens over het aantal slachtoffers verstrekt, maar reizigers, die in Wenen aankomen schatten het aantal doden, die gevallen zijn in de strijd van de rebellen tegen de Hongaarse en Russische troepen op ongeveer 2500.
161. De toestand in Zuid-Hongarije is verward, aldus meldden Hongaarse luisterdiensten in Wenen vanmorgen.
162. De toestand in Zuid-Hongarije is verward, aldus meldden Hongaarse luisterdiensten in Wenen vanmorgen.
163. Op den duur zullen de opstandelingen in Hongarije zich tegen de overmacht van de Russische tanks natuurlijk niet kunnen handhaven, schrijft Die Welt vanochtend in een commentaar, maar vast staat dat de werkelijke verliezers toch de Russen zullen zijn.
164. Gomulka, de Pool, heeft woensdag de aftocht van de Russische meesters binnen afzienbare tijd toegezegd, gisteren beloofde Nagy aan de Hongaren, dat hij zal onderhandelen over hetzelfde doel.

165. Het Kremlin heeft zich door het verdrag van Warschau de mogelijkheid gegeven troepen in de verbonden landen van het Oostelijk blok te stationeren, hoewel op grond van de overeenkomsten van Jalta en Potsdam de Russische troepen op zijn laatst na afsluiting van het staatsverdrag met Oostenrijk en de ontruiming van de Russische bezettingstroepen uit Oostenrijk, uit Hongarije hadden moeten worden teruggetrokken.
166. Volgens de letter van het verdrag van Warschau heeft Nagy de mogelijkheid om met het Kremlin te onderhandelen over het wegtrekken van de Russische troepen uit zijn land, maar niemand kan geloven, aldus de Mogenpost, dat zulke onderhandelingen na de jongste gebeurtenissen ook maar de geringste kans op success hebben, want Hongarije kan – dat hebben de laatste dagen geleerd – alleen met Russische tanks in de boeien van het Oostelijk blok worden gehouden.
167. De Amerikaanse regering betreurt de interventie van Russische strijdkrachten in Hongarije, zo wordt gezegd in een verklaring van president Eisenhower, die donderdag te Washington werd uitgegeven, nadat de president een telefoongesprek met minister Dulles had gehad.
168. Eisenhower zegt verder, dat de Russische strijdkrachten volgens de bepalingen van een vredesverdrag uit Hongarije hadden moeten worden teruggetrokken.
169. De aanwezigheid van dergelijke troepen heeft niet, zoals thans wordt gedemonstreerd, ten doel Hongarije te beschermen tegen agressie, doch veeleer om eigen oogmerken te dienen.
170. De Ver. Staten beschouwen de ontwikkelingen in Hongarije als een nieuwe manifestatie van het intense verlangen naar vrijheid, dat reeds lang door het Hongaarse volk wordt gekoesterd, aldus de president.
171. De Ver. Staten beschouwen de ontwikkelingen in Hongarije als een nieuwe manifestatie van het intense verlangen naar vrijheid, dat reeds lang door het Hongaarse volk wordt gekoesterd, aldus de president.
172. Hij was van mening, dat de eisen van de Hongaarse studenten en arbeiders duidelijk passen in het raam van de rechten van de mens, die in het handvest van de Verenigde Naties zijn verankerd en die ook voor het Hongaarse volk zijn gewaarborgd door het vredesverdrag, dat o.a. door de Sovjetunie en de Verenigde Staten is ondertekend.
173. Hij was van mening, dat de eisen van de Hongaarse studenten en arbeiders duidelijk passen in het raam van de rechten van de mens, die in het handvest van de Verenigde Naties zijn verankerd en die ook voor het Hongaarse volk zijn gewaarborgd door het vredesverdrag, dat o.a. door de Sovjetunie en de Verenigde Staten is ondertekend.
174. De toestand in Hongarije
175. Vanmorgen vroeg werd gemeld, dat de Hongaarse opstandelingen het westelijk deel van Hongarije bijna geheel in hun macht hadden terwijl de opstand in Boedapest en enkele steden in de provincie aan blijft houden.
176. Vanmorgen vroeg werd gemeld, dat de Hongaarse opstandelingen het westelijk deel van Hongarije bijna geheel in hun macht hadden terwijl de opstand in Boedapest en enkele steden in de provincie aan blijft houden.
177. Volgens een mededeling van de Hongaarse communistische partij zijn in Boedapest tot dusver verscheidene honderden personen gedood en verscheidene duizenden gewond.
178. De opstandelingen hebben gisteravond de Oostenrijks-Hongaarse grenspost bij het Oostenrijkse plaatsje Nickelsdorf overgenomen.
179. Tschadek, de Oostenrijkse minister van justitie, heeft de grenspost geïnspecteerd en medegedeeld, dat zij bezet was door Hongaarse soldaten en burgers met machinegeweren.
180. Een Hongaarse ambulance is gisteren twee keer de grens bij Nickelsdorf overgekomen om medische uitrusting en bloedplazma voor gewonde Hongaren te halen.
181. Een Hongaarse ambulance is gisteren twee keer de grens bij Nickelsdorf overgekomen om medische uitrusting en bloedplazma voor gewonde Hongaren te halen.
182. Drie artsen, die in de vrijdagavond te Nickelsdorf aangekomen Hongaarse ziekenauto zaten, hebben medegedeeld, dat zij hulp zijn gekomen te vragen voor de gewonden van de groep rebellen, waartoe zij behoren, alsus meldde het Oostenrijkse persbureau.
183. Hongaarse spoorwegbeambten hebben Oostenrijkse collega's vrijdagavond aan de grens meegedeeld, dat zij vrijdagochtend hebben gezien, dat opstandelingen te Sopron en Magyarovar, beide in het noordwesten van het land nabij de Oostenrijkse grens, negentien vooraanstaande communisten hebben opgehangen.
184. Radio-Boedapest heeft vanmorgen vroeg geen bijzonderheden over de toestand in Hongarije gegeven, maar zei, dat het uitgaansverbod tot vanmorgen 10 uur opgeheven zou worden om de mensen in staat te stellen inkopen te doen.

185. Radio-Boedapest heeft vanmorgen bericht, dat Imre Nagy in de afgelopen nacht een nieuwe Hongaarse regering heeft gevormd. Deze regering heeft besloten arbeidersbataljons te vormen om de opstandelingen te bestrijden, aldus meldt A.F.P.
186. Uit Nickelsdorf aan de Oostenrijks-Hongaarse grens wordt gemeld, dat de leden van de Hongaarse ambulances, die daar medische uitrusting en bloedplazma zijn komen halen, verteld hebben, dat gisteravond laat in Gyoer, in Noordwest-Hongarije, een anti-communistische regering is gevormd.
187. Uit Nickelsdorf aan de Oostenrijks-Hongaarse grens wordt gemeld, dat de leden van de Hongaarse ambulances, die daar medische uitrusting en bloedplazma zijn komen halen, verteld hebben, dat gisteravond laat in Gyoer, in Noordwest-Hongarije, een anti-communistische regering is gevormd.
188. Uit Nickelsdorf aan de Oostenrijks-Hongaarse grens wordt gemeld, dat de leden van de Hongaarse ambulances, die daar medische uitrusting en bloedplazma zijn komen halen, verteld hebben, dat gisteravond laat in Gyoer, in Noordwest-Hongarije, een anti-communistische regering is gevormd.
189. Andere daarentegen en met name een rapport van de Engelse gezant te Boedapest schijnen duidelijk de verantwoordelijkheid van Russische tanks in het bloedbad te bevestigen, dat donderdag voor de zetel van het Hongaarse parlement is aangericht onder een groot aantal betogers.
190. Uit Engelse diplomatieke bron komt eveneens naar voren dat het Hongaarse leger niet in ieder geval niet tot gisteravond, heeft deelgenomen aan de onderdrukking van de opstand.
191. Ulbricht over de gebeurtenissen in Polen en Hongarije
192. Walter Ulbricht de eerste secretaris van de Oostduitse communistische partij heeft vrijdag voor het eerst in het openbaar commentaar geleverd op de gebeurtenissen in Polen en Hongarije.
193. Sprekend over de „aanvallen van reactionaire krachten” in Hongarije drong Ulbrecht er bij de Oostduitse arbeiders en autoriteiten op aan, in toenemende mate waakzaam te blijven tegen „een op desintegratie gericht optreden van de burgeois en fascistische elementen”
194. De Hongaarse regering zwicht voor de opstandelingen
195. Imre Nagy, de titoistische premier van Hongarije, heeft gisteravond aangekondigd, dat Russische troepen onmiddellijk uit Boedapest teruggetrokken zouden worden, terwijl onderhandelingen over hun terugtrekken uit de rest van het land onmiddellijk geopend zullen worden.
196. Terwijl Nagy zijn rede hield, vielen de Russische tanks de twee laatste steunpunten van de nationalisten in de Hongaarse hoofdstad aan.
197. Radio-Miskolc stelde daarbij de eis, dat Gero, de ontslagen secretaris van de communistische partij, en zijn aanhangers gearresteerd zouden worden en wegens "verraad van de Hongaarse nationale zaak" voor het gerecht zouden worden gevraagd.
198. Het dagblad Szabad Nep schrijft vandaag dat het terugtrekken van de Russische troepen uit Hongarije en de belofte van de regering de geheime politie te ontbinden een succes betekenen voor "de gewapende strijd van de Hongaarse jeugd".
199. Het dagblad Szabad Nep schrijft vandaag dat het terugtrekken van de Russische troepen uit Hongarije en de belofte van de regering de geheime politie te ontbinden een succes betekenen voor "de gewapende strijd van de Hongaarse jeugd".
200. Radio-Boedapest heeft de gebeurtenissen voor het eerst "de nationale opstand van het Hongaarse volk" genoemd.
201. Het artikel van Szabad Nep zegt verder: "Deze overwinning van de schitterende Hongaarse jeugd is ook een overwinning in de strijd voor het land en een erkenning van de rechtvaardigheid van onze zaak.
202. Zonder hen, zonder hun samenwerking is het onmogelijk de orde te herstellen en de toekomst, van Hongarije te verzekeren...
203. De dag tevoren had Szabad Nep het evenwel ook nog over "misleide Hongaren".
204. Zoltan Tildy, tot 1948 president van Hongarije, is in de regering opgenomen.
205. Tweeërlei revolutionairen in Hongarije
206. Een correspondent van Reuter bij de revolutionaire strijdkrachten in Hongarije heeft dit weekeinde op een tocht van 18 uur door de provincies ten westen van de Donau Russische en Hongaarse tanks tegenover elkaar zien staan.
207. Een correspondent van Reuter bij de revolutionaire strijdkrachten in Hongarije heeft dit weekeinde op een tocht van 18 uur door de provincies ten westen van de Donau Russische en Hongaarse tanks tegenover elkaar zien staan.
208. En moeten de Russische troepen in Hongarije - die op 80.000 man geschat worden - met alle mogelijke beschikbare wapens aangevallen of met rust gelaten worden?
209. Kwestie-Hongarije op de agenda van de Veiligheidsraad

210. Terwijl buiten voor het gebouw van de Ver. Naties meer dan 8000 personen in een indrukwekkende betoging tegen de bloedige onderdrukking van de Hongaarse opstand en de Russische interventie protesteerden, kwam de Veiligheidsraad vandaag in een langdurige zondagzitting bijeen.
211. Tegen de scherpe oppositie van de Russische gedelegeerde Sobolew besloot de Raad met negen tegen een en een onthouding om "de situatie geschapen door de actie van buitenlandse militaire strijdkrachten in Hongarije" onmiddellijk in behandeling te nemen, nadat met dezelfde stemverhouding een poging tot uitstel van de kant van de Sowjetunie was verijdeld.
212. Hoewel de Zuidslavische gedelegeerde Brilej de standpunt innam, dat het Hongaarse regime da kans diende gegeven te worden de rust te herstellen, alvorens de Raad de kwestie ging bespreken, motiveerde hij het standpunt van onthouding op de grond, dat bruiken van buitenlandse troepen waar dan ook gekant is.
213. De gedelegeerde van Hongarije, Peter Kos, tot wens deelneming aan de discussies de Raad eerder had besloten, sprak slechts kort.
214. Dit zeide hij, komt neer op een inmenging in Hongaartjes binnenlandse aangelegenheden.
215. De Amerikaanse gedelegeerde Lodge sprak de hoop uit dat de discussies van de Raad "hen die voor de onderdrukking van het Hongaarse volk verantwoordelijk zijn, zal bewegen deze maatregelen niet meer voort te zetten".
216. De voorzitter van de Raad, de Franse gedelegeerde, Cornut-Gentille, drong evenwel uitdrukkelijk op onverwijld terugtrekken van de Russische troepen uit Hongarije aan en het zenden, van levensmiddelen en geneesmiddelen voor de slachtoffers.
217. Daarna zullen, zei hij, andere essentiële zaken dienen te worden aangevat: de gelijkheid van rechten, vrijheid zonder buitenlandse inmenging, menselijke waardigheid, dit zijn problemen van Hongarije, waarvoor slecht een oplossing kan bestaan: namelijk geen interventie en vrije verkiezingen.
218. Radio-Boedapest meldt, dat de Hongaarse regering het besluit van de Veiligheidsraad om de Hongaarse kwestie te bespreken toejuicht.
219. Radio-Boedapest meldt, dat de Hongaarse regering het besluit van de Veiligheidsraad om de Hongaarse kwestie te bespreken toejuicht. Radio-Boedapest sluit zich echter geheel aan bij het standpunt van de Sowjetunie.
220. Radio-Boedapest meldt, dat de Hongaarse regering het besluit van de Veiligheidsraad om de Hongaarse kwestie te bespreken toejuicht. Radio-Boedapest sluit zich echter geheel aan bij het standpunt van de Sowjetunie.
221. Nadat de Hongaarse regering gisteravond via radio-Boedapest bekend had gemaakt, dat de opstandelingen in Boedapest ermee ingestemd hadden hun wapens neer te leggen in ruil voor de terugtrekking van de Russische troepen uit de hoofdstad, heeft zij vanochtend bekendgemaakt dat de opstandelingen samen met het Hongaarse leger verantwoordelijk zullen zijn voor de handhaving van rust en orde in de hoofdstad.
222. Nadat de Hongaarse regering gisteravond via radio-Boedapest bekend had gemaakt, dat de opstandelingen in Boedapest ermee ingestemd hadden hun wapens neer te leggen in ruil voor de terugtrekking van de Russische troepen uit de hoofdstad, heeft zij vanochtend bekendgemaakt dat de opstandelingen samen met het Hongaarse leger verantwoordelijk zullen zijn voor de handhaving van rust en orde in de hoofdstad.
223. In Moskou verklaarde de Russische minister van buitenlandse zaken, Sjepilow, tegenover buitenlandse journalisten, dat de Russische troepen uit Boedapest zouden terugtrekken naar hun bases in Hongarije zodra de opstandelingen hun wapens zouden hebben neergelegd.
224. Tot dusverre had het ministerie van binnenlandse zaken de eis gesteld, dat de rebellen in het achtste district van Boedapest de wapens zouden inleveren bij het Hongaarse leger na de evacuatie van alle Russische militairen uit dat district.
225. . Het Hongaarse leger, de politie en eenheden van de jeugd, arbeiders en studenten nemen de handhaving van de rust en orde vier van de Sowjettroepen.
226. De radio in Gyoer, een bolwerk van de opstandelingen in Noorwest-Hongarije, deed een beroep op de revolutionairen de wapens te behouden en ze net over te geven aan premier Nagy "een werktuig van de communisten".
227. In West-Hongarije hebben de anti-communistische, anti-Russische strijdkrachten nog steeds grote gebieden in handen en de Russische troepen doen geen moeite hen te verjagen.
228. Een deel is bereid de regering-Nagy te steunen, als zij beloften, die gegeven werden, nakomt, waaronder het beginnen van onderhandelingen voor de volledige terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije.

229. Uit alle delen van de wereld worden thans ijlings medicamenten, levensmiddelen en kleren via Wenen naar Hongarije verzonden ter distributie onder de slachtoffers van de opstand.
230. Nederland voor bespreking Hongaarse opstand in V.N.
231. De Nederlandse permanente vertegenwoordiger bij de V.N. te New York heeft opdracht gekregen in een brief aan de voorzitter van de Veiligheidsraad te verklaren, dat de Nederlandse regering zich volledig stelt achter het initiatief van de V.S., Engeland en Frankrijk om de situatie in Hongarije in de Veiligheidsraad aan de orde te stellen.
232. Hongarije breekt met het een-partijstelsel
233. Imre Nagy, de Hongaarse "titoïstische" premier, heeft, zoals wij gisteren nog in een gedeelte van onze oplaag konden melden, bekendgemaakt, dat er een einde is gekomen aan het door de communistische partij overheerste bewind in Hongarije.
234. Imre Nagy, de Hongaarse "titoïstische" premier, heeft, zoals wij gisteren nog in een gedeelte van onze oplaag konden melden, bekendgemaakt, dat er een einde is gekomen aan het door de communistische partij overheerste bewind in Hongarije.
235. De Russische troepen zijn dinsdag op verzoek van de nieuwe Hongaarse regering begonnen met de ontruiming van Boedapest, zo verklaarde Nagy in een boodschap, die door radio-Boedapest werd uitgezonden.
236. Het nieuwe kabinet, bestaande uit vertegenwoordigers van "alle democratische partijen" zal gelijk zijn aan de eerste Hongaarse regering, die in 1945 werd gevormd.
237. De premier deelde mede, dat de "krachtige revolutionaire beweging en de voortschrijdende democratie in Hongarije" de afschaffing van de huidige eenpartijregering hadden afgedwongen.
238. De nieuwe Hongaarse regering erkent alle plaatselijke autonome raden ten volle, aldus Nagy.
239. Wat de betrekkingen met de Sowjetunie aangaat, sprak hij de hoop uit, dat "het volk van de Sowjetunie zal erkennen, dat geheel nieuwe betrekkingen tussen de Sowjetunie en Hongarije ontwikkeld kunnen worden, als de Sowjetunie, bereid is met de vertegenwoordigers van een vrij Hongaars volk te onderhandelen".
240. Wat de betrekkingen met de Sowjetunie aangaat, sprak hij de hoop uit, dat "het volk van de Sowjetunie zal erkennen, dat geheel nieuwe betrekkingen tussen de Sowjetunie en Hongarije ontwikkeld kunnen worden, als de Sowjetunie, bereid is met de vertegenwoordigers van een vrij Hongaars volk te onderhandelen".
241. Tildy bekent, dat de Hongaarse afgevaardigde bij de Ver. Naties, Peter Kos, zal worden teruggeroepen.
242. De radio der opstandelingen te Gyor meldde dinsdagavond, dat volgens berichten uit Nyiregyhaza in het noordoosten van Hongarije de Russische troepen begonnen zijn via Beregsurany Hongarije te verlaten.
243. De radio der opstandelingen te Gyor meldde dinsdagavond, dat volgens berichten uit Nyiregyhaza in het noordoosten van Hongarije de Russische troepen begonnen zijn via Beregsurany Hongarije te verlaten.
244. De revolutionaire raad van het Hongaarse leger heeft dinsdagavond een manifest uitgegeven, waarin hij verklaart, dat het leger aan de zijde van het volk staat om de veroveringen van de revolutie te verdedigen.
245. Aan de Oostenrijkse grens zijn dinsdagavond echter berichten ontvangen over de toenemende strijd in Boedapest en westelijk Hongarije.
246. Hongaarse spoorweegarbeiders hebben te Nickelsdorf verklaard gehoord te hebben dat de transporteenheden van het Russische leger alle spoorwegverbindingen tussen Boedapest en Roemenie bezetten.
247. Het Hongaarse persbureau publiceerde dinsdag berichten uit provinciesteden, waarin gesproken wordt over reorganisatie van de oude coalitiepartijen, ontbinding van een aantal collectieve boerderijen en stakingen in plaatsen waar nog Russische troepen gelegerd zijn.
248. Zalaegerszeg in Zuidwest-Hongarije wordt door een revolutionaire arbeidersraad bestuurd.
249. In Debrecen in Oost-Hongarije is het rustig.
250. Deze leiders hopen met behulp van buitenlandse wapens weer aan de macht te komen, aldus het Hongaarse persbureau.
251. De Sowjetunie heeft zich ook bereid verklaard tot onderhandelingen over de terugtrekking van haar troepen uit geheel Hongarije.
252. Tenslotte meldt de radio, dat volgens een mededeling van de Hongaarse minister van oorlog de Russische gevechtswagens voor het ministerie met de aftocht zijn begonnen. (A.F.P.)
253. Hongarije wil uit het pact van Warschau treden
254. De opstand is geslaagd, zo heeft premier Nagy van Hongarije woensdagmiddag in een toespraak tot een menigte op het plein voor het parlement verklaard.
255. Er zal geen inmenging in de Hongaarse binnenlandse aangelegenheden worden geduld.

256. Het is mogelijk, dat Hongarije een neutrale kern in Midden-Europa wordt, ging de premier verder.
257. Voorts beloofde hij, dat de regering zal vragen om onmiddellijke terugtrekking van de Russische troepen uit geheel Hongarije en ontbinding van het pact van Warschau.
258. De Hongaarse regering heeft woensdag in een nota aan de Sowjetunie gevraagd om aanwijzing van een Russische delegatie voor onderhandelingen op regeringdniveau over terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije, zo meldt radio-Boedapest.
259. De Hongaarse regering heeft woensdag in een nota aan de Sowjetunie gevraagd om aanwijzing van een Russische delegatie voor onderhandelingen op regeringdniveau over terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije, zo meldt radio-Boedapest.
260. Voorts verzoekt de Hongaarse regering om spoedige vaststelling van de plaats, waar onderhandeld zal worden en het uur, waarop de onderhandelingen kunnen beginnen.
261. Tegenover hen verklaarde hij, dat alle Russische troepen in Hongarije op hun bases zijn teruggekeerd.
262. Hongarije kan zich uit het pact van Warschau terugtrekken zonder te wachten op de ontbinding van de organisatie.
263. Deze houding zal de Hongaarse regering innemen bij de komende besprekingen met de Sowjetuni, aldus Nagy.
264. Voorts verklaarde hij, dat Hongarije in zijn huidige positie moet vertrouwen op materiële hulp van de grote mogendheden.
265. Op de vraag of Hongarije een onderdeel zou kunnen vormen van een Oost-europese neutrale zonde antwoordde hij, dat deze mogelijkheid vroeg of laat overwogen zou moeten worden.
266. Dit comité eist de terugtrekking van de Russische troepen uit geheel Hongarije tegen 31 december 1956 en de onmiddellijke opzegging van het verdrag van Warschau.
267. "Indien de Russen Hongarije tegen dit tijdstip niet zullen hebben ontruimd, zal het Hongaarse leger de wapens tegen de Russische troepen opnemen en zal het , ten koste van het leven van zijn soldaten, de Russen eruit werpen", aldus het comité.
268. "Indien de Russen Hongarije tegen dit tijdstip niet zullen hebben ontruimd, zal het Hongaarse leger de wapens tegen de Russische troepen opnemen en zal het , ten koste van het leven van zijn soldaten, de Russen eruit werpen", aldus het comité.
269. Dit station zond een resolutie van de nationale raad van Gyor, gericht aan de Hongaarse regering uit, dat de raad de huidige regering zelfs niet tijdelijk zou erkennen, wanneer de regering de inwillig van de vroegere eisen van de nationale raad van Gyor en een groot aantal nationale raden niet zou garanderen.
270. Radio Gyor heeft vanmorgen een heftige aanval op de communistische leden van de regering van Nagy gedaan: "De communisten moeten beschouwd worden als de voornaamste vijanden van het Hongaarse volk".
271. De raad van de Hongaarse vakverenigingen is afgetreden en vervangen door een tijdelijke commissie, waarin vroegere vakbondsleiders, die tot voor kort gevangen zaten zijn benoemd.
272. De commissie heeft, volgens radio-Boedapest, de arbeiders opgeroepen het werk te hervatten en van de regering geëist, dat zij onmiddellijk onderhandelen, zal over terugtrekking van de Russische troepen uit Hongarije.
273. Radio-Boedapest meldt, dat de Hongaarse vakbeweging besloten heeft zich terugtrekken uit de communistische wereldfederatie van vakbonden.
274. De arbeiders hadden zich ook aangesloten bij de eis, dat Hongarije, evenals Zwitserland en Oostenrijk, tot neutraal land zou worden verklaard en dat vrije verkiezingen onder toezicht van de Ver. Naties zouden worden gehouden.
275. Lajos Toth, de chef van de Hongaarse generale staf, is ontslagen.
276. Anna Kethly, een internationaal bekende socialiste, is gisteren tot voorzitter gekozen van de pasgevormde sociaal-democratische partij in Hongarije.
277. Een delegatie van de Hongaarse sociaal-democratische partij zal zich vandaag onder leiding van mevrouw Kethly naar Wenen begeven, waar een congres van de Tweede Internationale wordt gehouden.
278. Russische troepen trekken Hongarije weer binnen.
279. Hongaarse neutraliteit afgekondigd.
280. Een nieuwe ontwikkeling tekent zich in Hongarije af.
281. Het Hongaarse persbureau M.T.I. bevestigt, dat aanzienlijke Russische strijdkrachten de oostelijke gebieden van Hongarije hebben bezet.
282. Het Hongaarse persbureau M.T.I. bevestigt, dat aanzienlijke Russische strijdkrachten de oostelijke gebieden van Hongarije hebben bezet.

283. Premier Nagy heeft gisteren uit protest tegen het blijven binnentrekken van Russische troepen in Hongarije de Russische ambassadeur meegedeeld, dat hij op staande voet het verdrag van Warschau opzei en Hongarije tot een neutrale staat verklaarde.
284. Premier Nagy heeft gisteren uit protest tegen het blijven binnentrekken van Russische troepen in Hongarije de Russische ambassadeur meegedeeld, dat hij op staande voet het verdrag van Warschau opzei en Hongarije tot een neutrale staat verklaarde.
285. Nagy heeft een beroep gedaan op de Ver. Naties om de Hongaarse kwestie onmiddellijk op de agenda te plaatsen.
286. In een boodschap aan Hammarskjold, de secretaris-generaal van de Ver. Naties, heeft de Hongaarse regering uittreden uit het pact van Warschau en afkondiging van de neutraliteit bekendgemaakt.
287. Gisteren zijn Russische troepen op grote schaal in het oosten en noordoosten Hongarije, binnengetrokken.
288. Alle Hongaarse vliegtuigen, die van Wenen naar Boedapest vlogen, zijn boven Boedapest beschoten en zijn teruggekeerd naar Wenen.
289. De Russische ambassade te Boedapest maakte donderdagavond bekend, dat de Hongaarse vliegvelden door Russische troepen omsingeld zijn met het oog op de wegvoering van gewonden en van de gezinnen van Russische militairen.
290. De correspondent van het Zuidslavische blad Politika was juist op het bureau van premier Nagy toen deze uit een plaats in Oost-Hongarije telefonisch bericht kreeg, dat de wegen daar wemelden van Russische soldaten.
291. Deze berichten hebben volgens de correspondent van Politika grote verontwaardiging in Hongarije gewekt, te meer daar de Russen beloofd hadden heen nieuwe troepen te zullen sturen.
292. Erdei, een lid van het Hongaarse kabinet, heeft gisteravond in Boedapest gezegd, dat "aanzienlijke Russische strijdkrachten onze oostelijke grenzen hebben overschreden en een groot gebied hebben bezet".
293. Uit naam van de regering drong hij er bij de Hongaren op aan naar hun werk terug te keren "ondanks de aanwezigheid van Russische troepen".
294. Erdei zeide, dat de verklaring van de Hongaarse neutraliteit gisteren "op korte termijn de aftocht van de Russische troepen ten gevolge zal hebben - naar wij hopen".
295. Vanmorgen is in Hongarije de oprichting van een verenigde Hongaarse jeugdfederatie bekendgemaakt.
296. Vanmorgen is in Hongarije de oprichting van een verenigde Hongaarse jeugdfederatie bekendgemaakt.
297. De federatie doet een beroep op de politieke partijen geen jeugdafdelingen op te richten, opdat: alle jonge Hongaren zich in een organisatie kunnen verenigen.
298. Janos Kadar, de nieuwe secretaris van de communistische partij, heeft gisteren een radiorede uitgesproken, waarin hij Hongarije tegelijk door een reactionaire contrarevolutie en een Russische interventie bedreigd noemde.
299. Kadar kondigde aan dat de Hongaarse communisten een nieuwe partij hebben opgericht, die voorgoed met de misdaden van het verleden heeft gebroken en die tegen iedereen de eer en de onafhankelijkheid van Hongarije zal verdedigen.
300. Kadar kondigde aan dat de Hongaarse communisten een nieuwe partij hebben opgericht, die voorgoed met de misdaden van het verleden heeft gebroken en die tegen iedereen de eer en de onafhankelijkheid van Hongarije zal verdedigen.
301. De naam van de nieuwe partij luidt socialistische partij van Hongaarse arbeiders.
302. Russen sluiten Oostenrijks-Hongaarse grens
303. Terwijl gisteravond de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (V.N.) zich bezig hield met de Russische interventie in Hongarije, kreeg de secretaris-generaal van de V.N. een nieuwe nota van de Hongaarse regering waarin gemeld werd, dat Russische troepen vrijdag de grens waren overgetrokken en "naar Boedapest oprukten".
304. Terwijl gisteravond de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties (V.N.) zich bezig hield met de Russische interventie in Hongarije, kreeg de secretaris-generaal van de V.N. een nieuwe nota van de Hongaarse regering waarin gemeld werd, dat Russische troepen vrijdag de grens waren overgetrokken en "naar Boedapest oprukten".
305. Ook waren in westelijk Hongarije troepenbewegingen in westwaarts richting waargenomen.
306. De regering verzocht de secretaris-generaal "een beroep te doen op de grote mogelijkheden de neutraliteit van Hongarije te erkennen en de Veiligheidsraad te verzoeken er bij de Russische en Hongaarse regeringen op aan te dringen dat onmiddellijk een aanvang gemaakt wordt met onderhandelingen".

307. De regering verzocht de secretaris-generaal "een beroep te doen op de grote mogendheden de neutraliteit van Hongarije te erkennen en de Veiligheidsraad te verzoeken er bij de Russische en Hongaarse regeringen op aan te dringen dat onmiddellijk een aanvang gemaakt wordt met onderhandelingen".
308. Radio-Boedapest melde hedenochtend, dat de Russische vice-premier, Mikojan in een onderhoud met de Hongaarse vice-premier Tildy, had voorgesteld om alle Russische troepen uit Hongarije terug te trekken met uitzondering van die, welke er krachtens het pact van Warschau zijn geleerd.
309. Radio-Boedapest melde hedenochtend, dat de Russische vice-premier, Mikojan in een onderhoud met de Hongaarse vice-premier Tildy, had voorgesteld om alle Russische troepen uit Hongarije terug te trekken met uitzondering van die, welke er krachtens het pact van Warschau zijn geleerd.
310. Zoals bekend, heeft premier Nagy woensdag verklaard, dat Hongarije uit het pact van Warschau wil treden.
311. Dit is volgens een Hongaarse nota aan Rusland, donderdag geschied.
312. Volgens een officiële bekendmaking in Wenen hebben Russische tanks de Oostenrijks-Hongaarse grens van Bratislava (Slowakije) tot de hoofdverkeersweg van Wenen naar Boedapest via Nickelsdorf afgesloten.
313. Volgens andere berichten uit Hongarije zijn ook Russische zware bommenwerpers en straaljagers Hongarije binnengevlogen.
314. Volgens andere berichten uit Hongarije zijn ook Russische zware bommenwerpers en straaljagers Hongarije binnengevlogen.
315. Gisteren zijn 300 Russische tanks in Debrecen (Oost-Hongarije) waargenomen.
316. Hongaarse zware artillerie en andere eenheden zijn in snel tempo op weg naar Boedapest om de verdediging van de stad te versterken.
317. Volgens radio-Boedapest heeft de regering Hongaarse tanks bevolen stelling te nemen voor het parlamentsgebouw in Boedapest en aan de toegangen tot de Donaubruggen.
318. Volgens de Russische ambassade te Boedapest hebben de Russische troepenbewegingen ten doel de veiligheid van de Russische burgers, die Hongarije verlaten, te verzekeren.
319. De Russische gedelegeerde bij de Verenigde Naties, Sobolew, zeide gisteren in het debat in de Veiligheidsraad, dat de mededelingen van de Hongaarse premier volgens welke er nieuwe Russische troepen Hongarije zouden zijn binnengekomen, "volkomen ongegrond" waren.
320. De Russische gedelegeerde bij de Verenigde Naties, Sobolew, zeide gisteren in het debat in de Veiligheidsraad, dat de mededelingen van de Hongaarse premier volgens welke er nieuwe Russische troepen Hongarije zouden zijn binnengekomen, "volkomen ongegrond" waren.
321. De Amerikaanse regering heeft gisteren een protestnota overhandigd aan de Russische ambassadeur te Washington vanwege het feit, dat een konvooi van Amerikaanse diplomaten en hun familieleden, die Hongarije wilden verlaten, door Russische militairen de overgang van de Oostenrijks-Hongaarse grens is belet.
322. De Amerikaanse regering heeft gisteren een protestnota overhandigd aan de Russische ambassadeur te Washington vanwege het feit, dat een konvooi van Amerikaanse diplomaten en hun familieleden, die Hongarije wilden verlaten, door Russische militairen de overgang van de Oostenrijks-Hongaarse grens is belet.
323. Vandaag zal het konvooi een nieuwe poging ondernemen Hongarije verlaten.
324. Ook Anna Kethly, de voorzitter van de Hongaarse sociaal-democratische partij, die in Wenen een ontmoeting had gehad met buitenlandse partijgenoten en gisteren naar Boedapest wilde terugkeren, werd op tien kilometer van de grens door Russen tegenhouden en moest naar Wenen terugkeren.
325. Radio-Moskou en het Russische persagentschap Tass hebben gisteren commentaar geleverd op de toestand in Hongarije.
326. Een directe steun aan de contrarevolutie in Hongarije wordt verleend door het centrum van Amerikaanse ene uitgeweken Hongaarse oorlogshitsers in Salzburg.
327. Een directe steun aan de contrarevolutie in Hongarije wordt verleend door het centrum van Amerikaanse ene uitgeweken Hongaarse oorlogshitsers in Salzburg.
328. Radio-Moskou verschuldigde in een uitzending de Westelijke landen weven dat zij ...vijanden het volk in Hongarije binnensmokkelen, onder het norm van hulpverlening.
329. "Er ontstaat thans een situatie" zo zei radio-Moskou "waarin al wat door het Hongaarse volk in de jaren van de volksregering bereikt werd, bedreigd wordt.
330. Honderden militairen worden per vliegtuig naar Hongarije gebracht.
331. Voormalige officieren uit het leger van Horthy en Hongaarse officieren en minderen die voet Hitler gevochten hebben.
332. Het Hongaarse volk en zijn vrienden in het socialistische kamp hebben reden tot bezorgdheid."

333. "Het is duidelijk, dat de vijanden van Hongarije nu proberen zich voor vrienden uit te geven en de volksrepubliek van de weg naar de bouw van een communisme willen afdringen naar het kamp van het imperialisme en de reactie.
334. De reactionaire tendensen in de ontwikkeling van de gebeurtenissen in Hongarije worden sterk aangewakkerd door opstekers uit het buitenland".
335. De uitzending, die onaangekondigd was, eindigde met de opmerking: "Men moet hopen, dat alle nuchtere strijders in Hongarije in staat zullen zijn de woonsten van de volksdemocratie, die geleid hebben tot een afwenteling van de slavernij en tot een binnentreden in de rijen van het socialistische kamp, tegen invloeden van buitenaf te verdedigen".
336. De Hongaarse openbare aanklager heeft vrijdag bekendgemaakt, dat tot op heden 5417 politieke gevangenen vrijgelaten zijn.
337. De perschef van president Eisenhower heeft vrijdag bekendgemaakt, dat de Ver. Staten als een "voorlopige" hulpverlening aan Hongarije levensmiddelen en medicamenten ter waarde van 20 miljoen dollar willen sturen.
338. Het aanbod zal zonder verwijl aan de Hongaarse regering worden toegezonden.
339. De gaarnizoenscommandant van Boedapest, generaal-majoor Bela Kiraly, heeft in een interview met het Weense dagblad Weltpresse verklaard, dat de Hongaren het succes van hun opstand te danken hebben aan de Russen.
340. Hij zei, dat de overwinning der rebellen voornamelijk het gevolg was van de militaire opleiding die de Russen de laatste afren aan de Hongaarse jeugd hadden gegeven.
341. Russen slaan Hongaarse opstand neer
342. De Russen zijn gisteren begonnen de Hongaarse opstand tegen het communisme, die door alle lagen van het volk werd gedragen en met succes scheen bekroond, met geweld te onderdrukken.
343. Ook in het overige deel van Hongarije zijn de Russische tanklegers ertoe overgegaan de vrijheidsbeweging met grote macht en met brutoheid uit te schakelen.
344. De Hongaarse premier Imre Nagy heeft zondagochtend vroeg in een radiouitzending bekendgemaakt dat Russische troepen Boedapest aanvielen en dat de Hongaren weerstand boden.
345. De Hongaarse premier Imre Nagy heeft zondagochtend vroeg in een radiouitzending bekendgemaakt dat Russische troepen Boedapest aanvielen en dat de Hongaren weerstand boden.
346. De Hongaarse premier, die in het Hongaars en Engels voor radio-Boedapest sprak, zei: "Hier is Imre Nagy.
347. De Hongaarse premier, die in het Hongaars en Engels voor radio-Boedapest sprak, zei: "Hier is Imre Nagy.
348. In de vroege uren van deze ochtend zijn Russische troepen een aanval begonnen op de Hongaarse hoofdstad, klaarblijkelijk met het doel de democratische regering van de Hongaarse volksrepubliek omver te werpen.
349. In de vroege uren van deze ochtend zijn Russische troepen een aanval begonnen op de Hongaarse hoofdstad, klaarblijkelijk met het doel de democratische regering van de Hongaarse volksrepubliek omver te werpen.
350. Het Hongaarse leger is op zijn post.
351. Dit is mijn boodschap tot het Hongaarse volk en de gehele wereld."
352. De Russen hebben zondagochtend om 8 uur in een ultimatum aan de Hongaarse regering de overgave geëist.
353. Als de Hongaren zich om twaalf uur zondagmiddag niet overgegeven zouden hebben, zou Boedapest worden gebombardeerd, aldus een bericht, dat het Britse ministerie van buitenlandse zaken van zijn legatie in Boedapest heeft ontvangen.
354. De Russen hadden de indruk gewekt, dat zij bereid waren over het terugtrekken van het Russische leger in Hongarije - de eis van de opstandelingen - te discussiëren.
355. In de nacht van zaterdag op zondag hadden de Russen Hongaarse militaire deskundigen bij zich ontboden om over de terugtrekking van de Russische troepen, zo zeiden zij, te onderhandelen.
356. Tegen zes uur in de ochtend deed premier Nagy een oproep op de Hongaarse delegatie om toch terug te keren.
357. Geza Losonczy, een lid van de Hongaarse regering, had zaterdag op een persconferentie nog verklaard, dat de met Russische vertegenwoordigers gevoerde onderhandelingen "bepaalde resultaten en een zekere vermindering der spanning hebben geleverd".
358. Hij voegde hieraan toe, dat de Russen ermede ingestemd hadden niet meer troepen naar Hongarije te zenden.

359. Het is gebleken, schreef de Russische partijorgaan, dat Nagy de strijd tegen de reactionaire krachten in Hongarije wil noch kan leiden.
360. Het blad beroept er zich op, dat op 25 oktober de aanwezigheid van de Russische troepen in Boedapest zijn binnengerukt op verlangen van de Hongaarse volksregering en dat Nagy heeft toegegeven, dat de aanwezigheid van de Russische troepen met het oog op de levensbelangen en de socialistische opbouw noodzakelijk is geworden.
361. Dit had een negatieve invloed op de situatie te Boedapest en op het hele Hongaarse gebied.
362. De contrarevolutionaire beweging in Hongarije was tegen het volk gericht, schreef het blad verder, en in het leven geroepen door reactionaire en imperialistische krachten, die het socialisme haten.
363. Als deze beweging de overwinning zou behalen, zou de macht in Hongarije in de handen van de imperialisten komen en dessen zouden daarmee het volk tot hun buit maken.
364. De versperring van de weg van de reactie in Hongarije is het door het beloop van de gebeurtenissen duidelijk gedicteerde doel, aldus de Prawda.
365. Door de radio heeft Kadar verklaard, dat hij ter bescherming van het volksdemocratische stelsel een nationale boeren- en arbeidersregering heeft gevormd en de in Hongarije staande Russische troepen om hulp heeft verzocht.
366. De overheersing van de Hongaarse vrijheidstrijders door de in Hongarije gestationeerde Russische troepen" schijnt vrijwel en feit te zijn.
367. De overheersing van de Hongaarse vrijheidstrijders door de in Hongarije gestationeerde Russische troepen" schijnt vrijwel en feit te zijn.
368. Het ijzeren gordijn sluit Hongarije weer af.
369. Aan de Hongaarse grens hangt weer het ijzeren gordijn: er bestaat kennelijk welhaast geen mogelijkheid meer om van het opnieuw onderdrukte Hongarije uit de weg van de vrijheid te kiezen.
370. Aan de Hongaarse grens hangt weer het ijzeren gordijn: er bestaat kennelijk welhaast geen mogelijkheid meer om van het opnieuw onderdrukte Hongarije uit de weg van de vrijheid te kiezen.
371. Sedert zondagavond, toen de Russen en Hongaarse grensgebied en vooral de stad Sopron hadden bezet - het gebied waar de meeste grensbewoners hebben kunnen uitwijken - zijn nauwelijks vluchtelingen in Oostenrijk aangekondigd.
372. Alleen wat gevechtswagens van het Oostenrijkse leger: onderweg zagen wij een paar legerwachtauto's met ontwapende Hongaarse deserteurs, streng bewaakt door Oostenrijkse soldaten.
373. Voor het overige was de toestand zoals deze moet hebben bestaan, voordat de dappere opstand van de Hongaren begon d.w.z. nagenoeg geen verkeer.
374. Men zag ook geen buitenlandse Rode-Kruisauto met voedsel en medicamenten in de richting van Hongarije rijden.
375. De Russische commandant in dit gebied sloot de Amerikanen op in een school onder strenge bewaking totdat de actie van onderdrukking van de Hongaarse opstand zondag was beëindigd.
376. Oostenrijk, het vrije buurland van Hongarije, dat de ontwikkeling aan zijn grenzen direct heeft kunnen volgen is, het spreekt vanzelf, zeer diep onder de indruk van de gebeurtenissen.
377. Hongarijes jeugd is niet tevergeefs gevallen, aldus Die Presse, want de macabere overwinning van een verraderlijke overmacht heeft de ware natuur van de Sowjetunie in zulk een schaamteloze naaktheid aan de gehele wereld getoond, dat de overwinning in werkelijkheid het begin van het einde betekent.
378. Geheel rustig is het nog niet in Hongarije.
379. De radiozenders van Szombathely en Pecs in het zuidwesten van Hongarije maakten maandag een uitgaansverbod bekend.
380. Toch slaagden een honderd Hongaren er maandag nog in naar Oostenrijk te komen.
381. De nieuwe communistische regering van Janos Kadar heeft gisteren gepoogd de sympathie van het Hongaarse volk te verwerven door openlijk vel eisen van de opstandelingen in te willigen.
382. Boelganin, de eerste minister van de Sowjetunie, heeft bekendgemaakt, dat de Russische regering 50.000 ton graan en meel naar Hongarije zal zenden naar aanleiding van een desbetreffend verzoek, aldus meldt het Russische persbureau Tass.
383. De nieuwe Hongaarse regering heeft nl. een verzoek tot de socialistische broederlanden gericht om voedsel, brandstof, bouwmaterialen en medicijnen te sturen.
384. Ten slotte heeft het Russische ministerie van volksgezondheid last gegeven tot onmiddellijke verzending van alle, geneesmiddelen waaraan Hongarije dringend behoefte heeft.

TROUW kernwoorden met Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars, Hongaarse

115. Opstand in Hongarije is nog in volle gang
116. De opstand in Hongaarse hoofdstad Boedapest is nog in volle gang.
117. Het plein tegenover het parlamentsgebouw is gistermorgen een slagveld is geworden, toen een Russische tank het vuur opende op enkele duizenden vreedzame demonstranten, wier enige wapens Hongaarse vlaggen waren.
118. Vernomen wordt dat vier regimenten Hongaarse soldaten naar de opstandelingen zijn overgelopen.
119. Dit zou dan een verklaring kunnen zijn voor het feit dat de opstandelingen, van wie men aannam dat zij uitsluitend uit studenten en arbeiders bestonden, het reeds twee dagen lang hebben uitgehouden tegen Russische en Hongaarse tanks, vliegtuigen, machinegeweren en granaten.
120. Daarna zou Nagy onderhandelingen beginnen met Moskou om de vier of vijf Sowjet-divisies in Hongarije naar Rusland te doen terugkeren.
121. Nagy beloofde het Hongaarse volk, dat Hongarije in de toekomstige betrekkingen met Rusland zou staan op “volledige nationale onafhankelijkheid en gelijkheid op vriendschappelijk basis”.
122. Nagy beloofde het Hongaarse volk, dat Hongarije in de toekomstige betrekkingen met Rusland zou staan op “volledige nationale onafhankelijkheid en gelijkheid op vriendschappelijk basis”.
123. Wensen de Hongaarse leiders de verwezenlijking van hun beloften dan zullen zij moeten proberen een herziening te verkrijgen van het militaire pact van Warschau krachtens hetwelk de Russen in Hongarije zijn.
124. Wensen de Hongaarse leiders de verwezenlijking van hun beloften dan zullen zij moeten proberen een herziening te verkrijgen van het militaire pact van Warschau krachtens hetwelk de Russen in Hongarije zijn. En of het Kremlin dit zal toestaan, is een andere zaak.
125. Niettegenstaande eerdere beweringen van de Hongaarse radio, dat men “de toestand in de hand heeft” en dat de orde hersteld is, zijn er later op de dag talloze oproepen over de radio geweest waarin de soldaten (klaarblijkelijk deserteurs) gevraagd wordt naar hun eenheden terug te keren.
126. Kort na hun vertrek maakte het Hongaarse politiebureau het ontslag bekend van Ernő Gerő als eerste secretaris van het centrale comité van de communistische partij.
127. Gistermorgen heeft een grote veldslag gewoed tussen Sowjet-troepen en Hongaarse opstandelingen voor het gebouw van de Amerikaanse legatie in Boedapest.
128. Twee enorme Russische tanks en een gevechtswagen kwamen aanrijden, vol met jonge Hongaren, die zich verbroederden met de Russische soldaten, die op zeer vriendelijke manier wat onwennig tegen elkaar glimlachen.
129. Ernoe Geroe afgezet als Hongaars partijleider
130. Ernoe Geroe, secretaris van de Hongaarse communistische partij, is gisteren ontslagen, heeft Radio Boedapest gemeld.
131. Volgens de Hongaarse radio is de afzetting van Geroe door de bevolking van Boedapest met luid geluid ontvangen.
132. Westelijke diplomaten hebbe nalaten doorschemeren, dat Geroe als hoogste communistische leider in Hongarije afgezet kan zijn omdat hij het initiatief genomen heeft bij het inroepen van de hulp van Russische troepen om de opstand te dempen.
133. Opstand breidt zich uit tot heel Hongarije.
134. De opstand van Boedapest heeft zich gisteren blijkbaar tot heel Hongarije uitgebreid.
135. Westelijk Hongarije is volgens reizigers in handen van de opstandelingen.
136. Het gehele Hongaarse spoorwegverkeer schijnt te zijn lamgelegd behalve vanaf Russische en Hongaarse soldaten de treinen konden dwingen te rijden om troepen te vervoeren.
137. Het gehele Hongaarse spoorwegverkeer schijnt te zijn lamgelegd behalve vanaf Russische en Hongaarse soldaten de treinen konden dwingen te rijden om troepen te vervoeren.
138. Drie Belgische diplomaten, die aan de Oostenrijkse grens in Nickeldorf zijn aangekomen, hebben meegedeeld dat geheel West-Hongarije in handen van de opstandelingen is.
139. Nadat de termijn van het ultimatum gisteren versteken was, deelde de Hongaarse radio mee dat “sommige jongelui telefonisch geïnformeerd hadden of het aanbod nog van kracht was”.
140. Zij noemen zichzelf “vrijheidsradiostations”, roepen de Hongaarse arbeiders op tot een algemene staking en eisen de vrijlating van kardinaal Mindszenty en diens herstel in het primaatschap van Hongarije.
141. Zij noemen zichzelf “vrijheidsradiostations”, roepen de Hongaarse arbeiders op tot een algemene staking en eisen de vrijlating van kardinaal Mindszenty en diens herstel in het primaatschap van Hongarije.

142. Volgens Poolse persberichten uit Hongarije heeft een aantal Russische militairen de partij gekomen van de Hongaarse opstandelingen en zich aangesloten bij een contra-revolutionaire regering, die de noordoost Hongarije gevormd zou zijn.
143. Volgens Poolse persberichten uit Hongarije heeft een aantal Russische militairen de partij gekomen van de Hongaarse opstandelingen en zich aangesloten bij een contra-revolutionaire regering, die de noordoost Hongarije gevormd zou zijn.
144. Volgens Poolse persberichten uit Hongarije heeft een aantal Russische militairen de partij gekomen van de Hongaarse opstandelingen en zich aangesloten bij een contra-revolutionaire regering, die de noordoost Hongarije gevormd zou zijn.
145. Een Hongaarse ziekenauto bemand met opstandelingen is gisteren bij Nickelsdorf over de Oostenrijkse grens gekomen om bloedplasma te halen.
146. Oostenrijkse legereenheden zijn naar de Hongaarse grens gezonden omdat de gevechten tussen Hongaarse opstandelingen en Russische eenheden steeds dichterbij de Oostenrijks-Hongaars grens komen.
147. Oostenrijkse legereenheden zijn naar de Hongaarse grens gezonden omdat de gevechten tussen Hongaarse opstandelingen en Russische eenheden steeds dichterbij de Oostenrijks-Hongaars grens komen.
148. Oostenrijkse legereenheden zijn naar de Hongaarse grens gezonden omdat de gevechten tussen Hongaarse opstandelingen en Russische eenheden steeds dichterbij de Oostenrijks-Hongaars grens komen.
149. Minstens 20 leiders van de Hongaarse opstand zijn opgehangen aan vlaggenmasten en lantaarnpalen langs de Donaukade in Boedapest, vertelde een uit Boedapest terugkeerde reiziger.
150. Deze reiziger behoorde tot een groep terugkerende toeristen, die hadden waargenomen, dat het Hongaarse leger blijkbaar vrijwel overval de zijde van de opstandelingen tegen de Russen kiest.
151. Sowjetversterkingen met vliegtuigen naar Hongarije?
152. Rusland zal wellicht troepenversterkingen uit de Sowjet-Unie door de lucht naar Hongarije moeten overbrengen, indien de strijd zich buiten Boedapest blijft uitbreiden.
153. Aangenomen wordt volgens deze zegslieden dat twee Sowjetdivisies, waarvan men weet dat zij in Hongarije waren voor de opstand, versterkingen nodig hebben.
154. Deze autoriteiten verklaarden dat de Sowjets klaarblijkelijk geen enkele van de 22 divisies in Oost-Duitsland naar Hongarije overgebracht hebben.
155. Dit maakt het waarschijnlijk aldus deze zegslieden, dat een beroep gedaan zou moeten worden op luchtplandingsstroepen tenzij de Russische strijdkrachten, die reeds in Hongarije zijn er in slagen der opstand spoedig te onderdrukken.
156. Vrees voor het overslaan der opstandige beweging in Hongarije naar Oost-Duitsland bracht de Oost-Duitse communistische leiders er gisteren ter alle legerverlofen in te trekken en 120 000 man troepen in alarmtoestand te brengen.
157. Westen brengt Hongarije waarschijnlijk in V.N.
158. In Washington is gisteren officieel meegedeeld dat Amerika op het ogenblik met Engeland, Frankrijk en andere bevriende mogendheden overleg pleegt over de mogelijkheid en ergerlijkheid de toestand in Hongarije aan de Ver. Naties voor te leggen
159. Een van de vragen waarover het overleg gaat, is of het ingrijpen van Russische troepen in Hongarije rechtmatig is volgens het verdrag van Warschau.
160. Men denkt ook aan een aanbod van financiële en economische hulp aan Hongarije, Polen en andere satellietstaten en aan een scherp protest in Moskou tegen het doden van Hongaarse burgers door de troepen van het rode leger.
161. Men denkt ook aan een aanbod van financiële en economische hulp aan Hongarije, Polen en andere satellietstaten en aan een scherp protest in Moskou tegen het doden van Hongaarse burgers door de troepen van het rode leger.
162. In diplomatische kringen haat het gerucht, dat het denkbeeld van een slap bij de Ver. Naties vooral in het brandpunt kwam nadat Hongaarse demonstranten voor de Britse ambassade in Boedapest om zo'n stap gevraagd hadden.
163. Het bericht over het overleg tussen Amerika, Engeland en Frankrijk kwam nadat het Europese Parlement is Straatsburg gisteren de vijftien aangesloten Europese regeringen had opgeroepen terstond te onderzoeken of het mogelijk en wenselijk is de toestand in Hongarije en Polen aan de Veiligheidsraad van de Ver. Naties voor te leggen.
164. Hongaarse regeringstroepen staken het vuren

165. De Hongaarse regeringstroepen zullen het bureu staken en de Russische militairen zijn begonnen zich uit Boedapest terug te trekken.
166. Dit heeft premier Nagy van Hongarije gisteravond via de radio meegedeeld.
167. De vijftiende maart wordt als nationale feestdag hersteld en het communistische staatsembleem zal worden vervangen door het wapenschild van Kossuth, de Hongaarse nationale held.
168. "Het is niet waar, dat wat in Hongarije gebeurd is, een "contra-revolutie" was.
169. Het was een Hongaarse soldaat van het garnizoen van Sopron, die dit vertelde aan een speciale verslaggever van het A.N.P., die vanmiddag een korte reis heeft gemaakt door het in handen der opstandelingen zijnde westelijke Hongarije.
170. Het was een Hongaarse soldaat van het garnizoen van Sopron, die dit vertelde aan een speciale verslaggever van het A.N.P., die vanmiddag een korte reis heeft gemaakt door het in handen der opstandelingen zijnde westelijke Hongarije.
171. De Hongaarse politie en militairen zijn direct onderhandelingen met de Russen begonnen met het doel de tanks de stad weer uit te krijgen.
172. Volgens Hongaarse spoorweglieden zouden Hongarije opstandelingen de dezer dagen afgezette eerste secretaris van de communistische partij.
173. Volgens Hongaarse spoorweglieden zouden Hongarije opstandelingen de dezer dagen afgezette eerste secretaris van de communistische partij.
174. Het centraal comité van de Hongaarse communistische partij heeft een comité van zes leden gekozen om de partij te besturen totdat in de nabije toekomst het vierde congres gehouden wordt.
175. "Hongarije" in de Veiligheidsraad
176. De Veiligheidsraad heeft gisteravond onder protest van de Sowjet-Unie besloten het verzoek van de westelijke grote drie om het Russisch ingrijpen in Hongarije te bespreken, in te willigen.
177. Tevoren had de Hongaarse regering een protestbrief gestuurd waarin wordt beweerd, dat de stap van de westelijke grote drie een inmenging is in de binnenlandse aangelegenheden van Hongarije.
178. Tevoren had de Hongaarse regering een protestbrief gestuurd waarin wordt beweerd, dat de stap van de westelijke grote drie een inmenging is in de binnenlandse aangelegenheden van Hongarije.
179. Ned. Reacties op de Hongaarse opstand
180. Dat de gebeurtenissen in Hongarije ook in ons land met grote spanning worden gevolgd en dat daarbij de volle sympathie uitgaat naar hen die tegen de onderdrukken in opstand zijn gekomen, blijkt onder meer uit de volgende Nederlandse reacties:
181. "In hoge mate verontrust door de bloedige onderdrukking van de hoogste mensenrechten en door de weergaloze schending van de nationale zelfstandigheid, protesteert de groep tegen het imperialistisch optreden van Russische strijdkrachten in Hongarije.
182. Gevraagd naar de mening in regeringskringen over de ontwikkeling in Hongarije, deelde men ons te bevoegden plaatse mede, dat de regering nog om zich een juist beeld te kunnen vormen, doch dat het begrijpelijk is dat iedere ontwikkeling die de vrijheid het recht en de onafhankelijkheid van Hongarije bevordert, door het Nederlandse volk, wordt toegejuicht.
183. Gevraagd naar de mening in regeringskringen over de ontwikkeling in Hongarije, deelde men ons te bevoegden plaatse mede, dat de regering nog om zich een juist beeld te kunnen vormen, doch dat het begrijpelijk is dat iedere ontwikkeling die de vrijheid het recht en de onafhankelijkheid van Hongarije bevordert, door het Nederlandse volk, wordt toegejuicht.
184. Het Nationale comité ter bestrijding van het concentratiesysteem en de Nederlandse Vereniging van Expolitieke Gevangenen uit de Bezettingstijd hebben voor een bedrag van tienduizend gulden aan baby- en kindervoeding en geneesmiddelen voor Hongarije aangekocht.
185. Het comité roept het Nederlandse volk, in het bijzonder de Nederlandse vrouwen en moeders op door giften verdere levensmiddelen- en medicamentenzendingen voor de weerloze en noodlijdende kinderen in Hongarije mogelijk te maken.
186. Hongarije!
187. In deze twee zinnen ligt de zin van wat er in Hongarije gebeurt, besloten.
188. En daarom is de strijd der Hongaren onze strijd.
189. Want de Hongaren strijden onze strijd en wij doen niet mee.
190. En die interventie zou zelfs plichtmatig zijn., indien vast zou staan dat daarmee de zaak van Hongarije gediend werd.
191. Dan zou de zaak van Hongarije het begin van een wereldoorlog zijn, waarmee ook Hongarije niet gedeind zou zijn.
192. Dan zou de zaak van Hongarije het begin van een wereldoorlog zijn, waarmee ook Hongarije niet gedeind zou zijn.

193. Daarom staan de Hongaren voor de moeilijke taak om het alleen te moeten doen.
194. Hongarije toont evenals Polen hoezeer het gist in de satellietlanden.
195. Kon men van Polen nog zeggen dat het conflict tussen Gomoelka en het Kremlin een broederwist in de communistische familie was, van wat er in Hongarije gebeurd kan men dat niet zeggen.
196. Maar het Hongaarse volk wil meer.
197. De opstand in Hongarije, een rechtmatige opstand, bewijst dat het communisme op het Hongaarse volk geen vat heeft gekregen, zoals het ook op het Poolse volk geen vat schijnt te hebben gekregen.
198. De opstand in Hongarije, een rechtmatige opstand, bewijst dat het communisme op het Hongaarse volk geen vat heeft gekregen, zoals het ook op het Poolse volk geen vat schijnt te hebben gekregen.
199. Maar in Hongarije gelukte het Nagy niet, wat in Polen tot nu toen nog wel gelukt is aan Gomoelka, nl.
200. Wij staan eerbiedig stil voor het hoogste offer door duizenden Hongaren reeds gebracht, voor de zaak van vrijheid, gerechtigheid en christendom.
201. NIEUWE WENDING IN HONGARIJE
202. De Russische minister van Buitenlandse Zaken, Sjepilow, heeft gisteravond verklaard dat de Sowjettroepen zich alleen uit Boedapest zullen terugtrekken als de opstandelingen in de Hongaarse hoofdstad hun wapens neerleggen.
203. Sjepilow weigerde te zeggen of de Sowjettroepen geheel Hongarije zullen verlaten zoals de Hongaarse premier Imre Nagy zijn volk beloofd heeft.
204. Sjepilow weigerde te zeggen of de Sowjettroepen geheel Hongarije zullen verlaten zoals de Hongaarse premier Imre Nagy zijn volk beloofd heeft.
205. Het wankelend communistisch regime in Hongarije heeft gisteren het definitief vertrek der Russische troepen uit Boedapest uitgesteld.
206. Radio-Boedapest zeide dat de laatste Russische troepen – een aantal tanks scheen reeds te zijn vertrokken – de Hongaarse hoofdstad pas zouden verlaten 24 uur nadat de opstandelingen hun wapens hebben ingeleverd.
207. De verzetsradio- Gyoer in West-Hongarije zond toen onmiddellijk deze waarschuwing uit: “De revolutionaire strijdkrachten moeten hun wapens niet inleveren want niemand kan in communistische beloften geloven”.
208. Volgens diplomatieke rapporten komen Russische strijdkrachten Hongarije binnen vanuit het naburige Roemenie in geruchten is sprake van Russische luchtbewegingen in de richting van Hongarije.
209. Volgens diplomatieke rapporten komen Russische strijdkrachten Hongarije binnen vanuit het naburige Roemenie in geruchten is sprake van Russische luchtbewegingen in de richting van Hongarije.
210. De Russische minister van Defensie, maarschalk Zjoekow, heeft gisteren echter ontkend dat er in de afgelopen 64 uur nieuwe Russische troepbewegingen in Hongarije zijn geweest.
211. In deze verklaring werd gesproken over de troepen in Hongarije, Polen en Roemenie.
212. De Hongaarse luchtmacht heeft gisteren gedreigd de Russische strijdkrachten aan te vallen als zij niet binnen twaalf uur Boedapest verlaten.
213. In een proclamatie van het opperbevel van de Hongaarse luchtmacht worden de Sowjettroepen beschuldigd van een voortdurend schenden van de wapenstilstand.
214. Bovenstand bericht over de houding van de luchtmacht kwam, nadat radio-Boedapest ’s middags een boodschap van de Hongaarse premier Nagy had uitgezonden waarin deze o.m. zei: “Ik maak bekend dat overeenkomstig de door de nieuwe regering gestelde eis de terugtrekking van de Sowjettroepen uit Hongarije reeds is begonnen.”
215. Bovenstand bericht over de houding van de luchtmacht kwam, nadat radio-Boedapest ’s middags een boodschap van de Hongaarse premier Nagy had uitgezonden waarin deze o.m. zei: “Ik maak bekend dat overeenkomstig de door de nieuwe regering gestelde eis de terugtrekking van de Sowjettroepen uit Hongarije reeds is begonnen.”
216. Na Nagy kwam dr Zoltan Tildy die president was van Hongarije tot de communistische machtsovername in 1948 voor de microfoon. Hij kondigde vrije verkiezingen aan.
217. Nagy zei onder meer: “Hongaren behoudt hetgeen de revolutie verworven heeft een herstelt orde Staat achter de nationale regering.
218. Tildy heeft een arbeidersdelegatie meegedeeld, dat Jozef kardinaal Mindszenty nu vrijgelaten zou worden om zijn werkzaamheden als rooms-katholiek primaat van Hongarije te hervatten.
219. De Hongaarse rebellen zullen hun wapens niet neerleggen maar samen
220. Hulpacties voor Hongarije
221. Wij vestigen er nogmaals de aandacht van onze lezers op, dat de Stichting Admiraal de Ruyter fonds zich ten doel heeft gesteld hulp te bieden aan het Hongaarse volk.

222. Wie wil helpen wordt verzocht zijn bijdrage te storten op giro rekening 316430 ten name van het Admiraal De Ruyterfonds te Utrecht onder het motto "Hongarije 1956" of per postwissel Admiraal De Ruyterfonds, Melis Stokenlaan 17, Utrecht.
223. Op het strookje vermelden: Hulp voor Hongarije.
224. De Hongaarse regering heeft gisteren in een nota aan de Sowjet-Unie gevraagd om aanwijzing van een Russische delegatie voor onderhandelingen op regeringsniveau over terugtrekking van alle Russische troepen uit Hongarije zo meldt radio-Boedapest.
225. De Hongaarse regering heeft gisteren in een nota aan de Sowjet-Unie gevraagd om aanwijzing van een Russische delegatie voor onderhandelingen op regeringsniveau over terugtrekking van alle Russische troepen uit Hongarije zo meldt radio-Boedapest.
226. Voorts verzoekt de Hongaarse regering om spoedige vaststelling van de plaats waar onderhandeld zal worden en het uit waarop de onderhandelingen kunnen beginnen.
227. Premier Nagy van Hongarije verklaarde gisteren in een toespraak tot een menigte te Boedapest "De opstand is geslaagd.
228. Wij hebben de bende van Rakosi en Geroe verdreven. Het is mogelijk dat Hongarije een neutrale kern in Midden-Europa wordt."
229. Volgens A.P. heeft een woedende menigte van 2000 Hongaren na de rede van Nagy voor het parlamentsgebouw een betoging gehouden geëist dat de regering van moordenaars zal aftreden.
230. SOWJET OPMARS IN HONGARIJE
231. Russische tanks (twee divisies), kanonnen en vrachtauto's trokken gisteravond op ettelijk plaatsen Hongarije binnen.
232. Nagy, de Hongaarse premier, heeft de Verenigde Naties doen weten dat nieuwe Sowjettroepen Hongarije binnenkomen.
233. Nagy, de Hongaarse premier, heeft de Verenigde Naties doen weten dat nieuwe Sowjettroepen Hongarije binnenkomen.
234. Nagy verzocht verder de secretaris-generaal van de Ver. Naties, Hammarskjöld, de Hongaarse crisis bij voorrang te doen behandelen door de Assemblée der V.N.
235. Eerder had Nagy meegedeeld, dat Hongarije zich losmaakte uit het Pact van Warschau.
236. Hongarije verklaarde zich neutraal en het deed een beroep op de vier grote mogendheden om zijn neutraliteit te garanderen.
237. Reeds gistermiddag kwamen er berichten binnen in Boedapest volgens welke er meer Russische troepen naar Hongarije dan uit Hongarije trekken.
238. Reeds gistermiddag kwamen er berichten binnen in Boedapest volgens welke er meer Russische troepen naar Hongarije dan uit Hongarije trekken.
239. De journalist, Alfred van Sprang meldde gisteravond dat zevenhonderd Russische tanks Hongarije waren binnengekomen.
240. De journalist, Alfred van Sprang meldde gisteravond dat zevenhonderd Russische tanks Hongarije waren binnengekomen.
241. Hongarije verwacht elk ogenblik een Sowjet-aanval
242. Hongarije heeft vrijdag in drie nota's aan de Sowjet-Unie geprotesteerd tegen aanhoudende Sowjet-troepenbewegingen naar en in het land.
243. De Veiligheidsraad is gisteravond om elf uur Ned. tijd bijeengekomen ter bespreking van de Hongaarse crisis.
244. Russische zware bommenwerpers en staaljagers bevonden zich gisteravond boven Hongarije.
245. Volgens het officiële Hongaarse persagentschap was de Hongaarse luchtmacht gereed en wanneer zich daadwerkelijk vijandelijkheden voordeden de strijd aan te binden.
246. Volgens het officiële Hongaarse persagentschap was de Hongaarse luchtmacht gereed en wanneer zich daadwerkelijk vijandelijkheden voordeden de strijd aan te binden.
247. De Russischetroepenbewegingen in Hongarije hebben vrijdag de gehele dag voortgeduurd.
248. De Hongaren hebben donderdag afdelingen zware artillerie en andere militaire eenheden naar Boedapest gezonden om de verdediging van de hoofdstad versterken.
249. Er is in Boedapest en in heel Hongarije gebrek aan levensmiddelen.
250. Er zijn besprekingen gevoerd over wijzigingen in de regering van Hongarije.
251. De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties kwam gisteravond om elf uur Ned. tijd bijeen om de Hongaarse crisis te bespreken.
252. De Italiaanse afgevaardigde in de Ver. Naties Leonardo Vitetti heeft verzocht de Hongaarse kwestie met spoed in de buitengewoone zitting van de Algemene Vergadering der V. N. te bespreken.

253. Een Hongaarse delegatie zal ook naar Warschau gaan om daar te onderhandelen over het (niet leesbaar woord) van Hongarije uit het Pact van Warschau.
254. Een Hongaarse delegatie zal ook naar Warschau gaan om daar te onderhandelen over het (niet leesbaar woord) van Hongarije uit het Pact van Warschau.
255. De nationale revolutionaire raad van West-Hongarije besloot een einde aan de staking te maken met het oog op de “huidige moeilijke economische toestand”.
256. Radio-Moskou heeft de Westelijk-landen ervan beschuldigd dat zij “vijanden van het volk” in Hongarije binnensmokkelen onder het mom van hulpverlening.
257. Nood der Hongaren
258. Vol zorg is aller hart nu om Hongarije.
259. Want op het ogenblik dat de opstand geslaagd was en de Russen zich uit Boedapest terugtrokken, bleken van verschillende kanten Russische troepen Hongarije binnen te stromen.
260. Voor het minst betekent dit dat de militaire greep van Rusland op Hongarije voorshands bevestigd blijft.
261. Ook al zou Rusland daarbij de Hongaren toestaan hun regering in te richten naar eigen zienswijze lever dan toch van de echte vrijheid geen sprake.
262. Men kan zich afvragen of de Hongaren aan de ontwikkeling de geschiedenis – het destalinisatie proces – iets hebben willen ontwringen dat er niet of nog niet nl de volledige vrijheid.
263. Hongaren betrekken posities
264. De Hongaarse regering heeft vrijdagavond opdracht gegeven Hongaarse legertanks op te stellen voor het parlamentsgebouw in Boedapest en op de opzitten van bruggen over de Donau omdat berichten ontvangen werden volgens welke Sowjetroepen de stad naderden.
265. De Hongaarse regering heeft vrijdagavond opdracht gegeven Hongaarse legertanks op te stellen vor het parlamentsgebouw in Boedapest en op de opzitten van bruggen over de Donau omdat berichten ontvangen werden volgens welke Sowjetroepen de stad naderden.
266. Naar Reuter vrijdagavond laat in doorgaans welingelichte Hongaarse kringen vernam, zouden Hongarije en de Sowjet-Unie tot overeenstemming gekomen zijn over de vorming van een gemengde commissie ter bespreking van de terugtrekking van de Sowjetroepen uit Hongarije.
267. Naar Reuter vrijdagavond laat in doorgaans welingelichte Hongaarse kringen vernam, zouden Hongarije en de Sowjet-Unie tot overeenstemming gekomen zijn over de vorming van een gemengde commissie ter bespreking van de terugtrekking van de Sowjetroepen uit Hongarije.
268. Naar Reuter vrijdagavond laat in doorgaans welingelichte Hongaarse kringen vernam, zouden Hongarije en de Sowjet-Unie tot overeenstemming gekomen zijn over de vorming van een gemengde commissie ter bespreking van de terugtrekking van de Sovwetroepen uit Hongarije.
269. **RUSSISCHE MOORD OP HONGARIJE MET HULP VAN LANDVERRADERS**
270. De Sowjet-Unie heeft gisteren haar legionen tanks, vliegtuigen en infanterie ingezet om de vrijheidsstrijd van Hongarije in bloed te smoren.
271. Wel varen gisteravond nog steeds enkele vrije radiostations in de ether maar Boedapest is in handen van de Russen en het Hongaarse volk is beroofd van zijn leiders.
272. ”. Gisterochtend werden twee Hongaarse generaals, die zich naar de Russen begaven om verder te praten, gearresteerd.
273. Boedapest is gehuld in rook en vlammen, meldde een vrije Hongaarse zender gisteravond.
274. Drie Russische tankdivisies vielen op hetzelfde ogenblik andere grote Hongaarse steden aan.
275. “In Hongarije is de orde hersteld met actieve deelneming van de Hongaarse bevolking.”
276. “In Hongarije is de orde hersteld met actieve deelneming van de Hongaarse bevolking.”
277. De lagere publiekrechtelijke organen en de bevolking wordt in overweging gegeven dit voorbeeld te volgen teneinde daarmee uitdrukking te geven aan het medegevoelen van het Nederlandse volk met lot dat Hongarije heeft getroffen.
278. Hongarije!
279. Hongarije een week van strijd en van vrijheid en dan de domper had en wreed.
280. En wij realiseren ons dat het voor Hongarije veel erger was dan voor ons.
281. De gereformeerde kerken van Hongarije, geknechte en mishandeld, bleken zichzelf te zijn gebleven en traden zo terstond voor het voetlicht.
282. De strijd in Hongarije is een episode in de vreselijke strijd tussen God en de antichrist.
283. En hoe kwaad de kansen op dit ogenblik voor het Hongaarse volk ook schijnen het staat aan de goede kant.
284. Het Hongaarse volk heeft de taak – en welke taak – om de kruisbanier – en daar weet men wat het Kruis is! – op in Gods handen te dragen.
285. Ons hart en ons gebed zijn met Hongarije.

286. Hongarije op de V.N. agenda
287. De algemene vergadering van de Ver. Naties heeft gisteravond besloten de kwestie-Hongarije op de agenda te plaatsen.
288. Amerika heeft aan de vergadering een in krachtige bewoordingen vervatte resolutie voorgelegd, waarin geëist wordt dat de Sowjettroepen onmiddellijk uit Hongarije worden teruggetrokken.
289. Tevoren had de Sowjet afgevaardigde Sobolew krachtig geprotesteerd tegen bespreking van de Hongaarse kwestie door de Ver. Naties.
290. De oproepen van de Hongaarse premier Imre Nagy waren volgens hem ondergrondwettig en daarom van geen waarde.
291. Een nieuwe Hongaarse regering is nu aan het bewind aldus Sobolew en deze regering had de V.N. verzocht niet tussenbelde te komen.
292. WANHOPIGE HONGAREN VECHTEN NOG
293. Ondanks hun tanks en massale mankracht zijn de Russen er gisteren nog niet in geslaagd het vuur van het Hongaarse verzet te doven.
294. De Russische bevelhebbers in en om Boedapest deden gisteren herhaaldelijk een beroep op de verzetsstrijders en de Hongaarse troepen naar de Russen over te lopen.
295. Daardoor weet niemand met zekerheid wat zich achter het Hongaarse ijzeren gordijn voltrekt.
296. Dit bericht van de Hongaarse verzetsstrijders werd gistermiddag om vijf uur opgevangen van radio Rakoczy, het laatste vrije radiostation in Hongarije.
297. Dit bericht van de Hongaarse verzetsstrijders werd gistermiddag om vijf uur opgevangen van radio Rakoczy, het laatste vrije radiostation in Hongarije.
298. Russischetroepen drijven alle Hongaarse mannen in Boedapest bijeen en verzamelen hen onder zware bewaking in groepen nabij spoorwegstations in de stad vertelde gisternacht een zender van de vrijheidsstrijders.
299. De uitzending werd opgevangen door Hongaarse refugiés die in Milaan wonen.
300. De vrouw vertelde in het Hongaars: "Dit is een vrijheidsstation in Boedapest.
301. Een felle strijd heeft gewoed nabij de Maria Teresia kazerne Hongaarse vrijheidsstrijders raakten door hun munitie en vochten door met messen, stokken en flessen tegen de Russen."
302. Alle Hongaarse mannen worden bijeengegeven bij spoorwegstations om gedeporteerd te worden."
303. Een jonge Hongaar die gisteravond in Wenen aankwam, vertelde dat er zondagmiddag om 16.00 uur Med. Tijd nog zwaar werd gevochten op de laat de barricaden in Boedapest.
304. In sommige gedeelte van Boeda hadden de bewoners zich gewapend met mortieren, tommy guns en handgranaten van het Hongaarse leger.
305. Nadat de Russische tanks de grens controle hadden overgenomen van de Hongaarse troepen, kwamen er gisteren geen vluchtelingen meer over de Oostenrijkse grens.
306. Hongarije
307. In de boodschappen van Boelganin wordt in het geheel geen aandacht besteed aan Eisenhower's boodschap die gisteren in Moskou werd overhandigd en waarin Rusland gevraagd wordt zijn troepen uit Hongarije terug te trekken.
308. Geen van de boodschappen uit het Kremlin maakt zelfs ook maar melding van de toestand in Hongarije.

1989-90_Kernwoorden filter 1

De periode van de systeemverandering 1989-90

Kernwoorden met Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars(e)

NRC Handelsblad

1. Dialoog in Hongarije: nog geen ronde tafel

2. Hongarije is gisteren begonnen wat Polen - als aanzet tot een democratischer samenleving in april heeft afgesloten: een dialoog tussen bedwing en oppositie over de veelgeroemde maar niet altijd even perfecte consensus ten aanzien van de toekomst van het hervormingsbeleid.
3. Een ronde tafel gesprek mag de Hongaarse dialoog met heten zelfs al zijn de vertegenwoordigde vleugels met principieel verschillend van die in Polen.
4. In Hongarije is men niet aan formele afspraken toe - nog niet.
5. Terwijl Grósz de continuïteit van het partijbeleid belichaamt doet Pozsgay steeds meer of met zijn club de Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij, maar een of andere hogere macht de eeuwige duivel Stalin, Grósz voorganger Kadar of het van veraf opgelegd systeem voor de massale verantwoordelijk is.
6. In Hongarije kan dat Imre Pozsgay zelf stond het afgelopen weekeinde met Matyas Szuros, de voorzitter van het Hongaarse parlement, aan de wieg van de Beweging voor een Democratisch Hongarije, een organisatie die zich ten doel stelt 'de weg te openen naar een sociale transformatie en naar de verandering van de samenleving in democratische zin', en Imre Pozsgay sprak zondag desgevraagd niet expliciet tegen dat de beweging best eens het embryo van een nieuwe communistische partij kon zijn.
7. In Hongarije kan dat Imre Pozsgay zelf stond het afgelopen weekeinde met Matyas Szuros, de voorzitter van het Hongaarse parlement, aan de wieg van de Beweging voor een Democratisch Hongarije, een organisatie die zich ten doel stelt 'de weg te openen naar een sociale transformatie en naar de verandering van de samenleving in democratische zin', en Imre Pozsgay sprak zondag desgevraagd niet expliciet tegen dat de beweging best eens het embryo van een nieuwe communistische partij kon zijn.
8. In Hongarije kan dat Imre Pozsgay zelf stond het afgelopen weekeinde met Matyas Szuros, de voorzitter van het Hongaarse parlement, aan de wieg van de Beweging voor een Democratisch Hongarije, een organisatie die zich ten doel stelt 'de weg te openen naar een sociale transformatie en naar de verandering van de samenleving in democratische zin', en Imre Pozsgay sprak zondag desgevraagd niet expliciet tegen dat de beweging best eens het embryo van een nieuwe communistische partij kon zijn.
9. Ook de dialoog die gisteren begon kan zo meent de oppositie best eens ten doel hebben de samenleving zoet te houden en het gevaar van sociale onrust bij de zwijgende en zwoegende meerderheid van Hongaarse burgers af te wenden.
10. Hongarije heeft geen Jaruzelski, maar de angst voor een militaire coup en een militairbureaucratische dictatuur bestaat wel degelijk en niemand weet wie van de militaire leiders bij wie van de deelnemers aan de dialoog over de schouder meekijkt.
11. Maar over details over die grondwet lopen ook bij de oppositie de meningen uiteen moet Hongarije er zijn socialistisch karakter in vastleggen?
12. Hongaarse leider Grósz wil naar 'levensvatbare coalitie'
13. De gisteren begonnen dialoog tussen de Hongaarse communistische partij en de oppositie – de eerste dialoog van deze aard in Hongarije sinds de oorlog – kan leiden tot de vorming van een “levensvatbare toekomstige coalitie” en wellicht tot “politieke bondgenootschappen”.
14. De gisteren begonnen dialoog tussen de Hongaarse communistische partij en de oppositie – de eerste dialoog van deze aard in Hongarije sinds de oorlog – kan leiden tot de vorming van een “levensvatbare toekomstige coalitie” en wellicht tot “politieke bondgenootschappen”.
15. Dat zei gisteren de Hongaarse partijleider, Károly Grósz.
16. “De Hongaren moeten streven naar “verkiezingen en een levensvatbare regeringscoalitie” en derhalve de nadruk leggen op “de dingen die ons verenigen”.
17. De in 1958 geëxecuteerde Hongaarse premier Imre Nagy is “een prominente staatsman geweest die zich bewust was van de noodzaak en de Hongaarse tradities vijandig gezind beleid te veranderen en nationale karaktertrekken en blijvende menselijke waarde in praktijk te brengen”.

18. De in 1958 geëxecuteerde Hongaarse premier Imre Nagy is “een prominente staatsman geweest die zich bewust was van de noodzaak een de Hongaarse tradities vijandig gezind beleid te veranderen en nationale karaktertrekken en blijvende menselijke waarde in praktijk te brengen”.
19. In deze bewoordingen heeft gisteren de Hongaarse regering Nagy na ruim dertig jaar politiek in ere hersteld, twee dagen voordat onder massale belangstelling zijn officiële herbegrafenis plaats heeft.
20. De verklaring ging verder dan andere recent uitlatingen van de Hongaarse overheid over de man die als verrader werd opgehangen en op wiens naam decennia lang een taboe heeft gerust.
21. Laten we onze krachten concentreren op de opbouw van een nieuwe, democratische Hongarije”
22. In Boedapest wordt vandaag onder massale belangstelling de in 1958 geëxecuteerde Hongaarse leider Imre Nagy herbegraven, samen met vier eveneens terechtgesteld medewerkers en een lege doodkist, die de slachtoffers van de vervolging van de jaren na 1956 symboliseert.
23. De Hongaarse hoofdstad was vanochtend in zwart gehuld.
24. De organisatoren van de herbegrafenis verwachtten vanochtend dat één miljoen Hongaren – tien procent van de bevolking – naar het Heldenplein van Boedapest komen om de plechtige herbegrafenis bij te wonen.
25. Honderdduizenden Hongaren bij herbegrafenis Nagy
26. Imre Nagy werd premier kort nadat op 23 oktober 1956 de Hongaarse opstand was uitgebroken.
27. Enkele dagen nadat hij de Hongaarse neutraliteit had uitgeroepen en had besloten dat Hongarije uit het Warschaupact zou treden werd hij in een val gelokt en in Roemenië geïnterneerd.
28. Enkele dagen nadat hij de Hongaarse neutraliteit had uitgeroepen en had besloten dat Hongarije uit het Warschaupact zou treden werd hij in een val gelokt en in Roemenië geïnterneerd.
29. Samen met Nagy krijgen vier in 1958 terechtgestelde medewerkers een herbegrafenis: de legendarische Pál Maleter, die als leider van de strijd tegen de Russen tot een idool van miljoenen Hongaren werd, József Szilágyi, Nagy’s kabinetschep, Miklós Gimes, journalist van het partijblad Szabad Nép, en Géza Losonczy, die in december 1957 in de gevangenis stierf.
30. In een vraaggesprek met het blad Magyarorszag – een reeks van zes interviews – heeft János Kádár, de voormalige partijleider onder wiens bewind de executies indertijd zijn voltrokken, voor het eerst gesuggereerd een slecht geweten te hebben ten aanzien van het lot van de leiders van de Hongaarse opstand.
31. Aan de vooravond van de herbegrafenis van Imre Nagy heeft de pers in het conservatieve buurland Tsjechoslowakije voor het eerst enige nuances aangebracht in haar beeld van de in 1958 geëxecuteerde Hongaarse leider.
32. Het partijblad van Slowakije, Pravda, schreef gisteren in een artikel over de herbegrafenis van Nagy dat het „natuurlijk is dat de huidige hervormingsgezinde krachten in Hongarije in Nagy een symbool hebben gevonden”.
33. Dat is echter volgens het blad niet helemaal zonder gevaren: „We moeten niet vergeten dat de vijanden van het socialisme deze erfenis als exponent van de Hongaarse revolutionaire beweging met de nadruk op het martelaarschap naar zich toe kunnen trekken.
34. Dat is het resultaat, aldus de Pravda, van de „kritische en in sommige opzichten zelfs wegwerpde wijze waarop (in Hongarije) functionarissen, onder invloed van de huidige moeilijkheden, de laatste vier decennia van ’s lands geschiedenis bekijken”, aldus het blad.
35. Volgens het Slowaakse partijblad toont een realistische beschouwing van de gebeurtenissen in Hongarije in 1956 aan dat Nagy’s beslissingen tijdens de Hongaarse opstand „tegenstrijdig en wankelmoedig” waren, ook al bestaat er geen twijfel dat „hij alles wat hij deed, met de beste bedoelingen ondernam, vooral waar het ging om pogingen een eind te maken aan het bloedvergieten”.

36. Volgens het Slowaakse partijblad toont een realistische beschouwing van de gebeurtenissen in Hongarije in 1956 aan dat Nagy's beslissingen tijdens de Hongaarse opstand „tegenstrijdig en wankelmoedig” waren, ook al bestaat er geen twijfel dat „hij alles wat hij deed, met de beste bedoelingen ondernam, vooral waar het ging om pogingen een eind te maken aan het bloedvergieten”.
37. Ongeveer een kwart miljoen Hongaren hebben gisteren deelgenomen aan de herbegraving van de in 1958 geëxecuteerde leider Imre Nagy.
38. Hoogtepunt van de plechtigheid was de rede van Imre Mecs, een studentenleider ten tijde van de Hongaarse opstand in 1956.
39. Hij vroeg de aanwezigen elkaar een hand te geven en met de woorden van de Hongaarse dichter Sandor Petofi te zweren, dat Hongaren nooit meer slaven zullen zijn.
40. Hij vroeg de aanwezigen elkaar een hand te geven en met de woorden van de Hongaarse dichter Sandor Petofi te zweren, dat Hongaren nooit meer slaven zullen zijn.
41. De tot tranen toe bewogen menigte zong het Hongaarse volkslied.
42. Aan de plechtigheden, die meer dan negen uur duurden, werd ook deelgenomen door een deel van de 200.000 Hongaren die na de opstand van 1956 naar het buitenland vluchtten.
43. Hij vertelde gezworen te hebben pas te zullen terugkeren naar Hongarije, „als het Hongaarse volk de laatste eer zou kunnen bewijzen aan Imre Nagy en zijn medemartelaren.
44. Hij vertelde gezworen te hebben pas te zullen terugkeren naar Hongarije, „als het Hongaarse volk de laatste eer zou kunnen bewijzen aan Imre Nagy en zijn medemartelaren.
45. Viktor Orban van de onafhankelijke Hongaarse jeugdorganisatie Fidesz kreeg applaus van de verzamelde menigte, toen hij opriep tot het vertrek van de 60.000 man Sovjet troepen die nog in Hongarije zijn gelegerd en een felle aanval deed op de communistische partij.
46. Viktor Orban van de onafhankelijke Hongaarse jeugdorganisatie Fidesz kreeg applaus van de verzamelde menigte, toen hij opriep tot het vertrek van de 60.000 man Sovjet troepen die nog in Hongarije zijn gelegerd en een felle aanval deed op de communistische partij.
47. De premier verklaarde in een Hongaarse krant gisteren Imre Nagy als een politiek martelaar te beschouwen.
48. Tussen 450 en 500 Oostduitsers zijn er zaterdag in geslaagd massaal de Hongaars-Oostenrijkse grens over te vluchten.
49. De massavlucht heeft het aantal Oostduitsers dat de afgelopen weken via Hongarije naar de Bondenrepubliek in uitgeweken op meer dan tweeduizend gebracht.
50. De grote groep maakte gebruik van een manifestatie die in de buurt van Sopron op touw was gezegd door de Oostenrijkse Pan-Europese Unie en Hongaarse positiegroepen onder de gezamenlijke patronage van de Europarlementariër Otto von Habsburg en Imre Pozsgay minister van staat en lid van het Hongaarse partijbestuur.
51. De grote groep maakte gebruik van een manifestatie die in de buurt van Sopron op touw was gezegd door de Oostenrijkse Pan-Europese Unie en Hongaarse positiegroepen onder de gezamenlijke patronage van de Europarlementariër Otto von Habsburg en Imre Pozsgay minister van staat en lid van het Hongaarse partijbestuur.
52. Hogere wiskunde bij stembus in Hongarije
53. De politieke partijen die ertoe doen in Hongarije zijn het roerend eens over twee dingen over TIRGU Mures en over de definitieve dood van Marx en Lenin.
54. Alleen die ene partij wil dat niet de Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij van de gevallen sterren Janos Kadar en Karoly Grosz, die partij kan er de wrange humor niet van inzien.

55. Haar leiders roepen om het hardst dat Hongarije in “de uitverkoop is gegoooid” en dat het land “wordt uitgeleverd aan het buitenlandse kapitaal”.
56. Morgen kiest Hongarije uit bijna 3000 kandidaten 386 parlementsleden.
57. Het Hongaarse kiesstelsel te doorgronden vergt enig gevoel voor hogere wiskunde.
58. Tenminste, als het computernetwerk dat over Hongarije is gespannen zal blijken te werken.
59. De sfeer tussen de twee potentiële winnaars, het progressieve Verbond van Vrije Democraten (SzDSz) en het conservatieve Hongaars Democratisch Forum (MDF) is de laatste dagen mede door de gebeurtenissen in Roemenie, enigszins verzoend.
60. Het heeft daarmee het juiste hart getoond voor de Hongaarse Roemenen, nadat het MDF eerder lelijke verwijten had gemaakt als zal het SzDSz een “anti-Hongaarse houding” aannemen.
61. Het heeft daarmee het juiste hart getoond voor de Hongaarse Roemenen, nadat het MDF eerder lelijke verwijten had gemaakt als zal het SzDSz een “anti-Hongaarse houding” aannemen.
62. Conservatieve winst bij verkiezing Hongarije
63. De voorlopige uitslagen van de gisteren gehouden parlementsverkiezingen in Hongarije wijzen erop een overwinning voor het conservatieve Hongaarse Democratisch Forum (MDF).
64. De voorlopige uitslagen van de gisteren gehouden parlementsverkiezingen in Hongarije wijzen erop een overwinning voor het conservatieve Hongaarse Democratisch Forum (MDF).
65. Het ingewikkelde Hongaarse kiesstelsel leidt tot grote vertraging bij het verwerken van de uitslagen.
66. Verkiezingen in Hongarije
67. Kadar’s partij, de Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij (MSzMP), kwam gisteren niet met een kandidaat uit Kadar’s thuisland.
68. Voor veel Hongaren is hij een verrader.
69. Zijn enige serieuze rivaal is de geschiedenisdocente Kata Beke, van het conservatieve Hongaars Democratisch Forum (MDF).
70. Hongarije wordt een stevige democratie, voorspeld Rajk.
71. Radicale hervormers lopen in Hongarije nog iets in
72. Het radicaal hervormingsgezinde Verbond van Vrije Democraten (SzDSz) blijkt bij de zondag in Hongarije gehouden verkiezingen iets beter uit de bus te zijn gekomen dan aanvankelijk, op basis van slechts een derde van de stemmen, werd verwacht.
73. Volgens de laatste deeltuitslag van de verkiezingen – de eindsuitslag wordt pas vanavond of zelfs morgen verwacht – heeft het SzDSz 21 procent van de stemmen gekregen, tegen het populistisch-conservatieve Hongaars Democratisch Forum (MDF) 24.5 procent, de Partij van Kleine Boeren twaalf procent en de socialisten (de vroegere communisten) 10.6 procent.
74. Winnaars Hongarije tot elkaar veroordeeld
75. De Partij van de Kleine Boeren lijkt na de parlementsverkiezingen in Hongarije op rozen te zitten.
76. De beide grote partijen het Hongaars Democratisch Forum (MDF) en het Verbond van Vrije Democraten (SzDSz), dingen beide om haar gunsten als coalite-partner.
77. Er is nog veel onzeker na de eerste ronde van de zondag gehouden vrije parlementsverkiezingen in Hongarije.
78. Er daarvoor moeten de Hongaren op zondag 8 april in de meeste van de 176 districten nog een keer naar de stembus voor een tweede kiesronde omdat in de eerste geen kandidaat de absolute meerderheid heeft gekregen.
79. Hongarije wacht kortom de komende anderhalve week een verhevigde verkiezingsstrijd.
80. Andere mogelijkheden zijn er niet in het Hongaarse parlement dat door een kiesdrempel van 4 procent slechts zes partijen zal tellen.

81. Antall weet dat de democratie in Hongarije te broos is en de problemen te groot zijn voor een koordansnummer als een minderheidskabinet.
82. Het SzDSz wil buitenlandse schuld ruilen tegen aandelen in Hongaarse bedrijven het MDF wil de eigendom verhoudingen in het land liever Hongaars houden.
83. Het SzDSz wil buitenlandse schuld ruilen tegen aandelen in Hongaarse bedrijven het MDF wil de eigendom verhoudingen in het land liever Hongaars houden.
84. De eerste ronde van de Hongaarse parlementsverkiezingen heeft in ieder geval geen verrassingen opgeleverd zoals de Oostduitse verkiezingen.
85. De Hongaren hebben zich na het geweld tegen etnische Hongaren in het Roemeense Tirgu Mures met massaal laten aanzetten tot een nationalistische keuze.
86. De Hongaren hebben zich na het geweld tegen etnische Hongaren in het Roemeense Tirgu Mures met massaal laten aanzetten tot een nationalistische keuze.
87. De Hongaren hebben gekozen voor centrum-links en centrum-rechts. Voor centrum dus eigenlijk.
88. Een jaar geleden heerste in Hongarije nog de Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij, de partij van Janos Kadar en Karoly Grosz, de partij die veertig jaar lang het socialisme in Hongarije gestalte had gegeven.
89. en jaar geleden heerste in Hongarije nog de Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij, de partij van Janos Kadar en Karoly Grosz, de partij die veertig jaar lang het socialisme in Hongarije gestalte had gegeven.
90. Een jaar geleden heerste in Hongarije nog de Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij, de partij van Janos Kadar en Karoly Grosz, de partij die veertig jaar lang het socialisme in Hongarije gestalte had gegeven.
91. Een jaar geleden was '1956' nog een contra-revolutie, was Hongarije nog ene Volksrepubliek, lag Imre Nagy nog in een anoniem graf in de hoed van die begraafplaats waar men ook de kadavers uit de dierentuin van Boedapest placht te begraven en hadden de Hongaarse dissidenten in hun koffiehuisen het over weinig anders dan over de vraag hoe ze hun volgende samizdat-uitgave uit handen van de politie moesten houden.
92. Een jaar geleden was '1956' nog een contra-revolutie, was Hongarije nog ene Volksrepubliek, lag Imre Nagy nog in een anoniem graf in de hoed van die begraafplaats waar men ook de kadavers uit de dierentuin van Boedapest placht te begraven en hadden de Hongaarse dissidenten in hun koffiehuisen het over weinig anders dan over de vraag hoe ze hun volgende samizdat-uitgave uit handen van de politie moesten houden.
93. Zondag mochten de Hongaren de revolutie van de herfst vertalen – in het stemhokje en prompt verhuisde de Hongaarse Socialistisch Arbeiderspartij naar de geschiedenis.
94. Zondag mochten de Hongaren de revolutie van de herfst vertalen – in het stemhokje en prompt verhuisde de Hongaarse Socialistisch Arbeiderspartij naar de geschiedenis.
95. Maar de trend is duidelijk. De meerderheid heeft zich uitgesproken voor het conservatief-nationalistische Hongaars Democratisch Forum MDF (24 procent) en de Partij van de Kleine Boeren (12.6 procent) de meerderheid heeft zich aldus gekeerd tegen alles wat aan 43 jaar socialisme deed denken.
96. . Hongarije heeft zich ondubbelzinnig uitgesproken voor een nieuw begin.
97. Klachten over 'traineren' van tellen Hongarije
98. Het tellen van de stemmen na de zondag gehouden parlementsverkiezingen in Hongarije getraineed door ambtenaren van het ministerie van binnenlandse zaken.
99. Het Hongaarse Democratisch Forum (MDF) heeft 24.7 procent van de stemmen gekregen, het Verbond van Vrije Democraten (SzDSz) 20.5 procent en de Partij van de Kleine Boeren 11.8 procent.
100. Hongarije – De tweede ronde

101. In 1945 – ik was toen twaalf jaar – werden voor de laatste maal betrekkelijk democratische verkiezingen gehouden in Hongarije.
102. Een jongeman van de Belgische tv vroeg of ik de toekomst van Hongarije optimistisch tegemoet zag.
103. Opvallend is dat eentiende van de kiezers zijn s heeft uitgebracht op de toentertijd regerende partij respectievelijk op haar rechtsopvolgster, de Hongaarse Socialistische Partij (MSzP).
104. We konden zien welke plaats Hongarije op de Europese economische ranglijst inneemt.
105. Het belangrijkste is echter gebeurd: de Hongaarse bevolking heeft blijk gegeven van haar betrokkenheid en zij heeft haar wil geopenbaard.
106. Zes werkelijke partijen heeft zij de hun werkelijk toekomstige plaats in het parlement en op de politieke landkaart van Hongarije toegewezen.
107. Ik zou de beslissing van de Hongaarse kiezer nuchter willen noemen.
108. Deze 38,5 nieuwe parlementsleden zijn met elkaar een getrouwe afspiegeling van de huidige politieke Hongarije.
109. Hongarije is een land waar allerlei levens- en wereldbeschouwelijke opvattingen naast elkaar best in en van heden af kan niemand op het pluralistische spoeveld meer als vijand worden beschouwd.
110. Nu de boeman is verdwenen, heeft het anti-communisme niet meer voldoende aantrekkingskracht in het Hongaarse politieke leven en zijn de nieuwe parlementariërs niet langer elkaars vijanden.
111. Met dit parlement presenteert de nieuwe Hongaarse middle class zich op succesvolle wijze.
112. In West-Hongarije zijn vooral de Vrije Democraten populair in Noord-Hongarije het Forum en in het zuidoosten de Kleine Boeren.
113. In West-Hongarije zijn vooral de Vrije Democraten populair in Noord-Hongarije het Forum en in het zuidoosten de Kleine Boeren.
114. Zonder een compromis tussen deze twee politieke partijen zullen de ontwikkelingen in Hongarije eenzijdig en onevenwichtig blijven.
115. Zege Hongaars Forum is groter dan verwacht
116. Het Hongaars Democratisch Forum (MDF) heeft de parlementsverkiezingen gewonnen.
117. De voorheen communistische Hongaarse Socialistische Partij (MSzP) mag 33 zetels bezetten.
118. De opnieuw opgericht communistische Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij (MszMP) is een van deze partijen.
119. Hongarije kiest niet voor het avontuur
120. Hongarije heeft gekozen voor God en Hongarije voor een kalme terugtocht naar Europa, voor een land met een sociale markt.
121. Hongarije heeft gekozen voor God en Hongarije voor een kalme terugtocht naar Europa, voor een land met een sociale markt.
122. Met klinkende cijfers heeft de partij van het midden, het Hongaars Democratisch Forum, de eerste vrije verkiezingen sinds 1947 en de eerste niet gemanipuleerde sinds 1945.
123. Meer dan veertig jaar communisme heeft de Hongaren niet kunnen veranderen, zo stelde Forum-leider Jozsef Antall gisteren opgelucht vast.
124. “Het Hongaarse volk heeft duidelijk gekozen voor nationale waarden, voor christendemocratie, een liberale rechtsstaat en een markteconomie.”
125. Het is een mooie parallel, maar Antall vergeet er bij te vermelden dat zijn partij veel heeft te danken aan het uiterst gecompliceerde Hongaarse kiesstelsel.
126. Het Forum had daarbij het geluk dat conservatieve partijen als de Hongaarse Socialistische Partij, de Christen-democratische Volkspartij en de Partij van de Kleine Boeren tot de verliezers van de eerste ronde behoorden, hun kiezers stemden nu op het Forum.

127. Duidelijker dan in de eerste ronde moesten de Hongaren zondag kiezen tussen het avontuur van de Vrije Democraten en de relatieve zekerheid van het Forum.
128. De Democraten wilden Hongarije een vrije val maar een vrije markt laten maken een explosie van liberale economie a la Polen met massawerkloosheid en gierende inflatie las injectie tegen troepenziekten even hoge korts maar daarna immuun.
129. Of dat lukt, is een vraag voor economen en minder voor de Hongaarse kiezers.
130. De gewone Hongaar is in de jaren zeventig en tachtig gewend geraakt aan meer consumptie en minder staatsrepressie en ziet geschrokken aan hoe politieke vrijheid tot nu toe alleen maar hogere prijzen en te weinig stijgende lonen heeft gebracht.
131. Anderzijds is er de Hongaarse Socialistische Partij (21 zetels) die de toekomstige werklozen onder haar natuurlijke electoraat hoopt en zal aandringen op minder snelheid bij de transformatie van het land.
132. Antall hield het er gisteren op dat “de democratie in Hongarije heeft gewonnen” met een regering van het midden en oppositie links en rechts.

DE TELEGRAAF

1. Hongarije begraaft met Nagy schuldig verleden.
2. Met de plechtige bijzetting van Imre Nagy, minister-president tijdens de Hongaarse volksopstand in 1956, en vier met hem in 1958 ter dood gebrachte medestrijders, wordt niet alleen opnieuw een afschuwelijk hoofdstuk uit de geschiedenis van het communisme afgesloten.
3. De herbegrafenis van Imre Nagy, die het meerpartijensysteem herstelde en Hongarije in zijn historische radiotoespraak van 1 november 1956, toen Sovjet-tanks Boedapest omsingelden, voor neutraal verklaarde, betekent de definitieve breuk met de politiek en de persoon van de kort geleden ook als erepartijvoorzitter gewipte Janos Kadar.
4. De eerste keer had ik Rakosi (de Hongaarse dictator tot aan de opstand) tegen me, de tweede keer de hele strijdmacht van de Sovjet Unie.
5. Het Oostduitse fotomodel Silvia Haberkorn geniet van de vrijheid bij haar Eindhovense pleegmoeder na een spectaculaire vlucht uit Hongarije naar Oostenrijk, verborgen onder een auto.
6. Met hulp van een Nederlandse vriend is het 26-jarige Oostduitse fotomodel Sylvia Haberkorn erin geslaagd, om hangend onder een Mercedes-personenauto, de Hongaars-Oostenrijkse grens over te steken en zo naar ons land te vluchten.
7. Naar schatting meer dan 900 Oost Duitsers heben het afgelopen weekeinde een demonstratieve picknick in Hongarije aangegrepen om de benen te nemen naar het westen.
8. De regeringen in Bonn, Boedapest en Wenen waren al van tevoren ingelicht, dat vele in Hongarije verblijvende DDR –burgers een picknick van de Oostenrijkse Paaneuropa-Union (onder beschermheerschap van Otto van Habsburg) en de Hongaarse Bond van Vrije Democraten (beschermshoofd de Hongaarse staatsminister Imre Pozsgay) in de Hongaarse grensstad Sopron wilden gebruiken om op grote schaal naar Oostenrijk te vluchten.
9. De regeringen in Bonn, Boedapest en Wenen waren al van tevoren ingelicht, dat vele in Hongarije verblijvende DDR –burgers een picknick van de Oostenrijkse Paaneuropa-Union (onder beschermheerschap van Otto van Habsburg) en de Hongaarse Bond van Vrije Democraten (beschermshoofd de Hongaarse staatsminister Imre Pozsgay) in de Hongaarse grensstad Sopron wilden gebruiken om op grote schaal naar Oostenrijk te vluchten.

10. De regeringen in Bonn, Boedapest en Wenen waren al van tevoren ingelicht, dat vele in Hongarije verblijvende DDR –burgers een picknick van de Oostenrijkse Paaneuropa-Union (onder beschermheerschap van Otto van Habsburg) en de Hongaarse Bond van Vrije Democraten (beschermshoofd de Hongaarse staatsminister Imre Pozsgay) in de Hongaarse grensstad Sopron wilden gebruiken om op grote schaal naar Oostenrijk te vluchten.
11. De regeringen in Bonn, Boedapest en Wenen waren al van tevoren ingelicht, dat vele in Hongarije verblijvende DDR –burgers een picknick van de Oostenrijkse Paaneuropa-Union (onder beschermheerschap van Otto van Habsburg) en de Hongaarse Bond van Vrije Democraten (beschermshoofd de Hongaarse staatsminister Imre Pozsgay) in de Hongaarse grensstad Sopron wilden gebruiken om op grote schaal naar Oostenrijk te vluchten.
12. Toen werd gewacht tot vijf Hongaarse grenswachten een normaal gesloten houten poort op de zogenaamde oude Odenburger Strasse van Sopron naar St. Margarethen in Oostenrijk zouden openen voor de symbolische grenswandeling.
13. De Hongaarse soldaten keken daarbij toe, alsof hun de zaak niets aanging.
14. Enkele dagen tevoren was hij namelijk al met zijn vrouw en kind bij een vlucht poging door Hongaarse grenswachten in de kraag gepakt.
15. Hongaren naar de stembus.
16. Duidelijk nog wat onwennig bekeken deze twee Hongaarse vrouwen in een stembureau in de hoofdstad Boedapest hun stembiljetten, alvorens zich voor de eerste maal na meer dan 40 jaar van communistische alleenheerschappij naar het stemhokje te begeven om hun keuze te maken uit het rijke assortiment van 29 partijen.
17. Hongaarse communisten naar stembusdebaacle
18. Na 43 jaar communisme zijn Hongarije's eerst schreden op het pad van de democratie nog wankel.
19. Dat constateerde ook mr. Drs. Frits Bolkestein, de Nederlandse ex-minister van Defensie, die deel uitmaakte van een team waarnemers dat door de Amerikaanse Democratische Partij naar Hongarije was gestuurd.
20. Zowel de Vrije Democraten als hun jeugdige evenbeeld wil Hongarije zo snel mogelijk uit het Warschaupact halen.
21. Centrum-rechts, gegroepeerd rond het Hongaars Democratisch Forum MDF, wil een geleidelijker overgang naar de markteconomie.
22. Voor deze opvatting vindt het MDF steun bij onder andere de Hongaarse volkspartij MNP en bij de Christendemocratische Volkspartij KDNP.
23. Gezien de reeks onpopulaire maatregelen, die een nieuwe Hongaarse regering moet nemen, zou een dergelijk monsterverbond in het parlement natuurlijk de voorkeur verdienen.
24. Centrum-rechts vooraan bij verkiezingen in Hongarije
25. De Hongaren hebben zondag gekozen voor het politieke midden, zij het niet ondubbelzinnig.
26. In de eerste vrije verkiezingen sinds 1947 werd, bij een opkomst van bijna 65 procent, een kwart van de stemmen vergaard door het centrum-rechtse Hongaars Democratisch Forum (MDF).
27. Omdat Hongaren behalve op partijlijsten ook op individuele kandidaten stemmen, werden gisteren ook al enkele triomfen gevierd c.q. nederlagen geleden.
28. Conservatieven in Hongarije claimen stembusoverwinning
29. Het centrum rechtse Democratisch Forum heeft gisteren zichzelf uitgeroepen tot winnaar van de eerste ronde in de Hongaarse parlementsverkiezingen.
30. De Hongaarse radio meldde echter dat de centrum-linkse Alliantie van Vrije Democraten al in twee districten een pact heeft gevormd met de Landeigenaren. (Reuter/AFP)

31. Centrum-rechts aan kop in Hongarije
32. Na de tweede ronde van de eerste vrije parlementsverkiezingen in Hongarije sinds 1947 staat vast dat de belangrijkste conservatieve partij, het centrum-rechtse Democratisch Forum onder leiding van Jozsef Antall, de meeste zetels in de wacht sleept.
33. Algemeen wordt voor Hongarije een grote centrum-rechtse coalitie tussen Democratisch Forum, kleine boerenpartij en christen-democraten onder leiding van Jozsef Antall verwacht.
34. De Vrije Democraten willen geen coalitie met het Democratisch Forum aangaan, omdat de jonge Hongaarse democratie volgens hen meer gediend is bij een sterke oppositie dan bij een allesoverheersende coalitie.
35. Beoogd premier Antall: Hongarije snel EG-lid.
36. Hongarije wil zich zo spoedig mogelijk aansluiten bij de Europese Gemeenschap.
37. Dit heeft Jozsef Antall gisteren gezegd, daags nadat zijn conservatieve Hongaars Democratisch Front (MDF) de eerste vrije parlementsverkiezingen in 40 jaar tijd had gewonnen.
38. Volgens Oostenrijk kan Hongarije al zeer spoedig lid worden van de Raad van Europa.
39. De op 8 april 58 geworden Jozsef Antall wordt vrijwel zeker de nieuwe premier van Hongarije.
40. Antall wil dat de Hongaarse industrie snel wordt geprivatiseerd zonder dat de nationale belangen worden geschaad. "Het moet een gecontroleerd proces zijn.
41. We zullen het fiscale stelsel moeten herzien, maar investeringen uit het buitenland zullen een van de belangrijkste factoren zijn om de Hongaarse economie te veranderen"(Reuter).

DE VOLKSKRANT

1. Hongaren openen Ronde-Tafelgesprek
2. De Hongaarse communistische partij, zeven aan haar gelieerde groeperingen (waaronder vakbonden) en negen oppositiegroepen zijn dinsdag gesprekken naar Pools voorbeeld begonnen.
3. Grosz, die vorig jaar Janos Kadar opvolgde als partijleider, waarschuwde tegen 'onredelijke eisen' en hij zei dat Hongarije zijn verplichtingen ten aanzien van het Waschau-pact zal nakomen.
4. Duizenden ex-Hongaren nemen deel aan nationale rouw om held van 1956
5. En als het aan Imre Pozsgay ligt, de meest uitgesproken hervormer in de partijtop heeft Hongarije al voor het jaar 2000 een Nagy plein.
6. De naam Nagy hoeft in Hongarije niet meer fluisterend te worden uitgesproken.
7. Verbaasde Hongaren horen nu de desters geexecuteerde Pal Maletier tijdens een persconferentie in 1956 verklaren "Onze nieuwe strijdmacht zal verhinderen dat buitenlandse elementen ons land binnendringen, zowel aan de oostgrens als aan de westgrens . Ons land zal een neutraal land zijn."
8. Ze geloven hun oren niet nu de geschiedenis van de Hongaarse opstand wordt herschreven en het Hooggerechtshof heeft besloten "de zaak Nagy en diens medestrijders" op 6 juli opnieuw behandelen.
9. En de officiële kranten blijven niet achter nu de Hongaarse opstand van 1956 opnieuw tegen het locht wordt gehouden.
10. In een verklaring van het Centraal Comité is Nagy inmiddels een belangrijke persoonlijkheid in de Hongaarse geschiedenis genoemd, een strijder tegen het stalinisme wiens naam een symbool is voor de socialistische politiek.
11. Er is overal begrip voor de welgedane burgerman die verzet was op goed eten en tegen wil en dank in 1956, toen het Hongaarse volk in opstand is gekomen leiding van de staat op zijn schouders kreeg.

12. En al moeten nog veel feiten boven water komen, er is nauwelijks nog discussie over zijn besluit genomen na overleg met Mikojan en Andropov om Hongarije uit het Warschau-pact terug te trekken en meer partijen in Hongarije toe te staan een besluit dat een vleugel in de Russische communistische partij gebruikte om de opstand te laten neerslaan.
13. En al moeten nog veel feiten boven water komen, er is nauwelijks nog discussie over zijn besluit genomen na overleg met Mikojan en Andropov om Hongarije uit het Warschau-pact terug te trekken en meer partijen in Hongarije toe te staan een besluit dat een vleugel in de Russische communistische partij gebruikte om de opstand te laten neerslaan.
14. In de vroege ochtenduren hebben de Sovjet-troepen de aanval ontketend op de hoofdstad, met de duidelijke bedoeling de wettige, democratische regering van Hongarije omver te werpen.
15. De regering is op haar post. Ik maak dit feit bekend aan het Hongaarse volk en aan de hele wereld.”
16. In Oirschot raakte het regiment Limburgse jagers in oorlogsstemming en wilde direct naar Hongarije reizen om die communisten een lesje te geven.
17. Zij kwamen niet verder dan Budel, waar ze de Hongaarse vluchtelingen van soep en brood mochten voorzien.
18. Eenendertig jaar lang rustte “Oom Imre”, zoals veel Hongaren hem nog genoemd, vervolgens op de mestvaalt van de geschiedenis, in dit geval het door onkruid en struikgewas overwoekerde perceel 301 van de algemene begraafplaats aan de Kozma útza.
19. Tijdens een nationale plechtigheid, die de Hongaarse televisie rechtstreeks uitzendt, wordt het woordt gevoerd door Miklos Vasarely door de voormalige president van de Arbeidersraad van Boedapest, Sandor Racz, door Imre Mecs, tijdens een proces in 1956 ter dood veroordeeld maar nooit terechtgesteld, door Tibor Zimanyi, die spreekt namens de gevangenen van het dwangarbeiderkamp in Reesk en door Bela Kiraly, de woordvoerder van de tweehonderdduizend Hongaarse vluchtelingen.
20. Tijdens een nationale plechtigheid, die de Hongaarse televisie rechtstreeks uitzendt, wordt het woordt gevoerd door Miklos Vasarely door de voormalige president van de Arbeidersraad van Boedapest, Sandor Racz, door Imre Mecs, tijdens een proces in 1956 ter dood veroordeeld maar nooit terechtgesteld, door Tibor Zimanyi, die spreekt namens de gevangenen van het dwangarbeiderkamp in Reesk en door Bela Kiraly, de woordvoerder van de tweehonderdduizend Hongaarse vluchtelingen.
21. Daarna luiden om half een in heel Hongarije de kerkklokken en komt het openbare leven enkele minuten tot stilstand.
22. Honderdduizenden Hongaren een ex-Hongaren worden op Boedapest op straat verwacht om zoals de historicadr Eva Tarsan zegt “het definitieve failliet van de volksdemocratie” te aanschouwen “We leven in een andere tijd.
23. Honderdduizenden Hongaren ene ex-Hongaren worden op Boedapest op straat verwachtr om zoals de historicadr Eva Tarsan zegt “het definitieve failliet van de volksdemocratie” te aanschouwen “We leven in een andere tijd.
24. “Destijds stonden er driehonderdduizend Hongaren langs de route.
25. Onder de slag riepen ze allebei: “Leve het onafhankelijke socialistische Hongarije!”
26. Lenin schreef in 1919 in een brief aan de Hongaarse arbeiders: “Men kan het socialisme niet van de ene dag op de andere bereiken.
27. Voor de Hongaren is juist aan die periode nu een eind gekomen.
28. Niet alleen in die zin zal vrijdag als een belangrijke datum de Hongaarse geschiedenis ingaan.
29. “Deze herbegravenis”, zegt de historica, “betekent de rehabilitatie van het Hongaarse volk.”
30. Duizenden na 1956 gestrafte Hongaren wacht eerherstel

31. Vrijdag bleven we bijzondere dag een die het symbool zal zijn voor nationale verzoening”, laat de Hongaarse eerste minister – Miklos Nemeth iedereen horen.
32. Dat de verzoening niet overal even hartstochtelijk wordt toegejuicht, blijkt uit een publikatie in de Hongaarse krant Magyar Nemzet.
33. De Hongaarse historicus begrijpt de beweegredenen niet die tot publikatie hebben geleid, juist in een periode waarin zelfs de regering toegeeft dat de processen geconstrueerd waren.
34. Ook de Hongaarse staatsradio en televisie hebben in de afgelopen week, zonder medeweten van familieleden, film- en bandopnamen van de historische processen uitgezonden.
35. Zij roept op tot broederlijke samenwerking van alle Hongaren in plaats van tweedracht en twist.
36. Zij hoopt dat haar vader, zelfs na diens werde dood nog kan bijdragen aan het naderbij brengen van dit doel en verwacht dat er vanaf vrijdag gewerkt kan worden aan het opheffen van de benarde politieke en economische situatie waarin Hongarije zich thans bevindt.
37. Hij wijst erop dat Hongarije door de eeuwen heen op een eigenaardige manier met politieke conflicten is omgesprongen en veel premiers al dan niet na een proces de dood vonden.
38. Het begrip staatsgevaarlijke activiteiten zal scheerder worden omschreven en wanneer Hongarije dan tevens zijn politieke cultuur gaat Europeaniseren dan wordt dit land een werkelijk democratische staat in Europa.
39. Dat neemt allemaal niet weg dat Hongaarse rechters zich nog door een stapel processen heen moeten waken en deze opnieuw tegen het licht moeten houden “Vlijftienduizend processen werden er als de Hongaarse opstand gevoerd diehonderd doodvonnissen uitgesproken.
40. Dat neemt allemaal niet weg dat Hongaarse rechters zich nog door een stapel processen heen moeten waken en deze opnieuw tegen het licht moeten houden “Vlijftienduizend processen werden er als de Hongaarse opstand gevoerd diehonderd doodvonnissen uitgesproken.
41. Honderdduizenden Hongaren hebben vrijdag in Boedapest de plechtigheden bijgewoond waarmee de geexecuteerde leiders van de Hongaarse opstand van 1956 in ere zijn hersteld.
42. Honderdduizenden Hongaren hebben vrijdag in Boedapest de plechtigheden bijgewoond waarmee de geexecuteerde leiders van de Hongaarse opstand van 1956 in ere zijn hersteld.
43. Hoewel de 16de juni, de dag waarop in 1958 Nagy opgehangen werd, door Hongaarse politie was uitgeroepen tot een dag van verzoening en rouw, doden veel sprekers scherpe aanvallen op de Hongaarse communistische Partij en de Sovjet-Unie.
44. Hoewel de 16de juni, de dag waarop in 1958 Nagy opgehangen werd, door Hongaarse politie was uitgeroepen tot een dag van verzoening en rouw, doden veel sprekers scherpe aanvallen op de Hongaarse communistische Partij en de Sovjet-Unie.
45. Andere sprekers eisten een terugkeer naar de gervormingsideen van premier Nagy, het uittreden van Hongarije uit het Warschau-pact en een vertrek van de Russische troepen uit het land.
46. Intussen doen er in de Hongaarse hoofdstad geruchte de ronde dat partijleider Grosz nog deze maand zal moeten aftreden wegens toenemende kritiek van de hervormingsgezinde vleugel van de partij.
47. Volgens een hoge Hongaarse partijfunctionaris willen de hervormers Grosz nog voor de zomer aan de kant zetten om geen tijd verloren te laten gaan.
48. Hongaren zetten Nagy ook stalinistisch verleden bij
49. Een Hongaarse vlag met een rond gat in het midden wappert op het Heldenplein in Boedapest. Het is een relikwie.
50. Nu is de valg weer terug in de Hongaarse hoofdstad, als teken van hoop op andere tijden.
51. Overal zichtbaar op het plein is het embleem dat de kerk en het koningschap symboliseerde in de vooroorlogse Hongaarse vlag.

52. Daarna zingen de meer dan honderdduizend aanwezigen op het plein het Hongaarse volkslied. Velen laten hun tranen de vrije loop.
53. Ze zien deze bijeenkomst, georganiseerd door het Comité voor Historische Rechtvaardigheid, maar ondersteund door de regering als een keerpunt in de geschiedenis, als een historische dag van hoop, als een ultieme poging om eindelijk de doelen van 1848 te bereiken: een onafhankelijk, vrij en democratisch Hongarije.
54. Het is niet de verdienste van de Hongaarse politieke leiders dat ze nu afzien van wapengebruik tegen mensen die strijden voor democratie en vrije verkiezingen en dat ze niet, als het zou kunnen, de methoden van Li Peng, Pol Pot, Jeruzaleski en Rakosi overnemen”, betoogde Orban onder luid applaus, dat eens te meer duidelijk maakte hoe weinig rooskleurig de positie van de aan de macht zijnde Socialistische Hongaarse Arbeiderspartij is.
55. Het is niet de verdienste van de Hongaarse politieke leiders dat ze nu afzien van wapengebruik tegen mensen die strijden voor democratie en vrije verkiezingen en dat ze niet, als het zou kunnen, de methoden van Li Peng, Pol Pot, Jeruzaleski en Rakosi overnemen”, betoogde Orban onder luid applaus, dat eens te meer duidelijk maakte hoe weinig rooskleurig de positie van de aan de macht zijnde Socialistische Hongaarse Arbeiderspartij is.
56. De oude Kiraly mocht ook op een warm onthaal rekenen toen hij aan het eind van een speech, waarin Nagy een “apostel van de nationale onafhankelijkheid, als een strijder van het eerste uur tegen het stalinisme” werd genoemd, de hoop uitsprak dat de vijheidsstrijders van 1956 datgeen zullen oogsten waarvoor zij hun leven gaven: een democratisch, vreedzaam Hongarije.
57. En Miklos Vasarely vroeg met anderen aan de aanwezige regeringsleider Miklos Nemeth om de overgang naar een Europese moderne vrije en democratische samenleving en de terugkeer van de Russische troepen van Hongaars grondgebied.
58. Hongaren maken ruimte voor social-democratie
59. De Socialistische Arbeiderspartij van Hongarije wil een socialistische partij worden die “de waarden van de sociaal democraten en die van de communisten met elkaar verzoent”.
60. Hongarije zal een constitutionele staat worden, gebaseerd op een meer partijensysteem, waarin de macht voortkomt uit de wil van de bevolking die zich uit in vrije verkiezingen.
61. Hongarije krijgt commerciële tv
62. Bijna tegelijk met de omdoping van de Hongaarse communistische partij in een sociaal-democratische partij heeft het land commerciële televisie gekregen.
63. De zender is onafhankelijk en is volgens het persbureau MTI door Movi, de Hongaarse bioscoop en video-onderneming en door de krant Mai Nap opgericht Ferenc Szekely hoofdredacteur van het station zei zaterdag dat zijn station door het doorbreken van het monopolie van de staatstelevisie een belangrijke rol kan vervullen bij de verkiezingscampagne van volgend jaar.
64. Dat moeten de eerste vrije verkiezingen in Hongarije worden sinds 1947.
65. Oostduitsers vluchten via Hongaars feest
66. Ondanks de scherpere controle zijn zondag meer dan veertig Oostduitsers over de Hongaars Oostenrijkse grens gevlucht.
67. Ook op zondag was de grenspost van Sopron Odenburg in verband met een bijeenkomst van natuurvrienden uit Oostenrijk en Hongarije opengesteld.
68. De regeringen in Bonn en Boedapest en ook in Wenen waren goed geïnformeerd over de massale vlucht van Oostduitsers uit Hongarije.
69. De Hongaarse douane nam het zaterdagmiddag niet zo nauw toen in het gewoel van het maandenlang voorbereide “Pan-Europese ontmoeting” aan de grens bij Sopron uit alle hoeken van Hongarije

- afkomstige DDR onderdanen zich onopvallend in de menigte begaven en via een van de openstaande grensovergangen naar Oostenrijk wandelden.
70. De Hongaarse douane nam het zaterdagmiddag niet zo nauw toen in het gewoel van het maandenlang voorbereide “Pan-Europese ontmoeting” aan de grens bij Sopron uit alle boeken van Hongarije afkomstige DDR onderdanen zich onopvallend in de menigte begaven en via een van de openstaande grensovergangen naar Oostenrijk wandelden.
 71. Vluchtelingen zeiden dat de Hongaarse douaniers volstonden met de paspoorten af te stempelen die hun werden voorgelegd.
 72. Volgens de Hongaarse televisie wezen de douaniers de DDR-burgers zelfs de weg naar Oostenrijk.
 73. Hongaren gaan ernstig naar de stembus
 74. Zelf heeft hij op het Hongaars Democratisch Forum gestemd, de centrum-rechtse groepering waarvan de overwinning wordt voorspeld.
 75. Het Forum heeft naar zijn gevoel de aanzet gegeven tot de veranderingen in Hongarije.
 76. Slechts enkele Hongaren die we aanhouden bij onze tocht langs een zevental stembureaus in en buiten Boedapest, reageren cynisch en onverschillig op de verkiezingen.
 77. Verkiezingen Hongarije
 78. Meer Hongaren dan verwacht gaan stemmen
 79. De Hongaarse kiezers zijn zondag in groten getallen opgekomen om hun stem uit te brengen in de eerste vrije parlementsverkiezingen sinds 1945.
 80. Opinioneeronderzoeken die pas zondag bekend mochten worden gemaakt, gaven aan dat het Hongaarse Democratische Forum en de Alliantie van Vrije Democraten in een nek-aan-nek race lagen.
 81. “Wij duimen dat wij de Hongaarse Socialistische Partij, de machtigste opvolger van de communistische partij, verslaan”, zei Tamas Deutsch van de Fidesz.
 82. Maar voor de Hongaarse Socialistische Partij, thans nog aan de macht, werd een resultaat van hooguit 8 procent verwacht.
 83. Centrum-rechts in Hongarije wint verkiezing
 84. Het Hongaarse Democratisch Forum (HDF) en de Alliantie van Vrije Democraten zijn, geheel naar verwachting, uit de bus gekomen als de grootste partijen in de eerste vrije verkiezingen in Hongarije sinds ruim veertig jaar.
 85. De Hongaarse Socialistische Partij, een opvolger van de communistische partij, lijkt een vierde plaats te gaan innemen en heeft tot nu toe ruim 10 procent gekregen.
 86. De uitslag betekent dat of aan het Hongaars Democratisch Forum of aan de Vrije Democraten opdracht zal worden gegeven een coalitieregering vormen.
 87. Opkomst in Hongarije slechts 60 procent
 88. In de eerste ronde gaat het erom welke regering Hongarije krijgt.
 89. Computers in Hongarije krijgen de schuld
 90. Hongaarse campagne met antisemitisch virus besmet
 91. In de Hongaarse verkiezingscampagne is het virus van het antisemitisme gekropen.
 92. Ze worden steeds meet teruggebracht tot die van Hongaar versus jood.
 93. Het Hongaars Democratisch Forum staat voor het Hongarendom, de Vrije Democraten voor het Jodendom. Het gaat allang met meer om incidenten (die zouden desnoods uit te praten zijn), maar om politieke uitbuiting van een latent aanwezig kwaad.
 94. Het Hongaars Democratisch Forum staat voor het Hongarendom, de Vrije Democraten voor het Jodendom. Het gaat allang met meer om incidenten (die zouden desnoods uit te praten zijn), maar om politieke uitbuiting van een latent aanwezig kwaad.

95. Op de affiches van de Vrije Democraten verschijnen in de week voor de verkiezingen davidsterren. Sommige hoofden zijn beklad met een SZ (voor het Hongaarse Szid – Jood), of ze nu joods zijn dan wel een Duitse dus Joodsklinkende naam hebben.
96. Gaspar Miklos Tamas, filosoof, lid van het parlement en leider van de Vrije Democraten is een Hongaar afkomstig uit Transsylvanie.
97. Een Hongaarse fascist gebruikt alleen de zwarte kleur of groen maar nooit rood want dat is de kleur van het communisme.
98. Ten slotte zijn er de traditionele rechtse antisemieten die hun dreigementen meestal vergezeld laten gaan van de raad Hongarije te verlaten.
99. Het Hongaars Democratisch Forum is niet bij zulke grofheden betrokken.
100. De Hongaarse bevolking lijkt er niet gezellig voor te zijn.
101. In Hongarije wonen nog tachtigduizend joden.
102. Laten we hopen dat Hongarije een democratie wordt.
103. Het is pijnlijk voor ons, dat zelfs ten koste van het intimideren van mensen en het ruineren van het beeld van Hongarije in het buitenland sommiger concurrenten er met voor terugschrikken om deze laster te verspreiden.
104. Hij somde in een reeks op de kleine groep linkse revolutionairen die in 1919 van Hongarije een radenrepubliek maakten, de communisten die tussen 1945 en 1948 de touwtjes in handen kregen, en de kleinkinderen en kinderen van deze (veelal joodse) communisten die thans vermomd als Vrije Democraten een greep naar de macht zouden doen.
105. Ontwaakt Hongaren.
106. Ze zijn een kleine agressieve groep die de media in handen heeft, ze zijn de afstammelingen van degenen die het Hongaarse volk al twee keer eerder deze eeuw onder het juk hebben gebracht ze onderhouden nauwe contacten met het Westen vooral Amerika ontvangen geld en beurzen daarvandaan als je niet oppast verkopen ze Hongarije uit aan het buitenlands kapitaal, ze vormen een klik waar niemand tussen komt en als ze in de regering komen hebben ze binnen de kortste tijd de macht geheel naar zich toegetrokken.
107. Ze zijn een kleine agressieve groep die de media in handen heeft, ze zijn de afstammelingen van degenen die het Hongaarse volk al twee keer eerder deze eeuw onder het juk hebben gebracht ze onderhouden nauwe contacten met het Westen vooral Amerika ontvangen geld en beurzen daarvandaan als je niet oppast verkopen ze Hongarije uit aan het buitenlands kapitaal, ze vormen een klik waar niemand tussen komt en als ze in de regering komen hebben ze binnen de kortste tijd de macht geheel naar zich toegetrokken.
108. Zie hier het beeld dat de woordvoester van het Hongaars Democratisch Forum van de concurrerende partij heeft en waarvan zij zegt dat dit in het Forum gemeengoed is.
109. De Hongaren hebben net als de Oost Duitsers in de eerste vrije verkiezingen na ruim veertig jaar voor een rechtse christen-democratische regering gekozen.
110. Het Hongaars Democratisch Forum, dat in de eerste ronde een keine voorsprong behaalde op de links-liberale Vrije Democraten is nu de grote triomfator en kan samen met de Partij van de Kleine Landeigenaren en de Christen-Democraten een comfortabele meerderheid vormen.
111. Het heeft in Hongarije de communisten niet geholpen dat zij zelf de motor tot verandering zijn geweest en dat het aan hen te danken is, dat de overgang van dictatuur naar democratie geweldloos is.
112. De Hongaarse hervormers hebben iets tragisch. Jarenlang hebben ze gekoördans terwijl het publiek vooral de hooggeeerde gasten uit het buitenland, ademloos toekeek.
113. Het Hongaars Democratisch Forum verkondigde dat een regering zonder socialisten “ondankbaar” was.

114. Datzelfde Hongaars Democratisch Forum voerde vanaf januari een campagne met anti-communistische als hoofdthema en de plechtige belofte nooit maar dan ook nooit met de socialisten in zee te zullen gaan.
115. Ik stem op het Forum want anders komen de joden aan de macht”, vertelde mij maandag een Hongaarse vriend bedrukt.
116. Kaders ervangen door andere kaders is geen substituut voor een nieuwe systeem, met alleen het opkomen voor Hongaren in buurlanden maakt men geen buitenlandse politiek, met het opwekken van antisemitisme krijgt geen Hongaar meer brood op de plank.
117. Kaders ervangen door andere kaders is geen substituut voor een nieuwe systeem, met alleen het opkomen voor Hongaren in buurlanden maakt men geen buitenlandse politiek, met het opwekken van antisemitisme krijgt geen Hongaar meer brood op de plank.
118. Een gelukkige omstandigheid daarbij is dat in het parlement een krachtige oppositie komt te zitten van Vrije Democraten, de jeugdpartij Fidesz en de socialisten en dat Hongarije afhankelijk is van buitenlandse financiering.

De WAARHEID

1. Hongarije buigt zich over meerpartijstelsel
2. Dinsdagmiddag zijn in de Hongaarse hoofdstad Boedapest de communistische partij, enkele daaraan gelieerde groeperingen en de verschillende oppositiegroepen aan een conferentie begonnen over de politieke toekomst van Hongarije.
3. Dinsdagmiddag zijn in de Hongaarse hoofdstad Boedapest de communistische partij, enkele daaraan gelieerde groeperingen en de verschillende oppositiegroepen aan een conferentie begonnen over de politieke toekomst van Hongarije.
4. In tegenstelling tot Polen waar de oppositie tijdens de rondetafelconferentie geleid werd door Solidariteitsleider Walesa, bezit de Hongaarse oppositie geen leider die de tegenstellingen kan overbruggen.
5. Hongarije geeft Nagy een herbegrafenis
6. Deze woorden sprak de Hongaarse ex-premier Imre Nagy in 1958, kort voor hij wegens “hoogverraad” naar de galg werd gestuurd.
7. Deze vrijdag – precies 31 jaar na zijn executie op 16 juni 1958 – kregen Nagy en een aantal andere hoofdrolspelers in de Hongaarse opstand van 1956 een staatsbegrafenis.
8. De plechtigheid op het Heldenplein werd rechtstreeks door de Hongaarse televisie uitgezonden.
9. De herbegrafenis van Nagy tekent de stormachtige politieke veranderingen die zich in Hongarije hebben voltrokken sinds partijleider Janos Kadar vorig jaar april aan de kant gezet werd.
10. Dertig jaar lang was Nagy taboe in Hongarije.
11. Een week later maakte Nagy in een emotionele radiotoespraak bekend dat Hongarije uit het Warschaupakt stapte en voortaan een strikt neutrale koers zou varen.
12. Op 16 juni 1958 hoorden de Hongaren dat Nagy aan de galg was gestorven.
13. Het centraal comité noemde hem de belichaming van het socialistische hervormingsbeleid” en een buitengewoon staatsman wiens idealen en democratische en humanitaire streven een belangrijk bestanddeel van de huidige Hongaarse politiek zijn geworden.
14. Hongaarse communisten publiceren ontwerp-program
15. De regerende Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij heeft het afgelopen weekeinde in haar blad Nepszabadsag een nieuw ontwerp-program gepubliceerd.

16. Anders kan Hongarije zich niet aanpassen aan de ontwikkeling van de wereld waarin “wetenschap intellectueel succes en vernieuwing de motoren van de vooruitgang zijn geworden.”
17. Hongarije’s minister van buitenlandse zaken Gyula Horn zei zaterdag dat partijleden “die zich verzetten tegen de hervormingen of deze niet willen begrijpen uit de partij moeten worden gezet: deze personen dreigen de partij te verlammen, aldus Horn, die verder opmerkte dat “het stalinisme niet alleen moet worden voorbijgestreefd maar ook moet worden verworpen.”
18. Het herinvoeren van het meerpartijensysteem betekent, aldus het ontwerpprogram, dat het Hongaarse volk de partij te verantwoording kan roepen.
19. De Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij heeft de afgelopen weken gevoelige klappen gekregen bij tussentijdse verkiezingen.
20. Het Hongaars Democratisch Forum kwam hierbij als een duidelijke winnaar uit de stembus.
21. Buiten de korte periode na de Eerste Wereldoorlog en een even korte tijd na de tweede, heeft Hongarije nooit een vrij gekozen parlement gekend.
22. Hongarije met zachte tred naar democratie
23. Op tamelijk rustige wijze lever, de Hongaren toe naar de 34ste verkiezing van na de oorlog.
24. Veel tijd om daar op terug te kijken zullen de Hongaren niet hebben, want de problemen lijken nu pas echt te beginnen.
25. Ruim een miljoen Hongaren (10 procent) leven onder de armoedegrens van ruim honderd gulden per maand en nog eens drie miljoen hebben ernstige financiële problemen.
26. Na de prijsverhogingen van de levensmiddelen en de benzine met twintig procent in januari, is de welvaart van de Hongaren weer gezakt tot het niveau van 1973.
27. Voeg hierbij de inflatie van twintig procent in het afgelopen jaar en de buitenlandse schuld van 19 miljard dollar, dan is er niet eens zo heel veel fantasie voor nodig om de volgende gevolgtrekking te maken: Hongarije verkeert in ernstige liquiditeitsproblemen, zeg maar is bijna failliet en er staat helaas geen machtige buur om de hoek te trappelen die de economie wil saneren.
28. De Hongaren zullen het in de eerste plaats grotendeels zelf moeten zien te klaren.
29. Hongarije staat dus niet alleen voor de opgave om een parlementaire democratie tot stand te brengen, maar moet tevens proberen om de volledig vastgelopen planeconomie om te buigen naar (een meer of minder) sociale markt economie.
30. Ten derde zijn er diegenen die de christen-democratie opnieuw in Hongarije willen vestigen.
31. Min of meer los van deze stromingen zijn er de nationale-populisten van het MDF, het Hongaars Democratisch Forum, de Boerenpartij, de Groen Partij, de Onafhankelijken, de Radicale Volkspartij, het Verbond van voormalige politieke gevangenen en last but not least de ultra conservatieve communisten van de MSZMP, de voortzetting van de voormalige communistische partij.
32. Daarnaast vermelden de verlanglijstjes een inwisselbaar muntsysteem en sociale zekerheid voor alle Hongaren.
33. Ook met het MDF hebben beide partijen de grootste moeite zij verwijten het Forum dat zij met zinsneden als "als iedere Hongaar heeft recht op een arbeidsplaats volgens Europese maatstaven", die diepte van de huidige crisis ontkent.
34. Waar dat toe kan leiden weten de Hongaren zelf niet zo heel ver terug in hun geschiedenis om het voorbeeld van de catastrofale uitwerking terug te vinden.
35. Democratisch Forum wordt de grootste partij in Hongarije
36. Na stelling van 77 procent van de stemmen is het vrijwel zeker dat het Democratische Forum de grootste partij in het Hongaarse parlement zal worden.
37. Conservatieve coalitie op komst in Hongarije

38. Het nationalistisch getinte Democratisch Forum heeft zich uitgeroepen tot definitieve winnaar van de eerste ronde van de parlementsverkiezingen in Hongarije.
39. Samenwerking met de Alliantie van vrije democraten – die eveneens een centrum-rechtse politiek voorstaat, – wees Antall af. Hij is alleen bereid deze in overweging te nemen als Hongarije “in een economische catastrofe zou belanden” – een mogelijkheid die door vele waarnemers niet uitgesloten wordt geacht.
40. De Hongaarse radio berichtte dat de Alliantie om Antalls droom te verstoren ook zelf naar een samenwerking met de partij van kleine bezitters streeft en in enkele kiesdistricten reeds een part met deze heeft gesloten.
41. De president van de Hongaarse centrale bank, Ferenc Bartha, heeft zich ongerust getoond over het gekrakeel en opgeroepen “in het belang van de nationale economie” een zo breed mogelijke coalitie te vormen.

TROUW

1. Hongaarse film vermijdt clichés
2. Deze film werd deze lente voor het eerst vertoond op het Hongaarse Filmfestival, waar jaarlijks de nieuwste speelfilms en documentaires worden gepresenteerd.
3. Nadat in 1949 een nieuwe constitutie was afgekondigd naar het voorbeeld van de Sowjet-grondwet van 1936, werd Hongarije tot Volksrepubliek uitgeroepen.
4. Ook voor Hongarije braken de donkere dagen van het stalinisme aan.
5. Tot in 1953 zou Rakosi de onbetwiste leider en de ‘Hongaarse Stalin’ zijn.
6. Onthullen, omdat een film voor het eerst dit taboe behandelt, terwijl veel van de daders en slachtoffers in en buiten Hongarije nog leven.
7. Recsk blijft een niet te helen wond in de Hongaarse geschiedenis.
8. Het symboliseert de stroomversnelling waarin de liberalisering in Hongarije terechtgekomen is en de belangrijke rol die de filmmakers hierin spelen.
9. Net als in de periode 1953-1956, na de dood van Stalin en voor de Hongaarse opstand, lopen de filmmakers ook nu weer voorop en profiteren zij snel van het veranderende politieke en culturele klimaat.
10. Dat Hongarije zich in een turbulente politieke fase bevindt is onmiskenbaar.
11. Het was immers opzienbarend, toen het politiebureaulid Imre Pozsgay kort geleden als eerste hoge partijbonds in decennia in het openbaar verklaarde dat de opstand van 1956 geen contra-revolutie is geweest maar een gerechtvaardigde volksopstand tegen een regime dat de Hongaren diep had vernederd.
12. Zo heeft de Hongaarse minister van Justitie voorgesteld, dat Hongarije een grondwet krijgt waarin de rechten van de burger zijn vastgesteld.
13. Zo heeft de Hongaarse minister van Justitie voorgesteld, dat Hongarije een grondwet krijgt waarin de rechten van de burger zijn vastgesteld.
14. Hoe onvoorspelbaar de ontwikkelingen in Hongarije ook mogen zijn, opnieuw ingrijpen door de bondgenoten van Warschau-pact lijkt uitgesloten.
15. Van de andere kant bekeken kan Hongarije een positief voorbeeld voor de Sowjet-Unie zijn: economische stabiliteit en politieke hervormingen kunnen blijkbaar samengaan.
16. Ook in Hongarije heeft de economische crisis hard toegeslagen en worden de verschillen tussen rijk en arm (vooral de ouderen) steeds groter.

17. De Hongaarse geschiedenis is altijd een belangrijke inspiratiebron voor filmmakers geweest.
18. De film speelt zich af in het midden van de vorige eeuw nadat de Hongaarse revolutie onder leiding van Lajos Kossuth in 1848 tegen de Oostenrijkse overheersing bloedig is onderdrukt.
19. Dat de herdenking van de revolutie van 15 maart 1848 nog zeer levend is mag blijken uit het feit, dat in plaats van de feestdag van de Russische revolutie vanaf dit jaar 15 maart weer een grote Hongaarse feestdag geworden is.
20. Dit miljardenproject wordt door de Hongaarse 'blauwen' fel bestreden vanwege de verwachte schadelijke effecten voor de Donau en het milieu.
21. Het is inmiddels zeer onwaarschijnlijk geworden dat de waterkrachtcentrale nog met medewerking van de Hongaarse regering gebouwd zal worden.
22. Voor velen gaan de politieke ontwikkelingen in Hongarije zo snel, dat een beeld van verwarring en onduidelijkheid het gevolg is.
23. Deze fragmentarische structuur weer de bekendste Hongaarse cineast Miklos Jancso goed te treffen in zijn laatste film 'De horoscoop van Jezus Christus'.
24. Het camerawerk van Janos Kende is bij velen weer als vanouds met de van hem bekende choreografische omcirkelende bewegingen. Nadat de Hongaarse film de laatste jaren een artistieke inzingen heeft gehad en te veel afhankelijk was van goede films van de bekendste regisseurs (Jancso, Szabo, Makk) vormt de huidige situatie een duidelijke stimulans voor de uitdagende films van weerbarstige talenten.
25. Ondanks de slechte financiële situatie in de Hongaarse film lijkt er reden voor gemeld optimisme.
26. Politieke liberalisering heeft al vaak eerder onverwachte resultaten opgeleverd zo leert de Hongaarse filmgeschiedenis.
27. Mevrouw Beres sloot zich kort na 1945 aan bij de Hongaarse communistische partij en is nog steeds lid.
28. En het dwarsheid om Hongarije tot een neutraal land uit te roepen".
29. Hongarije herbegraaft zijn verleden
30. Een zesde lege kist zal de minder bekende slachtoffers symboliseren, die voor de Hongaarse opstand van 1956 zijn gevallen.
31. Om half een zullen in heel Hongarije de klokken luiden, terwijl overal het verkeer tot stilstand wordt gebracht.
32. De plechtigheid rond de zes kisten op het Heldenplein in Boedapest en de eigenlijke begrafenis zullen de hele dag en zullen direct door de Hongaarse televisie worden uitgezonden.
33. Honderden Hongaren die in 1956 naar het westen vluchtten zijn speciaal voor de herbegraving teruggekeerd.
34. Ook Sandor Kopacsi de voormalige hoofdcommissaris van politie, die het Nagy-proces heeft overleefd, krijgt veel belangstelling van de Hongaarse media.
35. Nog steeds zullen de gevoelens van liefde en rouw van menige oudere Hongaar vooral uitgaan naar de vele minder bekende slachtoffers, vertegenwoordigd door die zesde kist, de kist van degenen die nooit lid waren van communistische partij.
36. Naast oppositiegroepen, die tot voor kort de mond werd gesnoerd, zal ook de Hongaarse regering haar opwachting bij de zes kisten maken, vertegenwoordigd door premier Nemeth, minister van staat Pozsgay, en vice-premier Megyessi.
37. Maar lang niet alle Hongaren zijn daar al aan toe.
38. Kalm eerherstel Hongaarse opstand
39. 'Laat er geen bloed meer vloeien in Hongarije', smeekte de pas benoemde premier, Imre Nagy, zijn mede-Hongaren in de laatste dagen van oktober in het jaar 1956.

40. . Laat er geen bloed meer vloeien in Hongarije”, smeekte de pas benoemde premier, Imre Nagy, zijn mede-Hongaren in de laatste dagen van oktober in het jaar 1956.
41. De Hongaarse opstand bereikte haar hoogtepunt.
42. Drieduizend vrijwilligers van het Hongaarse Democratische Forum zorgen er voor dat het defilé ordelijk verloopt.
43. Ze dragen een armband met de Hongaarse driekleur en een opgesteld papiertje op de borst dat aangeeft dat ze uit Boston, Massachusetts komen.
44. Maar nu is de beurt aan de officiële delegaties met hun kransen de ambassadeurs, een vertegenwoordiging van Solidariteit uit Polen, Hongarije’s premier Nemeth, de voormalige gevangenen van het vijftiger jaren-kamp Recsk, enzovoort...
45. Hongarije herdenkt: “Laten wij een nieuw hoofdstuk beginnen”
46. Veel gewone Hongaren kunnen hun bloemen pas kwijt als de zes kisten al op weg zijn naar de Kozma-begraafplaats in Rakoskeresztur.
47. Half een, klokgelui, op het Heldenplein, maar ook in alle andere steden en dorpen van Hongarije.
48. “God zegene de Hongaren” Er wordt massaal maar zachtjes meegezongen in het nabijgelegen perscentrum kijken hardwerkende buitenlandse journalisten weifelend op, om vervolgens de sigaretten te doven en te gaan staan, het Hongaarse gevoel voor nationaal ritueel is onontkoombaar en allesdoordringen.
49. “God zegene de Hongaren” Er wordt massaal maar zachtjes meegezongen in het nabijgelegen perscentrum kijken hardwerkende buitenlandse journalisten weifelend op, om vervolgens de sigaretten te doven en te gaan staan, het Hongaarse gevoel voor nationaal ritueel is onontkoombaar en allesdoordringen.
50. Ook voor de uitspraak dat een vrijgekozen regering “onmiddellijk moet onderhandelen over een snelle terugtrekking van alle Sowjet-troepen uit Hongarije”.
51. Ze kwamen uit Hongarije, waar zij een unieke kans kregen om met elkaar de grens naar Oostenrijk over te steken.
52. Ze hadden deelgenomen aan een manifestatie van Hongaren en Oostenrijkers bij het voormalige ijzeren gordijn.
53. Via pamfletten werden ze op de hoogte gesteld dat de grensovergang bij Sopron geopend zou worden voor Hongaarse deelnemers aan een manifestatie voor de Pan-Europese Beweging.
54. De Hongaarse grenswachten maakten over het algemeen geen bezwaar tegen de Westduitse pastpoorten die waren afgegeven door de ambassade in Boedapest.
55. Er was op de Oostenrijkse televisie een Hongaarse grenswacht te zien die achteloos door een paspoort bladerde.
56. Oostenrijkse toeristen die op de terugweg van hun vakantie in Hongarije waren, reden de bagage van de Oostduitsers boven op het dak van hun auto de grens met Oostenrijk over.
57. De manifestatie bij de grens was een gezamenlijke picknick van de Oostenrijkse Pan-Europa Union en het Hongaarse Democratisch Forum.
58. Het evenement stond onder beschermheerschap van Otto van Habsburg lid van het Europees Parlement en de Hongaarse communistische hervormer Imre Pozsgay.
59. Nadat de laatste aanwezige DDR vluchteling de grens was overgegaan sloten de Hongaarse grenswachten de houten poort met prikkeldraad weer.
60. Deze maand hebben volgens medewerkers van het Westduitse ministerie van buitenlandse zaken ongeveer tweeduizend Oostduitsers gebruikt gemaakt van een vluchtweg van de Hongaarse grens naar Oostenrijk in de tweede helft van juli lag dit aantal op 300.

61. Vrije verkiezingen Hongarije verlopen vrijwel vlekkeloos.
62. In alle rust heeft ruwweg zeventig procent van de Hongaren gisteren gestemd in de eerste vrije parlementaire verkiezingen sinds 1945.
63. Het Amerikaanse instituut voor opinieonderzoek, Gallup, voorspelde een nek-aan-nek race tussen het Hongaarse Democratische Forum (christen-democratisch) en het Verbond van Vrije Democraten (liberaal).
64. Dat zou meer zijn dan de officiële erfgenenamen van de communistische partij, de Hongaarse Socialistische Partij.
65. De verkiezingen in Hongarije voldoen aan alle eisen, die in westerse democratieën worden gesteld. Mondale had, zei hij, geen spoor van intimidatie of angst ontdekt.
66. Er zijn in Hongarije circa acht miljoen kiesgerechtigden.
67. Het nieuwe Hongaarse kiesstelsel combineert het Engelse districtenstelsel met de evenredige vertegenwoordiging zoals Nederland kent.
68. "Hongaarse Socialistische Arbeiders Partij"
69. Andere Hongaren, jong en oud, schelden op zigeuners.
70. Hij en zijn vrouw hebben op het Hongaarse Democratische Forum gestemd, de conservatief democratische partij.
71. Wij Hongaren hebben in de loop der tijd bewezen dat we kunnen werken.
72. Hongarije stemt rechts
73. Het Hongaarse Democratische Forum, een centrum-rechtse, nationaal gezinde partij, lijkt aan de winnende hand in de eerste vrije verkiezingen in Hongarije sinds 1945
74. Het Hongaarse Democratische Forum, een centrum-rechtse, nationaal gezinde partij, lijkt aan de winnende hand in de eerste vrije verkiezingen in Hongarije sinds 1945
75. Het staat vast dat uiteindelijke zekerheid over de zetelverdeling in het, nauwe Hongaarse parlement pas verschaft kan worden na de tweede verkiezingsronde op 8 april.
76. Dit mede vanwege het zeer complexe Hongaarse kiesstelsel, dat het (Britse) districtenstelsel en het proportionele stelsel (als in Nederland) combineert in negentig procent van de 176 kiesdistricten is een tweede ronde nodig, veronderstelde de nationale kiescommissie in Boedapest gistermiddag.
77. Deze partij - de voornaamste opvolger van de communistische partij - werd daar mee allerminst beloond voor de revolutionaire veranderingen die zich in Hongarije hebben voltrokken.
78. De stemlokalen van Hongarije zijn al meer dan twaalf uur dicht.
79. De hele nacht heeft de Hongaarse televisie al een "uitslagen-programma" verzorgd.
80. Kortom, zo keurig als ronde een van de eerste vrije verkiezingen in Hongarije sinds 1945 was verlopen, zondag, zo rommelig verliep de verwerking van de stemmen.
81. Waar de lijnen nog functioneerden, raken ze verstopt het Hongaarse telefoonnet is op gewone dagen al een ramp en blijkt volmaakt ongeschikt voor tijden van hoogspanning.
82. Op maandagavond weten de Hongaren nog steeds niet hoe ze gestemd hebben.
83. 'Links' staat voorlopig buitenspel in Hongarije
84. Wrevelig en scheidend bereiden de twee grootste politieke partijen van Hongarije zich voor op de tweede - en beslissende - ronde in de verkiezingen te houden op 8 april.
85. De betrekkingen tussen de Hongaarse Democratische Forum (HDF) en het Verbond van Vrije Democraten (VVD) zijn de afgelopen dagen zo verpest dat een grote regeringscoalitie van beide partijen nauwelijks meer mogelijk lijkt.
86. . De president van de Hongaarse Nationale Bank bijvoorbeeld en met hem de commentatoren in de dagbladen - menen dat alleen zo'n regering de economische problemen te lijf kan.

87. Volgens Jozsef Antall (HDF) is de concurrent er goed in geslaagd de Hongaarse, maar vooral ook de westerse media een uiterst negatief beeld van het Forum op te dringen "in de persoverzichten, die wij binnenkrijgen, zien we weerspiegeld wat het verbond over ons zegt.
88. Nog maar een paar maanden geleden werd het Hongaars-populisme door HDF woordvoerders zelf als een van de hoofdstromen binnen het Forum neergezet.
89. Noch de Vrije Democraten, noch het HDF overwogen afspraken te maken met de Hongaarse Socialistische Partij, de erfgenamen van de communisten.
90. Het zal nog even duren voordat 'links' gedachtegoed weer een rol kan spelen in het postcommunistische Hongarije.
91. Grote overwinning voor Democratisch Forum Hongarije
92. Het Centrum-rechtste Hongaarse Democratische Forum heeft in de tweede helft in de tweede ronde van de Hongaarse verkiezingen een grote overwinning geboekt.
93. Het Centrum-rechtste Hongaarse Democratische Forum heeft in de tweede helft in de tweede ronde van de Hongaarse verkiezingen een grote overwinning geboekt.
94. HDF-voorzitter Jozsef Antall, nu vrijwel zeker de aanstaande premier van Hongarije, wees met nadruk op het linkse vaak communistische verleden van tal van leiders van de Vrije Democraten.
95. Gyorgy Banffy van het Hongaarse Democratische Forum zei in een eerste reactie dat de keizers 'blijkbaar niet nadenken hoeveel geld een partij aan haar campagne kan besteden, maar daar doorheen weten te kijken.'
96. Centrum-rechts kan nu zijn gang in Hongarije
97. We zijn bang voor een nieuw soort culturele en politieke censuur. Het is niet ondenkbaar, dat het Hongaars Democratisch Forum zijn grenzen niet kent.
98. Het Hongaars Democratisch Forum (HDF) – het noemt zichzelf trots centrum-rechts – heeft de eerste vrije verkiezingen in Hongarije sinds 1945 overtuigend weten te winnen.
99. Het Hongaars Democratisch Forum (HDF) – het noemt zichzelf trots centrum-rechts – heeft de eerste vrije verkiezingen in Hongarije sinds 1945 overtuigend weten te winnen.
100. Voor de opbloeiende pornoindustrie in Hongarije ziet het er somberder eruit dan voor de politieke persvrijheid.
101. Voor het sociaal-economische beleid in Hongarije maakt de verkiezingsuitslag vreemd genoeg niet zo heel erg veel uit.
102. Beiden zijn voor een goed gecontroleerde privatisering van de industrie, beiden willen de toekomstige werklozen, de totaal verarmde gepensioneerden en de andere zwakke groepen zoveel te hulp komen, als de krappe financiële middelen van Hongarije toelaten.
103. Lopen de spanningen tussen de Hongaren en de Roemenen in Transsylvanie (Roemeens grondgebied) verder op dan wordt het buitenlands beleid van Boedapest een stuk minder voorspelbaar dan het tot nu toe was.

1989-90_Kernwoorden relevant

RELEVANT - De periode van de systeemverandering 1989-90

Kernwoorden met Hongarije, Hongaar, Hongaren, Hongaars(e)

NRC Handelsblad

133. Ook de dialoog die gisteren begon kan zo meent de oppositie best eens ten doel hebben de samenleving zo het te houden en het gevaar van sociale onrust bij de zwijgende en zwoegende meerderheid van Hongaarse burgers af te wenden.
134. Maar over details over die grondwet lopen ook bij de oppositie de meningen uiteen moet Hongarije er zijn socialistisch karakter in vastleggen?
135. De in 1958 geëxecuteerde Hongaarse premier Imre Nagy is "een prominente staatsman geweest die zich bewust was van de noodzaak en de Hongaarse tradities vijandig gezind beleid te veranderen en nationale karaktertrekken en blijvende menselijke waarde in praktijk te brengen".
136. Laten we onze krachten concentreren op de opbouw van een nieuwe, democratische Hongarije"
137. In Boedapest wordt vandaag onder massale belangstelling de in 1958 geëxecuteerde Hongaarse leider Imre Nagy herbegraven, samen met vier eveneens terechtgesteld medewerkers en een lege doodkist, die de slachtoffers van de vervolging van de jaren na 1956 symboliseert.
138. Enkele dagen nadat hij de Hongaarse neutraliteit had uitgeroepen en had besloten dat Hongarije uit het Warschaupact zou treden werd hij in een val gelokt en in Roemenië geïnterneerd.
139. Aan de vooravond van de herbegraving van Imre Nagy heeft de pers in het conservatieve buurland Tsjechoslowakije voor het eerst enige nuances aangebracht in haar beeld van de in 1958 geëxecuteerde Hongaarse leider.
140. Het partijblad van Slowakije, Pravda, schreef gisteren in een artikel over de herbegraving van Nagy dat het „natuurlijk is dat de huidige hervormingsgezinde krachten in Hongarije in Nagy een symbool hebben gevonden”.
141. Hij vroeg de aanwezigen elkaar een hand te geven en met de woorden van de Hongaarse dichter Sandor Petofi te zweren, dat Hongaren nooit meer slaven zullen zijn.
142. Viktor Orban van de onafhankelijke Hongaarse jeugdorganisatie Fidesz kreeg applaus van de verzamelde menigte, toen hij opriep tot het vertrek van de 60.000 man Sovjet troepen die nog in Hongarije zijn gelegerd en een felle aanval deed op de communistische partij.
143. Conservatieve winst bij verkiezing Hongarije
144. Het ingewikkelde Hongaarse kiesstelsel leidt tot grote vertraging bij het verwerken van de uitslagen.
145. Hongarije wordt een stevige democratie, voorspeld Rajk.
146. Radicale hervormers lopen in Hongarije nog iets in
147. Er is nog veel onzeker na de eerste ronde van de zondag gehouden vrije parlementsverkiezingen in Hongarije.
148. De Hongaren hebben zich na het geweld tegen etnische Hongaren in het Roemeense Tirgu Mures met massaal laten aanzetten tot een nationalistische keuze.
149. Een jaar geleden heerste in Hongarije nog de Hongaarse Socialistische Arbeiderspartij, de partij van Janos Kadar en Karoly Grosz, de partij die veertig jaar lang het socialisme in Hongarije gestalte had gegeven.
150. Ik zou de beslissing van de Hongaarse kiezer nuchter willen noemen.
151. Deze 38,5 nieuwe parlementsleden zijn met elkaar een getrouwe afspiegeling van de huidige politieke Hongarije.
152. Hongarije is een land waar allerlei levens- en wereldbeschouwelijke opvattingen naast elkaar best in en van heden af kan niemand op het pluralistische speelveld meer als vijand worden beschouwd.
153. Met dit parlement presenteert de nieuwe Hongaarse middle class zich op succesvolle wijze.

154. “Het Hongaarse volk heeft duidelijk gekozen voor nationale waarden, voor christendemocratie, een liberale rechtsstaat en een markteconomie.”
155. Antall hield het er gisteren op dat “de democratie in Hongarije heeft gewonnen” met een regering van het midden en oppositie links en rechts.
156. De gewone Hongaar is in de jaren zeventig en tachtig gewend geraakt aan meer consumptie en minder staatsrepressie en ziet geschrokken aan hoe politieke vrijheid tot nu toe alleen maar hogere prijzen en te weinig stijgende lonen heeft gebracht.

DE TELEGRAAF

42. De Vrije Democraten willen geen coalitie met het Democratisch Forum aangaan, omdat de jonge Hongaarse democratie volgens hen meer gediend is bij een sterke oppositie dan bij een allesoverheersende coalitie.

DE VOLKSKRANT

119. Verbaasde Hongaren horen nu de destersds geexecuteerde Pal Maletier tijdens een persconferentie in 1956 verklaren “Onze nieuwe strijdmacht zal verhinderen dat buitenlandse elementen ons land binnendringen, zowel aan de oostgrens als aan de westgrens . Ons land zal een neutraal land zijn.”
120. Daarna luiden om half een in heel Hongarije de kerkklokken en komt het openbare leven enkele minuten tot stilstand.
121. Onder de slag riepen ze allebei: “Leve het onafhankelijke socialistische Hongarije!”
122. “Deze herbegraving”, zegt de historica, “betekent de rehabilitatie van het Hongaarse volk.”
123. Duizenden na 1956 gestrafte Hongaren wacht eetherstel
124. Vrijdag bleven we bijzondere dag die het symbool zal zijn voor nationale verzoening”, laat de Hongaarse eerste minister – Miklos Nemeth iedereen horen.
125. Zij roept op tot broederlijke samenwerking van alle Hongaren in plaats van tweedracht en twist.
126. Overall zichtbaar op het plein is het embleem dat de kerk en het koningschap symboliseerde in de vooroorlogse Hongaarse vlag.
127. Ze zien deze bijeenkomst, georganiseerd door het Comité voor Historische Rechtvaardigheid, maar ondersteund door de regering als een keerpunt in de geschiedenis, als een historische dag van hoop, als een ultieme poging om eindelijk de doelen van 1848 te bereiken een onafhankelijk, vrij en democratisch Hongarije.
128. De oude Kiraly mocht ook op een warm onthaal regenen toen hij aan het eind van een speech, waarin Nagy een “apostel van de nationale onafhankelijkheid, als een strijder van het eerste uur tegen het stalinisme” werd genoemd, de hoop uitsprak dat de vreedzaam strijders van 1956 datgeen zullen oogsten waarvoor zij hun leven gaven een democratisch, vreedzaam Hongarije.
129. Hongaren gaan ernstig naar de stembus
130. Slechts enkele Hongaren die we aanhouden bij onze tocht langs een zevental stembureaus in en buiten Boedapest, reageren cynisch en onverschillig op de verkiezingen.
131. Ontwaakt Hongaren.

132. Een gelukkige omstandigheid daarbij is dat in het parlement een krachtige oppositie komt te zitten van Vrije Democraten, de jeugdpartij Fidesz en de socialisten en dat Hongarije afhankelijk is van buitenlandse financiering.

De WAARHEID

-

TROUW

104. Nadat in 1949 een nieuwe constitutie was afgekondigd naar het voorbeeld van de Sowjet-grondwet van 1936, werd Hongarije tot Volksrepubliek uitgeroepen.
105. Het symboliseert de stroomversnelling waarin de liberalisering in Hongarije terechtgekomen is en de belangrijke rol die de filmmakers hierin spelen.
106. En het dwarsheid om Hongarije tot een neutraal land uit te roepen”.
107. Nog steeds zullen de gevoelens van liefde en rouw van menige oudere Hongaar vooral uitgaan naar de vele minder bekende slachtoffers, vertegenwoordigd door die zesde kist, de kist van degenen die nooit lid waren van communistische partij.
108. Veel gewone Hongaren kunnen hun bloemen pas kwijt als de zes kisten al op weg zijn naar de Kozma-begraafplaats in Rakoskeresztur.
109. Vrije verkiezingen Hongarije verlopen vrijwel vlekkeloos.
110. Deze partij - de voornaamste opvolger van de communistische partij - werd daar mee allerminst beloond voor de revolutionaire veranderingen die zich in Hongarije hebben voltrokken.
111. Het zal nog even duren voordat 'links' gedachtegoed weer een rol kan spelen in het postcommunistische Hongarije.